

Academia Română
INSTITUTUL NAȚIONAL PENTRU STUDIUL TOTALITARISMULUI

Șerban Milcoveanu

VÂRF DE LANCE

Secolul XX

XX
20

INSTITUTUL NAȚIONAL PENTRU
STUDIUL TOTALITARISMULUI
INSTITUTUL NAȚIONAL PENTRU STUDIUL
TOTALITARISMULUI

COLECȚIA MEMORII

Vârf de lance. Secolul XX

CONSILIU ȘTIINȚIFIC
Ilie Bădescu, Petre Bunea, Gheorghe Buzatu, Ioan Chiper,
Gelu Ciocan, (Președinte) Mihai Ciocan, Florin
Constantin, Gheorghe Ciocan, Mircea Gălbăn, Adrian Hăneș
(Vicepreședinte) Valeriu Iliescu, Corneliu Iliescu, Lungu,
Gheorghe Marin, Ștefan Măteiu, Alexandru Moșanu,
Mihai Nicolae, Gheorghe Onofrei, Octavian Roșke (Secretar
științific) Ioan Ștefan, Mircea Suciu, Dumitru Săndru, Florin
Tănăsescu, Razvan Tănăsescu, Emil Tocăci, Vitalie Vășile,
Dorel Zăvoianescu

EDITAT CU SPRIJINUL
AUTORITĂȚII NAȚIONALE
PENTRU CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL PENTRU STUDIUL TOTALITARISMULUI

Str. Arh. Grigore Cerchez nr. 16, Sector 1,
București 011876

Tel: 230 6992; 230 6114; Fax: 230 7682

E-mail: inst.academia@gmail.com

www.totalitarism.ro

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC

Ilie Bădescu, Petre Bunescu, Gheorghe Buzatu, Ioan Chiper, Radu Ciuceanu (Președinte), Mihai Cojocaru, Florin Constantiniu, Dinu C. Giurescu, Mihai Golu, Armin Heinen (Vicepreședinte), Vladimir Iliescu, Corneliu Mihai Lungu, Gheorghe Manole, Șerban Milcoveanu, Alexandru Moșanu, Mihai Nicolescu, Gheorghe Onișoru, Octavian Roske (Secretar științific), Ioan Scurtu, Mircea Suciu, Dumitru Șandru, Florian Tănăsescu, Răzvan Theodorescu, Emil Tocaci, Vitalie Văratie, Dorel Zugrăvescu

EDITAT CU SPRIJINUL

AUTORITĂȚII NAȚIONALE
PENTRU CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

ȘERBAN MILCOVEANU

VÂRF DE LANCE. SECOLUL XX.

Depoziții de martor al epocii
și relatări de participant la
evenimente

INSTITUTUL NAȚIONAL
PENTRU STUDIUL TOTALITARISMULUI

București

2006

COORDONATOR
COLECȚIE:

Octavian Roske

REDACTOR:

Corneliu Beldiman

ABREVIERI ȘI INDICE:

Corneliu Beldiman

COPERTA:

Corneliu Beldiman

*Vârf de lance de fier descoperit
în castrul roman de la Slăveni,
jud. Olț (după Dumitru Tudor,
Arheologia romană, Editura
Științifică, București, 1976,
p. 156, fig. 64)*

CULEGERE:

Corneliu Beldiman

MACHETARE

COMPUTERIZATĂ:

Corneliu Beldiman

TIPAR EXECUTAT LA

Nedea Print S.R.L. București

© INSTITUTUL NAȚIONAL PENTRU STUDIUL
TOTALITARISMULUI, 2006

Toate drepturile asupra prezentei ediții sunt rezervate I.N.S.T.
Reproducerea integrală sau parțială a textului fără acordul I.N.S.T.
este interzisă și se pedepsește conform legii. Distribuirea în
străinătate fără acordul I.N.S.T. este interzisă.

ISBN (10) 973-7861-20-5

ISBN (13) 978-973-7861-20-7

CUPRINS

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI	7
ABREVIERI.....	11
CUM AM CUNOSCUȚ ȘI CE AM ÎNȚELES DE LA CORNELIU Z. CODREANU	13
„SOCIETATEA STUDENȚILOR ÎN MEDICINĂ” DIN BD. SCHITU MĂGUREANU 2	15
MODALITATEA LUI CORNELIU Z. CODREANU DE EXERCITARE A CONDUCERII.....	25
CONCEPȚIA LUI CORNELIU Z. CODREANU ȘI A ING. GHEORGHE CLIME LA FONDAREA „CORPULUI MUNCITORESC LEGIONAR” ..	30
CONCEPȚIA DE POLITICĂ EXTERNĂ A LUI CORNELIU Z. CODREANU	37
PACTUL DE NEAGRESIUNE CU P.N.Ț. – IULIU MANIU ȘI P.N.L. – GEORGE I. I. C. BRĂȚIANU	40
STRATEGIA LUI CORNELIU Z. CODREANU LA INSTALAREA DICTATURII EX-REGELUI CAROL II.....	47
TESTAMENTUL POLITIC AL LUI CORNELIU Z. CODREANU (1899-1938)	57
COMPLICITATEA LUI HORIA SIMA	68
ÎNCHISOAREA SPECIALĂ RÂMNICU-SĂRAT (1 AUGUST – 2 DECEMBRIE 1938).....	73
ATENTATUL CONTRA LUI ARMAND CĂLINESCU LA 21 SEPTEMBRIE 1939	99
MASACRUL INOCENȚILOR.....	159

LEGIONARI ASASINAȚI ÎN NOAPTEA DE 21/22 SEPTEMBRIE 1939	159
CRIME PENTRU ALIBI	168
RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: PUTEA FI EVITAT ÎNSPĂIMÂNTĂTORUL ȘI DEGRADANTUL MASACRU ANTILEGIONAR DIN 22 SEPTEMBRIE 1939?.....	173
TESTAMENTUL POLITIC AL LUI MIHAIL MORUSOFF (1885-1940)	179
TESTAMENTUL POLITIC AL MAREȘALULUI ION ANTONESCU (1882-1946)	205
INDICE DE PERSOANE ȘI DE LOCURI.....	277

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Volumul de față, semnat de dr. Șerban Milcoveanu și publicat în colecția „Memorii” a INST, reunește o antologie de amintiri, evocări și reflecții – publicate în ediții de mic tiraj și circulație restrânsă – legate de evenimente majore ale istoriei României în secolul trecut, la care autorul, nonagenar de o remarcabilă vivacitate, a luat parte, în calitate de actor sau martor.

Cantonat, deopotrivă, în planul evenimentelor istorice percepute din culise, al factologiei inedite, al politologiei, al socialului, al mentalului colectiv, demersul dr. Șerban Milcoveanu este marcat, în mod inconfundabil, pe fondul unei vaste culturi generale, de prodigioasa memorie și forță de sinteză a autorului, calități puse în slujba reactivării și etalării critice a datelor în lumina realității percepute nemijlocit.

Un loc central ocupă evocarea personalităților vremii, pe care dr. Șerban Milcoveanu a avut (între, deja, foarte puținii în viață...) posibilitatea de a le cunoaște direct; este vorba atât de membri marcanți ai Mișcării Legionare, mulți dintre ei victime ale represiunii carliste și antonesciene, cât și de actanți ai vieții politice și cultural-științifice interbelice. Avatarurile autorului sub regimurile totalitare – carlist, antonescian, comunist – au generat o experiență de viață condensată într-o sumă de valoroase reflecții.

Structura antologiei adoptă criteriul cronologic și este marcată de ponderea textelor referitoare la istoria zbuciumată, abordată din perspectivă internă, a Mișcării Legionare, de la crearea acestei organizații (24 iunie 1927) și până la execuția mareșalului Ion Antonescu (1 iunie 1946); sunt prezente aspectele inserției complexe a activității Mișcării Legionare în contextul social-politic interbelic, precum și disensiunile grave (prelungite până în zilele noastre, având în centru conflictul „codreniști”-„simiști”), declanșate consecutiv asasinării lui Corneliu Zelea Codreanu la 30 noiembrie 1938.

Punctele de vedere etalate de autor în legătură cu episoade majore ale istoriei naționale și ale Mișcării Legionare sunt incitante prin datele de sursă unică, provenind de la un martor direct, aproape centenar. Fără îndoială, prin natura contextului din care provin, ele nu pot beneficia, adesea, de trimiteri la o documentație menită a asigura verificarea minimală.

Aceste reconsiderări pot, însă, deschide piste noi în abordarea faptelor discutate, ele trebuind urmărite, eventual și în măsura posibilului, pe direcția informațiilor furnizate de materialele de arhivă sau de alte lucrări memorialistice. Opiniile exprimate angajează exclusiv pe autor, căruia îi aparțin și notele infrapaginale.

Evocările și reflecțiile lucide, redată pe un ton răspicat, ca vârful de lance, au forța și veridicitatea conferite de calitatea esențială a autorului de participant direct și atent (el aflându-se, de multe ori, în miezul evenimentelor relatate) sau de martor al epocii. De aici decurge valoarea documentară indiscutabilă a textelor din cuprinsul antologiei de față.

Lucrarea editată sub egida INST se adaugă astfel, benefic, seriei de volume publicate de autor până acum, însumând peste 20 de titluri.

ABREVIERI Corneliu Beldiman

Art.	Articol
Bd.	Bulevardul
C.F.R.	Căile Ferate Române
Cel.	Colonel
Com.	Comuna
Dom.	Domnul
Dr.	Doctor
F.a.	Fără a (de apariție a cărții)
F.ed.	Fără editură (de apariție a cărții)
F.h.	Fără loc (de apariție a cărții)
Ing.	Inginer
Jud.	Județul
L.A.N.C.	Liga Apărării Naționale Creștine
M.A.I.	Ministerul Afacerilor Interne
M.S.	Majestatea Sa
N.A.T.O.	North Atlantic Treaty Organization
N.ed.	Nota editorului
Nr.	Număr
O.N.U.	Organizația Națiunilor Unite
O.R.L.	Otorinolaringologie
P.	Pagina (paginile)
P.C.	Post de comandă
P.N.L.	Partidul Național Liberal
P.N.T.	Partidul Național Țărănesc
Prof.	Profesor

ABREVIERI

Art.	Articol
Bd.	Bulevardul
C.F.R.	Căile Ferate Române
Col.	Colonel
Com.	Comuna
Domn.	Domnul
Dr.	Doctor
F.a.	Fără an (de apariție a cărții)
F.ed.	Fără editură (de apariție a cărții)
F.l.	Fără loc (de apariție a cărții)
Ing.	Inginer
Jud.	Județul
L.A.N.C.	Liga Apărării Naționale Creștine
M.A.I.	Ministerul Afacerilor Interne
M.S.	Majestatea Sa
N.A.T.O.	North Atlantic Treat Organization
N.ed.	Nota editorului
Nr.	Număr
O.N.U.	Organizația Națiunilor Unite
O.R.L.	Otorinolaringologie
P.	Pagina (paginile)
P.C.	Post de comandă
P.N.L.	Partidul Național Liberal
P.N.Ț.	Partidul Național Țărănesc
Prof.	Profesor

S.S.I.	Serviciul Special (Secret) de Informații
Str.	Strada
U.N.S.C.R.	Uniunea Națională a Studenților Creștini Români
U.R.S.S.	Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice
U.S.A.	United States of America

CUM AM CUNOSCUȚ ȘI CE AM ÎNȚELES DE LA CORNELIU Z. CODREANU¹

Orașul Slatina, jud. Olt. În iunie 1924 au venit de la Iași prof. A. C. Cuza și studenții moldoveni, basarabeni și bucovineni, cerând ajutorul Olteniei pentru a apăra cele trei provincii istorice de infiltrarea, colonizarea și suprapunerea de gintă străină. Cererea fiind apel național, întreg tineretul idealist și generos din jud. Olt s-a încadrat în organizația locală a Ligii Apărării Naționale Creștine.

Un an mai târziu în Iunie 1925 întreg Liceul „Radu Greceanu” ne • alăturăm organizației județene a „L.A.N.C.” pentru a saluta în gara Slatina „Trenul Marilor Ieșeni” care după procesul Corneliu Z. Codreanu de la Turnu-Severin se întorceau în „dulcele târg al Ieșilor” la plural.

Clasa mea a treia de gimnaziu s-a găsit pe peronul gării exact în dreptul vagonului de la a cărui fereastră au răspuns la salutul nostru: prof. A. C. Cuza, prof. Ion Zelea Codreanu și Corneliu Z. Codreanu. Ultimii doi în costum național țărănesc.

Corneliu Z. Codreanu de la fereastra vagonului ne-a arătat două bucăți de lanț și ne-a spus: „Cu cătușe la

¹ Șerban Milcoveanu, *Cum am cunoscut și ce am înțeles de la Corneliu Z. Codreanu*, ISBN 973-0-02289-5, f.ed., f.l., f.a., p. 7-48.

mâini și cu acest lanț la picioare am fost transportat de la Iași la Focșani și de la Focșani la Turnu-Severin. La proces am rupt lanțul în două și la fel voi rupe toate lanțurile care țin Națiunea Română sub robie economică și politică în propriul ei stat România”.

Anii 1925-1934. Studiile la Colegiul „Sfântul Sava” și la Facultatea de Medicină au însemnat pentru mine 16 ore pe zi de muncă și, astfel, nici o participare la viața publică. Nici o participare, dar neîntreruptă prezență cu mintea și, mai ales, cu sufletul. Am știut și am urmărit cele două alegeri parlamentare triumfătoare din jud. Tutova și jud. Neamț. Ziarul „Curentul” al lui Pamfil Șeicaru tuna și fulgera că tuberculoșii de la sanatoriul „Bisericiani” erau purtați pe targă și implorau pe țărani să le asculte testamentul politic și să voteze Garda de Fier.

Am știut și am urmărit cele trei ilegalizări și arestări ale Gărzii de Fier din ianuarie 1931, martie 1932 și decembrie 1933: ordonate de Finanța Internațională, executate slugarnic de guvernele României și infirmate de respectivele instanțe ale Justiției Civile.

În martie 1932 am fost printre cei 10.000 studenți conduși de Traian Cotigă care, manifestând pe Bd. Regina Elisabeta, am fost atacați de poliție și jandarmerie și-am fost bătuți cu bice de cauciuc umplute cu nisip. În ianuarie 1933 am fost printre cei 5.000 studenți conduși de Mihail Stelescu care ne-am dus să instalăm o cruce la Mormântul Soldatului Necunoscut și în Parcul „Regele Carol I”; polițiștii și jandarmii ne-au bătut cu ciomege și puști.

Odată, pe neașteptate, l-am văzut pe stradă pe Corneliu Z. Codreanu, cu pălărie având boruri foarte mari și îmbrăcat în zeghe țărănească cu ciucuri albi. Era înconjurat de 6-7 lideri legionari și mergeau repede ca trupa la asalt de cazemate.

Pe Bd. Regina Elisabeta, printre cinematografe, era atelierul fotografic „Buzdugan”. În vitrină, un mare tablou al lui Corneliu Z. Codreanu înconjurat de tricolor și flori. Niște comisari de la Prefectura Poliției Capitalei au spart cu ciocanele vitrina și au azvârlit în noroi fotografia. A doua zi, fotografia lui Corneliu Z. Codreanu a fost reșezată în vitrină și eu am văzut cum permanent, ziua și noaptea, făceau de gardă câte doi legionari în cămașă verde cu centură și diagonală.

„Societatea Studenților în Medicină” din Bd. Schitu Măgureanu 2

În fiecare sâmbătă ședință științifică urmată de ședință cu dezbateri social-politice. Toți studenții erau naționaliști, dar: partidul la conducere practica metoda dictatorială și partidul în opoziție cerea regim democratic. Metoda dictatorială era ca adunarea generală prin ridicare de mână să aprobe *post factum* hotărârile comitetului. Eu eram partizan al partidului din opoziție, care cerea regim democratic și anume ca deciziile luate de adunarea generală să fie puse în aplicare de comitetul conducător.

La două ședințe de sâmbătă seara am luat cuvântul și, în baza argumentelor prezentate de mine, adunarea generală a anulat hotărârile deja luate și deja puse în practică de comitetul dictatorial. Atunci Comitetul Marius Constantinescu s-a înfuriat și a decis să-mi administreze o lovitură de intimidare și alungare. Practic și concret m-a declarat francmason și a apelat la ajutorul legionarilor din toată Universitatea București.

Următoarea ședință de sâmbătă seara era suprapopulată și se simțea plutind electricitatea. Când am luat cuvântul s-au dezlănțuit urletele și răcnetele și

vacarmul a încheiat ședința. Această trecere de la rațiune la violență a provocat indignarea generală și s-a luat hotărârea doborârii comitetului dictatorial și alungarea legionarilor agresori. Împreună cu George Rădulescu-Vișina, Ioan-Dan Temeliescu, Matache Ionescu-Romanați, Ion Lupașcu, Ion Cocioba, Gheorghe Grigorescu, Gheorghe Mănac, Valerian Popescu, George Bungețeanu, Matei Negrea, Atanasie Novac, Basil Săvulescu, Nicolae Cristescu, Cornel Biță și mulți alții am transformat indignarea pasivă în înverșunare activă. Cu multe peripeții, între care procesul de reintrare în legalitate la o instanță a Tribunalului București și întrunirea foștilor președinți ai Societății sub conducerea prof. dr. Nicolae Gh. Lupu, în fine s-a ajuns la ținerea alegerilor generale și comitetul prezidat de mine a ieșit victorios cu 116 diferență de voturi.

Acest eveniment al alegerilor de comitet a adus ostilitatea legionarilor învinși și nelămurirea mea pentru ce am fost atacat de legionari și mai ales nelămurire pentru ce dâșii s-au hotărât fără să judece problema și fără *audiatur et altera pars!*

Acesta este unul din defectele comportamentale ale tinerilor cu entuziasm mai mult decât rațiunea sau cu gândire mai puțină decât temperamentul.

Acum să evoc și să arăt cum lucrurile s-au lămurit și cum, atât legionarii, cât și persoana mea, am venit pe linia firească.

Începutul lui martie 1935. Bd. Regina Elisabeta. Întâmplător, întâlnesc pe principele Alexandru Cantacuzino. Ne cunoșteam din familie și în alte texte voi explica. Îmi spune: „Hai cu mine”. Îl urmez, fără să știu unde și pentru ce. Str. Gutenberg 3. Intrăm în curtea locuinței generalului Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul și a sediului central al Mișcării Legionare. Se găseau

30-40 legionari care discutau între ei în grupuri. M-a impresionat seriozitatea lor, aproape gravitate și sobrietatea gesturilor, de fapt atitudinea. Principele Alexandru Cantacuzino a fost un om foarte interiorizat și mai mult tăcea decât vorbea. Eu tăceam și priveam.

Deodată aud: „Atențiune, camarazi!” La intrare, pe scara de marmură, Corneliu Z. Codreanu și lângă el patru țărani: „Acești frați de ai noștri au venit din Maramureș să întrebe pe primul ministru Gheorghe Tătărescu pentru ce de atâția ani nu se judecă procesul lor cu un ovrei care le exploatează pădurile strămoșești. Domnul prim-ministru le-a dat un răspuns cu promisiune, dar fără angajament și i-a retrimis în Maramureș fără să le dea bilete de tren. Ei au venit la noi, dar noi suntem tot atât de săraci ca dâșii. Soluția este să facem o chetă și apelez la bunăvoința voastră să dați ce vreți și ce puteți din puținul care vă prisosește”.

Corneliu Z. Codreanu a coborât în curte și cu mâinile întinse a mers din grup în grup. Ajuns în dreptul nostru, principele Alexandru Cantacuzino a depus o monedă de 20 lei și, fidel modelului, am depus și eu o monedă de 20 lei în mâinile întinse ale Căpitanului. De la grupul nostru, Corneliu Z. Codreanu, tot cu mâinile întinse, a trecut la alt grup. Principele Alexandru Cantacuzino trece în fața dânsului și îi spune: „Căpitane! Dați-mi voie să vă prezint pe Șerban Milcoveanu, președintele «Societății Studenților în Medicină»”.

Am asistat atunci la un gest imposibil de uitat. Instantaneu ca fulgerul, Corneliu Z. Codreanu s-a întors spre mine și îmi întinde mâna dreaptă: „Îmi pare bine că te cunosc și că te văd aici”. Eu cu emoție: „Căpitane! Eu nu sunt legionar”. Corneliu Z. Codreanu: „N-am zis că ești legionar. Am zis numai că îmi pare bine că te cunosc și că te văd aici”. După aceste cuvinte, și-a continuat

solicitarea de donații pentru cei patru țărani maramureșeni fără bani de tren.

Scena evocată mai sus mi-a arătat pe Corneliu Z. Codreanu drept un mare suflet, deschis frontal către interlocutor și, în plus, cu o extraordinară de rapidă capacitate de decizie. Pentru mine nu era surpriză pentru că exact așa îi aveam, din iunie 1925, imaginea în minte.

Să revenim la problema generală. La data aceea, în martie 1935, Universitățile din toată țara aveau Societățile pe Facultate și Cercurile pe județe cu comitete legionare. Singura excepție eram noi, „Societatea Studenților în Medicină” care eram tot naționaliști ca scop, dar nu cu dictatura, ci cu democrația ca mijloc. Situația nu era stabilă. Succesele legionare în organizațiile studențești proveneau mai puțin din programul Mișcării Legionare și mai mult din înverșunarea împotriva Ministerului Ordinii Publice și Poliției Secrete Politice. La Congresul Național Studențesc de la Băile Herculane, la începutul lui aprilie 1934 s-a încercat votarea unei Moțiuni de condamnare a lui Corneliu Z. Codreanu și a Mișcării Legionare. Uneltirile polițiștilor au fost demascate ca atentat la dreptul de independență al studențimii și de autonomie al Universității și reacția de protest a fost votarea listelor legionare.

În această conjunctură de insulă democrată în oceanul legionar sunt contactat de un fost coleg din clasele primare, Amedeu Bădescu și invitat la o consfătuire zisă secretă la un mic restaurant din Piața C. A. Rosetti. Amedeu Bădescu era o mare inteligență și la Slatina a fost premiantul școlii și premiantul liceului. La consfătuirea din Piața C. A. Rosetti aflu că participanții sunt democrați și pun la cale fondarea „Frontului Studențesc Democrat”. Îmi propun președinția, dar eu

refuz întrucât am sesizat lipsa de sinceritate chiar duplicitatea profesională a polițiștilor. Ulterior am aflat că acest „Front Studențesc Democrat” era 50 % opera Siguranței Generale a Statului și că singurul lui scop era combaterea Mișcării Legionare.

Începutul lui aprilie 1935. La data aceea, noi, „Societatea Studenților în Medicină” eram angajați într-o mișcare studențească profesională și anume în legătură cu nostrificarea pentru România a unor diplome „bon pour l'Orient”, eliberate cu superficialitate și fără responsabilitate de niște mici universități din Occident. Această mișcare studențească, din primăvara 1935, n-a fost antirasială, dar a deranjat o mare și prosperă „afacere jidovească”. În 1945, evreii cosmopoliți s-au transformat în evrei comuniști și au cerut pedepsirea mea pentru rasism antisemit manifestat în urmă cu 10 ani. Eu n-am fost invitat nici să mă apăr și nici să explic, dar în 1958, un colonel de Securitate mi-a dezvăluit că, după o foarte amplă anchetă, făcută la cererea Partidului s-a pus concluzia de inexistență a scopului rasial antisemit. Reclamanții vroiau să obțină contra mea la București succesul pe care l-au avut în U.S.A. cu alt președinte al Studențimii Române, Viorel Trifa, devenit Episcopul Valerian.

Revenim la București, începutul lui aprilie 1935. În timpul mișcării noastre, limitată în interiorul Facultății de Medicină au apărut din senin niște indivizi neidentificabili, care triau trecătorii pe stradă și pe cei găsiți a fi evrei pur și simplu îi azvârleau în Dâmbovița sau în lacul Cișmigiu. Sunt vizitat la „Societate” de Ion Rodeanu, președintele „Societății Studenților în Teologie”. Era singurul legionar pe care îl cunoșteam personal de la ședințele „Centrului Studențesc București”. Un om bun, un om blând, un intelectual

adevărat și un suflet sincer. Transilvănean din jud. Sibiu. Ion Rodeanu mă invită în str. General Mathias Berthelot la o întrevedere cu George Furdui, președintele „Centrului Studențesc București”. Trecând prin Cișmigiu, vedem cum niște necunoscuți luau la bătaie trecătorii cu intenția de a-i azvârli în apă. Ion Rodeanu mă întreabă dacă îi cunosc pe indivizi și îmi spune: „Sunt plutonieri de la Serviciul Secret și comisari de la Prefectura de Poliție și se declară «studenți în Medicină» sub ordinele d-voastră, ale «Societății»”.

M-am îngrozit. Întrevederea cu George Furdui de față fiind colonelul Ștefan Zăvoianu. Mi se explică că dezordinile și anarhia sunt făcute de Poliție în numele Medicinii pentru a nu se da aprobare de convocare a „Congresului Național Studențesc”. Soluția este un comunicat comun, prin care Centrul Studențesc București și Societatea Studenților în Medicină demascam scopul Siguranței Generale a Statului și demascam identitatea de polițiști a bătaușilor de pe stradă. Evident că am semnat. În timpul convorbirii sună telefonul și îl aud pe George Furdui relatând: „Lucrurile s-au desfășurat exact așa cum ați prevăzut d-voastră și acum ne pregătim de plecare”. Revenind de la telefon, George Furdui îmi spune, cu vădită fericire: „La telefon a fost Căpitanul”.

În urma demascării Poliției de către comunicatul semnat George Furdui și Șerban Milcoveanu, Ministerul Afacerilor Interne n-a mai avut motiv de opunere și, în zilele de 15-17 aprilie 1935, la Craiova a avut loc „Congresul Național Studențesc” sub președinția lui Traian Cotigă.

Congres magnific. Rapoarte cu toate problemele naționale, sociale și morale ale României. Perfecta disciplină, nici un incident și concluzia generală că

studențimea să-și păstreze independența, dar să sprijine cele două partide neagreate de Forțele Oculte și anume Liga Apărării Naționale Creștine a prof. A. C. Cuza și Legiunea Arhanghelul Mihail a lui Corneliu Z. Codreanu. Argumentul sprijinirii preferențiale era însăși sprijinirea preferențială a Partidului Național Liberal și a Partidului Național Țărănesc de către Forțele Oculte.

Dar să revenim la persoana mea și la subiectul prezentei relatări. Trenul studențesc a plecat din București seara și, fiind personal, a oprit câte 5-10 minute în toate gările mici și mari de pe traseu. Toți studenții dormeau, afară de 50-60 legionari, care coborau în gări și cântau „Ștefan Vodă al Moldovei”, „Noi suntem echipa morții, din Moldova azi venim” și altele create până la acea dată. Eu n-am dormit și am stat la fereastra vagonului, audiind în gări cântecele legionare și meditănd la România.

Mi-am făcut convingerea fermă și definitivă: „Acesta e curentul de ascensiune socială. Aceasta e voința Națiunii suverană în propriul Stat. Aici e certitudinea de continuare în istorie a României”. La plecarea din București nu eram legionar și după 10 ore, ajuns la Craiova, devenisem legionar. A fi legionar îmi apărea drept datoria de român și drept datoria de intelectual. Nici atunci și nici ulterior nu m-am gândit la cariera politică și la demnități în Stat. Pur și simplu, răspund la chemarea Națiunii, pur și simplu misiune de îndeplinit și pur și simplu obligație intelectuală de înaintare de la gândire la acțiune. Exact aceeași concepție, exact același imbold și exact aceeași voință au avut cei 30.000 tineri intelectuali care, în anii 1930-1938, ne-am alăturat lui Corneliu Z. Codreanu și ne-am încadrat în Mișcarea Legionară.

La Congres s-a produs un incident care a precipitat lucrurile. Participau și membrii fostului comitet dictatorial pe care îl răsturnasem în alegerile de la începutul lui martie 1935. Pe neașteptate, doi oratori sunt puși în program și dezlănțuie împotriva mea un rechizitoriu, cerând eliminarea mea pe motivul că în alegerile din martie 1935 m-am împotrivit Mișcării Legionare. La instigarea altor adversari de-ai mei plasați în sală, întreg Congresul a început să huiduiască în chip de aprobare a eliminării mele. În mijlocul huiduielilor vine la mine studentul la Drept Petre Dinescu (originar din Pitești) și îmi șoptește să mă retrag de la locul meu de pe estradă și să mă salvez fugind pe ușa din spate a sălii Teatrul Național. N-am căzut în capcană. M-am ridicat în picioare cu fața spre congres. Am așteptat până s-au epuizat huiduielile. Marea majoritate a congresului era surprinsă de acest eveniment insolit.

Am vorbit 8 minute. Am dezvoltat mai întâi teza diferenței dintre Studențime corp profesional și Legiune partid politic și apoi teza că la Societatea Studenților în Medicină nu eu am atacat Legiunea, ci Legiunea m-a atacat pe mine. Am încheiat cu adevărul că viitorul e mai important decât trecutul și că destinul Națiunii e solidar, atât al celor din Legiune, cât și al celor din afara Legiunii. În 8 minute, Congresul s-a schimbat cu 180°. În locul huiduielilor aplauze și ovații. Bătălia e câștigată. De pe scaun se ridică juristul de la Iași Nicolae Totu, vine pe scenă, mă îmbrățișează și strigă: „Te simt. Ai același suflet cu noi. Ești de-al nostru”.

În mai 1938, în Lagărul de la Miercurea-Ciuc s-a descoperit că Petre Dinescu era agent al Siguranței Generale a Statului și avea misiunea să fabrice cu comandanți legionari un atentat evident nereușit împotriva ex-regelui Carol II.

În octombrie 1938, la închisoarea Râmnicu-Sărat aflu că atunci, în aprilie 1935, la ușa din spate a Congresului mă așteptau niște bătași tocmiți pentru mutilare corporală „astfel ca să nu mai poți apare în fața publicului”.

Să ne întoarcem la București, după terminarea Congresului de la Craiova. Literalmente nu-mi amintesc cum, luat de elanul general, am intrat în Cuibul Legionar condus de George Furdul (1910-1939), geniul generației mele și marea speranță a țării. George Furdul m-a dus la sediul din str. Gutenberg 3 pentru a vorbi cu Corneliu Z. Codreanu, într-o cameră unde nu erau alte persoane. Eu: „Căpitane! Nu vreau să mă lansez în activitate politică, dar vreau să ajut Legiunea, socotind că ea este adevărul și ea e soluția pentru țara noastră. De aceea cer a fi încadrat și cer să contați pe devotamentul, străduința și aportul meu”. Corneliu Z Codreanu: „Noi avem legea de a nu încadra pe cei care în trecut ne-au atacat. Dar cu dumneata ai noștri au greșit și ai noștri sunt vinovați. Așa încât cu atât mai mare valoare are încadrarea dumitale și cu atât mai mare e bucuria noastră”. În timp ce dânsul vorbea, se aude un zgomot la fereastră. Apare figura lui Ion Rodeanu, care se cățăraseră pe burlan: „Fericirea vieții mele să văd pe Șerban Milcoveanu alături de Căpitan”.

În zilele următoare: economistul Constantin-Tache Savin: „Le-am spus legionarilor de la Medicină că, avându-te adversar în alegeri, le-ai făcut onoarea de a-i ridica la înălțimea dumitale”. Scriitorul Virgil Rădulescu: „Încadrarea dumitale este pentru Legiune mai mare avantaj decât dacă ar fi fost să câștigăm alegerile de la Societatea Studenților în Medicină”. Economistul Sandu Valeriu: „Căpitanul a vrut să retragă Legiunea din alegerile de la Medicină, dar s-au opus unii

pe motiv că nu e bine să ne sustragem dintr-o bătălie deja angajată”.

La încheierea ședinței mai sus evocată, Corneliu Z. Codreanu mi-a spus: „În biroul meu dumneata poți intra oricând fără a bate la ușă și fără a aștepta încuviințarea”. Așa s-a întâmplat din aprilie 1935 până la 17 aprilie 1938, data arestării tuturor legionarilor. Timp de trei ani în fiecare zi câte 3-4 ore, asistând la discuții sau fiind în apropiere.

Corneliu Z. Codreanu a fost, din toate punctele de vedere, un om cu totul aparte și chiar imposibil de imitat sau de copiat. Fiecare cuvânt pronunțat avea justificare, scop și oportunitate și absolut nimeni nu poate spune a-l fi auzit vorbind la întâmplare sau fără utilitate. Fiecare gest al său avea semnificație, simpla sa prezență constituia eveniment și chiar prin tăcere reușea un discurs cu efect sau acțiune cu consecințe. În cei 20 ani (1919-1938) de viață publică și de activitate politică a lăsat în amintirea contemporanilor o imensitate, poate un milion de informații, imagini, relatări și sentimente. Nu toate aceste valori de politică devenind istorie au putut fi exterminate odată cu neîncetatele percheziții, asasinate și masacre din 10 februarie 1938 până la 22 decembrie 1989.

În cadrul misiunii asumate, mă voi limita la cinci lucruri care pot fi atât probleme de discutat, cât și evenimente de judecat. Aceste cinci lucruri le-am selectat după criteriul obiectiv al nevoii viitorului de a învăța din experiențele trăite și de a se înarma cu valabilul din trecut.

Iată cele cinci lucruri selectate: 1) modalitatea lui Corneliu Z. Codreanu de exercitare a conducerii; 2) concepția lui Corneliu Z. Codreanu la fondarea „Corpului Muncitoresc Legionar”; 3) concepția de

politică externă a lui Corneliu Z. Codreanu; 4) pactul dintre Iuliu Maniu, George I. I. C. Brătianu și Corneliu Z. Codreanu; 5) strategia lui Corneliu Z. Codreanu după instituirea dictaturii carliste.

Acest material informativ și aceste analize istorice sunt numai o parte din ce se cunoaște și din ce se va publica. Vezi coperta 4 a volumului Testamente politice ale lui Corneliu Z. Codreanu, Mihail Morusoff, mareșal Ion Antonescu, general Aurel Aldea și a legionarilor nonagenari.

Să analizăm succesiv.

Modalitatea lui Corneliu Z. Codreanu de exercitare a conducerii

La fel ca în război și la fel ca în economie, factorul decisiv în activitatea social-politică sunt întâi existența unei conduceri și apoi capacitatea acestei conduceri. Pe front, în linia I, combativitatea trupei este exact combativitatea ofițerului care o comandă. Împăratul Napoleon I a câștigat 70 de victorii decisive mulțumită, între altele, prezenței personale și comenzii directe pe câmpul de luptă. În evenimentele din 20-23 ianuarie 1941 de la București, generalul Ion Antonescu a învins, între altele, pentru că era comandă activă vizibilă la fața locului și Legiunea a fost învinsă, înainte de toate, prin lașitatea personală a lui Horia Sima, care după ce a provocat confruntarea s-a ascuns în clandestinitate.

Exact invers a fost Corneliu Z. Codreanu. Fără încetare și fără ezitare în fruntea legionarilor. Fără încetare și fără ezitare pe câmpul de luptă. Fără încetare și fără ezitare, indiferent de victorie sau înfrângere. După inevitabilul conflict sângeros cu prefectul de poliție Constantin Manciuc, singur s-a prezentat la

procurorul de serviciu pentru arestare. La marele proces legionar din aprilie 1934, singur din proprie inițiativă s-a prezentat spre judecare la Tribunalul Militar București. În viziunea noastră, a celor mulți și mici, Corneliu Z. Codreanu ni se arată Căpitan asemenea lui Tudor Vladimirescu și Avram Iancu și asemenea bradului din Munții Carpați și stejarului din Câmpia Română.

Experiența multimilenară a selecționat imperativul operativ de colectivitate a actului de concepție și de unipersonalitate a actului de decizie. De aici nu dubla comandă, ci dualitatea comenzilor din toate armatele: un Stat Major care asigură actul de concepție și un șef unic care asigură actul de decizie. Exact după model militar a funcționat Legiunea Arhanghelul Mihail, devenită Mișcarea Legionară cu secție politică în 1930 „Garda de Fier” și în 1935 „Totul pentru Țară”. Viață militaro-monahală în continuarea ambelor surse și ambelor modele: creștinismul activ militant și legendarele Legiuni Romane. În anii 1934-1938, de creativitate și ascensiune, Mișcarea Legionară a avut și a beneficiat de o perfectă conducere, în același timp colectivă și unitară.

Sediul de la Palatul Cantacuzino din str. Gutenberg 3. Corneliu Z. Codreanu, 16 ore din 24 ore prezent în biroul său, devenit post de comandă. Iar Statul Major Legionar erau cele 30-40 persoane cu dreptul de a intra fără a bate la ușă și fără a aștepta încuviințarea. În discuție liberă și critică cu cei veniți din proprie inițiativă și drept proprie fericire, Corneliu Z. Codreanu analiza informațiile, discuta problemele, evalua efectele și lua deciziile.

Iată principalii săi consilieri și colaboratori care participau la actele de concepție: avocat Ionel I. Moța, ing. Gheorghe Clime, jurist Vasile Marin, prof. Vasile

Christescu, principele Alexandru Cantacuzino, avocat Nicolae Totu, ing. Virgil Ionescu, preot Ion Dumitrescu-Borșa, avocat Mihail Polihroniade, avocat Ioan-Victor Vojen, filolog Ion Belgea, ing. Eugen Ionică, prof. Sima Simulescu, economist Dobre Bănică, avocat Alexandru Cristian Tell, prof. Radu Demetrescu-Gyr, economist Gheorghe Ciorogaru, avocat Alexandru Constant, avocat Radu Budișteanu, avocat Alexandru Borcea, avocat Nicolae Coterbic, avocat Traian Cotigă, teolog George Furdui, economist Ion Caratânase, economist Grigore Pihu, economist Sterie Ficata, economist Iordache Spănu, avocat Victor Puiu Gârcineanu, prof. Eugen Chirnoagă, filosof Dumitru Amzăr, filosof Ernest Bernea, scriitor Virgil Rădulescu, economist Constantin-Tache Savin, economist Sandu Valeriu, avocat Bartolomeu Livezeanu, avocat Laurian Țâlnaru, ing. Victor Dragomirescu, economist Toma Simion, filolog Nicoleta Nicolescu, prof. Anastasia-Sica Popescu, dr. Lucia Trandafir, Atena Ianuli, teolog Ștefan Georgescu, dr. Paul Craja, avocat Horia Cosmovici, teolog George Racoveanu, avocat Andrei Ionescu, fost magistrat Napoleon Popescu-Buzău, teolog Viorel Trifa, Gheorghe Dragomir-Jilava, dr. Nicolae Roșu, prof. arh. Constantin Iotzu, regizor Haig Acterian, prof. Stelian Teodorescu-Buzău, prof. Paul Gălășanu, Petre Vălimăreanu, Nicolae Crăcea, pictor Alexandru Bașarab, pictor Geo Zlotescu, prof. Ion Copuzeanu, comerciant Gheorghe Apostolescu, preot Duminică Ionescu, ing. Aurel Serafim, Gogu Serafim, economist Mircea Goga, ing. Dumitru Funda, economist Petre Țocu, compozitor Nelu Manzati, prof. Dragoș Protopopescu, Marietta Iordache, Traian Puiu, Eugen Teodorescu-Constanța, ing. Gheorghe Vlad, Petre Bolintineanu, ambasador Mihail Sturdza, dr. Ionel Zeană, dr. Gheorghe

Dima-Galați, Grigore Manoilescu, Valeriu Cârdu, ing. Duiliu Sfîntescu, avocat Șerban Nicolau, avocat Crișu Axente, prof. Ion Dobre, dr. Marcel Ghinea, ing. Aurel Ionescu, ing. Dumitru Ghica, Androne Bulhac, colonel Ștefan Zăvoianu, ing. Ștefan Predescu, matematician Nicolae Roșulescu etc.

Precizare. Camarazii mai sus evocați sunt numai o parte din cei putând fi considerați pentru anii 1935-1938 Statul Major Legionar. Am consemnat ce-a reținut memoria mea după 65 ani de la respectiva epocă, înainte de 29 decembrie 1933. În centrul Statului Major Legionar erau economistul Sterie Ciumetti și Victor Silaghi. Cu contribuție și însemnătate au fost secretarii lui Corneliu Z. Codreanu: ing. Nicolae Horodniceanu, filolog Ioan Dobrin, ing. Nae Smărăndescu, jurist Stelian Stănicel și Mugur. Aceste persoane veneau la sediul din str. Gutenberg 3 și eu am consemnat ce-am văzut cu ochii mei și ce-am auzit cu urechile mele.

Corneliu Z. Codreanu se consulta tot zilnic cu generalul Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul și cu prof. Ion Zelea Codreanu, dar dânsul se ducea la ei și eu nu i-am văzut venind.

Corneliu Z. Codreanu se consulta și pune mare preț pe sfaturile Comandanților Bunei Vestiri, membrii Senatului Legionar și șefii celor 10 Regionale teritoriale.

Pe Horia Sima nu l-am văzut niciodată la sediul central din București.

Să ne întoarcem la modalitatea de conducere a lui Corneliu Z. Codreanu. N-a fost conducere personală dictatorială, ci a fost conducere colectivă democratică. Dar nu prin vot, mai mult sau mai puțin formal, ci prin consens de intelect și prin unitate de conștiință: exact ca în Armată, unde deciziile sunt opera comună a Statului Major și a șefului comandant.

După nefasta zi de 27 mai 1938², Mișcarea Legionară a intrat mai exact a căzut sub conducerea lui Horia Sima. Conducere nu numai supra-egoistă și multi-eronantă, dar încă mai grav, duplicitară. Sinceritatea a fost marea armă de luptă și marea unealtă de construcție a legionarilor conduși de Corneliu Z. Codreanu și Ionel I. Moța și continuați de Statul Major ing. Gheorghe Clime – dr. I. Banea. Duplicitatea în nici un fel nu poate fi creatoare și dacă ne limităm la productivitate poate înșela pe unii, dar nu pe toți și poate înșela o dată, dar nu mereu.

Aici avem explicația celor întâmplare. Până în 27 mai 1938 sub conducerea lui Corneliu Z. Codreanu și a Statului Major Legionar, Mișcarea Legionară n-a avut decât decizii juste și fapte pozitive; iar după 27 mai 1938 sub conducerea lui Horia Sima, în opoziție cu Statul Major ing. Gheorghe Clime – dr. Ion Banea, aceeași Mișcare Legionară constant a făcut ce nu trebuia și n-a făcut ce trebuia. Toate partidele politice și toate mișcările sociale sunt, se comportă și rămân în istorie exact după chipul și asemănarea persoanei care le este conducerea. La 26 decembrie 1989 am ridicat steagul și am luat inițiativa cu determinarea de a ignora și dacă se poate de a uita pe Horia Sima, dar a intervenit ordinul Poliției Secrete Politice și scopul actualului cult pentru Horia Sima este de a menține Mișcarea Legionară blocată pe linia moartă și de a lipsi Națiunea Română de contribuția celor mai altruiști, celor mai idealști și celor mai devotați.

² La 27 mai 1821 a fost asasinat Tudor Vladimirescu. La 27 mai 1938, în ultima zi a procesului, avocat Lizetta Gheorghiu, agenta Poliției, inversează răspunsul Căpitanului și transmite legionarilor din exterior pretinsa decizie de a-l nominaliza pe Horia Sima drept înlocuitor și continuator.

**Conceptia lui Corneliu Z. Codreanu
și a ing. Gheorghe Clime la fondarea
„Corpului Muncitoresc Legionar”**

Unealta de muncă și producție a lui Corneliu Z. Codreanu a fost idealizarea României, astfel încât spontan și total să-i oferim toate resursele noastre de activitate și de sacrificiu. În deceniul premergător celui de al doilea război mondial, sintagma lui Ionel I. Moța „Să faci, Căpitane, o Țară ca Soarele Sfânt de pe cer” a fost o trăire pasionată a viitorului. La fel ca imaginea Transilvaniei la 15 august 1916, când Armata Vechiului Regat a escaladat Carpații s-o elibereze din milenara robie și la fel ca imaginea României din Revoluția de la 1848, când Nicolae Bălcescu o vedea și o adora ca pe Logodnica sa.

În scopul acesta unic de înălțare și perfecționare a României, Corneliu Z. Codreanu a pus în mișcare trei programe pe care le-a numit cele trei Revoluții: Revoluția Morală; Revoluția Națională; Revoluția Socială. Să explicăm succint.

Revoluția Morală. La toate națiunile și în toate epocile, omul este de la naștere cu embrioane ale tuturor calităților și ale tuturor defectelor și cu propensiuni pentru toate virtuțile și toate viciile. Depinde de împrejurări, de educație, de modele și mai ales de propria voință ca dezvoltarea să se facă în favoarea unor embrioane și unor propensiuni și inversul lor să se atrofieze sau chiar să dispară. Școala dezvoltă calitățile de intelect. Viața necesită virtuțile de caracter. Corneliu Z. Codreanu a conceput Mișcarea Legionară ca pe o școală de educație a calităților de intelect și a virtuților de caracter. Frățiile de cruce, corpurile studențești

legionare, cuiburile, taberele de muncă voluntară și misiunile de îndeplinit sunt treptele scării de ridicare cât mai aproape de perfecțiune.

Cu ajutorul Iubirii și cu ajutorul încrederii, Corneliu Z. Codreanu ne aducea la Școala Educației Eroice și, ca nimeni altul, reușea să ne facă să găsim în noi și să dăm din noi tot ce e mai bun, mai valabil și mai util. Educația eroică a fost o realitate poate unică în istoria de 2.000 ani a poporului român și dovadă sunt ofertele voluntare de jertfă a libertății și chiar a vieții. Dacă nu toți legionarii au avut destin de martiri, zeci de mii de legionari pe front sau în închisori au știut și au putut accepta cu demnitate moartea. Importanța social-politică a Revoluției Morale e confirmată de istorie, întrucât nu caracterele se adună în jurul Inteligenței, ci inteligențele se adună în jurul Caracterului.

Revoluția Națională. Statul cu numele de „Țara Românească” a fost fondat în anul 1330 de Dinastia Basarabilor. Statul cu numele de „Moldova” a fost fondat în anul 1343 de Dinastia Mușatinilor. Timp de șase secole, până în anul 1918, aici, „în calea răutăților” din Asia asupra Europei și aici la „răscrucea” a trei imperii cotropitoare, poporul român a trăit cu Idealul și pentru Idealul întregirii neamului într-un stat național unitar. Cele trei uniri: a Basarabiei la 27 martie 1918, a Bucovinei la 28 noiembrie 1918 și a Transilvaniei la 1 decembrie 1918 au fost prima noastră Revoluție Națională și anume a conținătorului statal. Succesiv Mișcarea Studențească de la 10 decembrie 1922, Liga Apărării Naționale Creștine de la 4 martie 1923 și Legiunea Arhanghelul Mihail de la 24 iunie 1927 au venit cu al doilea Ideal Național și au conceput o a doua Revoluție Națională și anume a conținutului uman românesc în conținătorul statal România.

Practic și concret, această a doua Revoluție Națională trebuia să fie: promovarea, organizarea și direcționarea curentului de ascensiune socială a fiilor de țărani români prin Școală și Cultură în clasa conducătoare a propriei lor Patrii. Timp de 10 secole, poporul român a supraviețuit în istorie: a) mulțumită boierilor pământeni, care au păstrat vie conștiința etnicității daco-romane și b) mulțumită clasei țărănești, care în plus de muncitori și soldați a asigurat o natalitate de 40 la 1.000 de locuitori. În cele două decenii interbelice s-a operat un adevărat război de exterminare a curentului de ascensiune socială. Cea mai mare mortalitate infantilă din Europa și cele mai mari volume de boli sociale din Europa. O statistică făcută în 1933 de primul ministru Alexandru Vaida-Voevod a identificat anormalitatea a 800.000 de străini cu pașapoarte angajați de întreprinderile cu capital străin în dauna intelectualilor, tehnicienilor și muncitorilor autohtoni, obligați la șomaj, fără speranță. O statistică rămasă nepublicată a identificat că în anul 1918, evreii posedau în România 80 % din bănci, 70 % din comerț și 60 % din industrie și e lege că infrastructura economică decide mezostructura socială și aceasta decide suprastructura politică. Era Războiul Statului împotriva Națiunii și se mergea spre constituirea Israelului european, stat bi-național cu evreii clasă conducătoare-exploatatoare în calitate de națiune învingătoare și cu românii clasă subordonată-exploatată în calitate de națiune învinsă.

Pentru a stopa această conspirație și pentru a evita această perspectivă a Statului zis România cu altă gintă decât românii, Corneliu Z. Codreanu și Mișcarea Legionară au deschis „Cea de a doua Revoluție Națională” și anume a conținutului uman românesc în conținătorul statal românesc. Această a doua Revoluție

Națională nu putea fi încălcarea principiilor de drept și a normelor internaționale, întrucât noi românii suntem națiunea alcătuitoare a Statului și noi românii suntem națiunea răspunzătoare în Istorie. De eventuala dispariție a României vinovați nu vor fi nici evreii, nici țiganii și nici ungurii și vor fi numai noi românii.

Practic și concret, a doua Revoluție Națională consta din: a) anularea art. 7 din Protocolul Special Secret din 9 decembrie 1919, b) o nouă lege a Creditelor Bancare, înlocuind capitalul avansat de Finanța Internațională prin diploma de capacitate eliberată de Universitate, c) completarea socio-politicii vizând multiplicarea cantitativă, cu bio-politica vizând optimizarea calitativă, d) recomandarea ca legionarii să fondeze familii cu 7 copii și asistență ca demografia să urce la 50 milioane locuitori și *last but not least*, e) acumularea de capital românesc și formarea unei burghezii românești. De fapt, totul era continuarea amplificată a politicii lui Constantin Garoflid în agricultură, a politicii lui Vintilă I. C. Brătianu în industrie și a politicii lui Spiru Haret în învățământ.

Revoluția Socială. În iunie 1936 a avut loc la București, cu defilare pe bulevard, congresul marelui „Partid Național Țărănesc”. Congresul era agreat de Carol II și de Poliție nu pentru felicitarea noului președinte Ion Mihalache, ci drept bucurie pentru retragerea fostului președinte Iuliu Maniu. În lipsă de țărani, noua conducere P.N.Ț. a angajat pe comuniști și pe socialiști să defileze drept țărâniști autentici. Ajunși pe Bd. Ion C. Brătianu, astăzi Bd. Nicolae Bălcescu, comuniștii au ridicat pumnul drept în chip de steag proletar și au început să strige lozincile lor între care „Jos Garda de Fier” și „La închisoare cu legionarii”. Atunci s-a pornit o bătălie cu pumnii și picioarele și

legionarii de pe trotuare au spart coloana manifestanților și au gonit pe comuniști și pe socialiști. Mă găseam în biroul lui Corneliu Z. Codreanu când i s-a raportat evenimentul și dânsul a spus o adevărată sentință de istorie: „Comuniștii sunt marii criminali ai secolului XX și socialiștii sunt marii imbecili ai secolului XX”.

Trebuie făcută diferență între originea comunismului și utilizarea comunismului. Comunismul a apărut în lume ca produs secundar, neprevăzut și nedorit, al capitalismului. Nu al capitalismului social din epoca actuală, ci a capitalismului de la sfârșitul sec. al XVIII-lea și începutul sec. al XIX-lea. Așa-zisul capitalism comprador cu unică lege jefuirea naturii și exploatarea oamenilor pentru unicul scop al îmbogățirii. Karl Marx a studiat istoria și mecanica acestui capitalism primitiv și, întorcând cămașa pe dos, a construit sistemul invers al capitalismului de Stat, adică: etatizarea instrumentelor de producție, dictatura proletariatului incult, statul totalitar monolitic și totul drept viitorul mirific și vârsta de aur a omenirii. Comunismul ar fi rămas scris pe hârtie și uitat în bibliotecă dacă nu se sesiza Iudaismul mondial. De 4.000 ani, evreii se socotesc „poporul ales” și conspiră încălecarea altor popoare și dominația paranoică a omenirii. Or, statul totalitar al dictaturii comuniste este regimul ideal pentru ca o minoritate să stăpânească, să guverneze și să exploateze majoritatea neinițiată în legitatea materialismului istoric. Soluția problemei nu este exterminarea polițistă a comunismului, ci este dreptate pentru clasa muncitoare. Adică încetarea luptei de clasă și instituirea armoniei sociale. Nici dictatura burgheziei asupra muncitorimii și nici dictatura muncitorimii asupra burgheziei, ci o punere în acord a intereselor particulare și a interesului general după

formula lui Friedrich Wilhelm Hegel: „Teza plus antiteza egal sinteza”.

Pentru marile popoare, comunismul poate fi o experiență de încercat. Dar pentru micile popoare, cum este România, comunismul reprezintă pericolul dispariției definitive în proiectatul „stat omogen planetar”. Fondatorul naționalismului românesc, Nicolae Bălcescu (1819-1852) ne-a lăsat lege: Națiunea e mai importantă ca Libertatea. Pierdută, Libertatea se recapătă; dar Națiunea odată distrusă este definitiv dispărută”.

În scopul de a înlocui lupta de clasă prin armonia socială, în octombrie 1936, la sediul din str. Gutenberg 3, Corneliu Z. Codreanu și ing. Gheorghe Clime au fondat „Corpul Muncitoresc Legionar”. În volumul „Circulări și Manifeste 1927-1938” la p. 99-100 se găsește textul lui Corneliu Z. Codreanu referitor la „Înființarea Corpului Muncitorimii Legionare”.

În vol. V, încă netipărit, al Arhivei Istorice „Învierea”, public, reconstituit după memorie, discursul programatic al ing. Gheorghe Clime. Aici în prezentul text relatez ce cunosc de la fața locului. Solicitat de ing. Gheorghe Clime, am preluat conducerea secției muncitorești din „Spitale, policlinici, dispensare și laboratoare”. Mi-am luat ca adjunct pe dr. Dan Crivăț, originar din Dorohoi și supraeminent medic, în plus de mare patriot. Lege organizatorică: toate cuiburile și toate unitățile vor avea în primul an drept conducători numai intelectuali cu diplomă universitară. Fiecare va alege drept succesori muncitori din respectiva specialitate și îi vor pregăti pentru preluarea conducerii și astfel autoguvernare dovadă de emancipare. Eu am ales drept succesori pe camaradul Apostol, laborant la prosectura (disecția cadavrelor și analiză microscopică) Spitalului

Brâncovenesc. Ing. Gheorghe Clime și-a ales ca succesor pe Dumitru Groza, originar din jud. Hunedoara, desenator tehnic la Atelierele C.F.R. Grivița. Din toate punctele de vedere: bun român, idealist curat, minte pozitivă și anticomunist consecvent. Ce scriu ziariștii și ce reproduc istoricii este exact inversul realității, dânsul fiind victima intrigii fabricate de Eugen Cristescu și prostiei crezută de Joachim von Ribbentrop. N-a fost niciodată în U.R.S.S., în 1941-1944 a fost refugiat în Germania, și sub dictatura comunistă a stat torturat la închisoarea Aiud.

Revin la Corpul Muncitoresc Legionar. În 1936-1938, succes exploziv. Muncitorii ne-au primit ca pe arhanghelii coborâți din cer. Uzinele „Nicolae Malaxa” și S.T.B. s-au încadrat în totalitate și în războiul civil din 1944-1945 au fost de partea românilor și împotriva comuniștilor.

În 1952-1953 mă găseam în celula 8 secret din închisoarea Jilava. Co-deținuți comisari și inspectori de la fosta Siguranța Generală a Statului. Iată ce mi-a mărturisit un inspector, pe nume Gheorghiu: „Marea d-voastră lovitură a fost când au aderat la legionarism generalul Cantacuzino-Grănicerul și principele Alexandru Cantacuzino. Ei v-au dat un sediu și v-au adus în centrul vieții publice. Iar când ați fondat Corpul Muncitoresc Legionar singuri v-ați semnat sentința la moarte. Atunci România era sub dictatura burgheziei așa cum acum este sub dictatura muncitorimii și nici o dictatură nu face concesii și nu acceptă altceva”.

Același diagnostic l-a pus și același prognostic l-a formulat, în vara 1938, ziaristul de stânga Ion Vinea către ziaristul Nicolae Carandino, care îl consemnează în Memoriile sale, publicate prin 1980.

Concepția de politică externă a lui Corneliu Z. Codreanu

A fost atât de sincer și atât de loial declarată public încât nu-i greu de expus din partea noastră. Dar n-a fost ușor de conceput întrucât întreaga Mișcare Legionară, la fel ca întreaga Românie, a fost francofonă și filo-franceză. Astăzi, după 70 ani, tot nu-i ușor de explicat, dat fiind încă mai mare numărul superficialilor care nu se gândesc la propria Patrie și încă mai mare numărul oportuniștilor care adoră străinătatea, întrucât are Putere și are Finanțe.

Subiectul necesită o introducere. Oamenii nu-s nici firicele de nisip și nici vite de tranzacțional cum s-a făcut în decembrie 1943 la Teheran, în octombrie 1944 la Moscova și în februarie 1945 la Ialta. Chiar și popoarele sunt ființe vii colective și creații ale lui Dumnezeu. Dovadă toate cele patru Sfinte Evanghelii și dovadă însuși poporul evreu: foarte religios în trăirea interioară și scandalos de ateu în propaganda politică. La toate cele trei nivele ierarhice omul, poporul și omenirea, viața se caracterizează și de fapt constă din Sensibilitate și Reactivitate. Scopul sau poate mai exact rezultatul acestora este: adaptare la ce nu poate fi schimbat și optimizarea a ce poate fi transformat. Statele mari și puternice ca „United States of America” își pot îngădui să facă politica externă care le prelungește și le ilustrează politica internă. Dar statele mici și vulnerabile ca România sunt obligate sub sancțiunea morții să facă politica internă cerută drept condiție de politică externă. Ca atare noi, mica Românie: democrație când Franța și Anglia sunt Europa, fascism când Italia și Germania sunt Europa, comunism când U.R.S.S. este Europa de Est și

democrație plus globalism când U.S.A. au răspunderea și conducerea întregii omeniri.

Statul român modern a fost fondat la 24 ianuarie 1859 mulțumită generoasei protecții a împăratului Napoleon III, la data aceea arbitru în întreaga Europă. Primul nostru ambasador la Paris, Vasile Alecsandri, i-a cerut sfatul și împăratul Napoleon III i-a spus: „Nu vă ocupați de doctrine și ideologii. Acestea sunt luxul marilor popoare care n-au ce pierde. Dumneavoastră străduiți-vă prin ordine și producție să fiți de folos omenirii și atunci toți vă vor ajuta și toți vă vor proteja”. Aceste trei fraze sunt Sfânta Treime pentru existența și continuarea României în istorie.

Istoria Europei în prima jumătate a sec. XX. Primul eveniment macro-istoric cu semnificație de agresiune a fost în octombrie 1917 – instalarea regimului comunist în Rusia. Al doilea eveniment macro-istoric cu semnificație de reacțiune a fost în ianuarie 1933 – instalarea regimului național-socialist în Germania.

În anii aceia de furtună și cutremure, mica și vulnerabila România pentru a supraviețui nu avea de ales decât între Germania și U.R.S.S. *Tertium non datur*. Țările Baltice, Polonia, Cehoslovacia și Iugoslavia nu s-au decis pentru a alege și au devenit victimele ambilor beligeranți. Așezarea geografică între dușmani exclude neutralitatea pentru că războiul va fi pe teritoriul tău și pentru că la sfârșit devii victima învingătorului.

Corneliu Z. Codreanu a avut inteligență și cultură mai mult decât contemporanii săi. U.R.S.S. a fost continuarea imperialismului ruso-țarist: anexează, deznaționalizează și comunizează și în plus, de când lumea, rușii sunt mai periculoși pentru aliați decât pentru dușmani. Germania nu anexează pentru ea din teritoriul României, nu are scop de deznaționalizare, e

anticomunistă și, poate cel mai important, are armate ofensive care fac războiul în afara propriilor granițe. Problema nu era alianța cu U.R.S.S. sau alianța cu Germania. Problema era să obții angajamentul Germaniei, înainte ca aceasta: a) să se înțeleagă cu Rusia, cerând Basarabia și Moldova; b) să se înțeleagă cu Ungaria, cerând Transilvania și Banatul și c) să se înțeleagă cu Bulgaria, cerând sudul Dobrogei. Tocmai pentru a nu se ajunge la cele trei pierderi de granițe etnice și de teritorii istorice din vara lui 1940, Corneliu Z. Codreanu, în noiembrie 1936 s-a pronunțat principial pentru alianța cu Germania și în decembrie 1937 a anunțat alianța cu Germania la 48 ore de la preluarea guvernului.

În 1944, Iuliu Maniu a dat publicității informația că în convorbirile sale cu Corneliu Z. Codreanu din noiembrie 1937 – martie 1938, acesta i-a declarat a nu împărtăși politica rasistă și a nu aproba antisemitismul violent din Al III-lea Reich. Iar noi, care am fost în apropierea lui Corneliu Z. Codreanu și care i-am popularizat ideile politice, depunem mărturie că factorul hotărâtor a fost apărarea României în inevitabilul război dintre Germania național-socialistă și Rusia sovietică.

Sunt două lucruri de care nu se poate face abstracție și sunt două probleme ale căror soluții sunt de geopolitică. Primo: imperialismul ruso-sovietic este continuarea imperialismului ruso-țarist cu justificarea comunismului în locul justificării panslavismului. Secundo: germanii sunt poporul cel mai productiv și cel mai creativ din Europa și este firesc, necesar și util să fie la conducerea „Statelor Unite ale Europei”.

Pactul de neagresiune cu P.N.T. – Iuliu Maniu și P.N.L. – George I. I. C. Brătianu

Sunt în măsură a-l explica întrucât am fost în mijlocul evenimentului, atât în faza de concepție, cât și în faza de aplicare.

Deceniul 1919-1928 a fost lupta pe viață și pe moarte între capitalul străin și capitalul național. Bătălia a fost câștigată de capitalul străin în urma a două nenorociri pentru România: moartea Regelui Ferdinand I cel Loial la 20 iulie 1927 și moartea primului ministru Ionel I. C. Brătianu la 24 noiembrie 1927. Vezi explicații de patografie în cartea mea „Viața medicală a oamenilor politici”. Al doilea deceniu 1930-1938 a fost tot lupta pe viață și pe moarte între Regele Carol II, conspirând instituirea dictaturii personale și Iuliu Maniu, apărând democrația politică și Constituția din 1923, continuare a celei din 1866. În lupta dintre dictatură și democrație, regele Carol II a căutat să obțină susținerea de către curentul naționalist și Corneliu Z. Codreanu a preferat să se alăture lui Iuliu Maniu și *ipso facto* să se păstreze regimul democrat.

Și acum să expun succesiunea etapelor.

Carol II a fost exclus la 4 ianuarie 1926 de la succesiunea Tronului pentru cauze decisive, bine cântărite de primul ministru Ionel I. C. Brătianu și acceptate din patriotism de regele Ferdinand I cel Loial și Regina Maria cea Bună. La 6 iunie 1930 a fost adus în țară de Masonerie și la 8 iunie 1930 a fost suit pe Tron de Armată mulțumită lipsei de prevedere și mulțumită lipsei de decizie a primului ministru Iuliu Maniu. Acesta nu-l voia Rege, dar îl accepta ca Regent cu motivația că aici „poate face binele pe care îl promite și nu poate face răul de care ne temem”. Spre deosebire de Război,

Politica practică tranzacția între extreme; dar la fel ca Războiul, în Politică jumătățile de măsură sunt întotdeauna neaducătoare de rezolvare și aducătoare de complicații.

La numai o lună de la suirea pe Tron, în iulie 1930, Carol II începe pregătirile pentru uzurparea Suveranității Națiunii și pentru instituirea dictaturii personale. Și anume: 1) pulverizarea celor trei partide de guvernământ; 2) izolarea, la nevoie lichidarea lui I. G. Duca și Iuliu Maniu; 3) războiul dintre democrație și naționalism pentru reciprocă distrugere; 4) operațiunea de carolizare, constând din plasarea de complici în Armată și Justiție și 5) anarhizarea vieții publice pentru ca dânsul să justifice dictatura drept salvare. Succesul a fost deplin.

Asupra lui Corneliu Z. Codreanu, Carol II a aplicat o dublă politică: a) chemare la complicitate cu promisiuni de avantaje și b) indirect amenințări și agresări în scop de intimidare. Informații concrete în cărțile mele.

Simțind cum se apropie primejdia și nevrând să cedeze nici din principialitatea pentru naționalism și nici din opțiunea pentru democrație, Corneliu Z. Codreanu a căutat să obțină aliați și protectori. Prima încercare a fost cu decanul Baroului de Ilfov, avocatul Didi Micescu, pe care Siguranța Generală a Statului l-a asasinat cu curara paralizantă a diafragmului pusă în ceașca de cafea. A doua încercare a fost cu Inspectorul Cavaleriei, generalul George Moruzzi, care a refuzat, îmbolnăvindându-se de infarct miocardic. A treia încercare a fost cu prof. Simion Mehedinți, care nu avea forță politică și cu filosoful Lucian Blaga, care nu s-a arătat hotărât. A patra încercare a fost cu generalul Ion Antonescu, care era el însuși candidat la dictatură și care l-a invitat pe Corneliu Z. Codreanu la Predeal. La întoarcerea în București, comandanții legionari au

întrebat „Ce impresie v-a făcut Antonescu?” și Corneliu Z. Codreanu a răspuns cu tristețe: „Prea ambițios pentru a fi de folos”. Cel puțin eu n-am înțeles dacă s-a referit la folosul Legiunii sau la folosul Țării. A cincea încercare a fost cu Iuliu Maniu, care avea imens prestigiu de „părinte al Patriei”, dar n-avea putere operativă practică.

La 17 februarie 1937 au avut loc funeraliile martirilor Ionel I. Moța și Vasile Marin, funeralii vizionate de Carol II de la fereastra „Socotub” de pe Bd. pe atunci Ion C. Brătianu și astăzi Nicolae Bălcescu. Trei zile mai târziu, Corneliu Z. Codreanu este adus în secret la locuința ing. Nicolae Malaxa din Parcul Filipescu și Carol II, după felicitări pentru construirea Mișcării Legionare, îi propune o tranzacție drept colaborare. Și anume: Corneliu Z. Codreanu să-i predea comanda și legionarii să-l proclame Căpitan în plus de Rege și drept recompensă îi oferă funcția de prim-ministru al Guvernului. Corneliu Z. Codreanu refuză târgul și pledează pentru păstrarea Constituției și rămânerea în democrație. Trei zile mai târziu, la 23 februarie 1937: a) ministrul de interne prodemocrat Dumitru Iuca este eliminat din guvern; b) la subsecretariatul Ordinea Publică este numit generalul Gavrilă Marinescu, cu program de represiune antilegionară și c) subsecretar de Stat la Justiție este numit Aurelian Benteoiu, cu misiune de a înăspri la maximum art. 209 din Codul Penal. Ambele primejdii au fost puse în practică.

Prin simplă decizie ministerială, organizațiile studențești au fost declarate ilegale și s-au confiscat sediile, arhivele, eșarfele și steagurile. Cu polițiști și jandarmi: cantinele studențești au fost închise și căminele studențești au fost evacuate cu azvârlirea

studenților în stradă. Început de Război civil. Statul agresor din ordinul Regelui.

Eu eram președintele „Uniunii Naționale a Studenților Creștini Români”. Sunt chemat de Corneliu Z. Codreanu, care îmi spune a fi obținut pentru 12 aprilie 1937 în casa Bianu din Cluj o audiență la Iuliu Maniu a președinților de Centre Studențești din toată țara sub conducerea mea. Scopul: să-l încunoștinăm de începerea, cu studențimea, a înspăimântătorului Război dintre Stat și Națiune și să-l rugăm a ieși din retragerea la Bădăcin, a reintra în viața publică, a face un front comun al întregii națiuni și a bara drumul lui Carol II spre dictatură. Urmând a veni Războiul dintre Stat și Națiune, primele victime vom fi noi, președinții Tineretului Universitar și, în calitatea sa de Părinte al Patriei, îl implorăm să ne salveze viețile de la moarte.

Din București am plecat cu Gheorghe Ciorogaru din com. Novaci jud. Gorj, doctor în științele economice din Germania. Au venit la Cluj toți președinții „Centrelor Studențești”: Mihai Popovici de la Cernăuți, Tiberiu Voicu-Vereș de la Cluj, Viorel Trifa de la București, Manolescu de la Timișoara, Bălan de la Chișinău și am pierdut din memorie președintele de la Iași.

Casa Bianu. Ora 8 dimineața. Ne-a primit dl. Zaharia Boilă. După două minute a intrat dl. Iuliu Maniu: așa cum îl cunoaște toată lumea: cu prestanța, seriozitatea și bunăvoința lui Thomas Masarik. Eu am prezentat membrii delegației. La Gheorghe Ciorogaru, Iuliu Maniu a întrebat de eventuala rudenie cu episcopul ortodox Roman Ciorogaru de Oradea, rănit în atentatul iudeo-comunist din 8 decembrie 1920 din Senatul României. La Viorel Trifa, Iuliu Maniu a întrebat de eventuala rudenie cu preotul I. Trifa din Sibiu, conducătorul organizației „Oastea Domnului”. Celor trei

frați juristul Tiberiu, doctorul Laurențiu și geologul Gheorghe Voicu-Vereș, Iuliu Maniu le cunoștea perfect biografia și activitatea. Timp de 20 minute am expus cum noi organizațiile studențești am fost atacați de jandarmi și polițiști și am exprimat îngrijorarea de începere a Războiului dintre Stat și Națiune cu noi primele, dar nu singurele victime. În final l-am implorat să reîntre în viața publică și împreună cu Corneliu Z. Codreanu să constituie un Front al Națiunii, care să oprească conspirația regelui Carol II și să împiedice autodistrugerea României.

Iuliu Maniu ne-a vorbit timp de patru ore cu inegalabilă raționalitate și cu inegalabilă pasiune. O extraordinară îmbinare de logică și de sentiment. Model de inimă fierbinte și de creier rece. O exemplară ridicare a politicii la înălțimea istoriei. A confirmat temerile noastre, spunând că și dânsul are informații concrete și nominale ale conspirației de instituire a dictaturii. A prevăzut că instituirea dictaturii va aduce Războiul dintre Stat și Națiune și a afirmat că dictatura de sus în jos a corupției și imoralității e mult mai distrugătoare decât dictatura de jos în sus a mulțimilor fanatizate. A făcut elogiul democrației, care prin confruntarea ideilor sfârșește prin a aduce adevărul și care prin întrecerea partidelor duce la optimizarea calitativă a tuturor. A adăugat că democrația lasă deschisă poarta viitorului pentru cine se dovedește mai util și că toate dictaturile și orice dictatură înseamnă stopul devenirii de la prezent la viitor. A precizat că în calitate de om nu-i este indiferentă nici o suferință din omenire și că în calitate de român nu-i este indiferent orice ar fi din substanța națiunii. Nu cunoaște personal pe Corneliu Z. Codreanu, dar îi cunoaște concepțiile și principiile, întrucât i-a urmărit cu atenție activitatea încă din octombrie 1924,

când s-a întâmplat atentatul împotriva prefectului Poliției din Iași. Interesul Națiunii și interesul Statului fiind deasupra partidelor și deasupra oamenilor este de acord pentru o colaborare evident sinceră și loială împotriva primejdiei comune a instituirii dictaturii de către oricine și chiar „de către Majestatea Sa Regele”. „Și fratele Alexandru Vaida-Voevod cunoaște pericolul, dar întrucât nu cunoaște psihologia omului din Rege își închipuie a rezolva problema numai cu metoda așteptării și persuasiunii”.

Între dânsul, Iuliu Maniu și Corneliu Z. Codreanu sunt trei deosebiri de care Națiunea Suverană trebuie pusă în cunoștință înainte de a i se solicita decizie. Prima deosebire e de politică externă: „dl. Corneliu Codreanu este pentru alianță cu Germania și Italia, iar eu am încredere și sunt pentru alianță mai departe cu Franța și Anglia”. A doua deosebire e de politică internă: „Eu sunt pentru democrație, chiar dacă la noi în România funcționează cu lipsuri și defecte, iar dl. Corneliu Z. Codreanu vorbește de principiul autorității și de necesitatea ordinii ca și cum ar prefera dictatura pe care eu o resping, chiar dacă e morală și chiar dacă e patriotică”. A treia deosebire se referă la violență: „dl. Corneliu Z. Codreanu este pentru a răspunde cu violență la violență; iar eu sunt pentru legea creștină de a nu răspunde la agresiune și de a accepta suferința”. „Dl. Corneliu Z. Codreanu să mediteze asupra acestor trei diferențe și înainte de orice înțelegere între noi sunt de părere ca Națiunea să fie pusă în cunoștință de cauză”.

Audiența s-a încheiat după patru ore la amiază. Noi am ascultat cu o pietate egală cu cea aflându-ne în fața lui Dumnezeu. Fiecare cuvânt și fiecare idee ni s-au introdus pentru totdeauna în minte. Literalmente, Iuliu Maniu devenise directorul gândirii noastre și stăpânul

conștiințelor noastre. Astăzi după 64 ani, oasele dânsului sunt în groapă fără identitate și fără cruce, dar Sufletul dânsului din cer să afle că Tineretul Universitar de atunci l-a adorat și îl adoră. La terminarea audienței, dânsul m-a strâns de brațul stâng și uifându-se în ochii mei, de fapt în ochii generației mele, mi-a spus „Împreună vom face lucruri mari și frumoase pentru Țară”. Iuliu Maniu a fost un sfânt și de atunci mereu regret că delegația noastră n-a îngenunchiat în fața dânsului.

La jumătatea lui mai 1937, Iuliu Maniu a plecat la Paris pentru a obține colaborarea lui Nicolae Titulescu și pentru a explica Franței și Angliei, protectoarele tradiționale ale României. Vrând a-l ajuta în demersurile sale, am trimis lui Iuliu Maniu la Paris o telegramă în numele întregii studențimi din România: „Abia acum, Domnule Președinte, noi tineretul ne dăm seama câtă dreptate aveți în tot ce gândiți și în tot ce faceți”.

Ministrul Ordinii Publice, generalul Gavrilă Marinescu a decis eliminarea mea din toate Universitățile din România, dar decanul Facultății de Medicină, prof. Ioan Bălăcescu m-a declarat oficial doctor în medicină cu trei ore înainte de convocarea în acest scop a Senatului Universitar.

Colaborarea sub formă de pact de neagresiune reciprocă a fost semnată la 25 noiembrie 1937 în casa prof. dr. Dimitrie Gerota din str. Gogu Cantacuzino. După semnare, Corneliu Z. Codreanu a venit la sediul din str. Gutenberg 3, unde îl așteptam cei 40 legionari cu drept liber de intrare. Emoția era mare și generală. La întrebarea: „Ce impresie v-a făcut Iuliu Maniu?”, Corneliu Z. Codreanu a răspuns: „Un om tare, tare cumsecade. Dar n-are armament pe măsura lucrurilor bune pe care le vrea și pe măsura dușmanilor răi pe care

îi are”. La întrebarea „Ce impresie v-a făcut prof. George I. I. C. Brătianu?”, Corneliu Z. Codreanu a răspuns: „O! Un înger căzut pe pământ printre noi. Eu sunt mai mult decât onorat și fericit să mă găsesc alături de dânsul”. La întrebarea „Ce impresie v-a făcut Constantin Argetoianu?”, Corneliu Z. Codreanu a răspuns: „E uns cu toate unsorile Raiului, pământului și iadului, după necesitate și după scop”.

Strategia lui Corneliu Z. Codreanu la instalarea dictaturii ex-regelui Carol II

Ideea de dictatură o avea Carol II în minte încă din 1923 și pentru a-l aduce la realitate și la responsabilitate, primul ministru Ionel I. C. Brătianu l-a trimis, sub supraveghere, în călătorie periplanetară. Pregătirile pentru instituirea dictaturii le-a început din iulie 1930 și din vara 1933 cu scopul duplicitar de a capta Mișcarea Legionară drept bază populară de susținere.

Un mic, dar diagnosticant amănunt. După succesul „Congresului Național Studențesc” din aprilie 1935 de la Craiova și după aderarea „Societății Studenților în Medicină” prin persoana mea, ministrul de Interne Ion Inculeț a tras alarmă asupra lui Corneliu Z. Codreanu și Carol II i-a răspuns: „Laissez-le faire. Il nous faut des dupes”.

Revenim la decembrie 1937. Iată cum s-au precipitat lucrurile. Patru evenimente au determinat pe Carol II să nu mai aștepte și să treacă de la pregătire la instituire. Primul eveniment a fost „Pactul” dintre Iuliu Maniu, Corneliu Z. Codreanu și prof. George I. I. C. Brătianu. Acesta cu semnificație de reconstituire a unității naționale și a voinței naționale, ca la 24 ianuarie 1859 și ca la 15 august 1916. Al doilea eveniment s-a

petrecut la Slatina, jud. Olt, unde pe lista P.N.Ț. candida Nicolae Titulescu. Întâi s-a încercat împiedicarea propagandei cu 600 polițiști trimiși de la București și apoi s-a încercat schimbarea urnelor cu voturi, dar eu ca delegat al partidului „Totul pentru Țară” m-am opus și fratele meu Dan Milcoveanu a tras focuri de revolver în aer avertizând cu „baia de sânge” dacă nu se respectă legalitatea. Al treilea eveniment au fost alegerile parlamentare din 20 decembrie 1937, când pentru prima oară și pentru singura oară în istoria României, Națiunea a răsturnat guvernul voit de Rege și a votat opoziția cu programul de „primat al ordinii morale”. Al patrulea eveniment a fost refuzul președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, magistratul Dimitrie Lupu de a falsifica rezultatul voturilor chiar cu numai 16.000 voturi cât îi trebuiau guvernului Gheorghe Tătărescu pentru a obține faimoasa „primă electorală din oficiu”.

Decizia de instituire a dictaturii zisă regală a fost luată în dimineața de 22 decembrie 1937. În scopul de a preveni dictatura prin neutralizarea motivației cu așa-zisul „pericol legionar”, Corneliu Z. Codreanu a dat Circulara din 23 decembrie 1937 cu: „... Ordinul de închidere a bătăliei electorale... Lupta s-a terminat... Mergeți toți *in corpore* la mormintele morților noștri spre a le spune că în lupta care s-a dat... Acum pace și odihnă, legionari”. Toată Mișcarea Legionară a înțeles și s-a conformat. Singurul care s-a opus a fost Horia Sima, întrucât, după instrucțiunile lui Mihail Morusoff, pericolul legionar trebuie să continue pentru ca dictatura să aibă motiv de instalare în fața atotputernicilor Forțe Oculte.

Dictaturile nu pot fi instituite decât cu ajutorul Poliției și Armatei. Și, realmente, artizanii în teren ai dictaturii ex-Regelui Carol II au fost Mihail Morusoff și

generalul Ion Antonescu. În plus de informații și consilii, aportul lui Mihail Morusoff a fost arhiva cu 1.000.000 dosare individuale pentru intimidarea, șantajarea, disciplinarea și la nevoie paralizarea ofițerilor din Armată, magistraților din Justiție, profesorilor din Universitate, oamenilor politici, funcționarilor de Stat, ziariștilor de profesie etc. etc. La arestarea sa, în noaptea de 6/7 septembrie 1940, Mihail Morusoff a distrus prin ardere cu napalm toate aceste 1.000.000 dosare individuale. Generalul Ion Antonescu a fost singurul general din Armata Română care a acceptat complicitatea cu Carol II. Înaintea lui, Carol II a solicitat pe Șeful Marelui Stat Major, generalul Ștefan Ionescu zis Țiganul care: a) a negat „existența pericolului legionar” și b) a refuzat operațiunea de politizare și de compromitere a Armatei. Informații ample în „Memorialul” meu, unde descriu vizita făcută la sediul legionar pentru aducerea lui Corneliu Z. Codreanu la Palat.

Constituția nescrisă mai importantă decât Constituția scrisă spune că nimic important nu se face în România fără acordul Armatei și fără acordul diplomației anglo-franceze. Carol II a obținut acordul, mai exact complicitatea Armatei, numind Ministru al Apărării Naționale pe generalul Ion Antonescu de la 29 decembrie 1937 până la 30 martie 1938. Ideea din capul generalului Ion Antonescu era că „Regele se va ocupa cu femeile, chefurile, vânătoarea și distracțiile” și că el va exercita dictatura, evident constructiv, patriotic și cinstit. Acordul diplomației anglo-franceze și, *ipso facto* susținerea de către Finanța Internațională, a venit în seara de 8 februarie 1938 și, instantaneu, guvernul de tranzacție prezidat formal de Octavian Goga a fost azvârlit la gunoi și Armata a ocupat cu ofițeri disciplinați,

poate chiar verificați, toate posturile de conducere ale aparatului de Stat. Pentru funcția de prim ministru s-au vrut prof. Nicolae Iorga și generalul Ion Antonescu; Carol II a arbitrat, scoțând de la naftalină și instalându-l pe Patriarhul Cristea Miron. Aceasta a fost situația.

Corneliu Z. Codreanu. Ce-a gândit? Care i-a fost decizia? Îmi permit să răspund, întrucât cunosc foarte bine problema. Responsabilitatea e semnul doveditor al Caracterului și prevederea e semnul doveditor al Inteligenței. În viața mea ajunsă la vârsta de 90 ani am cunoscut direct și personal un număr de persoane în jurul unui milion. Dacă ne referim la cele două semne doveditoare mai sus evocate mă simt îndreptățit a afirma că cel mai inteligent om întâlnit de mine în viață a fost și este Corneliu Z. Codreanu. Dovadă este și strategia pe care a conceput-o și a decis-o în situația de maximă pericolozitate creată odată cu instituirea dictaturii regale. Dictatură erijată în autoritate, continuând pe Regele Carol I cel Înțelept, constructorul Statului Modern și continuând pe Regele Ferdinand I cel Loial, întregitorul Națiunii Române. Dictatura, având acordul Angliei și Franței, adică a celor două mari națiuni prietene a națiunii noastre și a celor două mari state protectoare ale statului nostru, în fine dictatură având răspunderea și având puterea Armatei împotriva căreia nu se luptă, ea fiind scutul de apărare a Patriei. Cunoscând aceste adevăruri și ascultând de aceste imperative, Corneliu Z. Codreanu și Statul Major Legionar au decis drept strategie: a) retragerea din viața publică; b) imobilitatea față de autorități și c) încredere în factorul timp.

Deci: retragere, imobilizare și așteptare. Trei lozinci trimise de la Centru în toată Mișcarea Legionară: a) Regele a asumat răspunderea, deci să vedem ce poate face pentru Țară; b) factorul Timp lucrează pentru noi și

vom câștiga victoria prin tăcere, suferință și răbdare și c) cine nu înțelege și cine nu poate eroismul răbdării să se retragă din rândurile active ale Legiunii.

La 1 martie 1938 mi se termina stagiul de internat la Spitalele Eforiei Civile și prin vărul meu de la Berlin, diplomatul Victor Brabețeanu, am obținut specializare la prof. Bergman de la Spitalul „Charité”. Găsindu-ne în bătălie angajată, am cerut sfatul lui Corneliu Z. Codreanu și dânsul mi-a spus: „Nu dau nici un ordin. Fiecare legionar e liber să decidă ce vrea și ce poate”. Am întrebat: „Dacă nu dați nici un ordin atunci trebuie să luăm drept model ce decideți și ce faceți d-voastră”. Corneliu Z. Codreanu mi-a răspuns: „Eu stau în Țară la dispoziția autorităților și mă voi conforma la tot ce decid cei care au asumat răspunderea”. În baza acestei discuții eu am rămas în țară și după modelul Căpitanului am acceptat arestarea la 17 aprilie 1938 și condamnarea la 7 ani închisoare la 30 iunie 1938.

Aceasta a fost concepția și aceasta a fost strategia lui Corneliu Z. Codreanu și a Statului Major Legionar ing. Gheorghe Clime – dr. Ion Banea în primăvara 1938 la instituirea dictaturii Regelui Carol II. Această concepție și această strategie n-au fost dezmințite și au fost dovedite de Corneliu Z. Codreanu până la asasinarea lui la 30 noiembrie 1938 și de Statul Major Legionar ing. Gheorghe Clime – dr. I. Banea până la masacrul din 22 septembrie 1939.

Pentru ce a fost asasinat Corneliu Z. Codreanu și pentru ce a fost masacrat Statul Major Legionar explic în altă lucrare exact cu acest titlu. Aici, în completare, reproduc dovezile existente în arhive cu privire la această strategie de a câștiga victoria prin imobilitate și așteptare sau în propriile cuvinte ale Căpitanului: „Tăcere, suferință și răbdare”. Reproduc din volumul

„Circulări și Manifeste” ediția a doua, 1941, p. 233, 236, 263, 270-273, 283-284.

„Pot declara că atât dl. Maniu cât și subsemnatul considerăm ca o crimă orice acțiune sau fapt care ar putea, nu să atingă Dinastia, dar să întunece măcar strălucirea gloriei Sale... Termin atrăgând atenția celor care în nechibzuința lor încearcă să împingă Coroana spre o dictatură, care aceasta ar echivala cu o nenorocire. Cea mai mare înțelepciune este aceea de a ști să ocolești poziția care ar putea pune Coroana în conflict cu națiunea sau cu propriul Ei destin. Corneliu Z. Codreanu, București 13 ianuarie 1938”.

Circulara din 8 februarie 1938: „Nu poate nimeni să omoare atâtea dintre noi câți suntem în stare să murim pentru credința noastră. Dar nu această dovadă trebuie să dea Mișcarea Legionară astăzi: a dat-o ieri, va da-o mâine. Ea trebuie să facă astăzi dovada înțelepciunii și dovada Ordinii... Atacați cum vreți, loviți cât puteți. Noi nu avem nimic de răspuns și să nu vă fie teamă de nici o reacțiune... Noi nu voim să împiedicăm guvernul în opera lui de guvernare, lată noi ne dăm în lături. Calea vă este deschisă și liberă. Nimeni n-o să vă facă nici un rău. Guvernați în pace. Să știți însă că nu vă uităm niciodată, că mâna noastră zadarnic o veți căuta, că ochii noștri vă vor privi așa cum trebuie. Mișcarea Legionară nu are nimic de cerut de la Dumneavoastră. Nu are nimic de reclamat. Puterile vrăjmașe din afara hotarelor sau dinlăuntru, care își închipuie că legionarii le pot face jocul printr-un început de răzmeriță, le răspund că se înșeală. Corneliu Z. Codreanu”.

„... Anunțăm pe membrii că începând cu data de astăzi, 21 februarie 1938, Partidul «Totul pentru Țară» nu mai există... Deci suntem aruncați din Raportul de Drept în Raportul de Forță. Pe acesta, însă, noi nu-l

primim. Noi am înțeles să acționăm în cadrul legii, manifestând credințele noastre. Dacă această credință ne este interzisă, Rațiunea de existență a partidului nostru a încetat. Noi nu voim să întrebuițăm forța. Nu voim să întrebuițăm violența. Ne este suficientă experiența din trecut, când fără voia noastră am fost atrași pe calea violenței. La orice violentare, noi nu mai răspundem în nici un fel: suportăm. Și chiar atunci când întreaga națiune Română este tratată ca o turmă de animale inconștiente”.

„Lovitură de Stat nu voim să dăm. Prin esența însăși a concepției noastre, noi suntem contra acestui sistem. Ea însemnează o atitudine de bruscare, de natură exterioară, pe când noi așteptăm biruința noastră de la desăvârșirea în sufletul națiunii, a unui proces de perfecțiune omenească. Nu voim a întrebuița aceste mijloace pentru că tineretul de astăzi are prea adânc înfiptă conștiința misiunii sale istorice și a răspunderii sale pentru a face acte necugetate, care să transforme România într-o Spanie însângerată. Generația noastră întreagă vede bine mânușa care i s-a aruncat. Mânușa aruncată va rămâne însă jos. Noi refuzăm s-o ridicăm. Ceasul biruinței noastre încă n-a sunat. E încă ceasul lor... Ei poartă răspunderea în fața lui Dumnezeu și a istoriei. Corneliu Z. Codreanu București, 21 februarie 1938”

Scrisoare către dl. prof. Nicolae Iorga: „Voi care ne acuzați de violență, după ce ați întrebuițat contra noastră cele mai mari violențe, împingându-ne la desperare și păcat, voi, căroră, dacă cineva v-ar fi dat numai o palmă, ați fi reacționat la fel ca mine, fără ca să mai fi trecut prin chinurile fizice și umilințele prin care am trecut noi, voi necinstiților sufleteste, vă vom dovedi acum că nu vom reacționa în nici un fel la toate

provocările voastre. Nu să ne închideți comerțul nostru, să ne înăbușiți avântul, ci să ne bateți la tălpi, să ne trimiteți în Insula Șerpilor, să ne ucideți cu pietre, să ne spânzurați cu picioarele în sus și să ni le bateți în cuie, să ne supuneți la cele mai mari umilințe. Nu veți întâmpina nici Dumneavoastră, domnule Profesor Iorga și nici ceilalți toți care v-ați asumat răspunderea unei sângeroase și nedrepte opresiuni, nu numai nici o violență, ci nici măcar o opunere... Corneliu Z. Codreanu București 26 martie 1938”.

Toate Războaiele Mondiale sunt primejdii mortale pentru micile popoare și micile state: În primul Război Mondial 1914-1918, România a fost la un milimetru de dispariție și ne-au salvat disciplina țărănimii, eroismul armatei și patriotismul conducătorilor, cu toții uniți în jurul Regelui Ferdinand I cel Loial. Al doilea Război Mondial 1939-1945 a constituit o egală primejdie mortală. Națiunea și-a făcut datoria și a oferit soluția: Iuliu Maniu și Partidul Național Țărănesc, atât timp cât Franța și Anglia sunt Europa și Corneliu Z. Codreanu și Mișcarea Legionară dacă Germania și Italia devin Europa.

Idem în politica internă. Primejdia consta din înstrăinarea comerțului, industriilor și profesiunilor libere, știindu-se – așa cum am menționat mai sus – că infrastructura economică decide mezostructura socială și aceasta decide suprastructura politică. Și aici, în politica internă, Națiunea a avut conștiință, prevedere și rezolvare. Tocmai pentru a evita revoluția, soluția a fost fondarea „Comerțului Legionar” care prin concurența de calitate și în cadrul legalității să construiască o burghezie românească și să acumuleze un capitalism românesc. Națiunea și-a făcut datoria. Statul avea oferite soluții de rezolvare. Pentru ce s-a întâmplat altfel? Vom explica în

proiectata noastră carte: „Pentru ce a fost asasinat Corneliu Z. Codreanu! Pentru ce a fost masacrat Statul Major Legionar!” Concret și nominal: cine-s ucigașii! Cu ce complicități trădătoare? Din ordinul cui? Și în folosul cui? Cunoaștem problema ca martor conștient al epocii și ca participant personal la evenimente. Idem: păstrăm Curajul cerut de Adevăr.

Milcoveanu Șerban, 13 ianuarie 2001, București.

Notă explicativă. Ce-am înțeles de la Corneliu Z. Codreanu sunt cele care urmează. Sensibilitate și reactivitate pe direcția pozitivității, eficienței și constructivității. Inteligența și cultura sunt obligatorii, dar esențialul este mai departe și anume gândirea care înaintea la acțiune și acțiunea care se sprijină pe gândire. Prima sa realizare este de a ne fi dat un scop generos. A doua sa realizare este de a fi reușit unitatea de voință. Și a treia sa realizare este de a-și fi transformat existența în steag. Istoria bietului popor român îi este recunoscătoare și depune legământ. Nu aducem argumente, ci aducem dovezi.

Șerban Milcoveanu, Testamentul politic al lui Corneliu Z. Codreanu (1899-1938), Testamentul politic al lui Armand Călinescu (1899-1940), Testamentul politic al generalului Ion Antonescu (1862-1946), Testamentul politic al generalului Gheorghe Arșin (1887-1949), Mesajul Ultimei Speranțe (testamentul legionarilor monarhici), ISBN 973-0-00924-4, Ed. București, 1999, p. 15.

Șerban Milcoveanu, Testamentul politic al lui Corneliu Z. Codreanu (1899-1938), Testamentul politic al lui Armand Călinescu (1899-1940), Testamentul politic al generalului Ion Antonescu (1862-1946), Testamentul politic al generalului Gheorghe Arșin (1887-1949), Mesajul Ultimei Speranțe (testamentul legionarilor monarhici), ISBN 973-0-00924-4, Ed. București, 1999, p. 15.

TESTAMENTUL POLITIC AL LUI CORNELIU Z. CODREANU (1899-1938)¹

Iată împrejurările care l-au obligat să-l conceapă și să ni-l lase. Nu ca explicare a trecutului, ci ca îndrumare în viitor. Iar pentru noi e Legământ a cărui respectare e rămânerea în Mișcarea Legionară și a cărui încălcare e autoeliminare.

Cu acordul diplomației anglo-franceze, cu sprijinul finanței internaționale și la cererea iudaismului mondial, ex-regele Carol II cel Ticălos uzurpă Suveranitatea Națiunii și instituie dictatura personală la 10 februarie 1938. Complicitatea Poliției o avea din oficiu, iar complicitatea Armatei i-a adus-o ministrul de Război, generalul Ion Antonescu, care a gândit că ex-regele Carol II se va ocupa de chefuri și distracții și că el va exercita Puterea pentru optimizarea Statului.

Pentru ratificare în fața Națiunii și a Istoriei s-a organizat la 24 februarie 1938 un fel de plebiscit sau referendum sub forma votării în public și pe față a unui

¹ Șerban Milcoveanu, *Testamentul politic al lui Corneliu Zelea Codreanu (1899-1938)*. *Testamentul politic al lui Mihail Morusoff (1885-1940)*. *Testamentul politic al mareșalului Ion Antonescu (1882-1946)*. *Testamentul politic al generalului Aurel Aldea (1887-1949)*. *Mesajul Ultimei Speranțe (testamentul legionarilor nonagenari)*, ISBN 973-0-00924-4, f.ed., București, 1999, p. 16-26.

text zis Noua Constituție octroyată. Forumul nostru conducător „Uniunea Națională a Studenților Creștini Români” a hotărât ca, în unanimitate, să nu participe la farsa zisă constituție și singur eu ca Președinte și Steag să votez „Nu” cu semnificație de împotrivire și protest. Evenimentul votării nu a avut loc în amfiteatrul Spitalului Colțea și, la cererea inspectorului Bungețeanu, reprezentând guvernul, am dat motivație scrisă: a) ca medic nu pot accepta instituirea pedepsei cu moartea; b) ca cetățean nu pot aproba uzurparea Suveranității Națiunii.

După terminarea așa-zisei votări, m-am dus în str. Gutenberg 3 să-i relatez lui Corneliu Z. Codreanu cum s-au desfășurat lucrurile și care a fost reacția publicului. L-am găsit îmbrăcat cu paltonul și gata de plecare cu mașina la Predeal. Mi-a spus: „Intră în mașină și îmi povestești pe drum”. În față șoferul Ilarie și Căpitanul și în fund patru legionari, eu pe genunchii juristului Nicolae Totu, consilierul pe linie de Poliție, Siguranță și Jandarmerie. După Băneasa s-a văzut că suntem urmăriți de o mașină neagră care încetineea când noi încetineam și accelera când noi acceleram. Cam în apropiere de Otopeni mașina urmăritoare ne depășește și așezându-se transversal ne barează drumul și ne obligă oprirea. Din această mașină coboară 5-6 civili înarmați și în aceeași secundă cu ei Căpitanul a ieșit din mașină și a început să strige tare, astfel ca să audă trecătorii din căruțe și de pe biciclete: „Comisarul Ciontă din Prefectura Poliției Capitalei, bagă revolverul în buzunar! Comisarul Ciontă din Prefectura Poliției Capitalei, nu fi asasin!...”. Cred a fi strigat de 10-12 ori aceste fraze și sigur trebuie să fi fost auzite și memorate de căruțași și chiar de persoane pe jos. Intimidați, comisarul Ciontă și polițiștii lui s-au suit în mașina neagră și au plecat spre București. Până la

Predeal nu s-a vorbit în mașină decât de acest eveniment, în cursul căruia trebuia să fim toți împușcați, întrucât noi nu aveam arme să ne apărăm și întrucât trebuia să treacă drept „omor pentru jaf”.

Aceasta a fost a șasea încercare de asasinare a lui Corneliu Z. Codreanu. În alt text încă nepublicat fac o descriere amplă și precisă, iar aici numai le enumăr pentru a se înțelege necesitatea Testamentului politic.

În august 1934, la tabăra legionară Budachi din sudul Basarabiei, Mihail Stelescu sugestionează un elev de liceu, Cotea, să omoare pe Căpitan și îl trimite la București cu un revolver încărcat.

În septembrie 1934, agentul Siguranței Statului cu numele de Gheorghiadă obține cianura de potasiu de la chimistul Cristian Leu, care urma să fie pusă în paharul cu țuică pentru Căpitan, invitat la masă „camaraderească” de Mihail Stelescu, convins că totul e agreat și așteptat de Palatul Regal. Cristian Leu e membru al Masoneriei și, cu acordul acesteia, comunică lui Corneliu Z. Codreanu, care simultan face reclamație la Parchetul Militar, fiind sub stare de asediu și face percheziție cu opt martori, găsind corpul delict.

În primăvara 1936 se organizează o farsă judiciară la Tribunalul din Galați și în același vagon-dubă sunt transportați într-un colț Corneliu Z. Codreanu și în alt colț Mihail Stelescu. Planul așa-zisului Minister al Justiției (în subordinea Siguranței) era ca cei doi arestați să se încaiere și gardienii, în aplicarea regulamentului de ordine interioară, să-i împuște pe amândoi. Nu s-a putut obține pretextul, întrucât pe parcursul deplasării cu personalul de la București la Galați nici unul n-a scos un cuvânt și amândoi au păstrat tăcerea.

La 23 februarie 1937 vine subsecretar de Stat la Ordinea Publică generalul Gavrilă Marinescu, cu

program de reprimare a Mișcării Legionare și de ilegalizare a organizațiilor studențești. Noul ministru zis al Statului de Drept și al Democrației parlamentare intră în tratative cu 200 viețăși, condamnați adică la muncă silnică pe viață pentru crime de drept comun. Le promite Decret Regal de grațiere „pentru bună purtare”, dacă toți 200 intră cu topoare și cuțite în sediul legionar din str. Gutenberg 3 și omoară pe Corneliu Z. Codreanu și pe toți secretarii și consilierii aflați acolo. Convenția nu s-a finalizat, întrucât cei 200 viețăși au cerut ca înainte de trecerea la faptă, Decretul Regal de grațiere „pentru bună purtare” să fie publicat, cu semnătura Regelui, în „Monitorul Oficial” și în ziarele „Universul”, „Curentul”, „Dimineața” și „Adevărul”. În Memoriile sale, Armand Călinescu face mențiune.

Aceasta era situația. Ne găseam în plin război al Statului contra Națiunii și în ajunul mării Terori Carliste a anilor 1938-1939.

Înainte de a lua cunoștință de Testamentul politic al lui Corneliu Z. Codreanu, să analizăm dacă, în caz de asasinare, dânsul a înțeles a fi răzbunat prin sancționarea asasinilor sau a fi răzbunat prin înfăptuirea operei sale? Nici până astăzi, după 60 de ani, onorații istorici și onorații analiști n-au răspuns la întrebarea pentru ce, după căderea în alegerile parlamentare din 20 decembrie 1937 a guvernului național-liberal Gheorghe Tătărescu (1886-1957), ex-regele Carol II (1893-1953) n-a adus la guvern nici Partidul Național Țărănesc – Iuliu Maniu (1873-1953), care obținuse 20,40 % din voturi, cu 86 deputați și 10 senatori și nici partidul „Totul pentru Țară” al Mișcării Legionare, care obținuse 15,59 % din voturi, cu 66 deputați și 4 senatori și a adus la guvern Partidul Național-Creștin Octavian Goga (1881-1938),

care obținuse numai 9,15 % din voturi cu 39 deputați și nici un senator?

Explic în calitate de martor în epocă. Guvernul acesta dintre 29 decembrie 1937 și 10 februarie 1938, aparent condus de Octavian Goga ca prim-ministru și prof. A. C. Cuza (1857-1947) ca ministru de Stat, în realitate aparținea ex-regelui Carol II prin ministrul de Interne Armand Călinescu (1893-1939), ministrul de Externe prof. Istrate Micescu și ministrul de Război generalul Ion Antonescu (1882-1946). Acest guvern minoritar avea trei misiuni: a) să alarmeze Occidentul pentru a-și da acordul la uzurparea Suveranității și instituirea dictaturii; b) să scoată Armata de la granițe și din cazărmi și s-o aducă în politică ca bază de susținere a dictaturii și *last but not least*, c) să provoace o exterminare reciprocă între cele două partide naționaliste: cuziștii și legionarii. Partidul Național-Creștin prevenise din fuziunea între partidul lui Octavian Goga și „Liga Apărării Naționale Creștine”, prezidată de prof. A. C. Cuza.

Organizația de tineret a Ligii era condusă de eminentul avocat Ion V. Emilian, care în acea guvernare a avut demnitatea de prefect al județului Neamț. Ion V. Emilian este chemat de șeful său direct, ministrul de interne Armand Călinescu, care îl trimite la ministrul de Externe Istrate Micescu cu recomandarea să se conformeze celor ce i se vor spune. Ministrul de Externe Istrate Micescu îi cere „pentru înalte Rațiuni de Stat” și în schimbul unor avantaje materiale să năvălească cu organizația sa a „lăncierilor” în sediul legionar și să omoare pe Corneliu Z. Codreanu și pe colaboratorii săi. Ion V. Emilian nu era nici naiv și nici mercenar, ci era un mare patriot și o mare inteligență. Ca atare, a refuzat îndeplinirea misiunii „din înalte rațiuni de Stat” și, prin

preotul Grigore Cristescu, a comunicat totul lui Corneliu Z. Codreanu. Aceasta a înaintat reclamație la Parchetul Militar, care n-a dat nici o urmare și a clasat reclamația fără măcar să ceară declarație de la Ion V. Emilian.

Vrând să atragă în proiectata dictatură carlistă pe marele și ilustrul general Ion Sichițiu, ministrul de Interne Armand Călinescu îl asigură că viitorul e sigur întrucât „Codreanu va dispărea și odată cu el va dispărea și legionarismul”.

Cele de mai sus au determinat pe Corneliu Z. Codreanu să dea Circulara nr. 145 din 11 februarie 1938. Reproducem finalul: „De altfel, cred cu tărie că dl. Istrate Micescu și dl. Armand Călinescu sunt expresia și în această chestiune a anumitor cercuri pe care voi le cunoașteți prea bine. Camarazi, Rog să nu se interpreteze greșit această circulară, să nu se creadă că mi-e teamă de moarte. Șeful Legiunii râde de moarte și nu se păzește niciodată de ea. Fac această circulară pentru că vreau să fiu răzbunat. Așa cum v-a spus și organizat Moța. Și nu dintr-o poftă personală de răzbunare, ci pentru că am convingerea că veți face un mare bine națiunii românești. Corneliu Z. Codreanu București, 11 februarie 1938”.

Tot în calitate de martor al epocii de atunci sunt dator a consemna și următoarele. Conspiratorii antidemocrați și prodictatoriali din subordinea ex-regelui Carol II aveau concepția că, dată fiind importanța Instituției Regale există și e legitim Dreptul de a asasina, dar cei vizați n-au nici dreptul de a se apăra și nici dreptul de a fi răzbunați. Mental de junglă și nu ordine publică de Stat de Drept.

Să adaug însă o mică informație încă nepublicată. Corneliu Z. Codreanu a fost asasinat în închisoare prin strangulare de jandarmi în noaptea de 29/30 noiembrie

1938 din ordinul ex-regelui Carol executat de ministrul de interne Armand Călinescu. În ajun, soția acestuia, d-na Adela Călinescu l-a implorat în genunchi să nu execute ordinul Regelui „pentru că legionarii se vor răzbuna și te vor omorî”. Armand Călinescu, îngândurat, a răspuns: „Nu mai am ce face. Am tras această carte și trebuie s-o joc până la capăt”. El însuși și-a atras sentința de moarte din partea ex-regelui Carol II, când a refuzat ordinul de a executa simultan pe Iuliu Maniu, ordin care i-a fost transmis la începutul lui noiembrie 1938 de Ernest Urdăreanu și la sfârșitul lui noiembrie 1938 de generalul Gavrilă Marinescu. Ne oprim aici cu jungla.

Revenim la temă și anume Testamentul politic al lui Corneliu Z. Codreanu. Acesta a fost conceput la sfârșitul lui februarie și începutul lui martie 1938. Eu am fost de față la primele două enunțuri și pentru al treilea – cel mai important – reproduc ce a consemnat, între alții, ilustrul prof. Constantin Stoicănescu, asasinat în 1945 în închisoarea din Liubianka din Moscova.

Primul enunț. A avut loc imediat după încercarea polițiștilor, conduși de comisarul Ciontă, de a-l asasina pe șoseaua Băneasa-Otopeni. Corneliu Z. Codreanu ne-a spus, în biroul său din str. Gutenberg 3: „Dacă voi fi omorât, vă duceți la dl. Iuliu Maniu și veți face ce vă va spune dânsul”. Auzit cu urechile mele și fac depozitie de martor. În Mișcarea Legionară, cultul lui Iuliu Maniu era foarte vechi și a fost consolidat pe parcurs, aflând motivele pentru care dânsul a demisionat și mai exact a fost demis din demnitatea de prim-ministru: prima dată la 10 octombrie 1930 și a doua oară la 13 ianuarie 1933. În alt text voi explica. Idem voi relata audiența noastră a studențimii în dimineața de 12 aprilie 1937 la Cluj-Napoca în casa Bianu de față dl. Zaharia Boilă. La terminarea audienței, dl. Iuliu Maniu m-a strâns de

brațul stâng și mi-a spus drept mesaj general „Împreună vom face lucruri mari și frumoase pentru Țară”.

La 25 noiembrie 1937 în casa prof. dr. Dimitrie Gerota (1867-1939) se semnează celebrul Pact Tripartit și întrebat de comandanții legionari, Corneliu Z. Codreanu l-a descris pe Iuliu Maniu „Un om tare, tare cumsecade, dar n-are armament pe măsura lucrurilor bune pe care vrea să le facă și pe măsura dușmanilor răi pe care îi are”.

Al doilea enunț. Metoda lui Corneliu Z. Codreanu era de a comenta informațiile și de a gândi problemele în colectiv cu șefii legionari aflători în acel moment în biroul său din str. Gutenberg 3. Printre cei cu dreptul de a intra fără să bată la ușă și să aștepte încuviințarea am fost și eu, când s-a procedat în mai 1935 încadrarea mea în Mișcarea Legionară. Într-o seară de la sfârșitul lui februarie sau începutul lui martie 1938, Corneliu Z. Codreanu ne întreabă: „Ce veți face voi, dacă eu voi fi omorât?” Toți cei de față am răspuns: „Ne vom duce pentru sfătuire și hotărâre la Comandanții Bunei Vestiri”. Era vorba de întemeietorii Legiunii Arhanghelul Mihail și anume: Ilie Gârneață, Radu Mironovici, Corneliu Georgescu, Mile Lefter și, evident, președintele Senatului Legionar, prof. Traian Brăileanu (1882-1947) și comandantul farmacist Vasile Iasinschi (1892-1978). Corneliu Z. Codreanu: „Bine, bine. Dar pe cine veți alege șef în locul meu?” Toți cei de față am răspuns prompt, fără ezitare: „Pe dl. ing. Gheorghe Clime”. Ing. Gheorghe Clime (1889-1939) era fondator din 1927 și era președintele partidului „Totul pentru Țară” și comandantul „Corpului Muncitoresc Legionar”. Toate calitățile de intelect și toate virtuțile de caracter plus un uriaș capital de experiență și un prețios tezaur de înțelepciune. *Nota bene:* la întrebarea Căpitanului

aveam de ales în raport cu prof. Vasile Christescu, asasinat de Poliție la 26 ianuarie 1939 și principele Alexandru Cantacuzino, asasinat de Jandarmerie la 22 septembrie 1939. Corneliu Z. Codreanu: „E bine că v-ați decis pentru dl. Clime, dar dl. Clime mă iubește prea mult pe mine”. Gândind astăzi, după peste 60 de ani, cred că dânsul s-a referit la restrângerea orizontului de creativitate și la limitarea puterii de îndrăzneală pe care le aduce prea marea admirație și prea multul respect pentru predecesorul socotit model.

Voi relua problema în analiză. După o mică pauză, Corneliu Z. Codreanu a continuat: „E curios că nici unul din voi nu s-a gândit la dr. Ion Banea. El conduce Legiunea din Transilvania, se descurcă singur în toate problemele, n-a fost niciodată nevoie să intervin și sigur poate face față la orice s-ar întâmpla”. Nu cred că poate relata cineva altceva. Numele lui Horia Sima nu era în mintea nimănui și în ierarhia Mișcării Legionare nu putea fi decât în urma celor care la București alcătuiau Statul Major Legionar și au fost condamnați la 7 ani închisoare în iunie 1938 drept „complicii” lui Corneliu Z. Codreanu.

După 1989 s-au editat: a) Istoria Mișcării Legionare și b) Cronologia evenimentelor legionare. Din ambele lucrări a fost eliminat „Procesul Statului Major Legionar” și anume 20 legionari în frunte cu ing. Gheorghe Clime, prof. Vasile Christescu, principele Alexandru Cantacuzino etc. Cauza sau mai exact scopul acestei eliminări din Istorie și din Cronologie ar putea fi faptul că singurul în viață sunt eu, dr. Șerban Milcoveanu. „Minciuna prin omisiune” completează pe cea „prin denaturare”. Pentru denaturare trebuie viclenie, iar pentru omisiune e suficientă lașitatea.

Așa cum l-am cunoscut și l-am înțeles pe Corneliu Z. Codreanu, dânsul: a) ierarhic pune a Legiunea deasupra conducătorului ei; b) avea concepția de selecție pe câmpul de luptă în fața dificultăților, necesităților și primejdiilor și c) nu a vrut să limiteze dreptul de decizie și libertatea de acțiune a celor ducând steagul mai departe.

În iulie 1936 la tabăra de la Carmen Sylva, dânsul – sub forma unui răspuns la o întrebare – a precizat cele șase însușiri indispensabile: devotament, combativitate, creativitate, loialitate, tenacitate și prima din ele iubirea.

Al treilea enunț. Poate fi considerat Testamentul principal. A avut loc pe la sfârșitul lui martie 1938 și n-am fost de față. Îmi făceam stagiul militar în București ca medic secundar la serviciul de consultații medicină internă dr. Haralamb Angelescu de la Spitalul Brâncovenesc și din cauza votării contra Constituției carliste am fost trimis cu serviciul militar în comuna Nisporeni, jud. Lăpușna în Basarabia. Ca atare, reproduc din arhiva istorică „Învierea” nr. 2 din 1993, p. 14-15 ce a consemnat ilustrul nostru martir, prof. Constantin Stoicănescu.

Corneliu Z. Codreanu: „Să presupunem că se abate asupra noastră o prigoană mult mai crâncenă decât acelea prin care am trecut. Ce vei face dumneata, camarade, singur, pierdut într-un colț de Țară, lipsit de orice contact cu șefii tăi, alungați, azvârliți în închisori, uciși? Cum te vei descurca?”

Legionarul întrebă: „Cum ați lămurit dumneavoastră în «Cărticica șefului de cuib», nu mă voi încredința decât propriei mele inițiative și mă voi feri de sugestii străine”.

Corneliu Z. Codreanu: „Dar dacă inițiativa dumitale e menită să aducă un mare rău Mișcării Legionare?”

Legionarul întrebă: „Evident că nu, Căpitane. Mă voi strădui să nu întreprind nici o acțiune care ar putea să dăuneze interesului Mișcării și nici prestigiului ei”.

Corneliu Z. Codreanu: „Ai face o mare greșală, camarade, dacă te-ai orienta numai după acest criteriu în activitatea dumitale”.

Legionarul întrebă: „Cum, Căpitane!? Dacă aș lua inițiative care să servească cu fidelitate liniei legionare, săvârșesc o greșală. Cu ce aș putea greși?”

Corneliu Z. Codreanu: „Nu te-ai gândit că ceea ce este bun pentru Legiune poate fi rău pentru Neam? Oare Legiunea nu are o menire mai înaltă? Nu reprezintă o mobilizare de forțe pe linia Neamului?”

Legionarul întrebă: „Aveți dreptate, Căpitane. Inițiativele mele vor trebui să primească și aprobarea Neamului. Să-i respecte și necesitățile lui de viață”.

Corneliu Z. Codreanu: „Da, pentru că s-ar putea imagina o cale mai ușoară, un drum mai ocolit, pe unde să ne putem strecura, evitând responsabilități naționale. Dar nici cu recunoașterea Națiunii ca indicativ general al faptelor noastre n-ai ajuns în miezul adevărului. Persiști în greșeli”.

Legionarul întrebă: „Ce aș mai putea să adaug? Căci de îndată ce inițiativa mea e bună și pentru Legiune și pentru Neam, ce s-ar mai opune la realizarea ei? Ce obiecțiuni mi s-ar mai putea face?”

Corneliu Z. Codreanu: „Mai este o instanță care trebuie consultată: Dumnezeu. Căci o acțiune poate fi bună pentru Legiune, bună pentru Neam, dar să nu fie plăcută lui Dumnezeu, să tăgăduiască spiritul etern al Adevărului. Numai când o inițiativă a întrunit toată seria consimțămintelor, începând de la individ și până la Dumnezeu, putem fi siguri de rodnicia ei”.

Vorbirea ni se oprește aici, dar simțirea și gândirea ne pot merge mai departe. La fel ca în acțiune, în gândire și în simțire, valoarea cea mare nu-i ce produci la timpul prezent, ci este ce crezi pentru timpul viitor. Ce există e limitat la imediat și ce devine e îndreptățit la eternitate. Ce-i Sublimul? Este perfectibilitatea care a înaintat și a ajuns cel mai aproape de Perfecțiunea cunoscută și recunoscută drept Dumnezeu. Nu credem că se va repeta, dar Sublimul a existat cândva aici, pe teritoriul Românesc și aici în poporul român.

Noi octogenarii și nonagenarii ne încheiem viața cu următoarea depoziție de martori: sub conducerea lui Corneliu Z. Codreanu și Ionel I. Moța, Mișcarea Legionară a avut mult mai mult sublim decât lipsurile și erorile care i se exploatează cu atâta nedreptate și cu atâta nerușinare.

Complicitatea lui Horia Sima

În evenimentul macro-istoric al asasinării lui Corneliu Z. Codreanu de către autoritățile de stat în închisoare la 30 noiembrie 1938, Horia Sima a fost complice conștient și voluntar, dar ca însemnătate n-a fost mai mult ca o spiță de la a cincea roată a carului.

Trecerea de la etapa I la etapa II a terorii carliste a fost provocată, poate precipitată, de Acordul din 30 septembrie 1938 de la München, prin care Anglia și Franța recunoșteau Germaniei egalitate de influență în România. Iar asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu a fost decisă de „Permanențele Statului” în ședința secretă din 10 octombrie 1938 de la Palatul Regal. Aceasta cu trei măsuri pregătitoare: a) asasinatul să se facă în timpul lipsei din țară a lui Carol II, autoinvitat la Londra; b) asasinatul să fie camuflat în formă legală de fugă de sub

escortă sau tentativă de evadare și c) execuția să fie precedată de tulburări publice, acte anarhice și atentate nereușite. Complicitatea conștientă și voită a lui Horia Sima este dovedită de următoarele trei fapte concrete:

Primul fapt. În ianuarie 1938, ministrul de Război, generalul Ion Antonescu, a încercat o întrevvedere între Regele Carol II și Corneliu Z. Codreanu. În scopul de a evita războiul dintre Stat și Națiune, Corneliu Z. Codreanu a dat generalului Antonescu o scrisoare prin care își exprima perfecta loialitate și totala disponibilitate față de persoana Regelui Carol II. La procesul din mai 1938 de la Tribunalul Militar București, generalul Ion Antonescu, chemat martor, a avut de răspuns la trei întrebări ale lui Corneliu Z. Codreanu. La a treia întrebare: „Dacă în discuțiile despre M. S. Regele Carol II am arătat sentimente și gânduri negative sau pozitive?”, generalul Antonescu a răspuns conform adevărului și a confirmat sentimentele și gândurile pozitive. În august 1938, Horia Sima stăpân pe pârgurile din teren ale Mișcării Legionare, editează stenograma procesului, fără a treia întrebare a lui Corneliu Z. Codreanu și fără al treilea răspuns al generalului Ion Antonescu. Explicație. Mihail Morusoff se temea de instabilitatea psihică a Regelui Carol II și nu voia bune raporturi între Instituția Monarhică și Mișcarea Legionară.

Al doilea fapt. Cunoscând sau intuind hotărârea din 10 octombrie 1938 de la Palatul Regal a „Permanențelor Statului”, prof. Vasile Christescu a redactat un memoriu amplu și documentat către Regele Carol II. În acest memoriu, amplu și documentat, prof. Vasile Christescu: a) explică utilitatea pentru România a alianței cu Germania, când aceasta devine arbitru suprem al continentului Europa și b) ce înseamnă în judecata

istoriei și în optica posterității asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu de către autoritățile Statului și pe răspunderea Instituției Regale. Acest memoriu, amplu și documentat, a fost încredințat generalului George Moruzzi, care avea acces liber la Regele Carol II și care avea foarte mare autoritate în Armată. Două zile mai târziu, Horia Sima află de acest memoriu al prof. Vasile Christescu și, din ordinul lui Mihail Morusoff, se duce la generalul George Moruzzi și cere, în numele Comitetului de Prigoană al Mișcării Legionare, înapoierea memoriului pentru completare și perfecționare. Memoriul nu a mai revenit la generalul George Moruzzi, care în primăvara lui 1939 a murit de infarct miocardic. Armand Călinescu, Mihail Morusoff, Gavrilă Marinescu și Victor Iamandi se temeau de instabilitatea psihică a regelui Carol II și nu voiau ca Memoriul prof. Vasile Christescu să schimbe decizia de asasinare a lui Corneliu Z. Codreanu. Același interes îl avea și Horia Sima, care nu putea ajunge la șefia Mișcării Legionare decât prin dispariția lui Corneliu Z. Codreanu și a Statului Major Legionar ing. Gheorghe Clime – dr. Ion Banea. De reținut că prof. Vasile Christescu, aflat în ilegalitate de la evadarea sa din 16 iunie 1938, n-a luat niciodată contact și n-a întreținut nici o legătură cu Horia Sima. Nu sunt sigur, dar cred că prof. Vasile Christescu cunoștea ceea ce cunoștea ing. Gheorghe Clime și avea un mare semn de întrebare asupra sincerității și credibilității lui Horia Sima.

Al treilea fapt. Când Regele Carol II a asumat răspunderea guvernării și a instituit dictatura personală, Corneliu Z. Codreanu și Statul Major Legionar au adaptat tactica replierii. În conformitate cu această tactică a replierii, la 21 februarie 1938, partidul „Totul pentru Țară” s-a autodesființat și cuiburile legionare

și-au încetat orice activitate în teren. Când dictatura carlistă a decis teroarea de Stat și pornirea războiului dintre Stat și Națiune, Corneliu Z. Codreanu și Statul Major Legionar au decis politica de tăcere, suferință și răbdare. În conformitate cu această politică de tăcere, suferință și răbdare, la 17 aprilie 1938, Corneliu Z. Codreanu, Statul Major Legionar și 500 de lideri legionari n-au fost arestați, ci au acceptat să fie arestați, unii în lagăre de concentrare și primii 20 cu condamnare la închisoare. Problema era ca Mișcarea Legionară să nu se bage în conflictul dintre Anglia și Germania pentru arbitrajul Europei și ca să se aștepte desfășurarea factorului timp. Evident se poate discuta dacă acest calcul a fost just și dacă nu s-a subestimat criminalitatea Regelui Carol II și nu s-a supraapreciat perspicacitatea Führerului Adolf Hitler. Dacă a fost o greșeală, aceasta n-a fost de diagnostic, ci a fost de prognostic; și anume – cum am spus – de subapreciere a criminalității Regelui Carol II și a supraaprecierii perspicacității Führerului Adolf Hitler. Greșită sau justă, aceasta a fost decizia celor cu legitimitate să conducă Mișcarea Legionară. Unul din imperativele strategiei politicii și războiului este ca, sub focul inamicului, să nu se facă schimbări de tactică și de orientare.

Așa cum am amintit mai sus, asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu a fost decisă la 10 octombrie 1938 de ședința secretă a „Permanențelor Statului”, cu trei condiții obligatorii. A treia condiție în răspunderea lui Mihail Morusoff era organizarea prealabilă a unor tulburări anarhice care să semnaleze starea de primejdie statală și care să justifice asasinatul ca unică soluție de păstrare a ordinii publice. Misiunea aceasta, a tulburărilor publice și a actelor anarhice plus două atentate nereușite, a fost aplicată în teren de Horia Sima

cu legionari manipulați și cu polițiști pseudo-legionari. Ordinul a venit de la Mihail Morusoff și Horia Sima l-a transmis în teren, mințind că vine de la Comandamentul Legionar de Prigoană și mințind că are acordul lui Corneliu Z. Codreanu din închisoarea Râmnicu-Sărat. Eu am fost deținut în închisoarea Râmnicu-Sărat și în cărțile mele arăt cum Mihail Morusoff a încercat să obțină acordul, deci complicitatea lui Corneliu Z. Codreanu prin medicul dentist militar Adrian Petrescu, agent acoperit al Serviciului Secret de Informații al Armatei. Încercarea n-a reușit și Corneliu Z. Codreanu a interzis toate actele de anarhie și a depus la cancelaria închisorii o scrisoare publică în care implora legionarii din ilegalitate să aibă răbdare și să păstreze tăcerea. În 1940-1941, Horia Sima a interzis publicarea acestui document, din noiembrie 1938, al lui Corneliu Z. Codreanu.

În cadrul aceleiași falsificări a Istoriei, Horia Sima a difuzat calomnia cum că, în închisoare, Corneliu Z. Codreanu ar fi căzut în depresie psihică cu resemnare mistică. Nici astăzi, după 65 ani, nu se cunoaște că Horia Sima a reușit, în noiembrie 1938, să fabrice 23 de acte anarhice în Banat, Transilvania și Bucovina. În mod sigur, a utilizat în teren mici legionari fanatici și la comenzi agenți acoperiți ai Poliției.

Eu cunosc două asemenea cazuri. În anii aceia, 1938-1939, Horia Sima intoxica Comandamentul Legionar de Prigoană cu informații false și legionarilor liberi încă în ilegalitate le transmite, ca din partea Căpitanului și Statului Major Legionar, ordinul fals de tulburări publice și acte anarhice. Am dovezi concrete de la Filon Lauric, Gheorghe Voicu-Vereș, dr. Ionel Zeană și ing. Duiliu Sfîntescu. Duplicitate satanică. La 30 noiembrie 1938, Căpitanul, Nicadorii și Decemvirii au

fost asasinați, nu din cauza lui Horia Sima, ci cu complicitatea conștientă și voită a lui Horia Sima. La ședința din 2 decembrie 1938 a Comandamentului Legionar de Prigoană, ing. Nicolae Horodniceanu i-a spus public lui Horia Sima: „Dumneata te-ai născut pentru a fi nenorocirea Mișcării Legionare”.

„Eu sunt calea, adevărul și viața”. Iisus

Închisoarea Specială Râmnicu-Sărat (1 august – 2 decembrie 1938)

Mi se cer maximum 15 pagini dactilografiate la două rânduri. Este o multiplă imposibilitate: întrucât acolo au fost întemnițate cele mai valoroase și productive căpetenii ale unei generații și întrucât în acele patru luni s-a decis de Stat contra Națiunii soarta României pentru următorii 50 ani.

Actualul neo-comunism pseudo-democrat este continuarea dictaturii comuniste; dictatura comunistă a fost continuarea ocupației sovietice; ocupația sovietică a fost urmarea pierderii războiului antisovietic 1941-1944; războiul antisovietic a fost urmarea, ca singura soluție pentru repatrierea celor trei provincii istorice pierdute în vara 1940; pierderile teritoriale din vara 1940 au fost urmarea neadaptării, în timp util și înainte de ireparabil, a politicii noastre externe la noile realități militare ale continentului Europa.

Cele patru luni din august până în decembrie 1938 în celulele închisorii speciale de la Râmnicu-Sărat au fost un adevărat univers de informații, de idei, de probleme, de analize și de proiecte. Pe cât posibil de complet și în mod sigur cu sinceritate, expun acest univers, mai exact acest tezaur în cartea mea „Pentru ce a fost asasinat Corneliu Z. Codreanu?” și, ocazional, în funcție de

evenimente, în Memoriile mele scrise zi de zi până la 22 decembrie 1989. În raport cu sarcina care mi s-a dat, mă limitez, sub constrângerea necesității, doar la două probleme.

Prima problemă și prima întrebare. Care a fost gândirea politică și planul strategic ale lui Corneliu Z. Codreanu după uzurparea Suveranității Națiunii și instituirea dictaturii personale, la 10 februarie 1938, de către ex-regele Carol II? Cu ce stare psihologică, mai exact cu ce mental și cu ce hotărâre, Corneliu Z. Codreanu și primul lui adjunct, ing. Gheorghe Clime, au acceptat arestarea la 17 aprilie 1938 și condamnarea la mulți ani de închisoare, în iunie 1938?

Răspund la această dublă întrebare. Am fost colaboratorul zilnic, din mai 1935 până în aprilie 1938, al lui Corneliu Z. Codreanu și al ing. Gheorghe Clime. Am fost unul din cei 40 legionari cu drept de a intra în biroul Căpitanului fără să bat la ușă și cu drept de a asista, la nevoie de a participa, la toate discuțiile politice colective din biroul său. Aduc depoziție de martor și jur în fața lui Dumnezeu, că atât Corneliu Z. Codreanu, cât și Ionel I. Moța și ing. Gheorghe Clime: a) nu aveau scop de a institui dictatura populară, după modelul național-socialismului din Germania și fascismului din Italia și b) aveau scopul de a înălța Națiunea și de a servi Țara în paralelism cu Partidul Național Țărănesc – Iuliu Maniu și Partidul Național Liberal – George I. I. C. Brătianu. Deci, în cadrul democrației politice și în conformitate cu Constituția din 1923.

Minoritatea vrea și exercită dictatura în război cu majoritatea. Mișcarea Legionară, sub conducerea lui Corneliu Z. Codreanu, a avut cea mai mare popularitate din istoria României contemporane și, în plus, cu unanimitatea Tineretului universitar de partea sa. Sunt în

contradicție cu tot ce cred legionarii și cu tot ce spun analiștii. Alegerile parlamentare din 20 decembrie 1937, cu 66 deputați legionari, au fost o bătălie nu câștigată, ci pierdută de Mișcarea Legionară și, prin ea, de Națiunea Română. Cine a făcut ca mine patru ani războiul și cine a studiat tratatele de strategie ale generalului Ion Sichițiu și ale colonelului Mircea Tomescu, știe că rostul câmpului de bătălie nu este să decidă de partea cui să fie Victoria, ci este să recunoască și să consacre care beligerant e învingătorul, în baza înarmării și organizării, deci în baza superiorității deținute în raportul de forțe.

Deceniul 1930-1940 a fost lupta dintre conspirația ex-regelui Carol II de a institui dictatura și apărarea democrației politice și a Constituției din 1923 de către Părintele Patriei Iuliu Maniu. Corneliu Z. Codreanu și-a făcut datoria față de Patrie atunci când a retras Naționalismul din instigarea carlistă împotriva Democrației și când, la 25 noiembrie 1937, cu pregătire prealabilă din partea U.N.S.C.R. și a centrelor studențești, a încheiat, în casa prof. dr. Dimitrie Gerota, pactul electoral cu P.N.Ț. – Iuliu Maniu și P.N.L. – George I. I. C. Brătianu. Bătălia a fost însă câștigată de ex-regele Carol II, aflat în alianță cu Forțele Oculte prin Jean Pangal și având complicitatea Armatei, prin generalul Ion Antonescu. Cum am spus mai sus, atunci ca întotdeauna, nu electoratul, ci culisele au decis victoria.

Aceasta fiind noua realitate din politica internă a României, să ne punem întrebarea ce-au gândit Corneliu Z. Codreanu și ing. Gheorghe Clime și care a fost noul plan strategic pentru noua bătălie în perspectivă? În toamna 1936, comandanții legionari discutau despre strategia politică și eu cu urechile mele l-am auzit pe Corneliu Z. Codreanu: „Metodele și mijloacele au

valoare prin surpriza întrebuințării lor pe câmpul de luptă sau în viața publică. Ca atare, nu pot fi întrebuințate decât o singură dată și înainte de fiecare nouă bătălie ele trebuie schimbate pentru a avea de partea ta în continuare factorul surpriză”.

România, în primăvara și vara 1938. Nu este adevărat că Corneliu Z. Codreanu a fost arestat și e adevărat că el s-a lăsat arestat și a acceptat arestarea. Iuliu Maniu l-a consiliat să se ascundă și i-a oferit drept gazdă un devotat P.N.Ț.-ist din nordul Transilvaniei. Prin avocatul Hasnaș din București, guvernul de la Tokyo și, probabil, însuși împăratul i-au oferit azil politic și întreținere materială în Japonia. Principele Alecu Ghica de la Iași i-a oferit propriul său pașaport, întrucât fotografiile semănau ca două picături de apă. În seara de 16 aprilie 1938, la Casa Verde, admirabila Nicoleta Nicolescu l-a implorat, căzând în genunchi și cu ochii în lacrimi, să fugă imediat și să se ascundă la o gazdă sigură în Oltenia.

Să mi se îngăduie a veni și eu cu depoziție de martor. La 28 februarie 1938 îmi terminasem stagiile de externat și internat în spitalele Eforiei Civile și încă dinainte aveam planul specializării în Occident pentru chimia fizică în cauzalitatea patologiei interne și în elaborarea farmaco-terapeuticii. Părinții fiind bogați, aveam asigurată susținerea materială și vărul meu, Victor Brabețanu de la Legația noastră din Berlin, îmi obținuse acceptarea la clinica profesorului Bergman de la Spitalul „Charité”. Dată fiind auto-dizolvarea partidului „Totul pentru Țară”, m-am dus să cer aprobare și reproduc discuția. Corneliu Z. Codreanu: „Eu nu dau nici un ordin. Fiecare legionar, mic sau mare, e liber să facă ce-i spune mintea și cât îl ține puterea”. Șerban Milcoveanu: „În lipsa unui ordin sau a unei

îndrumări, eu înțeleg că trebuie să fac ce faceți d-voastră și să urmez exact modelul d-voastră”. Corneliu Z. Codreanu: „Eu aștept să fiu arestat și voi intra în închisoare. Aceasta orice se va hotărî și orice se va întâmpla. Legionarilor eu nu le spun nici să accepte și nici să evite închisoarea. Fiecare va hotărî singur cu el însuși ce anume să facă”. Închei reproducerea discuției.

Eu am înțeles că e proiectată și că urmează o nouă bătălie legionară, în cu totul alte condiții și cu alte mijloace decât cele anterioare. În locul elanului, răbdarea. În locul combativității, suferința. Nu s-a putut ridicarea României și prezența ei în Europa, înainte de al doilea război mondial, rămâne să fie soluție de schimb pentru păstrarea independenței naționale și pentru apărarea granițelor etnice atunci când acest inevitabil al doilea război mondial își va pune problema României. De altfel, aceasta era chiar voința și chiar decizia Națiunii suverane, al cărui Corp electoral, la 20 decembrie 1937, a indicat: în linia I pe Iuliu Maniu pentru cât timp Franța e puterea militară în Europa și în linia a II-a Corneliu Z. Codreanu pentru eventualitatea când Germania devine puterea militară a Europei.

Ca urmare personală a discuției mai sus reprodușă: a) am renunțat la proiectul de specializare profesională în străinătate și b) nu m-am ascuns și nu m-am exilat, ci am urmat în închisoare modelul lui Corneliu Z. Codreanu și ing. Gheorghe Clime.

Câmpul de bătălie nu era afară în legalitate sau în ilegalitate, ci era în interiorul lagărelor și închisorii cu noile arme și anume răbdarea în locul elanului și suferința în locul combativității. Mint istoricii care prezintă drept o reușită și un succes arestarea la 17 aprilie 1938 a lui Corneliu Z. Codreanu și a ing. Gheorghe Clime. Mint pseudo-legionarii și foștii

legionari care își justifică gândurile și faptele afirmând că Corneliu Z. Codreanu s-a lăsat arestat pentru că a vrut să moară, în nici un fel nu-i adevărat că după treapta Virgil Teodorescu și Sterie Ciumetti din 1933 și după treapta Ionel I. Moța și Vasile Marin din 1937, Corneliu Z. Codreanu a vrut să adauge încă o treaptă mai sus pe scara pe care să se ridice personal și să strige victorie, următorul șef suprem al Mișcării Legionare.

Corneliu Z. Codreanu n-a fost unul din mulții legionari cu dreptul de a-și sacrifica viața, ci a fost șeful Mișcării Legionare cu asumare de responsabilitate și cu asumare de îndatoriri în plus. Un adevărat șef de partid, la fel ca un adevărat comandant de armată, are două îndatoriri față de colaboratori și subalterni. Prima îndatorire: justetea cauzei și posibilitatea scopului; iar a doua îndatorire: victoria cu cât mai puține sacrificii de vieți.

În plus ceva imposibil de uitat. Testamentul lui Ionel I. Moța: „Mor, Corneliu, cu tot elanul și toată fericirea pentru Hristos și Legiune. Nu cer nici răsplată, nici nimic, ci doar biruința”. Și Legământul lui Corneliu Z. Codreanu: „Fii, dar, sigur și dormi liniștit, Moța, legionarii vor birui”.

A doua problemă și a doua întrebare. Pentru ce a fost asasinat Corneliu Z. Codreanu? Cum s-a ajuns la această voință și această hotărâre? În concurența internațională, statele rezistă și continuă: primo în funcție de valoarea morală a Națiunii și secundo în funcție de capacitatea creatoare a Elitei. În România interbelică, singur Corneliu Z. Codreanu a avut puterea sufletească de a ridica pe verticală Națiunea cu un Ideal și vocația educativă de a crea o Elită valabilă prin transformarea oamenilor în eroi. Aceasta fiind realitatea și el fiind

Prometeul României, pentru ce s-a decis și cum s-a ajuns la asasinarea lui?

La prosperitate și la dezvoltare se ajunge nu prin autarhie între zidurile chinezești, ci prin specializarea producției în comerțul mondial. Specializarea nu se face la întâmplare, ci direcționată după materiile prime disponibile și după resursele de inventivitate ale oamenilor. Corneliu Z. Codreanu și Mișcarea Legionară au avut acest program de a scoate România din blocada economică aplicată Germaniei ca o cămașă de forță și de a dezvolta la maximum comerțul reciproc avantajos între industria germană și agricultura românească, astfel încât să reușim saltul la pomicultură, horticultură și animalicultură și, în continuare, saltul la industria alimentară și la industria farmaceutică. Aceasta fiind necesitatea vitală a marilor proprietari și a gospodăriilor țărănești, pentru ce a fost asasinat și pentru ce s-a renunțat la dezvoltarea agriculturii?

Rațiunea de Stat a României moderne este una singură și anume să ne găsim fără încetare în alianță politico-militară cu exact cine este realitatea politico-militară a Occidentului. Dat fiind nu incapacitatea, ci lipsa de voință a Angliei și a Franței de a apăra granița de est (Istmul Ponto-Baltic) a continentului Europa. Noi, România, din epoca celui de al doilea război mondial nu aveam de ales decât între Germania, care nu deznaționalizează și U.R.S.S., care comunizează. Pentru a ne păstra independența națională și integritatea granițelor etnice, soluția Rațiunii de Stat e alianța cu armatele care luptă dincolo de granițele tale și nu cu armatele care aduc războiul pe teritoriul tău. Pentru ce a fost asasinat Corneliu Z. Codreanu, care în primul război mondial repeta exact politica din 1877 a Regelui Carol I cel Înțelept și a marilor patrioți Ion C.

Brătianu și Mihail Kogălniceanu: nu alianță cu Turcia contra Rusiei, ci alianță cu Rusia contra Turciei și nu război la nord de Dunăre, ci război la sud de Dunăre?

Viitorul e mai important decât trecutul și principala sarcină a prezentului nu-i să stea cu fața la trecut, ci e să pregătească și să asigure viitorul. Nu Achile e instrumentul lui Nestor, ci Nestor e consilierul lui Achile și, în epoca aceea, la fel ca în toate epocile, Tineretul Universitar și organizațiile studențești erau Viitorul Țării. Și atunci pentru ce bătrânii au exterminat tineretul și pentru ce guvernării au asasinat pe Corneliu Z. Codreanu și au înmormântat însuși Viitorul Țării?

Lucrurile s-au văzut în anii 1945-1947, ai războiului civil dintre români și comuniști, când n-a mai fost cine să apere Patria Română.

Asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu, a Nicadorilor și a Decemvirilor noaptea, la kilometrul 30 pe șoseaua Ploiești-București s-a operat din ordinul ex-regelui Carol II, cu autoritățile de Stat ale Ministerului de Interne și în prezența activă a primului procuror civil Radu Pascu și a primului procuror militar Vasile Zeciu plus reprezentanții Siguranței Generale, Prefecturii de Poliție, Serviciului Secret, Inspectoratului Jandarmeriei și, *horribile dictu*, ai Palatului Regal. Era oare interesul României ca Regele să se transforme în politician care își extermină adversarii și concurenții? Era oare interesul României ca membrii Guvernului, autoritățile de Stat și procurorii Justiției să se transforme în tot atâtea bande mafiote după modelul lui Al Capone? Era oare interesul României să înlocuim Statul de drept cu jungla în care fiarele seucid reciproc? Ce credibilitate în lume poate avea țara în care legile sunt încălcate chiar de cei obligați să le apere prin respectare și aplicare?

Absolut în nici o altă țară din lume nu s-au petrecut abuzurile, fărădelegile, cruzimile și ferocitățile care s-au petrecut în România: întâi în 1938-1939 sub dictatura ex-regelui Carol II și apoi în 1941-1943 pe front, sub dictatura generalului Ion Antonescu.

Să încercăm a analiza cum s-a constituit înalta decizie regală și guvernamentală de a asasina, la 30 noiembrie 1938, pe Corneliu Z. Codreanu în mod oficial cu autoritățile de Stat. În cartea „Pentru cea fost asasinat Corneliu Z. Codreanu?” și în „Memoriile” mele descriu, cu toate amănuntele și în perfectă cunoaștere, cele 6 încercări nereușite de asasinare de pe parcursul celor patru ani premergători. Nu există nici un dubiu că pentru uzurparea suveranității Națiunii și instituirea dictaturii personale, ex-regele Carol II a obținut acordul diplomației anglo-franceze, în schimbul lichidării Mișcării Legionare, socotită „coloana a V-a” în România a imperialismului german expansionist. La data aceea, secretarul general al Foreign Office era evreul lord Vansitard și secretarul general al Quai d'Orsay era evreul Alexis Leger. Prima incertitudine este dacă ex-regele Carol II a făcut oferta sau dacă diplomația anglo-franceză a pus această condiție. A doua incertitudine este dacă prin lichidare s-a înțeles ilegalizare și claustrare ca în 1931-1933 sau s-a înțeles asasinare, cum s-a întâmplat la 30 noiembrie 1938 și masacrare, cum s-a întâmplat la 22 septembrie 1939. Există argumente pro și argumente contra pentru toate ipotezele.

În august 1938, ex-regele Carol II a dat ziarelor engleze un interviu, în care afirma că prin măsurile luate „«Garda de Fier» este o biciușcă bine pusă la saramură”.

La 18 noiembrie 1938, ex-regele Carol II se găsea în vizită la Londra. Chemat să aducă un dosar, diplomatul

Vardala l-a auzit pe ex-regele Carol II spunând consilierilor ambasadei: „Convingeți-i pe englezi că ne ținem de promisiune și că Codreanu va fi executat”.

La 25 noiembrie 1938 la Berchtesgaden, ex-regele Carol II a avut o lungă și furtunoasă discuție cu Führerul Adolf Hitler și cu mareșalul Hermann Goering. După toate cercetările făcute de mine în literatura politică a epocii, primo: ex-regele Carol II s-a dus pentru a testa care va fi reacția Germaniei la asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu; secundo: Adolf Hitler n-a făcut absolut nici o relatare la Mișcarea Legionară și doar Hermann Goering a cerut sau a consiliat să se acorde regimul cu drepturi de deținuți politici; tertio: ex-regele Carol II a părăsit Germania cu convingerea că nu se va reacționa serios și că se va accepta asasinarea. Corneliu Z. Codreanu era în România singurul prieten sincer și singurul aliat de nădejde al Germaniei.

Nu toți, dar unii șefi superiori ai Inspectoratului Jandarmeriei și ai Ministerului de Interne au făcut, în particular, mărturisirea că asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu trebuia operată și nu putea fi evitată, „fiind cerută de Anglia și Franța, care sunt puterile protectoare ale României”.

După 30 noiembrie 1938, ziaristul francez Georges Oudard a justificat public asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu ca „fiind spre binele Franței”. Dovadă de complicitate este și unanimitatea *mass-media* din marile democrații occidentale, care au acceptat și au difuzat drept certă realitate explicația împușcării legale pentru încercare de evadare.

Jurnalul ex-regelui Carol II și Jurnalul lui Armand Călinescu au amândouă lipsă exact paginile cu asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu. De aici ipoteza că aceste pagini au fost vândute de Monica Urdăreanu și de

Barbu Călinescu și au fost cumpărate de cei interesați să nu li se cunoască complicitatea sau paternitatea la asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu.

Când am fost transferați de la închisoarea militară Jilava la închisoarea Specială Râmnicu-Sărat, deci în primele zile ale lui august 1938, tatăl meu, Jean Milcoveanu a cerut audiență la Palatul Regal și Ernest Urdăreanu l-a liniștit, spunându-i: „Legionarii să stea liniștiți și să nu se agite pentru că nu li se va întâmpla mai mult decât li s-a întâmplat până acum”.

În „Memoriile” sale, aflate astăzi în Elveția, omul politic avocatul Adrian Brudariu descrie convorbirile sale cu Ernest Urdăreanu și cu Gavrilă Marinescu imediat după masacrul din 22 septembrie 1939. Primul s-a arătat indignat și hotărât să împiedice continuarea crimelor și al doilea era furios că n-a putut avea decât 300 cadavre și a anunțat intenția de a asasina 30.000 legionari.

Acestea sunt informațiile pe care le-am recoltat din exteriorul Penitenciarului Râmnicu-Sărat. Acum să prezint informațiile și raționamentele noastre din interiorul acestei sinistre închisori, complet izolată sub paza și administrația Jandarmeriei. Dată fiind limita de 15 pagini a textului, mă limitez și eu la informațiile și raționamentele indispensabile pentru a răspunde valabil la întrebarea menționată mai sus. Cea mai sinistră închisoare din România. Micro-celule pentru claustrare individuală. Tavan de metal ondulat: vara încingea capul până la demență și iarna menținea în interior gerul din exterior. Înfometare perfect organizată. De două ori pe zi, o apă servită rece, uneori cu 3-4 boabe de fasole și alteori cu 3-4 feliuțe de cartofi. Regimul tăcerii absolute. Jandarmii de pază dresați să ne urască drept cei mai periculoși comuniști. Plutonieri de jandarmi cu răngi de

fier amenințând să ne bată dacă se aude vreo șoaptă sau dacă la closet, o dată pe zi, nu mergem alergând. Scop clar și precis de a ne aduce la starea de dezasperare și auto-abandonare. Inițial am crezut că se urmărește înșenuncherea noastră ca să renunțăm la Mișcarea Legionară și să ne acuzăm reciproc. Ulterior ne-am dat seama că se urmărește să ne pierdem prevederea și să ne dăm acordul, deci să ne dovedim complicitatea cu activitatea anarhistă și cu atentatele iresponsabile organizate afară de Horia Sima. Victimele vizate în principal erau Corneliu Z. Codreanu, ca șef al Mișcării Legionare și ing. Gheorghe Clime, ca președinte al Partidului.

Exista încă din mai 1938 un fapt concret foarte lămuritor în această problemă. În lagărul de la Miercurea-Ciuc se găsea, printre legionari, un spion și anume studentul sau avocatul Petre Dinescu, originar din Pitești. Acesta a propus comandantului legionar, preotul Ion Chivu (din com. Vișoara, jud. Constanța) o echipă de 5 legionari importanți care să evadeze din lagăr, să ajungă la București, să asiste la parada de 10 mai și cu arme furnizate de el să împuște pe Carol II. În minutul premergător evadării, cei 5 legionari l-au imobilizat pe spion și l-au adus la judecată. Ancheta a fost făcută de George Furdui și Petre Dinescu a mărturisit că totul era o înscenare a Siguranței Generale și că el a primit misiunea de la comisarul Borcea.

În lumina acestui fapt concret din mai 1938 și, dat fiind regimul de aducere la dezasperare din interiorul închisorii Râmnicu-Sărat, ing. Gheorghe Clime și întreg Statul Major Legionar au tras două concluzii. Primo: că există poate la Palatul Regal sau poate la comandamentul Armatei o rezistență, vrând să stopeze teroarea carlistă la această primă etapă a lagărelor și

închisorilor. Secundo: că Armand Călinescu, Gavrilă Marinescu, Mihail Morusoff și Victor Iamandi au nevoie de atentate anarhiste justificatoare pentru a împinge teroarea lor mai departe la etapa II a asasinatului și la etapa III a masacrului.

Prin vizeta celei mele 25 de la etaj, am auzit și am memorat două discuții tot de la vizetă la vizetă, amândouă extrem de importante pentru diagnosticul și prognosticul situației în care se găsea întreaga Mișcare Legionară.

Discuția dintre dr. Ion Banea și ing. Gheorghe Clime. Selecționarea Statului Major Legionar a fost decisă de Armand Călinescu și Siguranța Generală după criteriul activității și capacității de concepție, presupuse a fi limitate la bucureștenii din apropierea sau intimitatea lui Corneliu Z. Codreanu. Pe la începutul lui septembrie 1938 a fost transferat de la închisoarea din Cluj, cu pază civilă, la închisoarea Râmnicu-Sărat cu pază jandarmerească, doi comandanți legionari din provincie și anume dr. Ion Banea, șeful organizațiilor legionare din nordul Transilvaniei și din Universitatea Cluj și căpitanul Emil Șiancu, comandantul organizațiilor legionare din sudul Transilvaniei. Dr. Ion Banea a raportat ing. Gheorghe Clime că: a) „afară printre legionari s-a constituit o stare morbidă de nerăbdare și agitație”; b) el „a încercat în toate felurile, dar n-a reușit să readucă la disciplină pe cei aflați sub influența lui Horia Sima și Nicolae Pătrașcu”. În cartea „Pentru ce a fost asasinat Corneliu Z. Codreanu?” relatez în continuarea discuției și hotărârile ing. Gheorghe Clime.

Discuția dintre Nicolae Constantinescu și ing. Gheorghe Clime. Nicolae Constantinescu era șeful unanim ascultat și îndrumătorul perfect urmat al Nicadorilor și Decemvirilor, reprezentând prima echipă

de sacrificiu și invincibila echipă de luptă a Mișcării Legionare din acei ani. Nicolae Constantinescu a fost unul din oamenii perfecti cunoscuți de mine până la vârsta de 93 ani și mintea sa funcționa cu bogăția, cu precizia și cu puterea unui ordinator electronic din generația 5. Scrisese o carte încă netipărită despre „Onoarea Națiunii și drepturile ei” și, având celula la parter, chiar sub cea a mea, toată noaptea își verifica tezele și își completa documentarea prin convorbiri șoptite la ferestre. Discuția în cauză cu ing. Gheorghe Clime a fost chiar în prima zi de 1 august 1938 și eu reproduc aici numai o parte. Nicolae Constantinescu era furios la culme împotriva Comandamentului legionar din ilegalitate și îl acuza nu de trădare, ci de imbecilitate. Iată faptele. În iunie 1938, imediat după condamnarea la 10 ani închisoare a lui Corneliu Z. Codreanu, Nicadorii și Decemvirii au organizat evadarea din închisoarea Aiud și venirea lor la București în ilegalitate. Scopul era ca, prin existența lor în stare de libertate, să intimideze criminalitatea dictaturii carliste și, astfel, să apere viața lui Corneliu Z. Codreanu aflat în detenție la închisoarea Doftana. Evadarea era perfect organizată și transportul la București perfect asigurat. Nicolae Constantinescu, prin curier, a încunoștințat Comandamentul legionar din ilegalitate și acesta, fără nici o explicație, a interzis evadarea. În plus, Nicolae Constantinescu lega încunoștințarea Comandamentului Legionar de Prigoană de actuala transferare a Nicadorilor și Decemvirilor din închisoarea Aiud, cu pază civilă împrietenită la închisoarea Râmnicu-Sărat, cu pază jandarmerească dușmănoasă. Nicolae Constantinescu întreba pe ing. Clime: a) dacă a fost informat de acest proiect al evadării și b) din cine e constituit Comandamentul legionar din ilegalitate. În toamna 1940, eu, Șerban Milcoveanu, am

întrebat pe preotul Ion Dumitrescu-Borșa, pe Ioan Victor Vojen și pe Alexandru Constant și nici unul nu știa ceva de acest proiect de evadare de la Aiud a Nicadorilor și Decemvirilor și de venire la București. Alte informații și evident raționamentele obligate, în cartea mea „Pentru ce a fost asasinat Corneliu Z. Codreanu?”

Acum să prezint ceva încă mai revelator și mai semnificativ, dar în raport cu situația din exterior a Mișcării Legionare. Constrângerea fizică și teroarea psihică din interiorul închisorii Râmnicu-Sărat au fost constante la maximum, cu excepția a 10-12 zile la începutul lui octombrie 1938. Oarecum brusc și fără vreo explicație, jandarmii au încetat comportamentul agresiv, s-a început scoaterea noastră în curte, chiar peste cele 15 minute zise regulamentare și, *mirrabile dictu*, mai mulți laolaltă, cu posibilitate de îmbrățișare camaraderească și discuții politice. Idem, *mirrabile dictu*, Inspectoratul Jandarmeriei a aprobat familiilor solicitante să ne viziteze, aducând rufe și alimente la închisoare. Pe supra-frumoasa d-nă Marioara, soția ing. Virgil Ionescu, colonelul Ștefan Gherovici a însoțit-o la plecare până la trotuar, dându-i asigurări de perfectă respectare a legalității și dându-i sfaturi cum să se rezolve pozitiv întreaga problemă. Părinții mei erau în com. Milcov, jud. Olt și n-au apucat să afle de aceste 10-12 zile, să zicem, de fericire. Nu tot atât de brusc, ci încă mai brusc, în jurul datei de 12-13 octombrie 1938, jandarmii au revenit la dușmănia și agresivitatea dinainte și s-a reluat în aplicare regimul de maximă constrângere fizică și maximă teroare psihică. Câteva zile mai târziu, cred pe la 18-20 octombrie 1938, a intrat în închisoare maiorul de jandarmi Scarlat Roșianu, comandantul Legiunii Râmnicu-Sărat, de origine etnică evreiască. El a deschis vizetele de la toate celulele și,

după 2-3 secunde, le închidea la loc și mergea mai departe. Numai la celula mea, 25, s-a oprit poate o jumătate de minut. M-a chemat la vizetă și mi-a spus, ca din partea lui: „Se introduce pedeapsa cu moartea. Te sfătuiesc să dai o declarație de desolidarizare de legionari. Cere să fii scos la raport și să scrii ce trebuie să scrii”. Eu am păstrat totală tăcere. Când ești cel slab și dușmanul este cel tare, metoda de apărare sunt calmul și tăcerea și nu provocarea sau implorarea. Nicolae Constantinescu mi-a spus că, prin vizeta deschisă, trebuia să-l scuipe în ochi. Raportând ing. Gheorghe Clime, cu celula exact în fața celei mele, cred a se fi tras concluzia politică semnificativă. Acestea sunt toate cele ce știu despre această apartă și scurtă perioadă, de la 1 la 15 octombrie 1938. În cartea „Pentru ce a fost asasinat Corneliu Z. Codreanu?” prezint în completare: a) suirea pe acoperiș a decemvirilor Gavrilă Bogdan și Ion Pele și convorbirea auzită de mine cu Corneliu Z. Codreanu, aflat în curtea sa apartă; b) circulara scrisă pe o bucată de hârtie de Corneliu Z. Codreanu și adusă de ing. Gheorghe Clime la fiecare vizetă s-o citim; c) ce mi-a comunicat Nicolae Totu dintr-o convorbire secretă de câteva minute chiar în celula lui Corneliu Z. Codreanu și d) ce-a reținut memoria mea din discuțiile pertinente cu Nicadorii, Decemvirii și Statul Major Legionar. Cel mai viu îmi amintesc de convorbirile cu Iosif Bozântan, recunoscut drept cel mai desăvârșit caracter și cea mai puternică inteligență din generația căreia îi aparțin.

Privitor la această perioadă, 1-15 octombrie 1938, numai ulterior după ani și ani am căpătat explicarea. La 30 septembrie 1938 are loc „Conferința de la München”, conferință cerută de Neville Chamberlain și lord Halifax din partea Angliei și Edouard Daladier și Georges

Bonnet din partea Franței pentru a direcționa formidabila mașină de război a Reich-ului III să se uzeze și să se ruineze în est și nu spre vest. Chiar în noaptea următoare a sosit la București raportul telegrafic al Legației noastre de la Londra, încunostințând guvernul și Palatul cum că Anglia și Franța au recunoscut Germaniei „egalitate de influență” în Europa de Est, deci și în România.

Depoziția de martor a lui Amedeu Bădescu, la data aceea șeful Tineretului P.N.L. de sub îndrumarea și controlul lui Victor Iamandi. În dimineața de 1 octombrie 1938, el lucra cu Victor Iamandi în biroul acestuia din Ministerul de Justiție și aude următoarea convorbire telefonică: Armand Călinescu: „Ai aflat ce au hotărât proștii ăia la München?” Victor Iamandi: „Nu știu nimic”. Armand Călinescu: „În 10 minute sunt în biroul d-tale”. Amedeu Bădescu se retrage disciplinat din biroul lui Victor Iamandi, dar a auzit și a memorat primele fraze spuse de Armand Călinescu: „Asta înseamnă că în câteva săptămâni va trebui să punem în libertate pe Codreanu și că, în câteva luni, cu popularitatea lui, se va instala la guvern. Codreanu trebuie să dispară înainte ca «Acordul de la München» să-și producă efectele aici în România”.

Trecem peste evenimente. Ulterior, după decembrie 1938, Marioara V. Ionescu și Viorica E. Ionică ne-au adus separat, dar concordant, informația legată de cum s-a hotărât și ce s-a întâmplat. În jurul datei de 10 octombrie 1938 a avut loc la Palatul Regal o ședință ultra-secretă. Nu Consiliu de Coroană cu membrii guvernului, foștii prim-miniștri, șefii de partide și președintele Căsușiei, ca în august 1914 și în august 1916. Ci așa-zisele „Permanențe ale Statului”: ex-regele Carol II, Armand Călinescu, Mihail Morusoff, Victor Iamandi,

Gavrilă Marinescu, Niki Ștefănescu și Ernest Urdăreanu. În România „nimic nu se face fără acordul Armatei” și din partea Armatei n-au fost chemați ministrul de Război, generalul Nicolae Ciupercă și șeful Marelui Stat Major, generalul Ștefan Ionescu, ci a fost chemat numai Comandantul Corpului II Armată, generalul Gheorghe Argeșanu, pe al cărui teritoriu se găsește Bucureștiul. S-a citit lista nominală a celor care eram claustrați la închisoarea Râmnicu-Sărat. La pronunțarea numelui Alexandru Cantacuzino, generalul Gheorghe Argeșanu a ieșit din disciplina de „baionetă oarbă” și a spus: „Nu putem merge până acolo”. Aceasta este explicația pentru ce asasinatul din 30 noiembrie 1938 s-a limitat la Căpitan, Nicadori și Decemviri și ne-a lăsat pe noi, Statul Major Legionar, în viață ca ostateci. Laș din naștere și poltron ca întotdeauna, ex-regele Carol II a adăugat hotărârea ca asasinatul să aibă loc în timpul absenței sale din țară, când se invitase la Londra și când vizita Parisul².

Prima încercare a lui Armand Călinescu a fost să organizeze așa-zisa „împușcare pentru fugă de sub escortă”, în timpul deplasării de la Râmnicu-Sărat la Cernăuți ca martor nu al apărării, ci al acuzării în procesul celor 120 de studenți și profesori care la deschiderea anului universitar cântaseră în picioare „Imnurile Legionare”.

A doua încercare a lui Armand Călinescu a fost să organizeze așa-zisa „împușcare pentru evadare din închisoare”. Noul comandant, căpitanul de jandarmi Iliescu, a propus lui Corneliu Z. Codreanu să evadeze într-o uniformă militară și l-a asigurat de perfectă reușită.

² De reținut că nici la Londra și nici la Paris, ex-regele Carol II nu a fost primit în audiență, atât de cei doi prim-miniștri, cât și de cei doi miniștri de Externe. Pentru ce istoricii păstrează tăcerea?

De la ing. Gheorghe Clime am aflat că Corneliu Z. Codreanu a mulțumit de bunăvoință, dar a refuzat propunerea. Atunci s-a dat o aprobare de vizitare de către d-na Elena C. Codreanu și căpitanul de jandarmi Iliescu a insistat cu sfatul să-l convingă pe Corneliu Z. Codreanu să-i accepte oferta de evadare. Corneliu Z. Codreanu din nou a refuzat oferta și drept explicație și-a arătat optimismul în legătură cu efectele în România ale „Acordului de la München”.

În paralel și, după opinia mea, nu de către Armand Călinescu și Jandarmerie, ci de către Mihail Morusoff și S.S.I. s-a încercat fabricarea de dovezi concrete a complicității lui Corneliu Z. Codreanu din interiorul închisorii cu activitatea anarhică și atentatele iresponsabile organizate de Horia Sima afară, în Banat, Transilvania și Bucovina.

Fără ca vreunul din noi să fi cerut și în evidentă contradicție cu hotărârea deja luată de asasinare, a sosit la închisoarea Râmnicu-Sărat căpitanul medic Adrian Petrescu din Buzău cu o întreagă instalație să ne repare dantura. S-a prezentat ca emisar secret al lui Horia Sima și în trei ședințe a cerut cu insistență ca Corneliu Z. Codreanu să încuviințeze, deci să-și dovedească complicitatea cu ceea ce numea „ridicarea revoluționară a maselor populare imposibil de oprit, dar încă posibil de canalizat”. În aparatul dentistic se găsea camuflat un microfon, care transmitea spre înregistrare pe bande de magnetofon. Primul scop al lui Mihail Morusoff era să consolideze hotărârea de asasinare, știindu-se că Carol II suferea de instabilitate psihică și își schimba brusc ordinele. Al doilea scop al lui Mihail Morusoff era să fabrice pentru Națiune, pentru Germania și pentru istorie justificarea că dispariția lui Corneliu Z. Codreanu este

unica soluție pentru menținerea ordinii publice și apărarea statului român.

În cartea mea „Pentru ce a fost asasinat Corneliu Z. Codreanu?” reproduc cuvânt cu cuvânt convorbirile în șoaptă dintre Corneliu Z. Codreanu și căpitanul dr. Adrian Petrescu, așa cum au fost auzite și memorate de dr. Paul Craja, scos din celulă și adus în cabinet ca asistent medical dentar. Tot ce doresc și tot ce afirm în cartea mea vine în contradicție cu cele consemnate, evident cu sinceritate, în memoriile lor publicate, de ing. Virgil Ionescu, avocat Radu Budișteanu și economist Constantin Papanace. Dovada de adevăr este în altă parte.

Încă de la primul contact, la sfârșitul lui octombrie 1938, Corneliu Z. Codreanu a sesizat cursa care i se întindea și a depus la cancelaria închisorii o cerere să se dea publicității un apel al său către legionarii de afară. Nu se știe încă din a cui hotărâre. Apelul lui Corneliu Z. Codreanu a fost tipărit și afișat pe zidurile din cartierele mărginașe ale Bucureștiului. Horia Sima le-a declarat apocrife, dar eu știu pertinentamente că aceasta era concepția ing. Gheorghe Clime, identică cu a lui Corneliu Z. Codreanu și aceasta era strategia decisă în unanimitate de Statul Major Legionar. În cele patru luni ale pseudo-guvernării legionare (15 septembrie 1940 – 20 ianuarie 1941) nu s-a dat publicității, deci organizat s-a ascuns acest apel al lui Corneliu Z. Codreanu de la începutul lui noiembrie 1938. Eu am cunoscut conținutul numai în 1960, reprodus de Leon Kalustian, care are sau care avea o copie în celebra sa arhivă de acte și documente secrete.

Conform înțelegerii stabilite și hotărârii luate la București, Armand Călinescu trebuia să asasineze pe Corneliu Z. Codreanu în timpul lipsei din țară a

ex-regelui Carol II. Ajuns de la Londra la Paris, ex-regele Carol II cere și primește acordul Führerului Adolf Hitler pentru o vizită și o discuție la Berchtesgaden. Atunci, de la Paris, ex-regele Carol II trimite lui Armand Călinescu la București prima telegramă să nu pună în aplicare planul hotărât. După vizita de la Berchtesgaden, obținând „mână liberă” în politica internă în schimbul orientării spre Germania a exporturilor de petrol și cereale, din trenul ieșit din teritoriul Germaniei și ajuns pe teritoriul Cehoslovaciei, ex-regele Carol II trimite lui Armand Călinescu la București a doua telegramă ca să pună în aplicare cele hotărâte.

În vara 1946, în Palatul principelui Barbu Știrbei, diplomații Grigore Niculescu-Buzești și Victor Rădulescu-Pogoneanu: a) mi-au pus în mână, „Memoriile” lui Armand Călinescu în versiunea originală, fără actualele amputări în text și b) m-au pus să citesc și să memorez pasajul după exprimarea lor: „care vă interesează pe voi legionarii”. Iată-l: „28 noiembrie 1938. Gavrilă la mine: Maniu și Codreanu. Eu: numai Codreanu. Maniu nu”.

Prima vinovăție, etichetată incapacitate, a lui Armand Călinescu a fost de a nu fi reușit asasinarea zisă „legală” a lui Corneliu Z. Codreanu pentru „fugă de sub escortă în timpul transportării la tribunalul Cernăuți” sau „încercare neizbutită de evadare din închisoarea Râmnicu-Sărat”. A doua vinovăție, etichetată indisciplină sau nesupunere, a lui Armand Călinescu a fost de a nu fi asasinat pe Iuliu Maniu simultan cu Corneliu Z. Codreanu, deci de a nu fi executat ordinul regal transmis sub formă de propunere de către *homo Regius*, generalul Gavrilă Marinescu. A treia vinovăție, etichetată infidelitate sau trădare, a lui Armand

Călinescu a fost de a fi asasinat pe Corneliu Z. Codreanu: nu în timpul lipsei din România a ex-regelui Carol II, ci după sosirea la București a acestuia, deci cu dovadă de complicitate și responsabilitate. A patra vinovăție, care în fapt, a adus decizia și organizarea dispariției lui prin atentatul reușit abia la 21 septembrie 1939 a fost decizia și organizarea auto-distrugerii industriei petrolifere (sonde, rafinării, depozite și conducte) drept contribuție a României la „războiul anti-hitlerist”.

Revenim la 30 noiembrie 1938. În cartea „Pentru ce a fost asasinat Corneliu Z. Codreanu?” descriu și analizez: a) criteriile de selecționare avute de colonelul Ștefan Gherovici și testele de încercare aplicate de Armand Călinescu pentru cei 16 asasini direcți ai Căpitanului, Nicadorilor și Decemvirilor; b) discuția intimă în camera de culcare între Adela Călinescu, care implora în genunchi pe Armand Călinescu, care se explica și se justifica, în noaptea premergătoare celei în care a fost asasinat Corneliu Z. Codreanu; c) discuția secretă, la 20 noiembrie 1938, între directorul politic al Foreign Office-ului și diplomatul român anti-carlist Ștefan Florescu (Fanache), aflat sub paza S.S.I.-ului chiar în suita ex-regelui Carol II; d) explicația, într-adevăr, sinistră pentru ce la asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu: Führerul Adolf Hitler și regimul național-socialist, presupus frate și prieten, n-a reacționat imediat, ci numai după trecerea a trei zile; e) nu destăinuirea, ci auto-lăudarea făcută în februarie 1940 în închisoarea Râmnicu-Sărat de plutonierul de jandarmi Constantin Sârbu cum l-a strangulat pe „Căpitanul vostru”; f) depozitia de martor a comandorului de marină George Panteli, care întâmplător a auzit convorbirea despre Corneliu Z. Codreanu între Armand Călinescu și ex-regele Carol II

la coborârea lor din tren în gara Mogoșoaia, la 28 noiembrie 1938; g) răspunsul dat în 1953, în celula 8 închisoarea Jilava, de avocatul Edgar Kanner, președintele Partidului Sionist revizionist și răspunsul dat în 1959, în cadrul asistenței medicale, de colonelul Oiștea Atanasiu, grad 33 în ierarhia Masoneriei, la întrebarea mea asupra factorilor care au decis asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu; h) ce s-a știut și ce s-a gândit în interiorul închisorii speciale Râmnicu-Sărat despre activitatea anarhică și atentatele provocate, organizate de Horia Sima în Banat, Transilvania și Bucovina și ce s-a încercat din partea ing. Gheorghe Clime pentru a le preîntâmpina și apoi pentru a le opri; i) ce s-a petrecut între noi, prizonierii politici, și între noi și paznicii jandarmi în ziua de 29 noiembrie 1938, când am simțit venind primejdia, în noaptea de 29-30 noiembrie 1938 când Căpitanul, Nicadorii și Decemvirii au fost luați din mijlocul nostru și legați și în zilele 30 noiembrie-2 decembrie 1938 până ce am primit confirmarea oficială a asasinatului.

Atât de mult s-a simțit și atât de mult s-a gândit încât este imposibilitate materială chiar să rezum, în acest text limitat răspunsul la întrebarea care a fost strategia lui Corneliu Z. Codreanu și ing. Gheorghe Clime și la întrebarea cum s-a format sau s-a luat decizia asasinatului din 29/30 noiembrie 1938.

Închei cu reproducerea a trei fraze auzite de mine în celulele închisorii în dimineața de 1 sau 2 decembrie 1938. Ing. Eugen Ionică: „E groaznic și dărmător acest gând că nu-l vom mai vedea și nu-l vom mai auzi pe Căpitan”. Ing. Gheorghe Clime: „Prin moartea Căpitanului, Legiunea și-a pierdut genialitatea și creativitatea și i-au fost înfipte pentru totdeauna rădăcinile în substanța și istoria Neamului Românesc”.

Principele Alexandru Cantacuzino: „La fel ca Moța, Căpitanul și-a jertfit viața, nu ca să-l plângem și să ne jelim, ci pentru a da Legiunii încă un Steag pentru a lupta și a învinge”.

Să mi se îngăduie a completa cu încă două informații. La sfârșitul lui decembrie 1938 sau începutul lui ianuarie 1939, prof. Nae Ionescu a fost rearestat. Înainte de claustrarea în lagăr, Armand Călinescu l-a adus în biroul său de la M.A.I. și l-a întrebat cum vede situația. În Penitenciarul de la Spitalul Militar Brașov, în aprilie 1939, prof. Nae Ionescu ne-a reprodus răspunsul pe care l-a dat: „Omorându-l pe Codreanu, ai făcut cea mai mare prostie pentru persoana d-tale și cea mai mare greșală pentru situația Țării. În loc să fim și să conlucrăm toți laolaltă, pentru ca România să iasă cu bine din evenimentele care vin, dumneata ai obligat o întreagă generație să se întoarcă cu 180 grade de la creație socială la răzbunare politică și dumneata ai pornit în România războiul întotdeauna pan-distrugător al Starului împotriva Națiunii”.

Mai departe. În septembrie 1939, decanul Baroului din Timișoara și vicepreședintele Camerei Deputaților, avocatul Adrian Brudariu se înarmează cu o scrisoare a lui Alexandru Vaida-Voevod către primul ministru Armand Călinescu și vine la București să obțină eliberarea din lagărul de la Miercurea-Ciuc a locotenentului Florin P. Gârcineanu. Întrevederea a avut loc chiar în Palatul Regal, în cursul unei festivități cu mulți invitați. Citind scrisoarea lui Alexandru Vaida-Voevod și ascultând rugămintea lui Adrian Brudariu, Armand Călinescu îl arată pe ex-regele Carol II, aflat la 8-10 metri distanță: „Ăla singur decide toate. Eu nu fac decât să-i execut ordinele și să-i îndeplinesc dorințele. Trebuie să vorbim cu el și să-i obținem

aprobarea. Te chem să mă însoțești când voi avea ședință de lucru cu el”. A doua sau a treia zi a avut loc atentatul din 21 septembrie 1939. Locotenentul Florin P. Gârcineanu, în lagărul de la Miercurea-Ciuc și avocatul Victor P. Gârcineanu, în lagărul de la Vaslui au fost asasinați de jandarmi în noaptea următoare.

ATENTATUL CONTRA LUI ARMAND CĂLINESCU LA 21 SEPTEMBRIE 1939¹

Era inevitabil. Era inevitabil și, ne permitem a adăuga, nu mai putea fi amânat. Nu mai putea fi amânat, nu în raport cu răzbunarea legionarilor, ci în raport cu politica lui Carol II.

Regimul dintre 10 februarie 1938 și 6 septembrie 1940 n-a fost „de autoritate”, cum spun unii istorici de sorginte comunistă, ci a fost de dictatură cu veleitate de totalitarism numai parțial obținut. Idem n-a fost dictatură regală, cum susțin alți istorici de sorginte tot comunistă, ci a fost dictatura personală a lui Carol II, aberație cromozomică în ereditatea Dinastiei de Hohenzollern-Sigmaringen.

Dictatorii nu se suportă decât pe ei înșiși. Se vor singuri și toți ceilalți simple unelte disciplinate sau cifre în mulțimea pusă să ovaționeze. Dovadă istoria universală unde toate bicefaliile s-au terminat cu război civil de maximă cruzime model Pharsale.

Armand Călinescu a avut mai multe avertismente.

Primul avertisment. La 48 de ore după asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu s-a organizat la Palatul Regal o

¹ Șerban Milcoveanu, *Atentatul din 21 septembrie 1939 contra lui Armand Călinescu și epoca 1930-1950*, ISBN 973-0-03045-6, f.ed., București, 2004, p. 10-89.

festivitate de sărbătorire a evenimentului. Patronul dictator l-a angajat pe Armand Călinescu, cu plată pe față și cu răsplată în ascuns. Plata pe față a fost cumulul a trei funcții majore: ministrul Afacerilor Interne, ministrul Apărării Naționale și primul-ministru al guvernului. Plată enormă pentru valoarea personală a lui Armand Călinescu, care în ierarhia politică de atunci avea rang numai de subsecretar de stat. Răsplata rezervată pe ascuns se va vedea în rândurile care urmează. Așa cum am spus: era inevitabilă și nici prea mult amânată.

Armand Călinescu n-a fost decât una din mai multele unelte. Unealtă care s-a oferit din proprie inițiativă și anume din lăcomie de celebritate crezută glorie și cu entuziasm nu de om inteligent. Armand Călinescu a fost unealtă angajată pe obiectiv limitat în timp și spațiu și anume asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu la 30 noiembrie 1938. În ajun, Adela Călinescu a căzut în genunchi și și-a implorat soțul să nu se bage în această afacere. Armand Călinescu a răspuns: „Nu am ce face. Am tras această carte și trebuie s-o joc până la capăt”.

Așa cum am amintit, două zile după asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu, la 30 noiembrie 1938, a avut loc la Palatul Regal o sărbătorire zisă „națională” a evenimentului. La această sărbătorire au fost invitați ambasadorii țărilor străine, membrii guvernului Miron Cristea și sute de oameni politici, care trecuseră din serviciul democrației în serviciul dictaturii.

Iată scena care a fost primul avertisment pentru Armand Călinescu. Pe o sofa se găsea regele Carol II, având în dreapta pe fostul prim-ministru profesor doctor Constantin Angelescu și în stânga pe fostul prim-ministru, dr. Alexandru Vaida-Voevod. În fața lor,

la 2-3 m, în picioare, Armand Călinescu, cu paharul de șampanie în mâna stângă, perora asupra evenimentului, pe care-l socotea macro-istoric. După cum argumenta Armand Călinescu, istoria poporului român se împarte în două: înainte și după executarea lui Corneliu Z. Codreanu. În continuarea acestei susțineri, Armand Călinescu prevedea instalarea maximei prosperități în România și cerea să se recunoască persoanei sale acest merit de însemnătate istorică. Regele Carol II pușca din țigara havană și asculta fără să scoată nici un cuvânt. După 10 minute de perorare, Armand Călinescu, tot cu paharul de șampanie în mâna stângă s-a dus în mijlocul invitaților să repete același discurs față de ambasadorii țărilor străine. La 10 metri distanță de regele Carol II pândea, în tăcere, profesorul Nicolae Iorga. Când Armand Călinescu a plecat, imediat s-a apropiat în fața regelui profesorul Nicolae Iorga și a grăit următoarele: „Majestate, ce s-a făcut a fost bine și este bine. Dar nu este suficient și trebuie ca instituția regală și persoana Majestății Voastre să fie scoase din responsabilitatea evenimentului. Vă propun să demiteți pe ministrul de Interne Armand Călinescu și mă ofer eu să preiau Ministerul Afacerilor Interne pentru a demonstra opiniei publice că Majestatea Voastră nu are nici o legătură cu executarea lui Zelea Codreanu”. La acest discurs al profesorului Nicolae Iorga nu au scos nici un cuvânt cele trei persoane așezate pe canapea. Când profesorul Nicolae Iorga s-a oprit din discurs, regele Carol II s-a ridicat în picioare și, fără a spune nici un cuvânt s-a îndepărtat amestecându-se printre sutele de invitați. Astfel, profesorul Nicolae Iorga a rămas fără răspuns la oferta sa de servire. Sursa mea informativă este profesorul doctor Constantin Angelescu. La 2 ianuarie 1946, dânsul m-a chemat, prin ziaristul Mircea Mirescu,

la domiciliul său din strada C. A. Rosetti nr. 13. Mi-a comunicat că și-a terminat de scris memoriile și că vrea să fie cât mai imparțial cu studențimea română și cu Mișcarea Legionară. Astfel, îmi reproduce tot ce a scris în memoriile sale în legătură cu Mișcarea Legionară și cu studențimea română și-mi cere mie, ca fost președinte al U.N.S.C.R. să îi semnalez eventualele lipsuri și eventualele erori. Cu acest prilej, la 2 ianuarie 1946 mi-a descris scena de la Palatul Regal din 1 decembrie 1938. Cele relatate de profesorul Angelescu erau evocate complet și erau analizate obiectiv, încât la solicitarea dânsului eu am răspuns: „Nu-i nimic de corectat și nu-i nimic de completat, domnule profesor”. După știința mea, aceste ultraprețioase memorii ale prof. dr. Constantin Angelescu au fost găsite de Securitate zidite într-un perete al locuinței sale și în prezent se găsesc pierdute în anonimatul arhivei secrete a Serviciului Român de Informații.

Al doilea avertisment primit de Armand Călinescu. După asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu, la 30 noiembrie 1938, profesorul Nae Ionescu i-a trimis o scrisoare ministrului de Interne Armand Călinescu. În această scrisoare îl încunoștința că prin omorârea lui Corneliu Z. Codreanu a făcut cel mai mare rău țării și a făcut cea mai proastă afacere a lui. A făcut rău țării pentru că a întors cu 180 de grade direcția de acțiune a unei întregi generații. Cât timp a trăit Corneliu Z. Codreanu, această generație a tineretului universitar era orientată spre viitor cu obiectivul „Să faci, Căpitane, o țară ca Soarele Sfânt de pe cer”. Deci, în serviciul patriei și spre utilitatea patriei.

După omorârea lui Corneliu Z. Codreanu, în totalitate, această generație a tineretului universitar s-a orientat cu fața spre trecut pentru a răzbuna și pentru a

pedepsi. Ceea ce nu poate fi spre binele patriei noastre comune, România.

De asemenea, prin uciderea lui Corneliu Z. Codreanu, Armand Călinescu a făcut cea mai proastă afacere pentru persoana sa întrucât se expune a fi la rândul lui omorât de legionari și întrucât ar putea fi repudiat de multe foruri din țară și din străinătate. Sursa mea informativă este chiar profesorul Nae Ionescu. În februarie 1939, dânsul a fost adus deținut politic printre noi legionarii în secția penitenciar a Spitalului Militar Brașov. Aici ne-a povestit dânsul explicația prezenței sale în lagăr. După primirea scrisorii, Armand Călinescu l-a adus la Ministerul Afacerilor Interne și i-a cerut să-și retragă scrisoarea. Profesorul Nae Ionescu a refuzat și atunci Armand Călinescu l-a trimis arestat, alături de legionari, în secția penitenciar a Spitalului Militar Brașov. La întrebarea noastră: „Ce a comentat Armand Călinescu?”, profesorul Nae Ionescu ne-a spus: „A rânjit așa cum rânjește câinele înaintea de a te mușca”.

Aici este cazul să mai amintesc ceva. În 1958 sau 1960 am cunoscut, la un anticariat, pe Leon Kalustian, care în plus de istoric literar a fost, în 1938-1939, colaboratorul cel mai apropiat a lui Armand Călinescu. Leon Kalustian m-a invitat la domiciliul său din strada Maria Rosetti nr. 16 sau 18 să îmi arate bogata sa arhivă de acte secrete ale României. Printre acestea mi-a arătat fotocopia scrisorii profesorului Nae Ionescu către Armand Călinescu din decembrie 1938 sau ianuarie 1939. Memoria mea nu a păstrat data exactă a scrisorii.

Al treilea avertisment primit de Armand Călinescu. În lunile ianuarie și februarie 1939 au avut loc din proprie inițiativă și fără nici o legătură cu conducerea Mișcării Legionare un număr de cinci atentate împotriva lui Armand Călinescu. Toate aceste cinci atentate au eșuat

întrucât Armand Călinescu circula pe străzi într-un Cadillac blindat primit în dar din U.S.A. Acest dar nu putea fi decât de la iudaismul mondial, ca răsplată pentru omorârea lui Corneliu Z. Codreanu. Cei 12-15 atentatori au fost prinși de poliție și arși de vii la Crematoriul „Cenușa” în fața lui Armand Călinescu, care, desigur, era fericit de spectacol. Conducerea legionară a lui Horia Sima nu a publicat numele acestor atentatori care din proprie inițiativă și fără nici un fel de ordin și-au jertfit viața pentru a fi onorați în istorie. Eu am auzit numai de numele unui student în Medicină de la Iași, poate chiar doctor, Nadoleanu.

Important este următorul fapt. Spre sfârșitul lui ianuarie 1939, Horia Sima, în numele comandamentului legionar, a redactat și a difuzat o circulară prin care afirma că nu este adevărată asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu și că el se găsește în Germania, unde redactează volumul II din cartea sa „Pentru Legionari”. Minciună totală. Întrebarea este: pentru ce s-a dat această circulară, prima minciună scrisă din istoria Mișcării Legionare? Opinia mea de martor al epocii și de cunoscător al oamenilor este că această circulară a fost ordonată și chiar redactată de Mihail Morusoff, șeful S.S.I. cu scopul de a înceta suita de atentate spontane, imposibil de controlat. La data aceea nu se știa, dar acum se știe că Horia Sima era în colaborare reciproc avantajoasă cu Mihail Morusoff de la S.S.I. Aceste cinci atentate spontane confirmau predicțiunea profesorului Nae Ionescu și avertizau pe Armand Călinescu de ce i se va întâmpla.

Textul nostru nu este istoria dictaturii regelui Carol II. Prezentul nostru text se ocupă numai cu geneza și îmfăptuirea atentatului din 21 septembrie 1939 împotriva primului ministru Armand Călinescu. Pe parcursul

dintre 30 noiembrie 1938 și 21 septembrie 1939 se tot acumulau motive de ajungere la exterminarea lui Armand Călinescu. În evidență exemplificativă dar nu limitativă le evocăm mai jos.

Prima indispoziție și iritare contra lui Armand Călinescu.
Asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu a fost decisă în ziua de 10 octombrie 1938 la Palatul Regal, unde s-au întrunit așa-zisele „Permanențe ale Statului”. Decizia a fost luată ca urmare a Acordului din 30 septembrie 1938 de la München, prin care Anglia lui Neville Chamberlain și Franța lui Edouard Daladier recunoșteau Germaniei egalitate de influență în estul Europei și, deci, în România. Ca urmare a acestui acord, „Permanențele Statului” prevedeau punerea în libertate a lui Corneliu Z. Codreanu, care cu imensa lui popularitate n-ar fi întârziat să ajungă prim-ministru.

În ședința de la Palatul Regal din 10 octombrie 1938, „Permanențele Statului” luaseră următoarele decizii: a) uciderea lui Corneliu Z. Codreanu să fie executată în absența din Țară a lui Carol II, autoinvitat la niște serbări regale de la Londra; b) asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu să fie precedată de fabricarea de tulburări ale ordinii publice și de atentate nereușite, astfel ca să fie justificare pentru executarea lui Corneliu Z. Codreanu ca soluție de păstrare a ordinii publice și de apărare a siguranței statului; c) a treia decizie era ca asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu să pară legală, drept încercare de evadare din închisoare sau drept fugă de sub escortă în deplasare.

Armand Călinescu s-a făcut vinovat de neexecutarea primei decizii și a celei de a treia decizii. El a primit ordinul de asasinare a lui Corneliu Z. Codreanu când trenul cu Carol II părăsise teritoriul Germaniei și se găsea pe teritoriul Cehoslovaciei. Carol II solicitase

întrevedere cu Adolf Hitler pentru a testa reactivitatea Germaniei la asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu. În schimbul furnizării de petrol fără contingentare, Adolf Hitler i-a acordat lui Carol II „mână liberă în politica internă a României”. Adică asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu și masacrarea Mișcării Legionare.

Vinovăția lui Armand Călinescu a fost neexecutarea imediată a ordinului și executarea lui Corneliu Z. Codreanu numai după sosirea la București a lui Carol II. Astfel ca responsabilitatea să fie, în primul rând, a lui Carol II, care a dat ordinul și în al doilea rând a lui Armand Călinescu, executant al ordinului.

A doua vinovăție a lui Armand Călinescu a fost incapacitatea profesională de a executa pe Corneliu Z. Codreanu cu aparență de legalitate: fuga de sub escortă sau încercare de evadare. Corneliu Z. Codreanu, Nicadorii și Decemvirii au fost executați prin strangulare de către jandarmi, deci de către autoritățile de stat presupuse a respecta legile și Constituția.

Aici este o întrebare: pentru ce Armand Călinescu a ales ca modalitate uciderea prin strangulare. În Talmudul iudaic, strangularea este recomandată ca modalitate optimă de pedepsire a dușmanilor. Este, într-adevăr, cea mai groaznică modalitate pentru că pe parcurs de mai multe ore ștreangul poate fi alternativ strâns și relaxat, ceea ce este chin în plus pentru victimă.

Vinovăția lui Armand Călinescu a fost încă mai mare decât cele de mai sus. Carol II a vrut ca, odată cu asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu să fie asasinat și Iuliu Maniu. Nu era o inovație, întrucât în atentatul din 29 decembrie 1933 împotriva primului ministru I. G. Duca, Carol II a avut triplă contribuție: împingerea la dizolvarea Gărzii de Fier, atragerea în cursă la Sinaia și ascunderea notei informative a lui Alexandru Tale către

Prefectura Poliției Capitalei. În alte texte vom explica mai amănunțit.

Acum, în toamna lui 1938, Carol II a cerut lui Armand Călinescu de două ori să omoare și pe Iuliu Maniu. Prima dată prin mareșalul Palatului, Ernest Urdăreanu și această sugestie de a omorî pe Iuliu Maniu este consemnată de Armand Călinescu în memoriile sale, ulterior tipărite. A doua încercare a lui Carol II de a obține asasinarea lui Iuliu Maniu s-a făcut prin generalul Gavrilă Marinescu, la data de 29 noiembrie 1938. Întrucât din memoriile lui Armand Călinescu lipsesc paginile cu asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu îmi permit să arăt sursa de unde am eu informația. În vara lui 1946 sunt solicitat de diplomatul Grigore Niculescu-Buzești să dau asistență medicală ilustrei sale soții Ecaterina, fiica principelui Barbu Știrbei. Dânsa era tratată greșit de doi medici evrei și eu am găsit adevăratul diagnostic, nu hemoroizi interni, ci cancer rectal. Ducându-mă într-o zi la Palatul Știrbei pentru asistența medicală a doamnei Ecaterina, l-am găsit pe Grigore Niculescu-Buzești în ședință de lucru cu colaboratorul său, diplomatul Victor Rădulescu-Pogoneanu. Grigore Niculescu-Buzești m-a rugat să aștept câteva minute pe scaun. Victor Rădulescu-Pogoneanu îl întreabă: „I-ai spus lui Milcoveanu?”. Grigore Niculescu-Buzești: „Nu”. Victor Rădulescu-Pogoneanu: „Spune-i, că-l interesează”. Atunci Grigore Niculescu-Buzești s-a dus la un dulap și a scos un dosar gros dactilografiat. Mi l-a pus în brațe și mi-a spus: „Citește. Sunt memoriile lui Armand Călinescu”. Răsfoiam dosarul care avea grosimea unei palme. Victor Rădulescu-Pogoneanu se ridică de pe scaun și vine la mine: „Nu-ți pierde timpul cu ce-i secundar. Citește aici unde te interesează direct”. Îmi

deschide dosarul la pagina cu următorul text al lui Armand Călinescu: „29 noiembrie 1938. Gavrilă la mine: Codreanu și Maniu. Eu: Numai Codreanu, nu și Maniu”. Perfectă exprimare că generalul Gavrilă Marinescu îi aducea ordinul lui Carol II de exces de zel prin omorârea lui Iuliu Maniu simultan cu Corneliu Z. Codreanu. Menționez că acest text de la 29 noiembrie 1938 lipsește din memoriile lui Armand Călinescu, tipărite după 1989. Opinia mea este că Adela Călinescu a oferit englezilor cumpărarea textului și că englezii au cumpărat numai paginile în care se menționa amestecul Angliei în politica internă a României. Astfel, lipsesc paginile în legătură cu instituirea dictaturii la 10 februarie 1938 și lipsesc paginile în legătură cu asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu la 30 noiembrie 1938. Exact aceleași pagini lipsesc din jurnalul lui Carol II, tipărit în România după 1989.

E nevoie de încă o informație. L-am întrebat pe Grigore Niculescu-Buzești de unde are memoriile lui Armand Călinescu. Iată ce mi-a explicat: „După arestarea generalului Antonescu am făcut o percheziție la vila sa din pădurea Băneasa. În casa de fier am găsit aceste memorii în manuscris ale lui Armand Călinescu. Întrebând, domnul Iuliu Maniu mi-a spus să le predau doamnei Adela Călinescu, întrucât dânsa este proprietara legală. Eu din proprie inițiativă mi-am făcut o copie dactilografiată”. Încă o dată amintesc că paginile cu asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu sunt lipsă din ce a tipărit doamna Adela Călinescu drept memorii ale soțului ei. Nu știu în păstrarea cui se găsește copia dactilografiată făcută de Grigore Niculescu-Buzești și care, după opinia mea, a fost lăsată în arhiva Palatului Știrbei.

Vinovăția lui Armand Călinescu față de Carol II nu s-a oprit aici. Este vorba de textul manuscris al lui Corneliu Z. Codreanu de la începutul lui noiembrie 1938. Iată cum s-au petrecut lucrurile și eu fac depoziția de martor de la fața locului. De la 1 august 1938 ne găseam în închisoarea Râmnicu-Sărat, fiecare în câte o celulă minusculă: Corneliu Z. Codreanu, Nicadorii, Decemvirii și Statul Major Legionar în frunte cu ing. Gheorghe Clime; doctor Ion Banea, principele Alexandru Cantacuzino, căpitanul Emil Șiancu, inginer Eugen Ionică, jurist Mihai Polihroniade, jurist Alexandru Tell, jurist Nicolae Totu, inginer Aurel Serafim, economist Dobre Bănică, comerciant Gheorghe Apostolescu, profesor Sima Simulescu, avocat Traian Cotigă, teolog George Furdui, doctor Paul Craja, inginer Virgil Ionescu, jurist Radu Budișteanu și, cel mai tânăr în vârstă, persoana mea.

La sfârșitul lui octombrie sau la începutul lui noiembrie 1938, inginerul Gheorghe Clime primește de la comandanta Nicoleta Nicolescu următorul mesaj: „Horia Sima vrea să se facă șeful Mișcării Legionare și uneltește asasinarea Căpitanului”. Inginerul Clime a comunicat mesajul lui Corneliu Z. Codreanu, care a cerut scoaterea la raport și a depus la cancelaria închisorii un text manuscris cu rugămintea de a fi adus la cunoștința legionarilor liberi de afară. Din câte am aflat de la inginerul Gheorghe Clime, Corneliu Z. Codreanu cerea legionarilor de afară să se abțină de la orice act anarhic și să respecte strategia stabilită de dânsul și anume „suferință, tăcere și răbdare”. Ceea ce știam de la Statul Major Legionar era convingerea că factorul timp lucrează în favoarea Mișcării Legionare și că va veni momentul să se apeleze la Mișcarea Legionară pentru a păstra față de Germania național-socialistă independența

națională a României și granițele ei etnice din 1918. Această convingere a fost la baza acceptării prizonieratului politic în lagăre și închisori și a fost la baza ordinului de „suferință, tăcere, răbdare”.

Armand Călinescu a oprit textul lui Corneliu Z. Codreanu pentru arhiva sa personală și cu litere de tipar a afișat textul în sute de exemplare pe străzile periferice ale Bucureștiului.

Faptul se pretează la o anumită interpretare privitoare la scopurile lui Armand Călinescu. Horia Sima, probabil din ordinul lui Mihail Morusoff, a declarat textul drept o invenție a lui Armand Călinescu și, în consecință, a ordonat legionarilor liberi să facă invers, adică dezordine publice și atentate nereușite.

Regele Carol II a cerut pentru arhiva sa acest text al lui Corneliu Z. Codreanu și vinovăția lui Armand Călinescu a fost de a nu se conforma. După atentatul contra lui Armand Călinescu, textul manuscris a trecut în proprietatea șefului de cabinet ministerial Radu Lobey, care după opinia mea l-a vândut Fundației Istorice Hoover din U.S.A. În orice caz, refuzul lui Armand Călinescu a fost considerat de către Carol II drept o vinovăție de indisciplină și de independență.

Vinovățiile lui Armand Călinescu au mai fost și altele. Eu le cunosc numai parțial și reproduc, desigur, numai o parte. O vinovăție politică a fost de a nu fi depus suficientă activitate pentru organizarea și funcționarea acelui fabricat cu numele „Frontul Renașterii Naționale”. Acesta era menit să devină partidul unic de stat, care să imite mișcarea fascistă a lui Benito Mussolini, partidul național-socialist al lui Adolf Hitler și Phalanga a generalisimului Franco din Spania. Opinia publică desemna „Frontul Renașterii Naționale” drept „Fărădelegile Regelui Nebun”. În orice caz, Armand

Călinescu nu credea în acest partid unic de stat și-l socotea o fantezie și o risipă de bani.

În jurnalul lui Carol II este menționată o acuzație împotriva lui Armand Călinescu și anume că din fondurile secrete ale Statului Român cheltuia personal fără explicații 20.000.000 lei pe zi. S-ar putea să nu fie adevărată această afirmație a lui Carol II. Mult mai mult cheltuia Mihail Morusoff cu întocmirea de dosare individuale pentru disciplinarea și șantajarea clasei conducătoare a României. Vinovății financiare ale lui Armand Călinescu nu sunt cunoscute și poate n-au existat. De la vărul meu, procurorul Ștefan Șt. Stăncescu cunosc numai un caz și-l reproduc aici. Prin legea de reglementare a valutei, în România, prețul aurului la București devenise simțitor mai mic decât prețul aurului la Paris. Sub conducerea fostului ministru, evreul Constantin Xenii, s-a constituit o bandă care, prin Banca de Scont, cumpăra aurul la București și, prin valiza diplomatică a ministrului la Tirana – Albania, îl transporta la Paris pentru vânzare la un preț mai mare. Banca de Scont era condusă de doi bancheri, Misirlu și Gârleșteanu. Într-o noapte, prefectul Poliției Capitalei, generalul Gavrilă Marinescu, face o descindere la bancă și confiscă 30 de saci cu napoleoni de aur. Constantin Xenii fuge în Elveția, ministrul la Tirana nu se mai întoarce în România și la proces pe banca acuzaților sunt numai cei doi bancheri mai sus-amintiți. Procuror în proces este Ștefan Șt. Stăncescu. El se sesizează că cei 30 de saci cu napoleoni de aur nu au fost predați la Banca Națională și că se găsesc încă la Prefectura Poliției Capitalei. Din partea Procuraturii pe atunci cu numele Parchet trimite o adresă la Prefectura Poliției Capitalei. Nu i se răspunde. Atunci el trimite o a doua adresă, încunoștințând că va veni personal, indicând ziua

și ora. Venind la Prefectura Poliției Capitalei, o găsește cu toate ușile și ferestrele blocate de afișe: „Deparazitare cu acid cianhidric”. Deci refuz total de conformare la lege. Procurorul Ștefan Șt. Stăncescu se duce să reclame la Ministerul de Justiție și la Ministerul de Finanțe. Ministrul de Justiție Victor Iamandi îi spune: „Te sfătuiesc să închizi ochii și să păstrezi tăcere. Altfel riști să ai soarta legionarilor împușcați drept pedeapsă”. Ministrul de Finanțe Mitiță Constantinescu îi spune: „Și eu te sfătuiesc să închizi ochii și să păstrezi tăcere. Finanțele statului sunt atât de înfloritoare încât nu avem nevoie de acești 30 de saci cu napoleoni de aur”. Procurorul Ștefan Șt. Stăncescu nu s-a lăsat și a cerut audiență primului ministru Armand Călinescu. Armand Călinescu i-a cerut o reclamație scrisă din partea Procuraturii și cu acest act oficial s-a dus personal la Palatul Regal. Nimeni nu știe cum s-a desfășurat discuția, dar Carol II, obligat de Armand Călinescu, a telefonat generalului Gavrilă Marinescu să predea Justiției cei 30 de saci cu napoleoni de aur. În alte texte voi povesti cum s-a desfășurat discuția la Prefectura Poliției Capitalei dintre procurorul Ștefan Șt. Stăncescu și generalul Gavrilă Marinescu. Aici este de menționat numai adevărul că cei 30 de saci cu napoleoni de aur fuseseră capturați de generalul Gavrilă Marinescu pentru bună împărțire între el și patronul său, ex-regele Carol II.

Desigur-mai erau acumulate și alte vinovății ale lui Armand Călinescu față de Carol al II-lea. În vara 1939 circula în București zvonul că Armand Călinescu este căzut în dizgrație și că foarte curând va fi scos din cele trei funcții ale lui: prim ministru, ministru de Interne și ministru de Război.

Aici să menționez o mică informație putând avea însă semnificație pentru intențiile lui Armand Călinescu

în raport cu Mișcarea Legionară. La 1 septembrie 1939 a început al doilea război mondial cu invazia Germaniei asupra Poloniei. Noi deținuții politici ne găseam în secția Penitenciar a Spitalului Militar Brașov. În jurul datei de 10 septembrie, pe neașteptate, vine în inspecție generalul Ion Bengliu, comandantul Inspectoratului Jandarmeriei și colaboratorul nr. 1 al lui Armand Călinescu. Generalul Ion Bengliu era urmat de aghiotanți și de șefii Legiunii de Jandarmi Brașov, colonelul Brătescu, maiorul Georgescu și căpitanul Chiriacescu. Ajuns în mijlocul nostru, al celor 14 prizonieri politici, generalul Ion Bengliu se interesează dacă masa este bună, dacă cearceafurile sunt schimbate la două săptămâni, dacă facem baie săptămânal, dacă suntem scoși la plimbare zilnic și dacă avem vreo reclamație de făcut. Nu a fost nici o reclamație pentru că regimul era perfect legal și chiar civilizat. În final, generalul Ion Bengliu ne-a spus următoarele: „Sper că nu mai este pericol personal pentru dumneavoastră. Vom vedea cum se va intra în normalitate”. Aceste două fraze arată că noi eram ținuti ostatici pentru asasinare în caz de atentat împotriva lui Carol II sau împotriva lui Armand Călinescu și că acum, la jumătatea lui septembrie 1939 s-ar fi schimbat întreaga situație din România. Nu pot da mai multe explicații interpretative la cuvintele generalului Ion Bengliu. Eu le-am păstrat în memorie și le redau așa cum le-am auzit. Ciudat este faptul că nici inginerul Virgil Ionescu, nici avocatul Radu Budișteanu și nici inginerul Dumitru-Tache Funda nu le menționează în memoriile lor. S-ar putea să nu fi sesizat importanța faptului.

Revenim la esențialul textului nostru și anume cum a avut loc atentatul din 21 septembrie 1939. Înainte de a intra în acest subiect să venim cu o dovadă despre

raporturile tensionate din vara 1939 între regele Carol II și primul ministru Armand Călinescu. Faptul este menționat în memoriile, încă needitate, ale juristului și omului politic Adrian Brudariu, cu ultimul domiciliu în Bulevardul Regele Carol I nr. 56-58, unde i-am fost medic curant și i-am rămas admirator personal. Adrian Brudariu a fost originar din Iași, a devenit decanul Baroului din județul Timiș și a fost un om politic de mână întâi în perioada interbelică. Orientare în Partidul Național Țărănesc și colaborator apropiat al doctorului Alexandru Vaida-Voevod, cu singura diferență că nu era membru al Masoneriei, în schimb mare patriot și mare naționalist cu sensibilitate și chiar receptivitate pentru Mișcarea Legionară, *recte* persoana lui Corneliu Z. Codreanu. În perioada în care i-am fost medic curant mi-a arătat în text manuscris memoriile sale, care acopereau perioada 1914-1968. Aici mi-a citit un pasaj privitor la Armand Călinescu și regele Carol II. Îl redau așa cum l-am auzit. În Moldova a fost o familie cu toți membrii de ambele sexe având inteligență genială și această familie avea numele de Gârcineanu, de la comuna Gârcina, județul Neamț. Tatăl era profesor de latină și greacă la un liceu din Iași și toți fiii erau universitari și celebri în România. Doi din ei și anume juristul Victor P. Gârcineanu și locotenentul Florin P. Gârcineanu făceau parte din Mișcarea Legionară și în anul acela 1939 se găseau prizonieri politici, unul în lagărul de la Vaslui și celălalt în lagărul de la Miercurea-Ciuc. Rugat de persoane din Timișoara, avocatul Adrian Brudariu a luat asupra sa misiunea de a scoate din lagăr pe locotenentul Florin Gârcineanu. S-a dus la Cluj și a obținut o scrisoare din partea doctorului Alexandru Vaida-Voevod către primul ministru, în sensul de a fi pus în libertate locotenentul Florin

Gârcineanu. Avocatul Adrian Brudariu l-a putut contacta pe Armand Călinescu la o sărbătoare de la Palatul Regal, unde erau invitate marile personalități ale epocii. Avocatul Adrian Brudariu i-a prezentat lui Armand Călinescu scrisoarea doctorului Alexandru Vaida-Voevod și a început să pledeze pentru eliberarea din lagăr a locotenentului Florin Gârcineanu. Primul ministru Armand Călinescu, așezat pe sofa, stătea cu ochii pironiți în scrisoarea doctorului Alexandru Vaida-Voevod și asculta atent pledoaria lui Adrian Brudariu. În final îl arată cu mișcarea feței pe regele Carol II și îi spune lui Adrian Brudariu: „Ăla decide toate și decide singur. Eu n-am alt rol decât să-i îndeplinesc ordinele și dorințele. La prima ședință de lucru voi propune și voi argumenta cu scrisoarea lui Vaida-Voevod pentru eliberarea din lagăr a acestui locotenent Gârcineanu. Te voi încunoștința să vii împreună cu mine și să pledezi față de ăla” și încă o dată îl arată cu bărbia pe regele Carol II. Relațiile erau foarte tensionate între Carol II și Armand Călinescu și tot Bucureștiul se aștepta la căderea în dizgrație a acestuia. Forța lui Armand Călinescu era de a fi omul politic de încredere al Angliei și Franței.

Iată cum s-au desfășurat evenimentele în vara lui 1939. Pe neașteptate a sosit la București o comisie secretă anglo-franceză de ingineri petroliști și de ofițeri superiori sub conducerea unei persoane cu numele de Wenger. Această comisie Wenger a cerut României autodistrugerea industriei petrolifere, astfel ca în apropiatul și de fapt proiectatul al doilea război mondial, Germania să nu dispună de petrolul din Valea Prahovei, singura sursă de petrol de pe continentul Europa. Această cerere mai fusese adresată României în noiembrie 1916 de către atașatul militar englez Lord

Thompson, dar primul ministru Ionel Brătianu nu a vrut autodistrugerea pe răspunderea României și astfel distrugerea industriei petrolifere din Valea Prahovei a fost făcută numai de englezi. Autodistrugerea din România însemna că la sfârșitul războiului statul român urma să despăgubească pe proprietarii sondelor, rafinăriilor și depozitelor. Primul ministru Ionel Brătianu a transferat această responsabilitate asupra Angliei. Acum, în iulie 1939, se repetă cererea cu insistență ca distrugerea să fie făcută chiar de către autoritățile românești. În fața acestei cereri a comisiei Wenger, s-au diferențiat două opinii antagonice. Opinia primului ministru Armand Călinescu pentru autodistrugere totală, astfel ca Germania să nu o poată pune în funcțiune decât după 100 de ani. Și opinia lui Mihail Morusoff, șeful S.S.I.-ului, care argumenta: „Dacă distrugem industria petroliferă, aducem războiul pe teritoriul României pentru că germanii vor veni să o repună în funcțiune. Dacă păstrăm industria petroliferă și vindem petrol germanilor, aceștia se vor duce cu războiul în altă parte și vor lăsa România în pace”. Nu există informații asupra unei hotărâri unitare a guvernanților români. Ceea ce se știe este că, în calitate de poltron incurabil și de duplicitar intratabil, regele Carol II a dat două decizii. Pe față și-a dat acordul pentru autodistrugerea industriei petrolifere și acest acord este menționat de Armand Călinescu în jurnalul său, scris cu sinceritate și convingere. Iar pe ascuns a fost de părerea lui Mihail Morusoff și a dat acestuia misiunea să rezolve problema industriei petrolifere din România printr-un atentat în care să dispară Armand Călinescu, omul de încredere al Angliei și Franței.

În baza aprobării oficiale a regelui Carol II, Armand Călinescu, în calitate de prim ministru și de ministru de

Război a organizat autodistrugerea industriei petrolifere din România. Instantaneu, la apăsarea butonului de comandă, Secția 3 Operațiuni din Marele Stat Major a fost dedublată în A și B, Subsecția B fiind comandată de colonelul Paul Leonida. S-au ocupat toate sondele, toate rafinăriile, toate laboratoarele, toate depozitele și toate pipe-line, aparent pentru a le proteja dar în realitate pentru a le distruge la primire a ordinului ierarhic de la Armand Călinescu. În paralel, Mihail Morusoff a organizat atentatul în urma căruia să dispară Armand Călinescu și astfel să se păstreze industria petroliferă.

Conform recomandării încă din antichitate: „Este mai bine să se facă de alții ceea ce vrei tu să se facă”. Bărbatul de stat suedez Oxenstierna (1583-1654) recomanda: „Cel mai bine este să ne folosim de nebunia altora”. Celebrul ministru francez Charles Maurice Talleyrand (1754-1838) recomanda: „Esențialul nu este ca treaba să se facă, ci este ca altul să ți-o facă”.

În baza acestor două recomandări de politologie pentru executarea atentatului, Mihail Morusoff – cel mai abil vulpoi din istoria serviciilor secrete – a apelat la serviciile de profesionist ale lui Horia Sima. Aceasta a fost a doua utilizare a lui Horia Sima. Să explicăm ceva mai pe larg. În 1930, Horia Sima și-a făcut serviciul militar la Serviciul Secret de Informații al armatei, pe care-l conducea Mihail Morusoff. Nu Horia Sima a cerut aceasta, ci S.S.I.-ul l-a selecționat și l-a mobilizat pe el. Pentru acest lucru, S.S.I.-ul avea două criterii: a) recrutul să nu aibă părinți care să-l influențeze în alt mod decât i se ordonă; b) recrutul să fie suprainteligent și supracultivat, astfel ca să priceapă serviciile secrete. Horia Sima îndeplinea ambele condiții. El nu avea tată legal și era fiul unei servitoare, făcut cu preotul greco-catolic Beleuță din județul Făgăraș, care a plătit

toate studiile universitare. Idem Horia Sima a fost șef de promoție la Liceul „Negru Vodă” din Făgăraș și a fost șef de promoție la Facultatea de Litere și Filosofie din București. Realmente avea un intelect excepțional și până în 1938 nimeni nu-i cunoștea lipsurile și defectele de caracter. Psihoza cu numele de paranoia i-a apărut numai în 1937, fiind sesizată întâi de mine, care am făcut greșeala de a nu raporta și apoi de profesorul Rusalim Olaru din Lugoj, care a raportat, dar nu a fost înțeles. Revenim la vara lui 1939.

Prima utilizare de către Mihail Morusoff a lui Horia Sima a fost în noiembrie 1938, când a organizat în Transilvania și Bucovina douăzeci și trei de dezordini publice și atentate anarhice cu care să se justifice asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu ca „unică soluție” pentru păstrarea ordinii publice și apărarea siguranței statului. Aceste 23 de atentate făcute de Horia Sima cu legionari iresponsabili sau cu agenți de Siguranță nu au fost cauza asasinării lui Corneliu Zelea Codreanu, hotărâtă de Carol II și de Permanențele Statului în ședința din 10 septembrie 1938 de la Palatul Regal. Aceste 23 de acte anarhice și atentate iresponsabile erau comandate pentru a fi aparentă justificare și la care Horia Sima s-a pretat în scopul său personal de a se face șeful Mișcării Legionare.

Acum, în vara lui 1939, el era din nou solicitat pentru același serviciu de a asuma și de a afișa în răspunderea Mișcării Legionare proiectatul atentat împotriva lui Armand Călinescu. Ca mână care să execute atentatul a fost găsit un legionar de mare valoare morală, dar suficient de fanatic pentru a nu putea raționa logic. Acesta era avocatul Miti Dumitrescu din Ploiești. Miti Dumitrescu, în Mișcarea Legionară era în subordinea comandantei legionare Nicoleta Nicolescu,

licențiată în Litere și Filosofie și originară din Craiova. Dânsa era comandanta „Cetățuilor de Fete Legionare” și era supradevotată conducerii legitime a Mișcării Legionare: Statul Major Legionar ing. Gheorghe Clime – dr. Ion Banea. Întrucât Horia Sima difuzase prin circulară minciuna existenței în viață a lui Corneliu Z. Codreanu, Nicoleta Nicolescu l-a trimis pe Miti Dumitrescu – legionar necunoscut de Siguranță – să verifice în Germania respectiva informație. Miti Dumitrescu a plecat cu pașaport legal. În Germania a aflat adevărul și s-a hotărât să răzbune moartea Căpitanului. Comandamentul legionar din Berlin era alcătuit din: preot Ion Dumitrescu-Borșa, economist Gheorghe Ciorogaru, economist Constantin Papanace, jurist Alexandru Constant, jurist Ioan Victor Vojen, inginer Nicolae Horodniceanu, funcționar Gheorghe Dragomir-Jilava, jurist Stelian Stănicel și profesorul Horia Sima. Comandamentul de Prigoană a fost de acord cu propunerea lui Miti Dumitrescu, dar cu condiția ca în atentat să dispară simultan Carol II și Armand Călinescu. Aceasta pentru a împiedica ca cel rămas în viață să reacționeze cu masacrarea legionarilor ținuți ostatici în lagăre și închisori.

Într-adevăr, noi, legionarii prizonieri politici eram ostatici cu sabia lui Damocles deasupra capului și în fiecare zi din cei doi ani de detențiune așteptam să fim omorâți ca represalii în scop de pedeapsă națională. Pe ascuns și cu insistență, Horia Sima, însărcinat de Mihail Morusoff l-a captat și l-a convins pe Miti Dumitrescu pentru un atentat unilateral numai asupra lui Armand Călinescu. Foarte probabil l-a convins pe Miti Dumitrescu că acest atentat nu va fi urmat de replica lui Carol II sub formă de masacrare a legionarilor din lagăre și închisori. Fiind un fanatic cu raționalitate blocată, Miti

Dumitrescu l-a crezut pe Horia Sima și s-a întors în România cu hotărârea de atentat unilateral împotriva lui Armand Călinescu. Pentru ca nu cumva Miti Dumitrescu să reia contactul cu Comandamentul de Prigoană preot Ion Dumitrescu-Borșa de la Berlin, până la granița României Miti Dumitrescu a fost flancat, adică pus sub control de doi devotați personali ai lui Horia Sima: Victor Silaghi și Ilie Smultea. Aceștia așa l-au îmbrobodit pe Miti Dumitrescu, încât el a plecat din Berlin fără măcar să încunoștințe comitetul de conducere preot Ion Dumitrescu-Borșa. Miti Dumitrescu a ajuns în București pe la sfârșitul lui iulie 1939. Atentatul pentru dispariția lui Armand Călinescu era hotărât la București încă de la începutul lui iulie 1939 sau poate chiar sfârșitul lui iunie 1939. În dinamica acestui atentat trebuie diferențiate: creierul care a conceput și mâna care a executat. Creierul care a conceput a fost regele Carol II și Mihail Morusoff șeful atotputernic al S.S.I. Iar mâna care e executat a fost Horia Sima, autoerijat în șef al Mișcării Legionare și cu putere de a manipula disciplina legionarilor în subordine.

Factorul care a precipitat evenimentele și a obligat dispariția lui Armand Călinescu a fost cererea Angliei și Franței ca noi, România, să ne autodistrugem complet și pentru multă vreme industria petroliferă din Valea Prahovei. Această industrie petroliferă din România era singura sursă de petrol de pe continentul Europa și, deci, era indispensabilă mașinii de război a Germaniei național-socialiste. În București, Mihail Morusoff era deja câștigat pentru colaborarea secretă cu Abwehr-ul german și argumenta perfect convingător: „Dacă ne distrugem industria petroliferă, aducem războiul pe teritoriul nostru pentru că germanii vor veni să o

reconstruiască. Dacă ne păstrăm industria petroliferă și vindem petrol germanilor, aceștia se vor duce să facă război în altă parte decât România”. În atentatul pentru dispariția primului ministru Armand Călinescu erau trei dificultăți de îndepărtat pentru ca acțiunea să reușească. Prima dificultate: existența comandantei legionare Nicoleta Nicolescu. A doua dificultate: Cadillacul blindat cu care Armand Călinescu circula pe străzi. A treia dificultate: șoferul de încredere al acestuia, Truță, care ar fi putut evita atentatul. Iată cum foarte abilul Mihail Morusoff a rezolvat aceste trei dificultăți din calea proiectatului atentat. Nicoleta Nicolescu, originară din Craiova și licențiată în Litere și Filosofie era comandanta „Cetățuilor” din toată România, adică a domnișoarelor și doamnelor încadrate în Mișcarea Legionară. Avocatul Miti Dumitrescu era în subordinea ei, întrucât ea îl convinsese și îl câștigase pentru Mișcarea Legionară. Acceptând misiunea de atentat împotriva lui Armand Călinescu, Miti Dumitrescu la Berlin îi spusese lui Horia Sima că se conformează ordinului cu condiția de aprobare sau încuviințare din partea Nicoletei Nicolescu. Astfel, Horia Sima de la Berlin a încunoștințat pe Mihail Morusoff de la București că Nicoleta Nicolescu trebuie să dispară înainte de sosirea în România a lui Miti Dumitrescu. Nicoleta Nicolescu se găsea în ilegalitate, cu adresă necunoscută de aparatul represiv al dictaturii carliste. Ea a fost atrasă în capcană de către Mihail Vârfureanu, comandantul pus de Horia Sima în fruntea Corpului Studentesc Legionar din Universitatea București. Conducătorii legitimi ai Corpului Studentesc Legionar erau juriștii Bartolomeu Livezeanu și Laurian Țâlnaru. Aceștia erau devotați lui Corneliu Z. Codreanu și Statului Major Legionar ing. Gheorghe Clime și astfel

aplicau strategia de a câștiga victoria prin „liniște, tăcere, suferință și răbdare”. Refuzând să aplice strategia de dezordini publice, acte anarhice și atentate nereușite, Bartolomeu Livezeanu și Laurian Țâlnaru au fost demși de Horia Sima, care a instalat la conducerea Corpului Studentesc Legionar pe Mihail Vârfureanu, originar din județul Dâmbovița. Acesta avea diagnostic prezumtiv de agent al Siguranței încă din toamna lui 1935. Dovada irefutabilă de agent provocator e dată în iunie, când, cățărât pe zidurile închisorii Jilava s-a oferit să facă legătura secretă între inginerul Gheorghe Clime, claustrat, și Comandamentul legionar din ilegalitate. Această numire a lui Mihail Vârfureanu este încă o dovadă concretă și certă de colaborare secretă a lui Horia Sima cu Mihail Morusoff.

Inventând o necesitate de colaborare, Mihail Vârfureanu a obținut o întrevedere în seara de 7 iulie 1939. Conform înțelegerii, întrevederea a avut loc în Piața Buzești și Nicoleta Nicolescu a venit însoțită de mai multe camarade, plasate pe străzile adiacente Pieței Buzești. Astfel s-a văzut scena arestării ei. În momentul când a sosit poliția la fața locului, Nicoleta Nicolescu a încercat să se salveze prin fugă, dar Mihail Vârfureanu a prins-o și a imobilizat-o având mai multă forță fizică. Capturată de poliția secretă, Nicoleta Nicolescu a fost asasinată de polițiști pentru a nu povesti nimănui existența trădătorului Mihail Vârfureanu în Mișcarea Legionară, iar cadavrul ei a fost dus la Crematoriul „Cenușa” și ars. Actuali istorici socotesc a fi fost un eveniment izolat, însă adevărul istoric este altul și anume că dispariția ei la 7 iulie 1939 a fost o condiție pentru reușita atentatului proiectat împotriva primului ministru Armand Călinescu.

A doua dificultate în calea atentatului era Cadillacul blindat cu care Armand Călinescu circula pe străzi. La 1 august 1939, regele Carol II a cerut lui Armand Călinescu să-i împrumute acest Cadillac blindat pentru 48 de ore și nu i l-a mai restituit, așteptând din moment în moment atentatul proiectat. Armand Călinescu s-a conformat, însă nu s-a sesizat de perfidia patronului său regele Carol II. Legătura dintre cererea de împrumut a Cadillacului blindat și atentatul din 21 septembrie 1939 a fost făcută numai ulterior și eu o cunosc din două relatări. Prima relatare a fost a lui Leon Kalustian, care prin anul 1970 mi-a afirmat categoric complicitatea lui Carol II la reușita atentatului. A doua relatare a fost prin 1975, când la masă la avocatul Grigore Racoviceanu, doamna Adela Călinescu m-a întrebat direct dacă-i cred pe regele Carol II și pe Mihail Morusoff amestecați în atentatul împotriva soțului ei.

A treia dificultate la reușita atentatului era șoferul Truță, care avea de la Armand Călinescu ordin să nu oprească mașina și, dimpotrivă, să accelereze și să claxoneze pentru alarmă generală. Înlocuirea șoferului de încredere Truță cu șoferul Joița, membru al S.S.I.-ului s-a făcut numai în ziua de 21 septembrie 1939, când din motive de politică externă, Carol II și Mihail Morusoff au luat decizia atentatului.

Mai este nevoie de încă o informație. Miti Dumitrescu, venit la București cu ordinul lui Horia Sima de atentat, a fost pus sub controlul unui individ foarte dubios, cu numele Ion Boian. Acest Ion Boian era originar din Lipova, județul Timiș și colabora, încă dinainte de 1937, cu Horia Sima și cu organizațiile legionare din Banat. În cărțile sale mincinoase, Horia Sima afirmă că Ion Boian ar fi originar din județul Bihor și afirmă a fi auzit numai de numele lui în anul 1939.

Ambele minciuni sunt dovada unei colaborări, cu scop negativ, dintre Horia Sima și Ion Boian. Acest Ion Boian a fost însoțitorul lui Horia Sima la trecerile frontierei dintre România și Iugoslavia în ianuarie 1938 și înapoi în țară în 12 august 1939. Cătălin Zelea Codreanu are o informație prețioasă din teren, cum că la data aceasta, la granița româno-iugoslavă, Horia Sima a fost preluat de două persoane necunoscute, care l-au luat cu mașina și l-au adus la București. Foarte probabil, Horia Sima a fost chemat de la Berlin la București de către Mihail Morusoff pentru a controla voința lui Miti Dumitrescu și a nu-l lăsa să renunțe la atentat. În memoriile sale, Nicolae Crăcea, un apropiat al lui Horia Sima, din acea epocă, face mențiunea că Ion Boian era inspectorul crimei și că el supraveghease în iulie, august și septembrie pe Miti Dumitrescu. În interviul lui din arhiva „Învierea”, juristul Alexandru Borcea raportează o discuție pe care a avut-o în timpul detenției sub comuniști cu profesorul Miter din Cluj. Profesorul de matematică Miter era în mare prietenie cu Horia Sima și, într-o pădure din apropierea Lugojului, a avut, în ziua de 13 august 1939, o întrevedere secretă cu Horia Sima, venit în ajun din Germania. Întrebat cu ce scop a venit în România, Horia Sima a răspuns: „Am venit să-l curăț pe Armand Călinescu”. La observația profesorului Miter că va urma, drept represalii, masacrarea elitei legionare, Horia Sima a răspuns: „Nu am ce să le fac. Le-am trimis dispoziție să dea orice declarație pentru a fi puși în libertate. Nu m-au ascultat și nu au dat declarațiile cerute de autorități. Nu am ce să le fac. Singuri s-au condamnat la moarte”. S-ar putea ca dialogul dintre profesorul Miter și Horia Sima să fie mai precis redat de avocatul Alexandru Borcea, decât fac eu doar cu ajutorul memoriei.

Pretenția lui Horia Sima, că printr-o simplă declarație puteai fi pus în libertate este o afirmație atât de contrară realității încât o putem eticheta drept minciună pentru convingerea debililor mintali. Eu mă găseam condamnat 7 ani în procesul Statului Major Legionar, închis la închisoarea Râmnicu-Sărat și niciodată de la 17 aprilie 1938 până la 21 septembrie 1939 nu ni s-au cerut și nici nu ni se acceptau declarații politice pentru eventuala punere în libertate.

Marea întrebare este pentru ce atentatul contra lui Armand Călinescu nu a fost executat pe parcursul lunilor iulie, august și începutul lui septembrie 1939. El era perfect organizat și complet pus la punct încă de la 1 august 1939. La data aceea, 1 august 1939, generalul Gavrilă Marinescu, la masă, i-a făcut fratelui său, generalul medic Nicolae Marinescu, confidența că va fi numit ministrul Ordinii Publice și că va masakra pe toți legionarii din țară. Generalul medic Nicolae Marinescu era ministrul Sănătății Publice și el i-a spus fratelui său Gavrilă Marinescu: „Dacă vei fi pus să faci așa ceva, te rog a face excepție cu inginerul Virgil Ionescu. Am obligații de familie”. Generalul doctor Nicolae Marinescu avea ca iubită pe frumoasa doamnă Simpliceanu, care era sora doamnei Maria, soția inginerului Virgil Ionescu. Eu am informația de la fiul din prima căsătorie al doamnei Simpliceanu.

Să încerc a răspunde la întrebarea pentru ce, timp de trei luni, nu s-a pus în practică decizia atentatului. Primul ministru Armand Călinescu era omul politic român în serviciul Angliei și Franței și nu se știa cum vor evolua raporturile dintre acestea și Germania lui Adolf Hitler. Al doilea război mondial a început la 1 septembrie 1939 cu invadarea Poloniei și la 3 septembrie 1939 Anglia și Franța au intrat în război, dar nu ofensiv,

ci defensiv. Armatele lor au luat poziție de așteptare pe granița de vest a Germaniei și aceasta însemna că urmează ofensiva armatei germane în estul Europei: întâi Polonia ca trecere spre U.R.S.S. și apoi România ca unică sursă de petrol. Această strategie de defensivă și așteptare a Angliei și Franței a arătat României că trebuie să se aștepte la agresiune, întâi diplomatică și apoi militară, din partea Germaniei hitleriste. Această ipoteză egală cu certitudinea a convins pe Carol II și pe Morusoff să schimbe politica externă a României în sens filogerman. Armand Călinescu a înțeles situația țării și pericolul pentru el și la 9 septembrie 1939 și-a oferit demisia din funcția de prim ministru, ministru de Război și ministru de Interne. Sfătuit de Mihail Morusoff, Carol II a refuzat demisia lui Armand Călinescu și aceasta pentru că voia să câștige bunăvoința lui Adolf Hitler cu ceva mai mult decât schimbarea guvernului filoenglez cu un guvern filogerman. Pentru convingerea lui Adolf Hitler de noua politică filogermană a României, Carol II și Mihail Morusoff au hotărât să ofere drept dovadă cadavrul lui Armand Călinescu, omul politic de încredere al Angliei și Franței. Ca atare s-a decis atentatul din 21 septembrie 1939, care a mai fost impus și de agresiunea U.R.S.S. din 16 septembrie 1939 asupra Poloniei.

Atentatul contra primului ministru Armand Călinescu era inevitabil: nu din cauza nevoii de răzbunare a legionarilor, ci din cauza noii politici a lui Carol II și Mihail Morusoff de a câștiga încrederea lui Adolf Hitler oferind drept dovadă cadavrul lui Armand Călinescu.

Iată cum s-a desfășurat în teren operațiunea atentatului. Miti Dumitrescu și-a recrutat colaboratorii dintre studenți legionari originari din județul Prahova.

Iată identitatea lor: Miti Dumitrescu, Gigi Paraschivescu, Marin Stănciulescu, Nelu Moldoveanu, Ion Vasiliu, Traian Popescu-Puiu, Cezar Popescu, Ovidiu Isaia și Jean Ionescu. În totul 9 legionari, adevărați eroi kamikadze, care își sacrificau viața pentru a executa ordinul lui Horia Sima, presupus de a fi ordinul conducerii superioare a Mișcării Legionare. Evident, tot respectul, toată admirația și toată recunoștința națiunii pentru eroismul unic în România al acestor 9 tineri studenți din județul Prahova.

Poate e nevoie de o mică paranteză. Cu 10-14 zile înainte de atentat, Miti Dumitrescu i-a comunicat ziaristului Blănaru-Flamură, legionar originar din Bucovina cum că: „Va face atentatul contra lui Armand Călinescu, deși Horia Sima l-a interzis”. Faptul mi-a fost relatat de ziaristul Blănaru-Flamură în 1990 și eu l-am interpretat drept o diversiune pusă de Horia Sima în gura lui Miti Dumitrescu pentru ca responsabilitatea celor urmând a se întâmpla să nu fie a lui Horia Sima. În noiembrie 1938, Horia Sima a practicat aceeași metodă cu două ordine contradictorii: întâi atentatul contra rectorului Florin Ștefănescu-Goangă de la Cluj și apoi, 48 de ore mai târziu, contramandarea ordinului. Duplicitatea este una din trăsăturile definitorii ale lui Horia Sima. Închidem paranteza și revenim la atentatul din 21 septembrie 1939.

Armand Călinescu, în Cadillacul neblindat condus de șoferul Joița, a plecat de la președinția Consiliului de Miniștri pe strada Știrbei Vodă spre cartierul Cotroceni la locuința sa din strada Doctor Clunet nr. 12. În mașină avea un ziarist evreu al cărui nume nu mi-l amintesc și pe care l-a condus la domiciliul acestuia din Calea Plevnei. Apoi mașina a revenit pe strada Știrbei Vodă și a traversat râul Dâmbovița. În spatele mașinii lui

Armand Călinescu veneau două mașini ca din întâmplare. În prima mașină se găseau cei 9 legionari, care până arunci pândiseră la întretăierea cu strada Făgăraș. O străduță mică între strada Știrbei Vodă și strada Vergiliu. În a doua mașină, la 100 m în urmă, venea primul inspector al crimei și anume mareșalul Palatului, colonel Ernest Urdăreanu. Ernest Urdăreanu era omul de încredere al lui Carol II. Nu era pentru crime și masacre, dar executând ordinele lui Carol II, a fost amestecat în toate crimele și masacrele, inclusiv în încercarea de asasinare a lui Iuliu Maniu.

Atentatul mai avea doi inspectori ai crimei. Horia Sima se găsea în parcul dintre strada Știrbei Vodă și – pe atunci – Bulevardul Ardealului, astăzi al Eroilor Sanitari. Nu știu dacă era îmbrăcat în chip de țărancă, cum afirmă unii, dar știu că stătea pe bancă și privea spre desfășurarea atentatului. Cel mai important inspector al crimei era însuși Mihail Morusoff. Informația am primit-o în 1980 de la inginerul Radu Constantinescu-Claps al cărui medic devenisem la acea dată. Inginerul Radu Constantinescu-Claps, domiciliat pe Bulevardul Ardealului, în dreptul întretăierii cu strada Știrbei Vodă. La ora 13,30-14,00 a deschis fereastra pentru a veni ceva răcoare. Cu această ocazie a văzut cum la un apartament vecin se găsesc la o fereastră mai multe persoane care supravegheau cu o lunetă strada Știrbei Vodă. Inginerul Radu Constantinescu-Claps nu cunoștea nici una din aceste persoane. La data aceea, 1980, el avea convingerea că aceste persoane erau însuși Horia Sima și un aghiotant al lui, avocatul Radu Ghenea. Eu i-am spus și nu știu dacă am reușit să-l conving să respectivele persoane nu erau legionari, ci erau S.S.I.-ști în frunte cu Mihail Morusoff.

Atentatul s-a produs la ora 14,00. Când automobilul lui Armand Călinescu a ajuns la întretăierea cu Bulevardul Ardealului a apărut, împinsă din spate, o căruță dintre acelea foarte simple cu care se transportă lapte și zarzavaturi la domiciliul clienților. La apariția acestei căruțe, șoferul Joița a stopat și a stat imobil la volanul mașinii. Comisarul de poliție Butnaru cu numele conspirativ Andronie a deschis portiera și a încercat să fugă în parcul cu arbori dar a fost împușcat la 4 m distanță. Atentatorii au deschis portiera și l-au împușcat pe Armand Călinescu, cadavrul lui rămânând jumătate în mașină și jumătate pe pavaj. Se pare că au tras circa 30 de gloanțe în Armand Călinescu. Imediat după atentat s-au suit în mașina lor și au plecat spre Radiodifuziunea Română din str. General Mathias Berthelot nr. 60. Vom relua de aici ce au făcut. Imediat după plecarea legionarilor a sosit la locul atentatului mașina cu Ernest Urdăreanu care a controlat decesul lui Armand Călinescu. Prezența lui Ernest Urdăreanu a fost sesizată de publicul venit la fața locului și de niște sergenți de stradă, aduși de pocniturele revolverelor. În memoriile sale, scrise numai cu scop de minciună și înșelăciune, Carol II nu poate ascunde prezența lui Ernest Urdăreanu și explică cum că era la fața locului „din întâmplare”. Explicația „din întâmplare” nu stă în picioare, întrucât la ora aceea, Ernest Urdăreanu trebuia să fi fost la masa de prânz și în plus nu avea nici un scop de a se găsi în cartierul Cotroceni. Singura explicație este că era inspectorul crimei cu misiune din partea lui Carol II. În jurul anului 1975 am fost solicitat să dau asistență medicală juristului Sorin Petroniu din strada Frumoasă nr. 50 sau 52, care la data aceea, septembrie 1939, era jurist consilier al Palatului Regal. El mi-a povestit scena. Se găseau cu toți la masă și, printre invitați, Constantin

Argetoianu, care distra cu glume, bancuri și anecdote. La ora 14,30 un aghiotant vine și îi spune regelui Carol II: „La radio s-a anunțat executarea domnului prim-ministru Armand Călinescu de către o echipă de legionari”. Carol II a ascultat comunicarea fără să o comenteze sau să se indigneze și a pronunțat o singură frază: „Să fie omorâți imediat toți legionarii”. Persoanele aflate la masă au intrat toate în stare de muțenie fără a se mai auzi vreun cuvânt.

Revenim la echipa legionară Miti Dumitrescu ajunsă la Radiodifuziunea Română din strada General Mathias Berthelot nr. 60. Se impune întrebarea pentru ce echipa Miti Dumitrescu nu s-a refugiat în anonim, unde era foarte posibil și s-a dus la Radiodifuziune pentru a anunța *urbi et orbi* executarea primului ministru Armand Călinescu și pentru a anunța tot *urbi et orbi* responsabilitatea Mișcării Legionare. Ce au făcut Nicadorii la 29 decembrie 1933 și ce au făcut Decemvirii la 16 iulie 1936 are explicație și justificare că ne găseam într-un stat de drept și că în acest stat de drept urma să aibă loc un proces în care să se prezinte justificarea atentatelor săvârșite. Acum, la 21 septembrie 1939, nu ne găseam într-un stat de drept, ci ne găseam în plin război civil între dictatura Regelui Carol II și Națiunea română. Legile războiului civil sunt exact legile războiului cu dușmanul pe câmpul de luptă și ca atare nu are nici utilitate și nici justificare prezentarea spre judecare chiar de către dușmanul pe care-l combați.

Ceea ce a făcut echipa Miti Dumitrescu predându-se autorităților de stat nu corespunde realității existente atunci în România și are altă explicație decât onoarea legionară și justificarea istorică. Echipa Miti Dumitrescu a executat un ordin al lui Horia Sima și care ordin nu a fost altceva decât ordinul lui Mihail Morusoff pentru ca

răspunderea executării lui Armand Călinescu să nu fie a autorităților de stat care au conceput atentatul, ci să fie a Mișcării Legionare care l-a executat. Ce interes aveau Regele Carol II și Mihail Morusoff pentru ca responsabilitatea atentatului să fie autoasumată și autoproclamată de Mișcarea Legionară? Primul interes era un alibi în fața Angliei și Franței. Anglia și Franța sunt puterile occidentale zise tutelare ale starului român și la epoca aceea erau încă cu autoritate în Europa și în România. Răspunderea atentatului a fost azvârlită asupra Mișcării Legionare pentru ca ei, Regele Carol II și Mihail Morusoff, să nu fie acuzați drept autori ai atentatului. Al doilea interes al lui Carol II și al lui Mihail Morusoff era să valorifice sau mai exact să exploateze atentatul împotriva primului ministru Armand Călinescu pentru a împinge de la etapa a doua la etapa a treia operațiunea de exterminare a Mișcării Legionare. Dovadă că aceasta se urmărea este informația noastră că, încă de la începutul lui august 1939, generalul Gavrilă Marinescu i-a comunicat fratelui său, generalul doctor Nicolae Marinescu că „va fi pus să omoare pe toți legionarii”. Acest ordin dat de Horia Sima lui Miti Dumitrescu este o dovadă irefutabilă de complicitate conștientă și voluntară la masacrul ce a urmat în mod inevitabil.

Să evocăm ce s-a întâmplat la Radiodifuziune. Sursa mea informativă este inginerul Paul Știubei, care la data aceea, în 1939, era inginerul șef al aparatelor din Radiodifuziune și care din 1960 încoace este pacientul meu aici în București. Iată ce s-a întâmplat. Echipa Miti Dumitrescu a intrat în localul Radiodifuziunii, trăgând în tavan mai multe focuri de revolver. Aceasta pentru a intimida și a paraliza presupusa gardă militară de pază. Spre stupefacția istoriei, această instituție a

Radiodifuziunii nu avea pază militară și avea numai doi portari, salariați proprii, care controlau intrarea. Echipa Miti Dumitrescu s-a dus direct în sala de înregistrare și difuziune, unde cânta orchestra Radio sub conducerea dirijorului Bobescu. Miti Dumitrescu a luat microfonul din fața orchestrei și a pronunțat următorul mesaj către Națiune și către Istorie: „Astăzi 21 septembrie 1939 ora 14,30, primul ministru Armand Călinescu a fost executat de o echipă legionară de sacrificiu care a făcut justiție pentru asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu la 30 noiembrie 1938”. Salariații Radiodifuziunii au întrerupt difuzarea la jumătatea mesajului și astfel publicul ascultător n-a recepționat justificarea atentatului. Odată cu exprimarea mesajului, echipa Miti Dumitrescu a depus pe podea revolverele și a ridicat spre tavan ambele mâini. Aceasta cu semnificație de predare către autoritățile de stat. Până să vină poliția pentru a-i aresta a avut loc un gest nu tocmai onorabil. Directorul general al Radiodifuziunii, Ionescu, mi se pare cu prenumele Vasile, s-a repezit asupra lui Miti Dumitrescu și i-a tras două palme. Miti Dumitrescu nu a ripostat și a rămas mai departe imobil, cu mâinile ridicate spre tavan. Poliția a venit, în frunte cu generalul Gavrilă Marinescu, care i-a luat pe legionari și, în conformitate cu ordinul regelui Carol II, i-a împușcat pe loc cu glonte în ceafă și le-a depus cadavrele chiar la locul atentatului, strada Știrbei Vodă la întretăierea cu Bulevardul Ardealului. Toți cei nouă eroi și martiri care au alcătuit echipa de sacrificiu erau originari din județul Prahova și cred din municipiul Ploiești. Miti Dumitrescu, jurist licențiat al Facultății de Drept din București și avocat pledant în Baroul de Ilfov. Cred că-i voi obține fotografia de la o rudă a sa, fostă pacientă a mea. Din ceilalți: șase studenți

la Universitatea București și doi muncitori cu liceul absolvit.

Scriu aceste rânduri cu maximă admirație pentru capacitatea lor de sacrificiu și cu maximă indignare pentru lipsa de scrupule a lui Horia Sima, care le-a exploatat disciplina și le-a murdărit credința.

Încă o informație. La data aceea era mare caniculă în București. Prefectura Poliției Capitalei a montat în jurul cadavrelor mai multe tribune pentru ca publicul să vizioneze descompunerea cadavrelor. La fața locului au venit membrii Guvernului și alte somități ale clasei conducătoare. În „Jurnalul” care a rulat la cinematografele din acea epocă s-a putut vedea: cum ministrul Educației Naționale, profesorul Petre Andrei, scuipă cadavrele în chip de ură și pedeapsă *post mortem*; cum fostul prim-ministru zis „apostolul neamului”, profesorul Nicolae Iorga, izbește cu gheata în capul cadavrelor, așa cum s-ar juca cu mingea de fotbal. Nu se știe ce s-a întâmplat cu cadavrele celor nouă eroi martiri. După toate probabilitățile au fost incinerate la Crematoriul „Cenușa” și ce a rezultat a fost azvârlit la gunoi.

Încă o informație. În jurul anului 1980 am fost solicitat să dau-asistență medicală la domiciliu unei persoane cu numele Joița. La a doua consultație acesta mi-a spus că este originar din jud. Mehedinți și că a fost șoferul de încredere al regelui Carol II. Tot el mi-a spus că transmitea informații personal regelui Carol II, care îl asculta cu atenție și, deci, dovadă de încredere și disciplină. Mă întreb dacă nu e una și aceeași persoană acest șofer Joița pe care regele Carol II l-a transferat Președinției Consiliului de Miniștri tocmai pentru a conduce mașina lui Armand Călinescu și a executa atentatul din 21 septembrie 1939.

Să descriem ce s-a întâmplat la Palatul Regal. Regele Carol II a chemat guvernul și a nominalizat pe generalul Gavrilă Marinescu drept ministru al Ordinii Publice cu sediul la Primăria de Verde din Bulevardul Banu Manta. Nu se știe dacă s-a comunicat sau nu decizia de represalii sub forma masacrului. Ceea ce se știe este că ministrul Justiției, Victor Iamandi, a trimis ordin telegrafic către toți procurorii generali din cele 72 de județe ale țării plus cele patru sectoare ale Bucureștiului „să nu se sesizeze de cele ce vor urma în ziua de 22 septembrie 1939”.

Privitor la persoana primului ministru nu s-a luat hotărâre în fața miniștrilor convocați la Palat. După plecarea acestora, Regele Carol II a luat în mână Anuarul Armatei și a găsit de la început numele generalului Gheorghe Argeșanu, comandantul Corpului de Armată București. Acesta se găsea în Cadrilaterul din sudul Dobrogei, unde inspecta unitățile militare de la frontiera continuu traversată de comitagii bulgari teroriști. I s-a comunicat să vină ultraurgent la București, unde a ajuns la ora 22,00. Aici a primit de la Carol II investitura de prim ministru și a depus jurământul în fața patriarhului României, Nicodim. Nici Regele Carol II și nici mareșalul Palatului, Ernest Urdăreanu, nu i-au comunicat noului prim-ministru, general Gheorghe Argeșanu, ceva despre masacrul contra legionarilor. În timp ce era transportat de la Palatul Regal la locuința sa din cartierul Cotroceni, str. Dr. Petrini, generalul Gavrilă Marinescu i-a spus primului ministru, general Gheorghe Argeșanu: „Să nu aveți nici o grijă, că toate lucrurile sunt puse la punct și vă puteți odihni în liniște până mâine dimineață”. Primul ministru, general Gheorghe Argeșanu, a aflat despre masacru numai la ora 24,00, când l-a chemat la telefon principesa Alexandrina

Cantacuzino, care aflase de masacru, dar nu-l credea posibil. A doua zi dimineață, generalul Gheorghe Argeșanu a cerut să fie informat și astfel a aflat despre masacrul care avusese loc în timpul nopții. Cu el locuia ginerele său, doctor Grigore Corâciu, care era coleg de facultate cu doctorul Paul Craja și cu mine. La cererea ginerelui său, primul ministru, generalul Gheorghe Argeșanu, a cerut prin telefon informații despre ce s-a întâmplat cu doctorul Șerban Milcoveanu și cu doctorul Paul Craja. 30 de ani mai târziu, doctorul Grigore Corâciu mi-a relatat scena de mai sus și mi-a precizat două lucruri. Primo: că despre masacru generalul Gheorghe Argeșanu a comentat: „Eu va trebui să plătesc ce au hotărât și ce au făcut alții”. Secundo: și-a exprimat mulțumirea că eu, Șerban Milcoveanu, nu am fost omorât și regretul pentru omorârea doctorului Paul Craja.

Revenim la Palatul Regal. După investitura și jurământul primului ministru, general Gheorghe Argeșanu, Regele Carol II s-a închis în apartament cu Elena Lupescu și a ordonat să nu fie deranjat de nimeni. Principesa Alexandrina Cantacuzino a venit la Palatul Regal în jurul orei 23,00 și a cerut audiență de urgență, dar a fost refuzată. Tot în jurul orei 23,00 a venit la Palat ministrul de Externe Grigore Gafencu care, nefiind primit în audiență, a depus în mâinile lui Ernest Urdăreanu o încunoștințare că Ministerul de Externe se opune deciziei de masacru drept represalii. Acest document este de importanță istorică și nu pot să-mi explic pentru ce nici până astăzi nu a fost dat publicității.

Masacrarea legionarilor a fost în întregime opera generalului Gavrilă Marinescu, îndeplinită cu polițiști din subordinea sa și cu jandarmi comandați de generalul Ion Bengliu și colonelul Ștefan Gherovici. Să explic cine

sunt aceste două persoane. Colonelul Ștefan Gherovici era titularul Direcției Politice a Inspectoratului General al Jandarmeriei și așa cum l-am cunoscut eu, era mai înverșunat decât un simplu salariat al statului. Generalul Ion Bengliu era originar din Slatina, căsătorit cu Florica Hagi și și-a început cariera militară în Regimentul 3 Olt Infanterie din Divizia 11 Artilerie Slatina. Un timp pe care nu-l pot preciza a fost directorul Școlii de Subofițeri de Jandarmi de la Oradea. La sfârșitul lui 1937 era comandantul Diviziei 12 Infanterie din Bălți în Basarabia. La constituirea guvernului Octavian Goga (29 decembrie 1937), noul ministru de Interne Armand Călinescu l-a adus pe generalul Bengliu în București și l-a instalat ca om de încredere și baionetă disciplinată la comanda Inspectoratului General al Jandarmeriei. Legătura dintre ei erau frații Lobey, originari din județul Gorj. Radu Lobey, nepot al doamnei Armand Călinescu, era directorul de cabinet al ministrului de Interne Armand Călinescu, iar Ioan Lobey era ginerele generalului Ion Bengliu și directorul de cabinet al acestuia la Inspectoratul General al Jandarmeriei.

Așa cum am amintit mai sus, masacrul antilegionar zis „Noaptea Sfântului Bartolomeu” în România a fost efectuat de generalul Gavrilă Marinescu cu polițiștii din Ministerul de Interne și cu plutonierii din Inspectoratul General al Jandarmeriei. Primul ordin a fost dat în jurul orei 16,30 și anume să fie capturați și împușcați între 3 și 5 legionari în fiecare din cele 72 de județe ale țării. Al doilea ordin a fost dat în jurul orei 19,00 și anume: a) să fie împușcați toți comandanții legionari din Statul Major Legionar aflați la închisoarea Râmnicu-Sărat și la Spitalul Militar Brașov; b) să fie împușcați exact jumătate din legionarii prizonieri administrativi în

lagărele de la Miercurea-Ciuc, Vaslui și Spitalul Militar Brașov.

În cele ce urmează voi evoca cum a avut loc masacrul la secția Penitenciar din Spitalul Militar Brașov în noaptea aceea zisă a „Sfântului Bartolomeu” pentru România. În paranteză amintim că mai aproape de adevăr este apelațiunea „Masacrul Inocenților” decât „Noaptea Sfântului Bartolomeu” din istoria zbuciumată a Franței. Victimele din România nu aveau absolut nici o legătură cu gruparea Horia Sima și elevii de liceu deveniți martiri nu pot fi acuzați la vârsta lor de apartenență nici chiar la Mișcarea Legionară a lui Corneliu Z. Codreanu și Ionel I. Moța. De aceea îmi permit a propune expresia „Masacrul Inocenților” în locul expresiei „Noaptea Sfântului Bartolomeu” cuvenită în istoriografie.

În cele ce urmează voi evoca ce s-a întâmplat la secția penitenciar a Spitalului Militar Brașov. Iată ce cunosc direct și personal. După asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu la 30 noiembrie 1938, ministrul de Interne Armand Călinescu a organizat o secție specială pentru legionari bolnavi, în Spitalul Militar Brașov, care poartă numele de „Regina Maria”. Aici au fost aduși legionarii bolnavi din lagărele Miercurea-Ciuc și de la Vaslui unde erau fără sentință penală și chiar de la închisoarea Râmnicu-Sărat, unde ne găseam cu sentință penală.

Tatăl meu, Jean C. Milcoveanu, fost magistrat a început intervențiile pentru salvarea mea imediat după data de 30 noiembrie 1938. Nu a avut acces nici la generalul Ion Bengliu și nici la ministrul de Interne Armand Călinescu. Acesta din urmă avea un număr mare de colaboratori la cabinetul ministerial și singurul care a binevoit să stea de vorbă cu tatăl meu a fost un secretar cu numele de Zamfirescu. Tatăl meu i-a spus că

sufăr de tuberculoză pulmonară și a cerut un consult de specialitate în închisoarea din Râmnicu-Sărat. Acest secretar binevoitor Zamfirescu a luat petiția tatălui meu și a intrat în cabinetul lui Armand Călinescu, de unde a ieșit cu aprobarea să fiu consultat în închisoare de o comisie medicală în care tatăl meu să-și nominalizeze specialistul în care are încredere. Tatăl meu a indicat pe doctorul Haralambie Teodoreanu, născut în comuna Rădești-Olt în 1893 și la epoca aceea cel mai mare specialist din România în ftiziologie. Ftizia este numele medical dat tuberculozei. Astfel, chiar în decembrie 1938 am fost scos din celulă și adus la cancelarie, unde am fost examinat de o comisie alcătuită din doi medici evrei și doctorul Haralambie Teodoreanu. Doctorul Haralambie Teodoreanu m-a examinat și a pus diagnosticul de infiltrat tuberculos. Unul din medicii evrei a exprimat dubiu și doctorul Haralambie Teodoreanu l-a rugat să asculte din nou și să recepteze cragmentele diagnosticante ale tuberculozei. Ambii medici evrei nu au făcut opoziție și au semnat procesul-verbal dictat de doctorul Haralambie Teodoreanu. Astfel, în ianuarie 1939, am fost adus la secția penitenciar a Spitalului Militar Brașov. Aici au fost aduși pentru perioade mai lungi sau mai scurte legionari din lagărele de la Miercurea-Ciuc și Vaslui. Între aceștia profesorul Nae Ionescu, care fusese rearestat în urma unei scrisori adresată lui Armand Călinescu și în care scrisoare îi arăta cât de mult rău a făcut României prin asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu. De la închisoarea Râmnicu-Sărat și desigur prin triaj și consult medical au fost aduși și alți deținuți, între care: ing. Virgil Ionescu, avocatul Radu Budișteanu, căpitanul Emil Șiancu, dr. Ion Banea, avocat Traian Cotigă și ing. Eugen Ionică. Cei mai mulți erau însă aduși din lagărele

de la Miercurea-Ciuc și Vaslui, între aceștia ing. Roșianu, directorul uzinei de celuloză „Nitrogen” de la Zărnești, jud. Făgăraș. Condițiile de cazare erau foarte bune din toate punctele de vedere, inclusiv masa primită la egalitate cu soldații și ofițerii internați în spital.

De mare valoare profesională și morală era corpul medical al spitalului: colonelul doctor Savel Gârcineanu, comandantul spitalului; maior doctor Octav Sonea, șeful secției boli infecto-contagioase; căpitan medic Petre Irimescu, șeful secției medicale și locotenent medic Dumitru Popescu, ajutorul său; căpitan doctor Pavel Ticușan, șeful serviciului chirurgical; căpitan doctor Lazarovici, șeful secției O.R.L.; căpitan sau maior Iliescu, șeful laboratorului de radiologie. La epoca aceea acest spital militar din Brașov nu avea titular la secția de laborator și doctorul Octavian Sonea a propus – ceea ce s-a și aprobat – ca persoana mea sub pază militară să fie utilizată la funcționarea laboratorului de analize: hemograme, sumar de urină, ureea în sânge și reacția Bordet-Wasserman. Doctorul Octavian Sonea m-a învățat cum să lucrez și, timp de nouă luni, am asigurat funcționarea laboratorului de analize cu ajutorul unei surori unguroaice, Katy și cu ajutorul unor manuale din dotarea spitalului. Trebuie să menționez deosebită simpatie a acestei surori unguroaice, Katy, care funcționa la laborator de 15 ani și care cunoștea toate secretele laboratorului. Pe parcursul celor nouă luni de activitate am avut două inspecții care mi-au controlat cunoștințele, dexteritatea și rezultatele.

Acolo în secția penitenciar a Spitalului Militar Brașov eram sub paza Legiunii de Jandarmi a județului Brașov. Comandant – colonelul Brătescu, care nu avea sensibilitate nici umană și nici națională și care s-a dovedit „baionetă oarbă”, capabilă de orice ordin primit

ierarhic. Primul lui adjunct, maiorul Georgescu, care mai mult păstra tăcerea decât să exteriorizeze vreo atitudine. Al doilea lui adjunct era căpitanul Chiriacescu, care avea atât sensibilitate umană, cât și respect pentru inteligență și cultură. Acest căpitan Chiriacescu a fost chiar foarte emoționat și poate chiar distrus sufletește atunci când s-a produs masacrul. La începutul lui septembrie 1939 a venit în inspecție chiar generalul Ion Bengliu cu suita lui de adjuncți. S-a interesat de condițiile noastre de cazare și a spus o frază după mine foarte importantă: „Se pare că nu mai este nici un pericol pentru persoanele d-voastră”.

După asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu, noi, legionarii din închisori și din lagăre eram ținuti ostateci pentru a se împiedica vreun atentat de răzbunare. Când se dădea autorizația familiilor de a ne vizita, colonelul Ștefan Gherovici din Inspectoratul Jandarmeriei mereu repeta că toți vom fi omorâți ca represalii în caz de atentat împotriva Regelui Carol II sau împotriva primului ministru Armand Călinescu. Astfel, din 30 noiembrie 1938 până la 21 septembrie 1939 noi toți cei din lagăre și închisori am fost ostateci cu sabia lui Damocles deasupra capului și cu așteptarea morții în fiecare noapte. Fraza pronunțată de generalul Ion Bengliu: „Cred că nu mai este nici un pericol pentru persoanele d-voastră” ar fi putut fi interpretată drept o schimbare de politică față de Mișcarea Legionară. Începuse al doilea război mondial la 1 septembrie 1939 și foarte posibil chiar Armand Călinescu se gândea la o altă politică externă decât cea agresiv antigermană.

Să evoc acum cum s-au petrecut lucrurile la 21-22 septembrie 1939. În ziua aceea de 21 septembrie 1939 era foarte cald și stăteam culcați pe paturi în așteptarea răcorii de seară. Dintre noi era vizitat de familie

inginerul Eugen Necrelescu adus dintr-un lagăr. Acest inginer Necrelescu era partizanul lui Horia Sima și a încercat de mai multe ori să ne sugereze șefia lui Horia Sima la conducerea Mișcării Legionare. Persoana care-l vizita era Ioana Cantacuzino, aparținând a familiei istorice și mare entuziastă pentru Mișcarea Legionară. Ea avea un mic radio portativ și în drum spre Brașov a receptat mesajul de la Radiodifuziunea București, în care echipa Miti Dumitrescu anunța executarea lui Armand Călinescu drept pedeapsă pentru asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu. Ioana Cantacuzino i-a comunicat la întrevvedere lui Eugen Necrelescu și acesta a venit în mijlocul nostru strigând informația cu entuziasm și aprobare. Noi toți am păstrat tăcerea și Eugen Necrelescu ne-a întrebat pentru ce nu ne asociem la bucuria lui. Eu i-am răspuns: „Tăcem pentru că în următoarele ore noi toți vom fi omorâți drept represalii”. Eugen Necrelescu abia în această secundă a răspunsului meu a realizat mintal situația noastră a tuturor legionarilor de a fi ostatici cu condamnare la eventuală omorâre. Convinși ca și noi de cele ce sunt de așteptat, Eugen Necrelescu a renunțat la veselia lui inconștientă și ne-a imitat pe toți în păstrarea tăcerii absolute. La ora 15,30 a venit pe neașteptate căpitanul de jandarmi Chiriacescu. S-a așezat pe bancă în mijlocul nostru cu o figură sumbră și ne-a spus: „Să sperăm că d-voastră fiind în răspunderea autorităților de stat nu veți avea de suferit ceva rău”. Figura lui sumbră, chiar tristă, contrasta vădit cu jovialitatea și prietenia cu care venea în mijlocul nostru. Căpitanul de jandarmi Chiriacescu a pus pază suplimentară la ferestre pentru ca să nu evadeze vreunul din noi și ne-a anunțat că este suprimată plimbarea în curtea spitalului și că nu avem voie să ieșim din salonul devenit celulă de detențiune. Așa am stat, păstrând

tăcere absolută și fiecare în patul său, de la ora 16,00 până la 23,00. La ora 23,00 în mod brusc a intrat în salon colonelul Brătescu cu circa 30 plutonieri de jandarmi. Colonelul Brătescu ne-a arătat pe fiecare cu degetul și câte 2 sau 3 jandarmi se repezeau asupra noastră pentru imobilizare. Astfel, 7 am fost împinși spre fundul salonului și alți 7 legați cu mâinile la spate și scoși afară din salonul-celulă. Scena s-a petrecut în decurs de 2-3 minute. Luați dintre noi și legați au fost: căpitanul Emil Șiancu, av. Traian Cotigă, ing. Eugen Ionică, muncitorul Gheorghe Proca, economistul Grigore Pihu, funcționar Iuliu Șuşman, av. Ion Herghelegiu. Dintre cei 7 neluați de jandarmi: ing. Virgil Ionescu, av. Radu Budişteanu și doctor Șerban Milcoveanu, care proveneau din închisoarea Râmnicu-Sărat și din procesul Statului Major Legionar. În cele 2-3 minute ale evenimentului îmi amintesc următoarele: economistul Grigore Pihu a întrebat pe inginerul Dumitru Funda: „Eu merg în rai, lângă Căpitan?” „Tu nu ai această șansă și cauți a fi în continuarea noastră”. Avocatul Traian Cotigă s-a adresat colonelului Brătescu și jandarmilor: „Sunteți niște inconștienți întrucât omorâți pe cei mai buni patrioți și pe cei mai utili ai țării. Vă voi arăta cum își oferă viața și cum primește moartea un comandant al Mișcării Legionare”. Inginerul Eugen Ionică a scos din portofel fotografia fiicei sale Anca în vârstă de 1 an și mi-a încredințat-o probabil spre a-i fi sfătuitor în viață. Odată cu acest gest, a pronunțat fraza: „E așa de greu să te desparți de cei pe care îi iubești”. Așa cum am amintit, evenimentul a ținut numai câteva minute și colonelul de jandarmi Brătescu a plecat cu cei 7 prizonieri legați cu mâinile la spate. I-a dus într-o pădure din apropierea Brașovului și i-a omorât prin împușcare. Ulterior am aflat că inginerul Eugen Ionică a scris o scrisoare către

familie și a încredințat-o căpitanului Chiriacescu, care plângea în timp ce-și făcea datoria de jandarm. Tot ulterior am aflat că avocatul Ion Herghelegiu a fost numai rănit de rafala de gloanțe și că, trezindu-se din agonie s-a refugiat în pădure, suit într-un arbore. Aici a fost găsit după câteva zile de jandarmi și împușcat în curtea Legiunii de Jandarmi din orașul Brașov. Pentru adevărul istoric trebuie să menționez că nu este reală informația din memoriile ing. Dumitru Funda cum că cei 30 de jandarmi ar fi venit cu capul camuflat în cagule. Ei au venit cu fața descoperită și fără nici o teamă de a fi vreodată recunoscuți.

În timpul celor 127 zile ale pseudo-guvernării legionare nimeni nu s-a preocupat să-i identifice pe acești asasini și toți și-au continuat meseria de jandarmi în anii ce au urmat.

A doua zi, 22 septembrie 1939, în cursul dimineții a intrat în salonul-celulă de detenție maiorul de jandarmi Georgescu, care părea foarte trist de masacru și care avea misiunea să raporteze starea de spirit a celor rămași în viață. Tot din respect pentru adevărul istoric îmi permit a menționa că eu nu am auzit și sincer cred a nu fi avut loc ceea ce relatează în memoriile sale inginerul Dumitru-Tache Funda. El susține a fi auzit cu urechile lui când maiorul de jandarmi Georgescu i-ar fi șoptit inginerului Virgil Ionescu: „Maiestatea sa Regele a telefonat la legiunea noastră de jandarmi ca d-voastră să fiți ocrotit și să nu vi se întâmple nimic”. Eu nu am auzit această frază și nici inginerul Virgil Ionescu nu mi-a relatat-o în cei 17 ani de prietenie până la plecarea sa din țară în emigrație. Iar dacă, totuși, inginerul Dumitru Funda a auzit cele ce relatează, foarte probabil a fost ceva inventat de maiorul Georgescu pentru a ne ridica moralul și a ne ajuta să rezistăm.

Mai departe voi relata adevărata opinie a Regelui Carol II despre inginerul Virgil Ionescu. În noaptea de 22/23 septembrie 1939 din nou a venit colonelul Brătescu cu plutonierii lui de jandarmi și ne-au luat spre retrimiteri: 4 în lagărul de la Miercurea-Ciuc și 3 la închisoarea Râmnicu-Sărat. Noi aceștia trei din urmă eram: ing. Virgil Ionescu, av. Radu Budișteanu și dr. Șerban Milcoveanu. Fiecare eram încadrați de 4 plutonieri de jandarmi și cu distanță între noi de mai mulți metri pentru a nu ne face comunicări. Transportul nostru de la Spitalul Militar Brașov până la închisoarea Râmnicu-Sărat s-a făcut noaptea în totală tăcere din partea jandarmilor și a noastră. La închisoarea Râmnicu-Sărat ne-a primit căpitanul de jandarmi Adamovici, care în auzul tuturor ne-a strigat: „Voi sunteți niște trădători ai țării, noi suntem adevărați patrioți și adevărați naționaliști”. Evident că nu l-am contrazis. Am fost băgați fiecare în câte o celulă a închisorii și timp de luni de zile nu am fost scoși nici la closet și nici în curte. Timp de luni de zile noi cei 3 nu ne-am văzut și nu am vorbit. Spre surprinderea noastră am găsit în alte celule ale închisorii vreo 5-6 legionari necunoscuți de noi și cel puțin eu nu știu de unde erau aduși. Comunicând de la fereastră la fereastră am aflat de la acești legionari necunoscuți cum a avut loc masacrul din noaptea de 21/22 septembrie 1939. Asasinul principal era maiorul de jandarmi Scarlat Roșianu, evreu de origine și comandantul Legiunii de Jandarmi a județului Râmnicu-Sărat. Acest maior Scarlat Roșianu l-a torturat pe inginerul Gheorghe Clime pentru a semna declarația că atentatul contra lui Armand Călinescu a fost făcut din ordinul Statului Major Legionar închis la Râmnicu-Sărat. Adică nu din ordinul lui Horia Sima, care el era adevăratul organizator în

teren. Domnul ing. Gheorghe Clime a fost torturat cu scalparea pielii până la descoperirea craniului și i s-a înfipt o baionetă în palma stângă până la străpungere. Așa cum am aflat foarte târziu de la Vera Totu, Horia Sima informase pe ing. Clime de atentatul proiectat și inginerul Gheorghe Clime îl interzisese în mod categoric și absolut.

Horia Sima repeta cu ing. Gheorghe Clime exact ce făcuse, în noiembrie 1938, informându-l pe Corneliu Z. Codreanu că o să-i obțină complicitatea la cele 23 de acte anarhice și dezordini publice prin care să i se dovedească complicitatea. Exact la fel Horia Sima a informat de atentat pe ing. Clime și nu a ținut seama de hotărârea acestuia de interdicere. Aici avem încă o dovadă a colaborării reciproc avantajoasă între Horia Sima și Mihail Morusoff în acei ani negri 1938-1939. Scopul lui Mihail Morusoff era ca în istorie atentatul contra lui Armand Călinescu să fi avut loc nu din ordinul și răspunderea regelui Carol II, ci din ordinul și răspunderea Statului Major Legionar ing. Gheorghe Clime. De la cei 5-6 codeținuți legionari necunoscuți de mine am aflat că masacrul a fost operat în mica curte din stânga unde înainte de 30 noiembrie 1938 era scos la aer Corneliu Z. Codreanu. Asasinul material a fost plutonierul de jandarmi Burghilea care i-a mitraliat cu revolverul automat. Nimeni nu știe dacă martirii au pronunțat sau nu vreo frază. Horia Sima și simiștii au inventat și au pus în circulație o versiune falsă încercând a le micșora curajul și eroismul în fața istoriei. Iată numele martirilor asasinați în curtea închisorii de la Râmnicu-Sărat în noaptea de 21/22 septembrie 1939: ing. Gheorghe Clime, principele Alexandru Cantacuzino, avocat Nicolae Totu, avocat Alexandru Cristian Tell, profesor George Furdui, economist, Dobre Bănică,

avocat Mihail Polihroniade, doctor Paul Craja, profesor Sima Simulescu, comerciant Gheorghe Apostolescu, economist Gheorghe Istrate, doctor Ion Banea și inginer Aurel Serafim. Așa cum am amintit cei 5-6 legionari imobilizați în celulele lor nu mi-au relatat nimic în plus.

După o mărturisire foarte tardivă a plutonierului de jandarmi Eftimiu, martirul Gheorghe Apostolescu nu a decedat la primele rafale de mitralieră, ci a fost omorât a doua zi de dimineață tot de plutonierul de jandarmi Burghilea.

A doua zi, 22 septembrie 1939, căpitanii de jandarmi Scarlat Roșianu și Adamovici au scos cele 13 cadavre și le-au expus pe stradă în fața închisorii sub un mare afiș: „Așa sunt pedepsiți trădătorii de țară”. Din ordinul prefectului mi se pare cu numele de colonel Stănculescu și executând ordinul ministrului Educației Naționale Petre Andrei au fost aduși la fața locului și obligați să scuipe cadavrele elevii liceului de băieți „Regele Ferdinand I” și elevii școlilor primare din localitate. Cadavrele au putrezit pe caldarâm din cauza căldurii și apoi au fost transportate în cimitirul din localitate și azvârlite în gropi individuale fără cruce și fără identitate.

Să evoc în continuare ce știu. Așa cum am amintit mai sus nu am avut nici o convorbire cu ing. Virgil Ionescu și cu avocatul Radu Budișteanu, care erau în alte celule la distanță. Când a început așa-zisa destindere dintre dictatura Regelui și Mișcarea Legionară, inginerul Virgil Ionescu și avocatul Radu Budișteanu au obținut, prin familiile lor, transferul sub paza prefectului Poliției Capitalei în câte un spital din București: inginerul Virgil Ionescu la Sanatoriul Saint-Vicent de Paul de pe Șoseaua Aviatorilor și avocatul Radu Budișteanu la Sanatoriul Diaconeselor de pe Bulevardul Ștefan cel

Mare. Părinții mei, aflați în comuna Milcov, județul Olt, au aflat numai în aprilie 1939 de această posibilitate și au obținut, tot sub paza prefectului de Poliție, transferul meu la Sanatoriul Așezămintelor Brâncovenești. În paranteză amintim că la acordarea aprobării, principele Basarab Brâncoveanu era foarte emoționat și participa sufletește la tragedia legionarilor.

În cele ce urmează să evoc ce am trăit la închisoarea Râmnicu-Sărat de la sfârșitul lui septembrie 1939 până la începutul lui aprilie 1940. Câteva zile după 23 septembrie 1939, cei 5-6 legionari necunoscuți de mine au fost transferați în altă închisoare și astfel nu am mai avut cu cine vorbi de la fereastră. De la sfârșitul lui septembrie 1939 până la începutul lui aprilie 1940 nu am pronunțat decât de două ori cuvintele „nu știu”. Iată în ce împrejurări. În decembrie 1939 se deschide vizeta celulei și comandantul închisorii, maiorul Cosma, mă întreabă: „Știi pentru ce ai fost exceptat de la executarea legionarilor?” Eu: „Nu știu”. Maiorul Cosma: „Sunt referințe despre capacitatea d-tale științifică și ți s-a lăsat viața pentru a contribui la promovarea științei”. În ianuarie 1940 din nou s-a deschis vizeta și maiorul Cosma mă întreabă: „Ce explicație ai la faptul că suntem 56 de jandarmi pentru a păzi în această închisoare decât un singur deținut?” Eu: „Nu știu”. Maiorul Cosma: „Află că în țară s-a ajuns la situația ca toată lumea să știe că există un loc în România unde se intră vertical pe două picioare și se iese orizontal pe targă”. În februarie mi s-a acordat, fără să cer eu, dreptul de a fi scos în curte 15 minute pentru mișcare cu mâinile la spate. În a șasea zi când am ajuns în dreptul unui plutonier el mi-a spus: „Ești cel mai periculos legionar din câți încă există”. M-am oprit din mers numai cele câteva secunde pentru a-l auzi și tot în tăcere mi-am continuat mersul în cerc cu

măinile la spate. Când am ajuns din nou în dreptul lui, el mi-a spus: „Nu mă întrebi pentru ce zic că ești cel mai periculos legionar?” Nu i-am răspuns și am continuat mersul în cerc. Când am revenit din nou în dreptul lui, el mi-a strigat: „Ești cel mai periculos legionar pentru că de patru luni de zile păstrezi tăcerea și nu simți nevoia de a vorbi”. Nu i-am răspuns și am continuat plimbarea în cerc. Când am revenit din nou în dreptul lui, el din nou mi-a strigat: „Eu sunt specialist în legionari. I-am depistat la baluri și șezători prefăcându-mă că sunt legionar și cântând imnurile lor”. Eu nu i-am răspuns și am continuat mersul în cerc. Revenind în dreptul lui, el mi-a strigat: „Eu sunt cel care i-am sucit gâtul Căpitanului vostru și l-am trimis pe lumea cealaltă!” Cu toată această repetare a provocării, nu am intrat în vorbă cu el și am continuat în tăcere mersul în cerc prin curte. În mod evident, jandarmii voiau să aibă răspuns la întrebarea venită de la București – cum anume mă comport. Nimic nu supăra mai mult pe polițiști, pe anchetatori și pe procurori decât tăcerea absolută și consecvență a victimei aflată în mâinile lor. Respectivul jandarm, am aflat ulterior, se numea Sârbu și era din Legiunea de Jandarmi Ilfov. Așa cum l-am cunoscut eu, era un nemernic care nu avea reprezentare mintală și reflex sufletesc la ce făcuse atunci când a omorât prin strangulare pe Corneliu Z. Codreanu. Din toată experiența mea de peste 50 de ani, jandarmii și polițiștii nu sunt ființe umane, ci sunt automate fără gândire și fără simțire.

În aprilie 1940 am fost adus la Sanatoriul Spitalului Brâncovenesc sub paza unor comisari din Prefectura Poliției Capitalei. Aici am stat până la 22 iunie 1940 când am fost eliberat. În aceste trei luni m-au păzit câte doi comisari: unul stând în cameră cu mine și altul stând

pe coridor în dreptul ușii. Dintre acești comisari am păstrat în memorie două nume: Ion Nițulaș, originar din Botoșani și sufletul cu totul ales astfel că am rămas prieteni și al doilea comisarul Bouleț, de origine etnică evreiască și care participase la asasinarea profesorului Vasile Christescu, în ianuarie 1939, în strada Theodor Iliescu nr. 15. Nu am putut pricepe în nici un fel cum a putut participa la omorârea profesorului Vasile Christescu, care era o somitate științifică și o mândrie a țării².

Pe parcursul acestor trei luni am fost vizitat de membrii familiei și am aflat multe lucruri necunoscute de mine. De la doamna Ani Săulescu am aflat că asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu a fost decisă la Palatul Regal în ședința din 10 octombrie 1938 a așa-ziselor „Permanențe ale Statului” și că noi, cei 20 din Statul Major Legionar, nu am fost omorâți datorită generalului Gheorghe Argeșanu, care pentru prima și singura dată în cariera lui de 50 de ani a deschis gura și a pronunțat fraza: „Nu putem merge până acolo”. De la părinții mei am aflat cum în fiecare județ al țării au fost asasinați între 3 și 5 legionari drept represalii la atentatul contra lui Armand Călinescu. La Slatina a fost asasinat elevul de liceu Găman, care, împușcat, a fost azvârlit într-un tufiș al grădinii publice. Nefiind omorât, publicul l-a dus la spital și aici, în timp ce era operat de dr. Gheorghe Kițulescu, au venit polițiștii, l-au ridicat și l-au omorât, azvârlindu-i cadavrul de pe pod în apa râului Olt. Cadavrul a fost scos la mal de apă și, după ce familia l-a înmormântat în cimitirul Clocociov, iarăși au venit polițiștii, care au deshumat cadavrul și l-au înhumat dincolo de Olt, în comuna Slătioara din județul

² Îmi amintesc de încă doi comisari: Burtea, un suflet prietenos și Rădulescu zis Virgulă, un mare viclean.

Romanați. Acest elev de liceu nu era membru al Mișcării Legionare, dar comisarul Gălbenuș de la Siguranță și comisarul Marinescu de la Poliție au aplicat textul din legislația sovietică zis „al posibilității de complicitate intelectuală”. „Complicitatea intelectuală” a fost socotită culpă încă de atunci sub dictatura regelui Carol II, iar pedepsirea prin „incriminarea prin analogie” a fost legiferată numai de regimul comunist și ocupația sovietică în textul zis articol 2 din Codul Penal.

În noaptea aceea de 21/22 septembrie 1939 mama mea Margareta I. Milcoveanu a fost adusă din comuna Milcov la Prefectura orașului Slatina și urma a fi împușcată din cauza unei note informative dată în acea zi de doamna Emil Răureanu cum că a) echipa Miti Dumitrescu ar fi fost găzduită la conacul proprietății noastre; b) mama mea s-ar fi exprimat în sensul de cunoaștere a atentatului proiectat. La Prefectură se făcea sau nu se făcea anchetă, nu știu, dar trei prieteni ai tatălui meu și anume avocatul Ilie Ionescu, avocatul Ion Bellu, doctor Gheorghe Kițulescu au intrat în Prefectură și au salvat-o pe mama mea.

Aici mă opresc cu relatarea aceluia macroeveniment sinistru din zilele 21 și 22 septembrie 1939. Continui cu analiza lui din punct de vedere istoric. Cele ce s-au petrecut la noi în România sunt o mică parte din ce s-a petrecut simultan și determinant pe plan mondial. Această imensă catastrofă a celui de-a doilea război mondial era inevitabilă și a avut o cauzalitate imposibil de evitat. Catastrofa primului război mondial a provenit din trei contradicții care, toate trei, erau în posibilitatea voinței omenești de a le evita. Nu au fost evitate pentru că nu s-a vrut.

Prima contradicție a fost între Austria și Rusia pentru expansiune prin Peninsula Balcanică în Orientul

Mijlociu. Factorul timp favoriza Rusia țaristă, care avea în fiecare an un plus demografic de 5.000.000 suflete și care obținuse investiție de capital francez în industria de armament și de minerit. Puterile Centrale Austria și Germania au precipitat conflictul cu Rusia țaristă, având în vedere că factorul timp era în favoarea acestora.

A doua contradicție a fost cea dintre Germania și Anglia pe planul militar maritim. La data aceea, marina militară engleză avea superioritate categorică asupra marinei militare germane, dar aceasta din urmă se dezvolta și creștea într-un ritm mult superior adversarului ei marina militară engleză. Comerțul mondial necesită și se bazează pe marina militară, care îi asigură securitatea și buna funcționare. Splendidul imperiu britanic întins pe întreaga planetă a fost, în mare parte, urmarea superiorității marinei de război a Angliei față de toate celelalte marine din lume. Marele Stat Major german programase războiul de unificare a continentului Europa pentru anul 1922, când marina militară germană poseda superioritate suficient de intimidantă asupra marinei militare engleze. Cunoscând acest proces de devenire, Anglia a înțeles să precipite conflictul militar înainte ca să piardă superioritatea pe mări și oceane asupra Germaniei.

A treia contradicție care a determinat catastrofa primului război mondial a fost în interiorul Austro-Ungariei. La Viena era un puternic curent de desființare a monarhiei austro-ungare și de întocmire a Mittel-Europa, adică o federație de state naționale în jurul exclusiv al Austriei imperiale. În felul acesta, ungurii pierdeau poziția de secund în statul austro-ungar și Ungaria devenea în subordinea Austriei la egalitate cu celelalte state naționale: Cehia, Slovacia, Croația, Slovenia, Bosnia, Herțegovina și Transilvania. Pentru

acest curent de transformare a dualității Austro-Ungare în Federația Mittel-Europa, era câștigat moștenitorul tronului, arhiducele Franz-Ferdinand. Pentru a împiedica această evoluție, ungurii și în special Tisza au proiectat suprimarea arhiducelui Franz-Ferdinand. Acesta a fost atras la Sarajevo și au fost asmuțiți naționaliștii sârbi să-l împuște pe stradă. Istoriografia mondială nu a precizat încă cât de importantă a fost intervenția și contribuția ungarilor la declanșarea primului război mondial. Führerul Adolf Hitler cunoștea această problemă întrucât întotdeauna a fost ostil ungarilor și *ipso facto* întotdeauna a preferat alianța cu România.

Cu totul alta a fost geneza, poate mai exact determinismul celei de a doua catastrofe – războiul mondial dintre 1 septembrie 1939 și 9 mai 1945. În etio-patogenia acestui al doilea război mondial au contribuit fiecare cu 33 % responsabilitate: Germania, iudaismul mondial și I. V. Stalin. Să analizăm succesiv.

Responsabilitatea Germaniei. După primul război mondial, Germania învinsă s-a găsit într-o situație absolut anormală și netolerabilă. Învingătorii anglo-francezi au înțeles să prevină recidiva războiului mondial prin instituirea unei blocade economice a Germaniei. Aceasta în sensul interdicției de a importa materii prime și interdicției de a exporta produse finite. Ori, Germania trăia tocmai din munca și inteligența poporului german de a transforma materiile prime importate în produse finite exportate. Poporul german a perceput această blocadă economică drept o cămașă de forță aplicată în mod nedrept și abuziv. Urmarea acestei blocade economice, percepută drept cămașă de forță, a fost reacția de protest care a generat în Germania interbelică un antisemitism ca scop în sine și mișcarea

național-socialistă. Judecat obiectiv și nu subiectiv, național-socialismul condus de Adolf Hitler a fost „produsul normal al unei situații anormale” în care se găsea Germania, cu industria lucrând la 30 % din capacitate și cu 7.000.000 șomeri. Această imensă masă de 7.000.000 oameni nu avea de ales decât între comunizare, alături de Rusia sovietică sau național-socialismul cu program de a străpunge blocada economică și de a restabili comerțul mondial al Germaniei.

O mică paranteză. Aici în România se găsește scrisă o mică dovadă a celor de mai sus. În 1931-1932, guvernul Nicolae Iorga – Constantin Argetoianu se găsea în mare dificultate financiară și grânele noastre putezau, neputând fi exportate din cauza dumping-ului sovietic. Ministrul de Finanțe Constantin Argetoianu obține posibilitatea de a exporta 10.000 vagoane de cereale în Germania, cu plata în mașini agricole și în echipament industrial. În cartea sa de amintiri, „Sub trei regi”, Nicolae Iorga menționează că Argetoianu s-a deplasat la Paris pentru a cere aprobare la acest export de cereale și că a fost refuzat. Această mică informație este dovada blocadei economice – cămășii de forță – aplicate Germaniei și care a provocat explozia protestară a național-socialismului.

Reluăm analiza. Sub conducerea lui Adolf Hitler, Germania național-socialistă și-a asumat misiunea de a unifica prin forță întregul continent european de la Oceanul Atlantic până la Marea Caspică și Munții Caucaz. Astfel, Germania, devenită Reichul al III-lea, a căpătat 33 % din responsabilitatea catastrofei 1939-1945.

Responsabilitatea iudaismului. Trebuie cunoscută diferența dintre sionism și iudaism. Sionismul sunt acei

evrei care vor să fondeze și să aibă un stat național unitar, identic și paralel cu celelalte state naționale unitare pe de planetă. Iudaismul sunt evreii care acceptă diaspora planetară și vor să fie un imperiu mondial invizibil, dar atotputernic. Conducerea centrală a iudaismului este la New-York și aici unii evrei sunt pentru capitalism și alți evrei sunt pentru comunism. Comuniștii vor dominația economică obținută prin metoda politică și capitaliștii vor dominația politică prin metoda economică. Evident că există avantaje și dezavantaje pentru ambele puncte de vedere și de aici actuala sentință istorică: „Comunismul a fost o experiență cu justificare de a fi încercată”. La data aceea, în anii 1933-1938, iudaismul mondial, cu capitala la New-York, ajunsese la concluzia că războiul mondial este singura soluție pentru exterminarea național-socialismului – elan al popoarelor ariene, exterminarea antisemitismului cronic de pe continentul Europa și pedepsirea poporului german vinovat de cele două rele de mai sus. Astfel, în responsabilitatea celui de al doilea război mondial, un procent de 33 % revine iudaismului mondial, care a antrenat uriașa mașină de război a Statelor Unite ale Americii.

Responsabilitatea lui I. V. Stalin. Regimul comunist constând din dictatura proletariatului și din statul totalitar este atât de nefiresc, atât de neproductiv și atât de neomenesc încât nu poate tolera existența termenilor de comparație și este obligat la extindere monopolistă planetară. În orice țară el nu poate fi instituit decât prin violență și pentru a se consolida necesita transformarea oamenilor în obiecte și generalizarea deșertului paralizant.

Cunoscând aceste lucruri, atât Lenin cât și Stalin au avut în programul lor ieșirea din granițele Rusiei și

extinderea pe întreg continentul Europa. Strategia lui Stalin era ca, într-o primă etapă, să favorizeze reciproca distrugere a celor două tabere zise burghezo-capitaliste și în a doua etapă să invadeze Europa cu armata sovietică, care odată cu pacea să instituie comunismul. În Germania domina punctul de vedere al evitării războiului pe două fronturi: în vest cu Franța – Anglia și în est cu Rusia. În concepția germanilor, acest război simultan pe două fronturi a fost cauza înfrângerii în primul război mondial. Ca atare, obiectivul lui Stalin a fost să asigure Germania de a avea pace în est, astfel încât să se creadă cu un singur front la vest. Concretizarea acestei politici a lui Stalin a fost Pactul de neagresiune din 23 august 1939, încheiat la propunerea insistență a lui I. V. Stalin și semnat de cei doi miniștri de externe Joachim von Ribbentrop și V. M. Molotov. Fără acest pact din 23 august 1939, Hitler n-ar fi avut curajul și inițiativa azvârlirii Germaniei în catastrofa celui de al doilea război mondial.

Privitor la acest pact sunt două lucruri insuficient cunoscute și noi ne permitem a le menționa aici poate pentru prima dată. Anglia a avut un mare prim-ministru, Neville Chamberlain și un mare ministru de Externe, lordul Halifax. Aceștia și-au dat seama de inevitabilitatea războiului și au conceput o politică inversă decât cea a lui Stalin. Împreună cu Edouard Daladier și Georges Bonnet au venit la München și la 30 septembrie 1938 au încheiat cu Adolf Hitler și Benito Mussolini „Acordul de la München”. În aparență, scopul acordului era să ofere Germaniei egalitate de influență în Europa de Est, inclusiv România; în realitate, scopul acordului era să direcționeze mașina de război hitleristă într-un război antisovietic pentru distrugere reciprocă și astfel, în final, Anglia și Franța, cu forțe militare

proaspete, să facă pacea și să mențină democrația. Această concepție strategică a lui Chamberlain a fost răsturnată de iudaismul mondial din America și în locul lui la conducerea Angliei a fost instalat Winston Churchill cu program de exterminare a național-socialismului și de extirpare a antisemitismului. I. V. Stalin a înțeles perfect politica lui Neville Chamberlain și, în consecință, el a propus „Pactul Ribbentrop-Molotov” drept replică la „Acordul de la München”.

A doua informație inedită este contribuția personală a ex-regelui Carol II la reușita „Pactului Ribbentrop-Molotov”. Führerul Adolf Hitler voia pace în vest și război în est și aceasta în conformitate cu cartea sa „Mein Kampf”. La propunerea lui Stalin, el a rezistat din februarie 1939 până în august 1939. În jurul datei de 17 august 1939 a venit la București o delegație ultrasecretă trimisă de Adolf Hitler. Această delegație a fost primită de ministrul de Externe Grigore Gafencu, care a înțeles importanța și a trimis-o la primul ministru și ministrul de Război Armand Călinescu. Acesta a înțeles și el importanța și, prin telefon, a cerut regelui Carol II să primească delegația și să ia o decizie. De la Armand Călinescu, delegația a venit la Palatul Regal și, la intrarea din strada Știrbei Vodă, i s-a spus că regele Carol II nu acceptă întrevvedere și, deci, să se întoarcă în Germania. Această delegație ultrasecretă avertiza România că urmează un eveniment macro-istoric din care România poate pierde granițele și independența și că acest eveniment macro-istoric poate fi evitat dacă România acceptă două cereri ale Germaniei. Prima cerere era ca Germania să nu fie limitată în cumpărarea de petrol, plătind României valoarea în aur sau mașini. A doua cerere a Germaniei era ca Abwehr-ul german să

participe cu 50 % alături de Serviciul Secret de Informații român la paza și ordinea bazinului petrolifer din Valea Prahovei. Foarte probabil această colaborare era dinainte decisă în secret de Mihail Morusoff și amiralul Wilhelm Canaris. În memoriile lui Carol II, ale lui Armand Călinescu, ale lui Grigore Gafencu și ale lui Constantin Argetoianu nu se face nici o mențiune despre acest eveniment al misiunii secrete germane din 17-18 august 1939. Eu am informația de la profesorul doctor Ion Jovin, care la epoca aceea participa la examinarea radiologică a lui Armand Călinescu pentru un cancer gastric incipient. Refuzul regelui Carol II de a primi delegația germană a fost elementul determinant care a convins pe Adolf Hitler pentru „Pactul Ribbentrop-Molotov”. În vara lui 1940, după colapsul militar al Franței, primul ministru Ion Gigurtu și ministrul de Externe Mihail Manoilescu s-au dus la Berlin pentru a obține alianța protectoare a Germaniei. Cu această ocazie, Führerul Adolf Hitler le-a spus: „Ceea ce nu pot ierta regelui vostru Carol II este că din cauza lui a trebuit să-mi schimb concepția politică despre U.R.S.S.”

Revenim la situația particulară a României din septembrie 1939. În baza alianțelor tradiționale cu Anglia și Franța și în baza celor hotărâte de Nicolae Titulescu, România încă de la începutul lui 1935 se găsea participantă la așa-zisa „securitate colectivă” care nu era altceva decât o cămașă de forță aplicată Germaniei național-socialiste. În baza apartenenței noastre la „securitatea colectivă”, noi, România, am avut politică antigermană și, astfel, am lăsat Germania să se înțeleagă cu dușmanii noștri: Ungaria, care voia anexarea Transilvaniei și U.R.S.S., care voia anexarea Basarabiei și a Moldovei până la Munții Carpați. Atunci,

în septembrie 1939, s-a văzut în modul cel mai evident posibil lipsa de securitate pentru România a planului european zis „securitatea colectivă”. Anglia și Franța nu aveau armate ofensive și nu puteau reuși decât un război de uzură la granița de vest a Germaniei. Iar aici în Europa de est nu era altă posibilitate de independență și de integritate decât alianța cu Germania sau cu Rusia. Germania nu anexa teritorii, nu deznaționaliza pe autohtoni și nu instala comunismul; iar U.R.S.S. anexa teritorii, deznaționaliza pe autohtoni și institua comunismul. Cine refuza alianța cu Germania nu putea avea decât soarta Cehoslovaciei, Poloniei și apoi a Iugoslaviei. Iar alianța cu U.R.S.S. era pentru România absolut imposibilă, întrucât aceasta voia granița pe Munții Carpați și expansiunea până la Marea Mediterană. Ministrul de Externe Nicolae Titulescu credea sincer în succesul „securității colective” și ignora complet pericolozitatea U.R.S.S. Cauzalitatea acestei duble absențe de realism politic s-ar putea să fie în parte influență iudaică și în parte cauză medicală intimă. Ca prim-ministru, Armand Călinescu s-a purtat corect cu alianța noastră tradițională cu Polonia. Primo: a acceptat transferarea prin teritoriul românesc la Londra a tezaurului de aur al Poloniei. Secundo: a acordat azil politic guvernului, populației și armatei poloneze pe teritoriul românesc. Aceste două măsuri ale lui Armand Călinescu erau conform cu instinctul național al poporului român, dar i-au creat poziția de mare vinovăție față de Reichul al III-lea și Adolf Hitler. Nu este exclus ca această poziție antigermană să fi contribuit la decizia lui Carol II și a lui Mihail Morusoff de a precipita atentatul din 21 septembrie 1939.

Există o informație, încă nedovedită documentar, că la 9 septembrie 1939, Armand Călinescu și-a oferit

demisia pentru ca România să poată încheia necesara alianță protectoare cu Germania. După sursa informativă pe care o am, regele Carol II a refuzat demisia lui Armand Călinescu și aceasta pentru că voia ceva mai mult decât o simplă retragere de la guvern a lui Armand Călinescu. Carol II voia alianța cu Germania hitleristă și drept garanție de sinceritate și angajare oferea nu demisia lui Armand Călinescu, omul politic al Angliei, ci cadavrul lui Armand Călinescu, dovedind neîntoarcerea la politica filo-engleză. Astfel, putem afirma că Armand Călinescu a fost sacrificat biologic de Carol II și de Mihail Morusoff pentru a-și asigura procente de credibilitate și șanse de succes în fața Führerului Adolf Hitler – stăpânul întregului continent european. Dar participare cauzală la atentat a avut și pasivitatea militară anglo-franceză.

Toată istoria universală este înșelăciune, viclenie și violență de junglă, dar maximum de junglă a fost acest teritoriu dintre Rusia și Germania. Fiți prudenți! Nu vă limitați la memorie întrucât acesta este de sex feminin.

Masacrul inocenților.

Legionarii asasinați în noaptea de 21/22 septembrie 1939

Noaptea de 21 spre 22 septembrie 1939 sfințește cu sângele ei cea mai mare jertfă eroică din istoria românilor. 252 legionari, pentru credința lor în opera Căpitanului și în destinul mântuitor al generației de astăzi au fost asasinați, săvârșindu-se astfel o crimă împotriva întregului neam românesc. Legionarii cei mai destoinici, din toate unghiurile țării, din sate și orașe, au adus, cu slava morții lor, întemeierea României Legionare. Spiritul lor trebuie să trăiască în făptuirile

noastre. Sângele lor și durerea să o simțim neconținut. Numai astfel le vom da mărirea care li se cuvine. Căci ei sunt: Prezenți, Prezenți, Prezenți, în viața de astăzi și de-a pururi a României Legionare.

Asasinați la București. Christescu Vasile, profesor universitar, asasinat de poliție la 26 ianuarie 1939; Nicolescu Nicoleta, șefa legionarelor pe țară, schingiuită în beciurile poliției și aruncată de vie în crematoriu la 10 iulie 1939; Dragomirescu Victor, comandant legionar, decorat cu «Crucea Albă». A fost ridicat de la Spitalul Închisorii Văcărești, schingiuit și aruncat de viu în crematoriu la 22 septembrie 1939.

Atentatul din Piața Sf. Elefterie din București. La 21 septembrie 1939, ora 13, un grup de 9 legionari a împușcat pe ministrul Armand Călinescu, din ordinul căruia a fost ucis Corneliu Codreanu împreună cu 13 legionari: 1. Dumitrescu Miti (avocat); 2. Ionescu Ion (student); 3. Isaia Ovidiu (fotograf); 4. Moldoveanu Ion (student); 5. Paraschivescu Gheorghe (student); 6. Popescu Cezar (student); 7. Stănciulescu Marin (mecanic); 8. Popescu Traian (student); 9. Vasiliu Ion (desenator). După împușcare, ei au pătruns la postul de radio și au difuzat o declarație începând cu următoarele cuvinte: „Ne-am făcut o datorie dureroasă din a pedepsi pe călăul Căpitanului...” S-au lăsat apoi arestați și duși în piața indicată, unde pe loc și fără nici o judecată au fost masacrați, iar trupurile lor au fost lăsate în văzul lumii vreme de trei zile. Copiii de școală și elevii de liceu au fost aduși să vadă cadavrele.

Asasinați la închisoarea din Râmnicu-Sărat. În noaptea de 21/22 septembrie sunt târați pe rând în curtea închisorii și asasinați: 1. Clime Gheorghe (inginer); 2. Cantacuzino Alecu (avocat); 3. Totu Nicolae (avocat); 4. Tell Alexandru (avocat); 5. Furdui George (doctor în

teologie); 6. Dobre Bănică (licențiat); 7. Polihroniade Mihail (avocat); 8. Craja Paul (medic); 9. Simulescu Sima (profesor); 10. Apostolescu Gheorghe (comerciant); 11. Istrate Gheorghe (licențiat); 12. Banea Ion (avocat); 13. Serafim Aurel (inginer). Pe Dl. Inginer Clime, înainte de a-l asasina, călăii l-au desfigurat în schingiuri pentru ca să smulgă de la el declarația că ar fi dat ordin să fie împușcat Armand Călinescu. Pe Gheorghe Apostolescu nu l-au atins gloanțele. A stat însă întins pe pământ lângă ceilalți camarazi, iar dimineața, când au venit călăii să le ridice cadavrele, a început să strige: „Ajutor!” Câteva gloanțe, acum țintite bine, l-au doborât și pe el la pământ.

Asasinați la Spitalul Militar din Brașov. Când un legionar ce se afla în vreo închisoare, prin beciurile poliției sau în vreunul din lagărele de concentrare, era total sleit de boală sau de răul tratament. Când, adică, era cu un picior în groapă, abia atunci era dus într-un spital. În această situație se găsea acest grup de camarazi internați în Spitalul Militar din Brașov, în acea noapte de sălbatecă furie, au fost treziți din somn și așa bolnavi cum erau au fost încărcăți într-un camion și duși în direcția Râșnov. Lângă o pădure mașina se oprește. Bolnavii sunt dați jos. Trupurile lor istovite au fost legate cu funii cum ai lega un snop de grâu și-apoi asasinați: 1. Cotigă Traian (avocat); 2. Ionică Eugen (inginer); 3. Șiancu Emil (ofițer); 4. Pihu Grigore (licențiat); 5. Șuşman Iuliu (funcționar); 6. Herghelegiu Ion (avocat); 7. Proca Gheorghe (funcționar). Herghelegiu Ion reușește să se desfacă din legătura comună și prin întineric se retrage în pădurea din spatele lor. Când să le încarce cadavrele, asasinii constată că unul lipsește. Vreme de o zi fu căutat. Seara, la radio, se promite recompensă persoanei care-l va preda poliției

viu sau mort. În cele din urmă, descoperit într-un copac, a fost împușcat și dus lângă ceilalți camarazi ai lui în piața orașului, unde au stat expuși două zile.

Asasinați în lagărul de concentrare de la Miercurea-Ciucului. În acea noapte sângeroasă, 44 legionari au fost treziți din somn și strigați de pe o listă de către un ofițer. Li s-a cerut să se pregătească repede că trebuie să plece în alt lagăr: 1. Benec Constantin (funcționar C.F.R.); 2. Biriș Ovidiu (avocat); 3. Borzea Titus (student); 4. Buhai Vasile (funcționar); 5. Cioflec Marius (student); 6. Comjic Ștefan (student); 7. Coman Constantin Cozmin (student); 8. Gheorghe Constantin (student); 9. Constantinescu Dumitru (medic); 10. Corbeanu Vasile (student); 11. Dobrin Liviu (medic); 12. Dorea Afilon (teolog); 13. Ducaru Dumitru (subinginer); 14. Enescu Ion (funcționar); 15. Felecan Vasile (muncitor); 16. Filipov Vasile (student); 17. Gârcineanu Florin (ofițer); 18. Grama Iosif (student); 19. Iordache Nicoară (asistent universitar); 20. Macoveschi Ion (student); 21. Micu Augustin (inginer); 22. Mincă Ilie (ofițer); 23. Miter Ion (student); 24. Noaghea Virgil (student); 25. Nuțiu Aurel (student); 26. Pavelescu Alexandru (avocat); 27. Popa Tiberiu (student); 28. Popescu Marin (student); 29. Popescu B. Anton (funcționar); 30. Prodea Nicolae (muncitor); 31. Rădulescu Virgil (ziarist); 32. Raicu Constantin (licențiat); 33. Stamate Eugen (student); 34. Stegărescu Constantin (licențiat); 35. Strugaru Nicolae (avocat); 36. Susai Vasile (licențiat); 37. Teodorescu Gheorghe (sculptor); 38. Tiponut Gheorghe (elev); 39. Todan Coriolan (student); 40. Ungureanu Corneliu (licențiat); 41. Ursu Ion (student); 42. Vasiliu I. Gh. Galus (ofițer); 43. Vilmuș Adam (muncitor); 44. Zanche Petre (funcționar). În fața porții de sârmă ghimpată s-a format

coloana. La lumina lămpașelor au fost legați unul de altul de mâini cu funii. De jur-împrejur încercuți de agenții-călăi, pornesc spre drumul jertfei lor supreme. Înainte de ieșirea din lagăr, Iordache Nicoară, cel mai iubit de toți pentru necuprinsa dragoste și bunătate ce revărsa în jurul lui, spune un „Tatăl Nostru”. Apoi convoiul se pune în mișcare, cei rămași între sârme însoțindu-i cu privirile călăuzite în noapte de lumina lămpașelor. Între tufăriile din apropierea lagărului îi aștepta mitraliera. Aci începu să se spună o altă rugăciune. Mitraliera însă n-a lăsat-o să se sfârșească. Cei 44 flăcăi legionari români se prăbușesc, unul peste altul, cu rugăciunea pe buze. Unul din ei mai putu striga, într-o ultimă suflare: „Trăiască Legiunea și Căpitanul!” Liniștea nopții, după încetarea mitralierei, mai fu tulburată de câte un foc de pistol al călăului agent care trăgea în acei care încă nu încetaseră de a respira. Trupurile lor au fost lăsate pe loc două zile, timp în care lumea să vină să le privească. După două zile au fost ridicați și îngropați în satul apropiat, Toplița.

Asasinați în lagărul de concentrare Vaslui: 1. Antoniu Ion Pâsu (avocat); 2. Belgea Ion (avocat); 3. Boboc Constantin (student); 4. Borzea Virgil (ofițer); 5. Bujgoli Spiru (licențiat); 6. Busuioc Ion (student); 7. Calopăr Mihai (teolog); 8. Cârdu Valeriu (poet); 9. Clime Traian (funcționar); 10. Comănescu Nicolae (student); 11. Danieleescu Zosim (student); 12. Dobre Ion Radu (muncitor S.T.B.); 14. Gârcineanu Victor Puiu (avocat); 15. Goga Mircea (student); 16. Maricari Nicolae (ofițer); 17. Moraru Alexandru Bubi (student); 18. Motoc Mircea (student); 19. Nicolicescu Gheorghe (inginer); 20. Popescu Spiru (student); 21. Popescu Vasile (student); 22. Răcman Gogu (student); 23. Rioșanu Petre (inginer); 24. Spânu Iordache (student); 25. Stahu Teodor (avocat);

190; 26. Șota Stavri (student); 27. Șupila Polisperhon (student); 28. Teohari Mircea (student); 29. Tucan Boris (student); 30. Tudose Teodor (avocat); 31. Volocar Gheorghe (funcționar); 32. Zus Radu (student). În lunca din fața clădirii lagărului Vaslui, în acea noapte de sânge și moarte, sunt duși acești camarazi, în ultimul lor drum ce mai aveau de pășit în această lume și în această țară, atât de iubită de ei. Legați unul de altul cu funii de mâini, înconjurați de cei puși să-i asasineze, sunt scoși din lagărul împrejmuț cu două rânduri de sârmă ghimpată și duși spre locul unde îi aștepta moartea. Sublocotenentul-jandarm Cinghiță, care mănua mitraliera, începe să-i rostogolească de-a valma, unul peste altul. Lui Tudose Teodor, gloanțele îi taie mâinile. Simțindu-se dezlegat de legătura comună, mai are încă putere să fugă. Dar unde? Din urmă îl ajung călăii, îl împușcă din nou și-apoi îl aruncă peste ceilalți camarazi. Vreme de două zile trupurile lor sunt lăsate în văzul lumii. Dascălii primeau ordin să aducă pe rând școlile de copii ca să privească pe acești feciori transformați într-un morman de cadavre. Tinerele vlăstare plâneau și li se făcea rău văzând acest spectacol. Astfel voiau călăii să imprime teroarea în inima tânără a elevilor. După două zile abia, cadavrele au fost îngropate în cimitirul de animale din Vaslui. [...]

Asasinatele de pe tot cuprinsul țării la 21/22 septembrie 1939. Poliția și unitățile de Jandarmerie din toate județele au primit, în aceeași noapte, ordinul să aresteze și să execute imediat, în locuri publice, câte trei legionari. Ordinul preciza că, în lipsa celor indicați pe listă, vor fi executați oricare alții, pentru a completa numărul, ceea ce s-a și produs în câteva județe. *Arad:* Măduță Ioan (avocat), Bulboacă Ioan, Julan Ilie (agricultor); *Argeș:* Pielmuș Ioan (ofițer), Olteanu Vasile, Amzăr Traian;

Bacău: Condopol Mircea, Mandache Alexandru, Antonovici Constantin (student); *Bălți:* Condrațiu Alexe, Ursache Victor, Gherman Ioan; *Bihor:* Cozma Lazăr, Jude Dumitru; *Botoșani:* Iftimuță Vasile, Grigoriu Mihail, Mancoș Gheorghe; *Brăila:* Bobotă Teodor, Udrea Ion; *Brașov:* Faur Ioan (profesor), Bordeianu I. Lehaciu, Nicolici Nicolae, Papacioc Radu; *Buzău:* Voinea Constantin; *Căliacra:* Caranica Petre (student), Popescu Hristu (țăran), Cavachi Dumitru (student); *Câmpulung:* Irimiciuc Valerian (cojocar), Țăranu Traian, Cozan Luchian; *Caraș:* Borzac Lazăr (muncitor), Băleanu Ion (funcționar), Cerbu Iancu; *Cernăuți:* Pisarciuc Silvestru, Regwald Francisc, Molotiu Ioan; *Cetatea Albă:* Vlădău Ioan, Păucă V. Dumitru (revizor școlar), Culoglu Damian; *Ciuc:* Duma Iosif (profesor), Caranica Ion, Mirea Ilie; *Cluj:* Cuibuș Petre, Eremia Nicolae; *Constanța:* Chivu Ion (preot), Chiriază Constantin (funcționar), Mocanu Staicu (preot), Secăreanu Ion (preot); *Covurlui:* Popa Costăchel, Croitoru Tudor, Potolea Gheorghe (ofițer invalid de război); *Dâmbovița:* Nițescu Petre, Lungu Ion (învățător), Gâlmeanu Ion (student); *Dolj:* Horculescu Nicolae, Poenaru Ilie, Ștefănaș Ioan; *Dorohoi:* Surugiu Gheorghe, Barbu Gheorghe, Honceru Ion; *Durostor:* Nastu Nicolae (țăran), Manganita Constantin (țăran), Memu Dionisie (țăran); *Fălciu:* Codreanu Ion (inginer), Nicolae Emil, Croitoru Vasile; *Gorj:* Șerban Constantin, Munteanu Gheorghe (căpitan), Motomancea Grigore (preot); *Hotin:* Dobuleac Vasile, Dubovinschi Teodor, Soroceanu Dumitru Iacob; *Hunedoara:* Popa Petre (muncitor), Cornea Gheorghe, Sârbu Nicolae; *Ialomița:* Manolescu Grigore, Constantinescu Constantin, Badea Traian; *Iași:* Dănilă Nicolae (licențiat), Leonid Miron (preot), Bogdan Elena; *Lăpușna:* Diaconescu Vasile

(colonel), Florescu Sergiu (ziarist), Palamarcu Jean; *Maramureș*: Butnaru Ion, Chirculiță Dumitru, Belidean Mircea (student); *Mehedinți*: Gheorghiu Victor; Geacu Hristu Petre, Gheorghevici Nicolae; *Mureș*: Rusu Iacob, Paletaș Francisc, Pădureanu Nicolae; *Muscel*: Nerasan Ion (avocat), Stancu Ion; *Năsăud*: Tonea Simion, Gingan Cornel, Tolan Alexandru; *Neamț*: Mahnici Nicolae, Avădanei Vasile, Puiu Vasile; *Olt*: Găman Florea (elev), Mânzu Dumitru (student), Preda Gheorghe; *Orhei*: Zalopcinski Grigore, Mocanu Andrei, Răileanu Naum; *Prahova*: Cojocar Alexandru, Filip Dumitru; *Putna*: State Vasile, Voinea Nicolae, Marin Petre; *Roman*: Creangă Vasile; *Romanați*: Niculescu Gheorghe, Oprovici Horia; *Sălaj*: Burcaș Augustin; *Satu Mare*: Bozântan Victor (avocat), Jitaru Spiridon; *Severin-Lugoj*: Galescu Pavel (curelar), Ghindă Gheorghe (muncitor), Sârbu Damaschin (țăran), Matici Marin; *Soroca*: Levițchi Ștefan (elev), Știucă Boris, Criclivăi Azarie; *Suceava*: Răuț Ion, Gemeniuc Ion, Jitaru Spiridon (student); *Târnava Mică*: Bârză Gheorghe, Priș Ioan, Codrea Nicolae; *Tecuci*: Cășăneanu Gheorghe, Teodorescu Spirache, Baci Vasile (student); *Teleorman*: Abagiu Dumitru (comerciant), Cristea Aristotel, Toader Dumitru (comerciant); *Tighina*: Geidenreich Vladimir, Căldare Constantin, Caragancev Ion; *Timiș-Torontal*: Udrea Teodor (croitor), Dragomir Gheorghe (șofer), Cocora Alexandru; *Trei Scaune*: Lascăr Gheorghe (inginer), Vrânceanu Gheorghe, Caranica Enache (licențiat); *Turda*: Cucerzan Constantin (student), Nichita Augustin (măcelar), Tonceanu Gheorghe (student); *Vâlcea*: Nicolaescu Aurel (preot), Diaconescu Dumitru (preot), Vasilescu Nicolae (tâmplar). Cadavrele celor asasinați au fost lăsate timp de trei zile expuse în piețe publice. Elevii din toate școlile au fost aduși să le

vadă și nici copiii celor uciși nu au fost cruțați de la acest spectacol.

Din aceste relatări oficiale reiese că au fost asasinați, numai în noaptea de 21/22 septembrie 1939, la: București 10 legionari; Spitalul Militar Brașov 7 legionari; Penitenciarul Râmnicu-Sărat 13 legionari; Lagărul de la Vaslui 31 legionari și în restul țării 147 legionari. Deci un total de 252 legionari numai într-o singură noapte.

Ceilalți eroi și martiri asasinați în timpul prigoanei din 1938-1940 sau omorâți pentru credința lor legionară în anii anteriori au fost pomeniți în Cronologia legionară. Unora însă nici până astăzi nu li s-a putut preciza data și împrejurările în care au fost asasinați.

(Extras din: Almanahul „Cuvântul”, ziar al Mișcării Legionare, 1 ianuarie 1941; *Din luptele tineretului român 1919-1939. Culegere de texte. Corneliu Zelea Codreanu 1899-1938*, Responsabil pentru alegerea, dispoziția, autenticitatea și conformitatea textelor care alcătuiesc acest volum: Duiliu Sfîntescu, Ediția a treia, Editura Fundației „Buna Vestire”, București, 1993, p. 186-195 – n.ed.).

Nota bene. Din cele 72 județe ale României întregite, în 11 județe nu s-a produs masacrul ordonat de Regele Carol II, întrucât prefectii militari cu grad de colonel au cerut ordin scris în loc de ordin telefonic și întrucât Siguranța Generală, legiunile de jandarmi și chesturile de Poliție s-au subordonat Prefecturii. Opinia noastră este că dacă se întârzia 24 de ore, autoritățile altor județe ar fi procedat la fel și nu s-ar fi dovedit posedate de panică. Între județele care n-au participat la masacrul: jud. Alba, jud. Vlașca, jud. Storojineț, jud. Ismail, jud. Râmnicu-Sărat, jud. Rădăuți, jud. Cahul, jud. Baia.

După cercetări din arhive și după texte de memorialistică reiese că scopul ex-regelui Carol II și a uneltelor sale – generalul Gavrilă Marinescu și ministrul

Victor Iamandi era de a extermina pe absolut toți legionarii, inclusiv familiile lor, astfel ca să dispară complet orice urmă de Mișcare Legionară în istoria României. Cu alte cuvinte, un adevărat holocaust și un adevărat genocid cu caracter de scop în sine și nu provocat de împrejurări și justificându-se cu împrejurările externe. După 15 septembrie 1940, cuibul legionar „Axa”, condus de Anton Hoidaș a întocmit un plan de ridicare în fiecare capitală de județ a unui monument având înscrise numele martirilor decedați; iar în cele 11 județe exceptate de la masacru respectivul monument să poarte numele prefectilor militari care nu au executat ordinul ex-regelui Carol II. Acest proiect semnat de noi toți participanții la cuibul „Axa” a fost înaintat conducerii legionare de atunci – Horia Sima și nimeni nu știe ce s-a întâmplat cu această propunere.

Crime pentru alibi

Indiferent dacă e dar al Divinității sau reușită a Naturii, primele și principalele semne ale Vieții sunt Sensibilitatea și Reactivitatea. Sensibilitatea la ce este schimbare, deci nou, în mediul imediat înconjurător și Reactivitate nu ca scop, dar cu rezultat de a păstra și a continua ce-i pozitiv pentru viață. *Per a contrario*: moartea și mai exact încetarea vieții începe cu pierderea Sensibilității, adică cu indiferența și cu pierderea Reactivității, adică cu inerția.

În urmă cu 60 de ani am trăit cu toții faza de ascensiune, sub conducerea lui Corneliu Z. Codreanu (1899-1938) a Mișcării Legionare. Cea mai ascuțită Sensibilitate și cea mai promptă Reactivitate de care poate fi capabilă ființa omenească și de aici concluzia de unicat non-repetabil.

Anul 1991. „Asociația Foștilor Deținuți Politici” cu sediul în str. Mântuleasa nr. 10. Cu eufemismul de „cenacul literar” activează cu ședințe săptămânale un centru de studiu și documentare sub conducerea eminentului Octavian Tripa și cu participări din toate partidele politice și chiar fără încadrare politică fostă sau prezentă. Se iau în analiză crimele săvârșite în numele Statului și atentatele săvârșite din partea Națiunii, din istoria politică a României contemporane. Scopul analizei este de a identifica cauzalitatea, adică factorul predispozant, factorul determinant, factorul favorizant și factorul declanșator sau provocator, în altă exprimare etio-patogenia, care este în același timp defect de psihologie și deviere de sociologie. La mai multe cauze psiho-sociale, eu adaug o cauză care ar putea fi singulară pentru România din epoca respectivă și anume crima săvârșită de guvernanți pentru a simula indignarea imposibil de reținut și pentru a fi alibi de non-complicitate la ceva premergător. În sprijinul tezei mele am adus două exemple: asasinarea lui Sterie Ciometti în seara de 29 decembrie 1933 și masacrarea Mișcării Legionare în noaptea de 21/22 septembrie 1939.

Iată cum am explicat. Atentatul din 29 decembrie 1933 de pe peronul gării Sinaia împotriva primului ministru I. G. Duca (1879-1933) n-a putut reuși decât cu complicitatea ex-regelui Carol II (1893-1953) care l-a teleghidat și l-a favorizat, prin generalul Gavrilă Marinescu, prefectul Poliției Capitalei. După suirea în tren și plecarea din Gara de Nord a Nicadorilor (Nicolae Constantinescu, Iancu Caranica și Doru Belimace), un macedonean informator cu numele de Alexandru Tale a înaintat la Prefectura Poliției Capitalei o relatare absolut completă și generalul Gavrilă Marinescu a întrebat prin

telefon dacă să înainteze informația la Siguranța Generală și la Inspectoratul Jandarmeriei, întrucât trenul ieșise de pe teritoriul Bucureștilor. De la Castelul Peleş din Sinaia, ex-regele Carol II i-a ordonat să n-o transmită și să lase lucrurile să se desfășoare așa cum s-au desfășurat. Informația a fost trimisă lui Eugen Cristescu, directorul Siguranței Generale, dar nu *ante factum*, ci *post factum* și, deci, a fost complicitate prin *culpa in omitendo*. Cum tot Bucureștiul acuza direct pe generalul Gavrilă Marinescu, acesta a ordonat, drept expresie a indignării și drept constituire de alibi, asasinarea primului legionar care va fi arestat de Poliție. Împreună cu Ionel I. Moța și Vasile Marin, Sterie Ciumetti fusese eliberat din închisoarea Jilava în dimineața de 29 decembrie 1933 și, câteva ore mai târziu, în seara aceleiași zile de 29 decembrie 1933, a fost arestat și asasinat de comisarii Panova și Mateescu, evident din ordinul superior al șefului lor, generalul Gavrilă Marinescu. Deci, crimă săvârșită de autoritățile de stat asupra unui cetățean arestat care se afla sub protecția legii. Nu poate fi invocată altă cauză decât simularea indignării și obținerea de alibi, întrucât victima era numai de câteva ore pusă în libertate și nu ar fi putut avea nici un fel de activitate politică subversivă sau ilegală.

Masacrul din noaptea 21/22 septembrie 1939. În vara 1939, primul ministru Armand Călinescu era deja căzut în dizgrația regală și aceasta pentru mai multe motive, între care: a) incapacitatea de a organiza executarea legală pentru tentativă de evadare sau fugă de sub escortă a lui Corneliu Z. Codreanu; b) executarea lui Corneliu Z. Codreanu după întoarcerea în Țară a regelui Carol II și nu cum își luase angajamentul, când acesta era încă în străinătate și c) refuzul de a asasina și pe Iuliu

Maniu, așa cum i-au cerut, în numele regelui, întâi Ernest Urdăreanu și apoi generalul Gavrilă Marinescu.

Dispariția lui Armand Călinescu a fost precipitată de cererea Angliei și Franței să ne autodistrugem întreaga industrie petroliferă și de pregătirile făcute de Armand Călinescu cu subsecția B din Secția III Operațiuni a Marelui Stat Major, el fiind Ministrul Apărării Naționale în plus de prim-ministru al guvernului dictatorial.

Atentatul din 21 septembrie 1939 este cel mai complicat din istoria universală și a avut un creier care a conceput și o mână care a executat. Creierul care a conceput în culise și a organizat în teren au fost: ex-regele Carol II, Mihail Morusoff și Ernest Urdăreanu; iar mâna care a asumat publicitatea și a executat în teren a fost Horia Sima, folosind spiritul de sacrificiu și disciplina legionară a echipei Miti Dumitrescu.

Pentru ca răspunderea să treacă asupra Mișcării Legionare, Horia Sima a ordonat ca echipa Miti Dumitrescu să nu fugă, cum putea perfect de bine și să se ducă la Radio-Difuziune unde să anunțe *Urbi et Orbi* evenimentul și paternitatea. Iar cei 7 legionari atentatori au fost executați imediat cu arestarea, pentru ca la anchetă să nu divulge complicitatea șoferului Vasile Joița, complicitate care ar fi dus la incriminarea Serviciului Secret și a lui Mihail Morusoff. În noaptea care a urmat, 21/22 septembrie 1939, au fost masacrați de Jandarmerie și Poliție 252 comandanți legionari din închisori, din lagăre și de pe străzi, cu cadavrele expuse în piețe și cu ordinul de a fi scuipate de școlari.

Cu ce scop acest ultra-bestial masacru? Cu ce scop publicitatea mondială făcută? Nu putea fi Justiție, întrucât victimele erau claustrate sub pază jandarmerească în închisori și lagăre. Nu putea fi act de guvernământ, întrucât nu ne găseam în război civil și

întrucât n-au fost dezordini nici înainte și nici după. Nu poate fi reținută decât o singură explicație și anume simularea indignării și construirea unui alibi al regelui Carol II față de Anglia și Franța.

Să ne oprim aici cu analiza. Ne întoarcem la ședința din 1991 de la „Asociația Foștilor Deținuți Politici”. Explicațiile mele rezumate mai sus n-au provocat comentarii și n-au stârnit interes. Nimeni din sală n-a luat cuvântul să mă aprobe sau să mă combată și ordinea de zi s-a consumat cu alți vorbitori și alte subiecte. Lângă mine se găsea ing. Ștefan Iacobescu și la terminarea ședinței am încercat o convorbire asupra interpretării mele că Sterie Ciumetti a fost asasinat în scop de simulare a indignării și de confecționare a unui alibi. A ascultat cu politețe, dar fără atenție și în loc de a angaja o discuție critică, a povestit ceva care nu avea legătură cu Sterie Ciumetti, dar îl interesa pe dânsul personal. Am plecat de la ședință complet dezamăgit. Dar cu voința ca dezamăgirea să rămână la nivel de persoane și să nu ducă sau să aducă demobilizarea din serviciul restabilirii adevărului istoric.

Într-adevăr: indiferența și inerția sunt semne premonitorii ale morții, așa cum Sensibilitatea și Reactivitatea sunt semne doveditoare ale vieții. Dar în această problemă a Mișcării Legionare de după decembrie 1989 mai există ceva și anume un complot cu agenți recrutați și cu agenți infiltrați de a obține inexistența în exterior prin păstrarea confuziei în interior. Nu-i posibil să lupți pentru adevăr și dreptate în exterior fără adevăr și dreptate în interiorul partidului. Cine nu înțelege aceste lucruri *ipso facto* se dovedește fără viață și excepție ar fi să aibă alt scop decât cel afirmat.

Evenimentul acesta al crimei în scop de alibi politic amintește de cei trei marinari care din naufragiu s-au

salvat într-o barcă cu provizii de apă și mâncare numai pentru puține zile. De la orizont nu apare nici o corabie salvatoare și supraviețuirea e o problemă de câte zile mai dispun de hrană. Doi se înțeleg din privire și cu hotărâre de fiară azvârlă din barcă pe cel de al treilea rămas încă om. Văzând că trec zilele și nu apare salvarea, cei doi își pun fiecare problema să azvârle pe celălalt și să rămână singur cu ultimele înghițituri de apă și ultimii biscuiți. Fiarele renunță la somn și își pândesc mișcările, pentru a avea avantajul vitezei și iată omenirea readusă la junglă primitivă.

Răspuns la întrebarea: putea fi evitat înspăimântătorul și degradantul masacru antilegionar din 22 septembrie 1939?

Întrebarea e legată deopotrivă de epocă și de oameni. De epocă în sensul că „masacrul” a venit aparent ca un reflex la atentatul din 21 septembrie 1939 împotriva primului ministru Armand Călinescu. Și de oameni, în sensul că a fost ordonat și executat de niște monștri în contradicție cu omenia sufletului național românesc și cu simțul măsurii, prezent de-a lungul întregii noastre istorii.

Mai întâi să analizăm oamenii. Armand Călinescu avea ură personală și invincibilă împotriva lui Corneliu Z. Codreanu, care în procesul din aprilie 1934 la Tribunalul Militar București îl dovedise public a fi mincinos, în concepția lui de principal călău, în plus de prim-ministru, de ministru de Interne și ministru de Război. Distrugerea Mișcării Legionare era operațiune încheiată cu succes și nu mai era nevoie de noi cadavre. Sutele de șefi legionari claustrați în lagăre și închisori nu erau condamnați în așteptarea execuției, ci erau ostateci

pentru a paraliza eventualele încercări de a răzbuna pe Căpitan și pentru a intimida Națiunea cu exemplul minorității pedepsită scop în sine.

Despre criminalitatea lui Mihail Morusoff nu sunt informații; iar despre Ernest Urdăreanu sunt informații certe de a nu fi fost pentru masacu.

Ministrul Justiției Victor Iamandi, întotdeauna și consecvent a fost pentru cât mai multe crime și pentru cât mai mari masacre. Cei șase legionari asasinați de Poliție și Jandarmerie în timpul campaniei electorale pentru alegerile parlamentare din 19 noiembrie 1933 au fost morți eronat atribuite primului ministru I. G. Duca și au fost opera personală a lui Victor Iamandi în funcția sa de ministru al Ordinii Publice. După atentatul din 29 decembrie 1933 din Gara Sinaia împotriva lui I. G. Duca, Victor Iamandi a cerut să preia succesiunea de președinte al Consiliului de Miniștri și a anunțat programul său de 3.000 cadavre legionare întinse pe pavajul străzilor. Bătrânii liberali, în frunte cu Constantin I. C. Brătianu și prof. dr. Constantin Angelescu s-au împotrivit cu indignare și hotărâre și astfel guvernul interimar pentru starea excepțională a fost făcut de prof. dr. Constantin Angelescu și nu de Victor Iamandi, definit drept „asasinul moral al lui I. G. Duca”. La masacrul din 22 septembrie 1939, ministrul de Justiție Victor Iamandi a colaborat cu ordinul ca procurorii și judecătorii să nu se sesizeze și să achieseze prin tăcere. În septembrie 1940 el a fost arestat de Poliția legionară și în arestul din str. Simonide, el a declarat doctorului Victor Apostolescu: „Voi sunteți la guvern și noi suntem la închisoare pentru că nu mi s-a acceptat programul meu întâi de 3.000 și apoi de 30.000 cadavre de legionari”.

Ministrul Ordinii Publice, generalul Gavrilă Marinescu, un specimen cu totul aparte venit din jungla sălbatică în societatea omenească și de nimeni egalat în lăcomia de îmbogățire, în ferocitatea mentalului și comportamentul și – spunem cu regret – în dinamismul activităților sale întâi militare și apoi de prefect al Poliției Capitalei.

La sfârșitul lui septembrie 1939 avocatul Adrian Brudariu (originar din Iași) vine în audiență la Palatul Regal și, în calitate de înalt demnitar al Frontului Renașterii Naționale și al pseudo-Camerei Deputaților încunoștințează pe Ernest Urdăreanu de efectul dezastruos în țară și în străinătate al masacrului antilegionar din 21 septembrie 1939. Ernest Urdăreanu a ascultat, părând a fi cu totul de acord cu condamnarea masacrului și l-a trimis să repete protestul „cuvânt cu cuvânt” lui Gavrilă Marinescu, instalat în imobilul actualei Primării de Verde din Bd. Banu Manta. Gavrilă Marinescu a început să țipe și să urle ca un nebun ieșit din balamuc, a arătat sute sau mii de scrisori care îl felicitau și a anunțat că la al doilea prilej va omorî 3.000 legionari și la al treilea prilej va omorî 30.000 legionari.

Organele de execuție au fost Poliția în orașe și Jandarmeria în sate. Niște mașini infernale ucigând fără a gândi, pentru recompensă de 10.000 lei de cadavru și cu mândria de a executa cu exces de zel ordinele venite ierarhic de sus în jos. Totuși, din 72 prefecti militari de județ s-au găsit 77 colonei care s-au opus ordinului venit de la București și au determinat pe jandarmi și pe polițiști să nu-l execute în respectivele județe. Evenimentul are semnificație și s-a repetat în iulie 1942 pe front, când dictatorul – generalul Ion Antonescu – a ordonat să se grăbească „soluționarea problemei legionare” prin împușcarea cu glonte în ceafă a celor

supraviețuitori din bătălia de la Sevastopol și în unanimitate comandanții de unități mari și mici s-au împotrivit respectivului ordin demential, care ar fi dezorganizat Armata.

De la sectorul oameni să trecem la evenimentul care a precedat în timp și care a determinat, în aparență, îngrozitorul masacru din 22 septembrie 1939: atentatul din 21 septembrie 1939 împotriva primului ministru Armand Călinescu. În structura acestui epocal atentat trebuie făcută net diferența între creierul care l-a conceput și mâna care l-a executat. Creierul care l-a conceput și care l-a organiza astfel încât să reușească perfect au fost: a) ex-regele Carol II; b) ministrul Palatului Ernest Urdăreanu și c) Mihail Morusoff, șeful atotputernic al Serviciului Secret.

Pentru ce s-a decis atentatul? Armand Călinescu era „omul Angliei” și în această calitate decisese și organizase autodistrugerea întregii industrii petrolifere. Obținuse acordul ex-regelui Carol II, care în lașitatea lui nu se opusese și la Marele Stat Major organizase Secția III-B Operațiuni colonel Paul Leonida: în aparență pentru pază și în realitate pentru distrugere la ordinul său a tuturor sondelor, rafinăriilor, laboratoarelor, depozitelor, conductelor și cisternelor, astfel ca germanii să nu mai aibă petrol timp de zeci de ani. Mihail Morusoff, aflat în colaborare încă din martie 1936 cu amiralul Canaris, șeful Abwehr-ului, s-a împotrivit cu argumentul perfect convingător: „Distrugându-ne industria petroliferă aducem războiul pe teritoriul nostru, întrucât germanii vor veni s-o repună în funcționare, iar păstrând industria și vânzând petrol ținem războiul dincolo de granițele noastre”. Iar mâna care a executat atentatul a fost închiriată, sau mai exact achiziționată, prin Horia Sima de la Mișcarea Legionară. Astfel ca, în

fața Angliei și Franței (forțele tutelare ale României), asasinarea lui Armand Călinescu să nu treacă drept opera autorităților de Stat și a dictaturii ex-regelui Carol II, ci să treacă drept opera de răzbunare a legionarilor, deci cu totul din alt motiv decât păstrarea industriei petrolifere. Iar înspăimântătorul masacru din închisori, lagăre și străzi din următoarea zi, 22 septembrie 1939, n-a fost altceva decât un alibi de dovedire a indignării și a neparticipării ex-regelui Carol II și dictaturii sale.

La fel ca în noaptea 29/30 decembrie 1933, când prefectul Poliției Capitalei, generalul Gavrilă Marinescu, a asasinat pe primul legionar arestat Sterie Ciumetti pentru a simula indignarea și drept alibi că nu el a ascuns nota informativă a lui Alexandru Tale și nu el, din ordinul ex-regelui Carol II, a teleghidat de la București la Sinaia echipa Nicadorilor (Nicolae Constantinescu, Iancu Caranica și Doru Belimace). În 30 decembrie 1933 pentru alibi a fost suficient un cadavru, în 22 septembrie 1939 pentru alibi a fost nevoie de 252 cadavre.

Pentru ce Horia Sima a recrutat și a furnizat „mâna legionară” (sinceră în fanatismul și în disciplina ei) este o problemă extrem de complicată. Primo: Horia Sima se găsea de mai mulți ani în colaborare reciproc avantajoasă cu Mihail Morusoff. Secundo: Statul Major Legionar ing. Gheorghe Clime socotea pe Horia Sima vinovat de moartea Căpitanului și acesta urma a fi pedepsit pentru indisciplină, dacă nu pentru trădare. Tertio: prin masacrarea, la 22 septembrie 1939, a întregii ierarhii legionare, se oferea lui Horia Sima să ocupe vidul și să se facă șef. Deci, un fel de plată la serviciul făcut.

Revenim la întrebarea pusă de anchetă și anume dacă putea fi evitat îngrozitorul și degradantul masacru

antilegionar din 22 septembrie 1939? Nu era în putința nimănui să evite cererea Angliei și a Franței de a ne autodistruge industria petroliferă. Nu era în putința nimănui să împiedice criminalitatea de anormal psihic a ex-regelui Carol II. Singura posibilitate de evitare a masacrului ar fi fost ca „creierul care concepe” să nu găsească „mâna care să execute”. Aceasta însemna să nu se fi născut Horia Sima sau o dată cu diagnosticul, să-l fi lichidat, în timp util și înainte de ireparabil, camarazii legionari din ilegalitate și apoi din exil.

Depoziție de martor de la fața locului.

TESTAMENTUL POLITIC AL LUI MIHAIL MORUSOFF (1885-1940)¹

La București, în dimineața de 6 septembrie 1940 s-a produs un eveniment neînțeles de contemporani, dar firesc și inevitabil din punct de vedere istoric. Și anume, continuarea regimului de dictatură prin metoda schimbării de persoană a dictatorului: În locul ex-regelui Carol II, dovedit supracorupt și, în plus, abandonat de Anglia din cauza duplicității, se instalează sau poate, mai adevărat, e instalat generalul Ion Antonescu, cunoscut supervirtuos și, în plus, cu încrederea ambasadorului Wilhelm Fabricius al Germaniei.

Noul dictator își asociază la dictatură Mișcarea Legionară numai după 9 zile, și anume la 15 septembrie 1940: a) după ce s-au terminat operațiile de evacuare a teritoriului din nord-vestul Transilvaniei cedat Ungariei și b) după transferarea de la București la Iași a generalului prolegionar Dumitru Coroamă și aducerea

¹ Șerban Milcoveanu, *Testamentul politic al lui Corneliu Zelea Codreanu (1899-1938). Testamentul politic al lui Mihail Morusoff (1885-1940). Testamentul politic al mareșalului Ion Antonescu (1882-1946). Testamentul politic al generalului Aurel Aldea (1887-1949). Mesajul Ultimei Speranțe (testamentul legionarilor nonagenari)*, ISBN 973-0-00924-4, f.ed., București, 1999, p. 27-48.

de pe Prut la Otopeni a Diviziei III socotită antilegionară.

Colaborând preferențial cu ramura Horia Sima în loc de ramura Ion Zelea Codreanu, însuși generalul Ion Antonescu a direcționat evoluția Mișcării de la politica constructivă a fondatorului la politica anarhică, deci heterodistructivă și autodistructivă a impostorului.

Odată cu ministrii în guvern, la 15 septembrie 1940 este instalat colonelul Ștefan Zăvoianu la conducerea Prefecturii Poliției Capitalei. Ura cea mare și cu adevărat criminală a generalului Ion Antonescu împotriva ministrului de Interne, generalul Constantin Petrovicescu și împotriva prefectului de Poliție, colonelul Ștefan Zăvoianu provine din faptul că, deși ofițeri de carieră, ei au optat pentru Legiune și n-au rămas disciplinați cu Armata de sub comanda sa.

Revenim la subiect. Trei zile mai târziu, deci la 18 septembrie 1940, mă vizitează la cabinetul medical din str. Sapienței 1 comisarul de poliție Ion Nitulaș, originar din Botoșani: „Au venit la Prefectură legionarii, care vor menține în serviciu numai pe polițiștii luați sub garanție de legionari. D-voastră știți cum m-am purtat când ați fost la Spitalul Brâncovenesc trei luni sub paza mea și vă rog să mă luați sub garanție și eu să pot rămâne în serviciu”.

Cu această hotărâre m-am dus a doua zi la Prefectură. N-am găsit pe colonelul Ștefan Zăvoianu, de a cărui încredere mă bucuram din aprilie 1935 și m-am adresat directorului de cabinet, juristul Stelian Stănicel, care decide prompt: „S-a făcut. Nu i se întâmplă nimic. Scrie declarația de luare sub garanție și o punem la dosarul său de la personal”.

În timp ce scriam, îl văd că ia o hârtie și iese din birou.

- „Unde te duci, ca să-ți dau garanția?”

- „Vino după mine”.

Alergăm pe culoare și coborâm la subsol. Aici îl aud spunând unui legionar în cămașă verde cu centură și diagonală: „Deschideți celula și să vină Morusoff”.

Eu: „Stănicel! Am auzit bine sau fac o confuzie!?”

Stelian Stănicel: „Da! Mihail Morusoff, șeful S.S.I.-ului”.

Eu: „Cum asta!?”

Stelian Stănicel: „Acum patru zile, la venirea noastră, l-am găsit arestat în această celulă. A fost arestat din ordinul d-lui general Ion Antonescu la 6 septembrie 1940 și până la noi a fost păzit de soldați și polițiști”.

Se deschide ușa celulei. Și vine în fața noastră Mihail Morusoff. Statură puțin sub mijlocie. Corp bine armonizat. Mișcări iuți, precise și măsurate. Păr grizonat la vârsta de 55 de ani. Umerii obrazilor foarte proeminenți, deci ereditate mongolă. Ochi albaștri și reci foarte severi. Privirea exact ca lama briciului în curs de a tăia.

Stelian Stănicel: „Domnule Morusoff, v-am adus rezoluția domnului general Antonescu la petiția d-voastră. Permiteți-mi să v-o citesc”.

Mihail Morusoff: ?

Stelian Stănicel: „Mihail Morusoff, înainte de a cere saltea, cearșaf, pernă și pătură, să-și amintească de cei 8 ofițeri români, pe care în 1919 la Bălți i-a omorât cu mâna lui și care sunt în pământ fără saltea, fără cearșaf, fără pernă și fără pătură”. Scris și semnat cu mâna sa proprie „general Ion Antonescu”.

Prompt, cu ochii închiși, Mihail Morusoff se lovește cu palma pe frunte și spune cu senzație de suferință și regret în voce: „Antonescu, Antonescu... !”

Apoi la fel de prompt mă străpunge cu privirea și arătându-mă cu degetul, întreabă: „Cine e dumnealui!?”

Stelian Stănicel: „E legionar de-ai noștri. La fel ca mine”.

Mihail Morusoff se adresează și cu voce solemnă, ca în fața istoriei; spune următoarele, care date fiind împrejurările, reprezintă testamentul său politic: „Domnilor legionari, vă vorbește omul cel mai informat din România. Antonescu nu este om. Antonescu e fiară de junglă. Antonescu s-a născut pentru ca să omoare. Antonescu juisează când poate să pedepsească. Antonescu o să vă omoare pe voi legionarii până nu mai rămâneți nici unul. E firea lui, e necesitatea lui să administreze pedepse și să dea moartea. Dumneavoastră legionarii n-aveți decât o singură șansă de salvare. Suiți-vă în tren, duceți-vă la Berlin și înțelegeți-vă cu Hitler înainte ca Antonescu să se înțeleagă cu el. Nemții n-au nici un interes în politica internă a României, îi interesează numai exporturile de petrol și cereale, pe care le plătesc. Ei au alte interese, care nu privesc România. Înțelegerea cu Hitler e singura șansă de salvare a dumneavoastră, a legionarilor”.

Atât a spus Mihail Morusoff și este enorm. Este cheia de a înțelege evenimentele din acea epocă.

Nu știu dacă Stelian Stănicel a raportat mai sus. Poate a raportat colonelului Ștefan Zăvoianu și sigur n-a raportat lui Horia Sima. După 1990 am încercat, dar în zadar, să confrunt memoria mea cu memoria lui Stelian Stănicel. În „Memorialul” scris noaptea, în secret, pe timpul dictaturii comuniste, fac consemnare fidelă și exactă a celor de mai sus.

Cred că este în interesul Istoriei și spre binele Națiunii să nu mă opresc aici și să comunic ce știu despre: a) conflictul dintre generalul Ion Antonescu și

Mihail Morusoff și b) în ce împrejurări politice de culise a pierit Mihail Morusoff în masacrul din 26/27 noiembrie 1940 de la închisoarea Jilava. Cu atât mai mult cu cât actuala biografie a lui Mihail Morusoff și actualii istorici ai Serviciului Secret par a avea ordin să ocolească esențialul și să fabrice legende.

Conflictul în cauză e foarte vechi și a început în 1919, când locotenent-colonel Ion Antonescu era șeful Secției a III-a Operațiuni a Marelui Stat Major atunci la Iași și Mihail Morusoff, la începutul carierei, era șeful Siguranței Generale a Statului din jud. Bălți, în nordul Basarabiei. Atunci au dispărut, în condiții neelucidate, 8 ofițeri români și al 9-lea programat să dispară – Grigorescu din Râmnicu-Sărat – a depus mărturie, indicând drept autori o contesă rusoaică proprietară a unui castel, unde invita victimele și pe Mihail Morusoff pe poziție de agent dublu în serviciul C.E.K.A. de la Moscova. Anchetatorii militari au pus concluzie de condamnare la moarte a contesei și a lui Mihail Morusoff, dar anchetatorii civili au invocat principiul *testis unus, testis nullus* și au achitat pe cei acuzați, cu mutarea lui Mihail Morusoff în centrala de la București a Siguranței Generale a Statului. Mai ales că, în anul 1921, Mihail Morusoff a capturat un tezaur de bijuterii trimis de Internaționala a III-a Grigori Zinoviev – Cristian Rakovski, drept finanțarea – sponsorizarea Partidului Comunist zis Român.

În 1924, ambasadorul sovietic la Paris, Serge Besedovski „alege libertatea” și publică cartea „J'accuse”. Printre dezvăluiri, faptul că „Sureté Générale de France” trimitea săptămânal la „Siguranța Generală a României” un amplu și detaliat raport informativ și care raport informativ, cu marile secrete, în

doar câteva zile de la București ajungea la Moscova și de la Moscova ajungea la ambasada sovietică de la Paris.

În decembrie 1933, prin încrederea lui I. G. Duca, generalul Ion Antonescu ajunge șeful Marelui Stat Major; iar în noiembrie 1934 este demis cu mare scandal la cererea Elenei Lupescu, care s-a pretins insultată la un banchet în casa lui Richard Franasovici. În cele 11 luni de șefie, generalul Ion Antonescu: a) a introdus faimoasa „rozetă” în Armata Română; b) a vizitat Londra, unde a fost primit cu onoruri de vice-rege al României și c) s-a pus să verifice la centimă fondurile secrete ale Serviciului Secret. Mareșalii, amiralii și generalii englezi au întors vizita la București. La ședința de lucru de la Statul Major Român a venit și Mihail Morusoff să asiste, în fundul sălii, cu un scăunel. Generalul Ion Antonescu l-a invitat să iasă și pentru că Mihail Morusoff n-a vrut, atunci cu pumnii și picioarele l-a dat afară, aruncându-i scăunelul în cap. Urmarea scandalului a fost un decret al Regelui Carol II prin care Serviciul Secret – Mihail Morusoff trece din subordinea Marelui Stat Major – general Ion Antonescu, în subordinea Ministerului Apărării Naționale – general Paul Angelescu, care de la 27 iunie 1934 înlocuise pe generalul Nicolae Uică. La 29 decembrie 1937, generalul Ion Antonescu devine ministrul Apărării Naționale și, automat, apare un al doilea decret al Regelui Carol II, prin care Serviciul Secret – Mihail Morusoff iese de sub comanda militară și devine de sine stătător, cu responsabilitate numai față de Rege ca șef suprem absolut al Armatei.

Între timp, raporturile personale se înrăutățiseră la maximum. La instigarea Elenei Lupescu și cu aprobarea Regelui Carol II, Mihail Morusoff concepe planul scoaterii generalului Ion Antonescu din cadrele active

ale Armatei, pentru vinovăția de „imoralitate”. Vinovăție dovedită de căsătoria sa, în 1928, cu Maria Niculescu, încă nedivorțată de un francez alsacian, care a fost găsit și convins să facă reclamație. Astfel a fost înscenat un celebru proces; nu împotriva generalului Ion Antonescu, ci împotriva Mariei Antonescu și aceasta explică pentru ce la instanțele civile, în loc de instanțele militare și nu pentru bigamie, cum au scris superficialii cu pretenție de istorici, ci pentru biandrie care este altă noțiune atât în biologie cât și în drept. Faptul invocat drept probă a fost că sentința de divorț pronunțată de o instanță judecătorească din Paris n-avea operativitate juridică, întrucât nu fusese completată cu formalitatea obligatorie de „transcriere” prevăzută în toate Codurile Civile pentru eventualitatea de răzgândire a divorțatilor. În agitația sa cronică, generalul Ion Antonescu uitase această mică formalitate și această neglijență în problemă personală corespunde cu diagnosticul generalului Aurel Aldea pentru problemele militare: „O ia razna și lasă în urmă lucruri nerezolvate”.

Idem cu infecția sifilitică, în 1911. A știut că are sifilis primar și nu s-a tratat; în 1925 i s-a spus că are sifilis secundar și nu s-a tratat; în 1941 face sifilis terțiar, sub formă de tabes dorsal și abia atunci e tratat cu malariaterapie și cu arsenic pentavalent Stovarsol, care, *mirabile dictu*, au avut succes deplin, chiar demonstrativ.

Procesul de biandrie. Sub manipularea lui Mihail Morusoff și cu intervenția Elenei Lupescu, alsacianul reclamant a câștigat sentința de anulare a divorțului, atât la Judecătoria de sector, cât și la Tribunalul Capitalei. În ultimă instanță, procesul a ajuns la Înalta Curte de Casație și Justiție secția civilă, sub președinția magistratului Ștefan Stăncescu, originar din Slatina și descendent din familie boierească.

Între timp, micul dar foarte agerul și foarte inventivul Mihai Antonescu se duce la Paris și în anul acela 1935 obține la Tribunalul de Sena „transcrierea” sentinței de divorț din 1928 a aceluiași Tribunal. La București, sub președinția lui Ștefan Stăncescu, Înalta Curte dă pe loc o sentință unică în istoria Justiției mondiale: casează ambele sentințe premergătoare, reține dosarul, rejudecă cauza în funcție de noua probă și în unanimitate pronunță sentință de achitare a d-nei Maria Antonescu. Evident, sentința a fost politică, cum era de la început întreg procesul, dar nu din simpatie pentru generalul Ion Antonescu, ci pentru a demonstra independența Justiției Române față de ingerințele Serviciului Secret și de ordinele sau sugestiile Palatului Regal. Prim-ministru era Gheorghe Tătărescu și ministru de Justiție era Victor Antonescu², iar răzbușnarea celor învinși a fost idem unică în istoria Justiției: magistratul Ștefan Stăncescu a fost scos la pensie pe loc, înainte de împlinirea vârstei legale de 62 ani.

Să revenim la războiul dintre generalul Ion Antonescu și poliștistul Mihail Morusoff. Acceptarea ultimatum-ului sovietic din 26 iunie 1940 și abandonarea, mai mult decât lașă, a Basarabiei, au provocat o imensă înverșunare în toată România. Cel mai mult a înverșunat duplicitatea ex-regelui Carol II, care a ordonat ministrului de Război, general Ion Ilcuș și șefului de Stat Major, generalul Florea Țenescu să prezinte lucrurile ca și cum Armata refuză să-și facă datoria, iar el în Consiliul de Coroană să treacă, prin votul negativ al lui Ernest Urdăreanu și prin elogiul

² La 1 februarie 1935 vine ministru de Justiție Valeriu Pop și, la 23 septembrie 1935, vine subsecretar de stat la Ministerul Justiției Aurelian Benteoiu, cel mai cinștit om cu averea Statului.

mincinos al lui Nicolae Iorga, drept cel care s-a împotrivit ultimatum-ului și a vrut apărarea Basarabiei.

Sigur și inevitabil, printre cei mai înverșunați a fost generalul Ion Antonescu, care a avut lipsuri în gândire și defecte de caracter, dar înaintea acestora a fost cel mai mare patriot din acea epocă. Hotărât să scoată Țara din prăpastia lașității și corupției, generalul Ion Antonescu iese din tăcerea obligată de disciplină și ia inițiativa unor întrevederi secrete cu oameni politici și cu generali comandanți. La 27 iunie 1940 are o întrevedere secretă cu Horia Sima în cabinetul medical al marelui chirurg și mare patriot dr. Alexandru Popovici din str. Mântuleasa. Trei zile mai târziu este arestat și claustrat sub paza jandarmilor la Mănăstirea Bistrița din jud. Vâlcea. Când a devenit dictator, a aflat că arestarea lui a fost cerută de Mihail Morusoff, în baza delațiunii lui Horia Sima despre convorbirea sa secretă din casa dr. Alexandru Popovici. Aici avem explicația evenimentului aproape de neînțeles a înverșunării generalului Ion Antonescu împotriva lui Horia Sima și a războiului fratricid dintre Mișcarea Legionară și Armata Română.

Duplicitatea este defectul care supără cel mai mult și împotriva lui se reacționează ca împotriva trădării. De asemenea este de neînțeles succesul pe care l-a avut Horia Sima în interiorul Mișcării Legionare, unde fondatorii Corneliu Z. Codreanu și Ionel I. Moța au decis și au dovedit că prima însușire legionară este Sinceritatea cu cele două corolare, loialitatea și devotamentul. Dacă ne-am limita la comportamentul celor care i-au fost complici și care, după mai 1993, îl continuă, ar fi imposibil de combătut diagnosticul de proprie alienare și proprie trădare a Mișcării Legionare cu început de sublim al sufletului național românesc.

Sfârșitul lui August 1940. Mihail Morusoff se găsește la Veneția în ședință secretă prelungită cu amiralul Wilhelm Canaris, șeful Abwehr-ului, care este Serviciul Secret al Wehrmacht-ului. Nici până astăzi nu este elucidată această problemă a absenței din Țară și încă cu prelungire a nr. 2 din ierarhia Statului, exact în momentul cel mai critic pentru independență și pentru granițe.

În calitate de martor al epocii și de participant la evenimente, emit trei ipoteze, dar n-am elemente pentru a mă pronunța pentru vreuna.

Prima ipoteză. Cu protecția lui Mihail Morusoff și cu ajutorul Serviciului Secret, Horia Sima a mobilizat și a reorganizat sub comanda sa aproape 90 % din Mișcarea Legionară aflătoare în Țară. Construirea acestei forțe din ce în ce mai puternică și din ce în ce mai subversivă a alarmat la maximum camarila condusă de Elena Lupescu și glăsuind prin Ernest Urdăreanu, care au determinat pe Regele Carol II să reia prigoana contra legionarilor și să pedepsească pe Mihail Morusoff pentru neprevădare și incapacitate. În fața acestui atac din spate, e posibil ca Mihail Morusoff să se ducă la germani cu rugămintea de luare sub protecție.

A doua ipoteză. În conflictul teritorial dintre Ungaria și România, Adolf Hitler și întreaga Germanie de atunci au fost de partea României. Nu numai din cauza rasismului abuziv de maghiarizare cu forța a puținilor germani din Ungaria, dar în special din considerente de strategie militară: a) controlul militar german asupra Munților Carpați, fortificații și dispozitive în războiul cu U.R.S.S. și b) distanță mai aproape de Valea Prahovei, singura sursă de petrol de pe continentul Europa, decât ajunseseră sovieticii la râul Prut și fluviul Dunărea după anexarea Basarabiei la 27 iunie 1940. După mai multe

oferte zadarnice de alianță și colaborare, Adolf Hitler și Oberkommando Wehrmacht au decis să renunțe la România și să mizeze pe Ungaria, cedându-i întreaga Transilvanie. Aflând secretul de la amiralul Canaris, Mihail Morusoff a vrut să nu se găsească la București în momentele supercritice ale unui ultimatum din partea Ungariei cu Germania în spate ca profitoare a schimbărilor de granițe.

A treia ipoteză. La 10 februarie 1938, pentru uzurparea Suveranității și instituirea dictaturii, regele Carol II a primit acordul Angliei și al Forțelor Oculte, promițând exterminarea Mișcării Legionare și a primit sau a solicitat acordul opiniei publice și aparatului de Stat cu promisiunea de a nu pierde nimic din teritorii și de a păstra granițele. Abandonarea Basarabiei, nordului Bucovinei și Ținutului Herța l-au arătat amăgitor, chiar mincinos și de aici în interiorul României s-a format o voință pan-națională de a pune terminus experienței nereușite a dictaturii carliste. Soluția exilului temporar sau definitiv e dovedită de vânzarea către Statul Român a Castelului Peleş, condiție pusă de Regele Carol II la formarea guvernului Ion Gigurtu la 3 iulie 1940. Chiar maiorul Teofil Sidorovici s-a dus la Berlin și, oferind „Straja Țării”, cu două milioane de membri elevi și profesori, a obținut luarea sub protecție de către Adolf Hitler. Nu este exclus și e chiar explicabil că Mihail Morusoff a fost similar unui șobolan care părăsește corabia în curs de scufundare.

Oricare ar fi adevărul din aceste trei ipoteze, decizia lui Mihail Morusoff de a nu se găsi în Țară în acele momente ultracritice a fost realmente fatală pentru persoana sa. Dacă în dimineața de 4 septembrie 1940 el se găsea în București, Regele Carol II, intrat în panică de refuzul generalului Dumitru Coroamă și a generalului

Constantin Nicolescu ca Armata „să înece Bucureștiul în sângele legionarilor răsculați”: orice altă soluție ar fi adoptat în afară de guvern general Ion Antonescu. Venirea la guvern a generalului Ion Antonescu nu putea fi decât eliminarea, poate chiar uciderea vechiului său dușman de moarte Mihail Morusoff.

Trecem la fapte. Iată cum s-au desfășurat lucrurile. Derulare de film istoric. În ziua de 4 septembrie 1940, ora 12, postul de Radio București anunță că Regele Carol II a însărcinat pe generalul Ion Antonescu cu formarea unui nou guvern, deci că acesta are atotputernicia de prim-ministru. Mihail Morusoff se găsește în Italia, ia cunoștință de venirea la putere a generalului Ion Antonescu, pe care îl credea încă arestat și de la Torino cheamă la telefon la Berlin pe amiralul Canaris cu întrebarea „Ce să fac? Să rămân în străinătate sau să mă întorc la București?” Amiralul Wilhelm Canaris răspunde: „Vă întoarceți la București. Generalul Antonescu nu poate face guvernul decât în colaborare cu legionarii și noi, prin legionari, vom neutraliza pe Antonescu din furia lui împotriva d-voastră”.

Mihail Morusoff a ezitat 48 de ore. Și el avea diagnostic greșit, crezând că Horia Sima îi este recunoscător și chiar devotat, îi dăduse răsplată bănească destul de consistentă pentru cele 23 acte anarhice din noiembrie 1938, cu care să fie justificată asasinarea în închisoare a lui Corneliu Z. Codreanu și pentru atentatul din 21 septembrie 1939 împotriva primului ministru Armand Călinescu cu preluarea răspunderii de Mișcarea Legionară. La 19 mai 1940, întâmplător Horia Sima este arestat de Jandarmerie în com. Comorâște, jud. Caraș și generalul Ion Bengliu și colonelul Ștefan Gherovici au fost opriți de Mihail Morusoff cu câteva minute înainte de ordinul de execuție din oficiu, fără anchetă, cum era

regula cu legionarii. Abia în noaptea de 5/6 septembrie 1940 sosește în București Mihail Morusoff și se oprește în gara Chitila, unde îl aștepta Statul Major și directorii de secții de la S.S.I. Împreună se deplasează cu automobilele la sediul lor central din str. Saita 4. Aici au o ședință reciproc informativă de o oră și se despart la ora 2 noaptea, cu înțelegerea să revină la serviciu la ora 8.

În paranteză un eveniment personal. Din cei 24 colaboratori, Mihail Morusoff reține pe unul și îi dă o misiune strict confidențială. O valiză mică cu 14 pungi: câte una pentru fiecare membru al familiei Morusoff. În pungi: bijuterii de maximă valoare și câte un număr reprezentând cifra unui depozit anonim de valută forte la bănci din Elveția. A doua zi dimineata, la ieșirea din imobil, respectivul e împușcat de un necunoscut care îi lasă cadavrul pe trotuar și dispare cu valiza încărcată de patron. Ancheta făcută de Procuratură, pe atunci Parchetul Militar, a concluzionat că unul din colaboratori, încă neidentificat, a auzit misiunea încredințată de Mihail Morusoff și a doua zi și-a ucis colegul de serviciu și și-a însușit valiza cu cele 14 tezaure. În noiembrie 1940, la închisoarea Jilava, Mihail Morusoff și-a organizat evadarea prin corupere cu un milion lei și la vorbitor a cerut acești bani familiei. La răspunsul că nu s-au primit cele 14 pungi cu bijuterii și valută, i-au apărut lacrimi în ochi, înțelegând că a fost trădat de ai lui și că nu mai are șansă de salvare. Cunosce acest fapt de la frumoasa, talentata și ilustra scriitoare Cecilia Dudu născută Morusoff și nepoată de frate a lui Mihail Morusoff. Eu am tratat pe mama ei, de origine elvețiană și domiciliată în str. Dimitrie Cantemir din cartierul Dudești-Văcărești. Închid paranteza.

Iată cum s-a produs arestarea. După plecarea colaboratorilor, deci ora 2 noaptea, Mihail Morusoff nu

s-a culcat și a pus foc imensei arhive cu un milion de dosare. Se pare că este prima întrebuintare din lume a produsului incendiar „Napalm”, un săpun de aluminiu al acizilor naftenici și al acizilor grași din uleiul de palmier. Întocmirea celor un milion de dosare individuale pentru intimidarea și șantajarea aparatului de Stat și a clasei conducătoare, făcea parte din conspirația Regelui Carol II pentru instituirea dictaturii. Ele au fost întocmite din 1930 până în 1940 de Mihail Morusoff cu fondurile secrete ale Armatei, de unde furia generalului Ion Antonescu, identificat cu procurarea de armament și cu instruirea trupelor.

Se întâmplă ceva neobișnuit. Secretarul S.S.I.-ului, comisarul Mircea Vasile este atât de impresionat de auto-incendierea arhivei, încât cheamă la telefon Marele Stat Major din str. Știrbei Vodă și raportează, fără știrea lui Mihail Morusoff. În 1956, la eliberarea din detenția în închisoarea Făgăraș, acest polițist Mircea Vasile a venit în asistența mea medicală pentru complex tiro-cardiac, adică hipertiroidism funcțional de stress și fibrilație atrială tip rapid. Șeful Marelui Stat Major, generalul Alexandru Ioanițiu transmite informația generalului Ion Antonescu, care se găsea la Președinție în Palatul Cantacuzino de pe Calea Victoriei. Generalul Ion Antonescu cheamă trei ofițeri comandanți de plutoane și le ordonă textual: „Mihail Morusoff se găsește în Țară la sediul său din str. Saita 4, unde distruge arhiva Serviciului Secret... Generalul Antonescu decide imediata lui arestare și închidere... Vă luați plutoanele și peste două ore îmi raportați executarea misiunii”. Cei trei ofițeri au luat cu ei pe comisarul de poliție Rădulescu, originar din Slatina și la ora 6 dimineața au ocupat sediul din str. Saita 4, unde arhiva era deja cenușă și au arestat pe Mihail Morusoff,

ducându-l sub escortă într-o celulă din subsolul Prefecturii de Poliție. Evenimentul mi-a fost povestit de comisarul Rădulescu, prieten din Slatina cu tatăl meu, Jean Milcoveanu și pe care prin 1960 l-am îngrijit, atât cât se putea, pentru un carcinom de vezică urinară.

Arestarea lui Mihail Morusoff a avut loc în dimineața de 6 septembrie 1940. Chiar a doua zi, 7 septembrie ora 7 dimineața, sosește pe aeroportul Băneasa marele Wilhelm Canaris, șeful Abwehr-ului. Îl primește, din partea S.S.I.-ului, colonelul Ionescu-Micandru și de la aeroport se duc împreună la generalul Ion Antonescu. La întrebarea „Unde este dl. Morusoff?” și la cererea „Vreau să am întrevedere cu dânsul”, generalul Ion Antonescu, cu ochii în ochii lui Canaris și fără a clipi sau a roși, îi răspunde: „Nu știu nimic. Nu știm nici dacă e în străinătate și nici dacă e în Țară... Nimeni nu mi-a raportat și eu mă voi interesa... De îndată ce voi afla ceva vă voi informa la Berlin... Eu sunt pentru alianță cu Reichul III și pentru continuarea colaborării cu d-voastră Abwehr-ul”. Marele amiral și marele polițist William Canaris n-a mai avut ce glăsuși și s-a întors la Berlin așa cum venise. În Occident sunt mieii proști. Aici, în Est, la București la fel ca la Moscova sunt marii lupi.

La jumătatea lui octombrie 1940, amiralul Wilhelm Canaris îi scrie generalului Ion Antonescu o scrisoare foarte politicoasă, în care se arată îngrijorat de soarta lui Mihail Morusoff și, conform promisiunii din 7 septembrie 1940, roagă să fie informat. Scrisoarea a venit pe filiera Abwehr – Berlin și S.S.I. – București și a fost înmănată generalului Ion Antonescu de către prof. Gruia, consilierul juridic al S.S.I. Chiar în fața prof. Gruia, generalul a citit scrisoarea în traducere română,

după care a mulțumit pentru întrebare și a promis că va răspunde. N-a răspuns niciodată.

Generalul Aurel Aldea, încă din 1935, spunea: „Antonescu s-a născut întâi dictator și apoi patriot”. Iar de când lumea dictatorii au psihologia tuturor drepturilor și a nici unei obligații.

La 8 noiembrie 1940 vine la Berlin V. M. Molotov (1890-1986) care cere dreptul de a anexa Moldova până la Carpați, întrucât moldovenii sunt slavi și nu români. Führerul Adolf Hitler se înfurie de obraznicie și decide întocmirea „Planului Barbarossa” pentru războiul antisovietic.

La 21 noiembrie 1940, Adolf Hitler invită la Viena pe generalul Ion Antonescu și pe Horia Sima, care nu se duce și trimite pe Constantin Papanace și pe Vasile Iasinschi.

La 23 noiembrie 1940, prin decizie dictatorială, România aderă la Pactul Anti-Komintern și astfel generalul Ion Antonescu devine subordonat Führer-ului Adolf Hitler.

„Planul Barbarossa”. Odessa la sud și Leningrad la nord urmau a fi nu cucerite, ci numai încercuite pentru blocarea în inactivitate a trupelor sovietice. Ofensiva cuceritoare cu cinci armate de blindate se face pe frontul central direcția Varșovia-Smolensk-Moscova. Cucerirea Moscovei, mai puțin ca obiectiv politic și mai mult pentru a bloca comunicațiile și transporturile, întrucât căile ferate și marile șosele sunt ca spițele roții, cu Moscova drept axă. În continuare, cele cinci armate de tancuri coboară pe malul drept al Volgăi, ajung la Marea Caspică și Munții Caucaz, unde capturează petrolul și apoi se întorc spre Ucraina, unde capturează grâнарul. Totul în 3 luni. Reușita implică colaborarea populației locale, de unde titulatura de război antisovietic și nu

antirus. Iar pentru a obține despărțirea populației locale de regimul comunist s-a oferit Mihail Morusoff ca specialist în psihologie și sociologie în vastul imperiu ruso-sovietic.

În dimineața de 26 noiembrie 1940 sosește cu avionul la București amiralul Wilhelm Canaris. Prima vizită o face la Horia Sima, care este comandantul Mișcării Legionare și vice-președinte al guvernului Țării. Îi cere eliberarea din închisoare și reinstalarea în funcție a lui Mihail Morusoff ca absolut indispensabil în reușita proiectatului război antisovietic. Horia Sima se spală pe mâini: „Domnul Morusoff și generalul Argeșeanu n-au fost arestați de Mișcarea Legionară și sunt prizonierii personali ai d-lui general Antonescu. Soluția problemei este să vă duceți la dânsul și să-i adresați direct și personal cererea d-voastră”. Totodată îl desemnează pe Victor Biriș să-l însoțească pe amiralul Canaris la generalul Antonescu și să răspundă în numele Mișcării Legionare la eventuale noi întrebări.

Cele ce urmează le cunosc direct și personal de la Victor Biriș, cu care, în aprilie-iunie 1941, am fost în aceeași celulă la închisoarea Malmaison de pe Calea Plevnei în vederea așa-zisului proces al așa-zisei „rebeliuni legionare” din 21-23 ianuarie 1941. Victor Biriș era foarte inteligent, foarte cult, mare patriot și pasionat naționalist. Nu se îmbolnăvisese încă de morbul Basedow și la data aceea – primăvara 1941 – avea cenzura minții egală cu luciditatea și perspicacitatea. La așa-zisele „reeducări” din închisoarea Aiud în anii 1960-1962 nu știu ce a avut voie și ce nu a avut voie să vorbească, dar eu raportează Istoriei și Națiunii ce mi-a relatat sincer și loial atunci, în primăvara 1941, în celula de la Malmaison. Dacă la „reeducările” de la Aiud nu a spus nimic din ce mi-a spus mie la Malmaison este

pentru că acolo odioasele „reeducări” erau dirijate de Securitate și el, Victor Biriș, a avut voie să vorbească ce era în defavoarea Mișcării și a avut interdicție să vorbească ce era în favoarea Mișcării Legionare. Sunt recrutați de Securitate acei foști legionari care acum, după 1990, prezintă „reeducările” drept o bătălie legionară și pretind a se fi vorbit adevărul istoric, când în realitate s-a vorbit ce a vrut Securitatea și nu s-a vorbit ce a interzis Securitatea. Teatru regizat de Securitate³. În 1962, la 5 zile de la eliberare din închisoare, Victor Biriș a fost asasinat în gara Mediaș prin îmbrâncire sub roțile unei locomotive, nu numai pentru a împiedica planul său de a scoate legionarii din închisori prin încadrare în muncă productivă în locul evreilor emigrați, dar și pentru a-i astupa gura să nu comunice ce i s-a interzis să vorbească.

Revenim la dimineața de 26 noiembrie 1940. Amiralul W. Canaris, urmat de suită, inclusiv Victor Biriș, intră în biroul generalului Ion Antonescu. La cererea de eliberare din închisoare și reinstalare în funcție, generalul Ion Antonescu răspunde „nu”, pronunțat cu hotărârea care exclude replica.

La întrebarea „Din ce cauză și pentru care motiv”, generalul Ion Antonescu răspunde tot cu tonul care exclude replica: „Este în curs de cercetare juridică pentru însușiri ilegale din fondurile secrete și n-avem dreptul să ne amestecăm în treburile Justiției”.

³ Din miile de legionari în curs de prelucrare și reificare, 350 au refuzat prezența și complicitatea la ședințele de „reeducare” și printre acești rezistenți, stânci de granit, au fost: juristul Alexandru Constant, originar din Oltenița; principele Alecu Ghica, originar din Iași și avocat Miloiu, originar din Găești. Acești 350 eroi sunt Națiunea.

Dublă minciună: nu era în curs nici o anchetă judiciară împotriva lui Mihail Morusoff și în cei patru ani de dictatură, el, generalul Ion Antonescu a decis de unul singur toate sentințele pronunțate de Justiția Militară.

La explicația amiralului W. Canaris că este interes superior pentru repunerea în funcție a lui Mihail Morusoff, generalul Ion Antonescu a răspuns tot cu ton excluzând replica: „Succesorul său la conducerea Serviciului Secret, dl. Eugen Cristescu, are ordin de la mine să colaboreze camaradereste cu dumneavoastră și să vă satisfacă toate cererile”.

Amiralul W. Canaris a venit cu următoarele explicații și precizări: „Nu ne îndoim de capacitatea și bunăvoința d-lui Eugen Cristescu. Dar pe noi nu ne interesează și nu ne amestecăm în politica internă a României. Noi vi-l cerem pe dl. Mihail Morusoff” pentru războiul antisovietic și rezolvarea problemelor mai departe de Nistru. Și în acest domeniu, dl. Mihail Morusoff e singurul competent și nimeni nu-l poate înlocui, nici dintre noi germanii și nici dintre d-voastră românii”.

Tot cu ton excluzând replica, generalul Ion Antonescu – nu degeaba poreclit de colegii din Școala Militară drept „Câinele Roșu” – a înapoiat voința sa: „Problema e închisă, nu mai avem ce discuta în privința lui Mihail Morusoff”.

Amiralul W. Canaris a înțeles situația și s-a retras din biroul generalului Ion Antonescu. Ajuns la ușă, se oprește cu mâna pe clanță și pronunță fraza fatală: „Pe mine m-ați refuzat, domnule general, dar peste trei zile d-voastră îl veți elibera și îl veți reinstala, întrucât nu puteți refuza pe Führer, care este șeful d-voastră ierarhic în Pactul Anti-Komintern”.

Ce urmează este încă mai uluitor. După plecarea amiralului W. Canaris, generalul Ion Antonescu a suspendat complet programul de audiențe și s-a închis în sedință secretă cu „Permanențele” regimului de dictatură: Eugen Cristescu, șeful S.S.I.-ului, Mihai Antonescu, ministrul de Justiție, Piki Vasiliu, comandantul Jandarmeriei și Alexandru Rioșanu, subsecretar la Ordinea Publică. A șasea persoană a intra și a nu ieși, deci o permanență: după unii generalul Constantin Pantazi și după alții mai probabil colonelul Mircea Elefterescu. Problema de rezolvat: cum să dispară Mihail Morusoff înainte de cererea, imposibil de refuzat, a lui Adolf Hitler și cum această dispariție să fie cu mâna și pe răspunderea altora decât cei care concep și organizează, fiind primii interesați?

Nu era nevoie de imaginat. Există model de învățat și acest model este nu departe, ci chiar în București și nu mult în urmă, ci chiar un an înainte. Inteligenții n-au nevoie de experimentat pentru că învață din experiențele altora. Proștii nu învață nici chiar din propriile experiențe și repetă mereu aceleași greșeli, așa cum singuri intră în aceleași capcane. În vara 1939 trebuia să dispară primul ministru și ministrul de Război Armand Călinescu; acesta urma să satisfacă cererea Angliei și Franței ca noi românii să ne autodistrugem industria petroliferă indispensabilă Germaniei și ca noi România, după război, să despăgubim cu miliarde de dolari societățile engleze și americane proprietare. Dispariția lui Armand Călinescu trebuia să nu pară ca opera dictaturii regelui Carol II, obediență față de Anglia și Franța, ci să apară ca opera subversivă și răzbunătoare a altora în serviciul Germaniei. Soluția a fost găsită de Mihail Morusoff și anume Mișcarea Legionară, prin agentul provocator inconștient Horia Sima, plătit cu

masacrul de a doua zi, 22 septembrie 1939 și cu vidul de ocupat în ierarhia legionară.

În noiembrie 1940, aceeași problemă de rezolvat, ca în septembrie 1939. În noiembrie 1940 aceiași proști de manipulat și de exploatat ca în septembrie 1939. O singură diferență: aceeași persoană Mihail Morusoff în septembrie 1939 pe poziție de călău și în noiembrie 1940 pe poziție de victimă.

Sedința secretă s-a terminat cu soluția bine gândită și bună de aplicat.

26 noiembrie 1940. Ora 19. Generalul Ion Antonescu cheamă în birou său și cu solemnitate în voce: „Domnule Sima, mâine dimineată ora 7, două companii de jandarmi preiau în mod total paza închisorii Jilava și începând de mâine dimineată ora 7 nu mai permit picior de legionar în preajma închisorii. Am terminat. Nu mai am nimic să vă comunic”.

În închisoarea Jilava, sub paza Mișcării Legionare, se găseau 64 deținuți: generalul Gheorghe Argeșanu și Mihail Morusoff ca arestați ai generalului Ion Antonescu și 62 jandarmi, polițiști și procurori, care la 30 noiembrie 1938 asasinaseră pe Căpitan, Nicadorii și Decemvirii și la 22 septembrie 1939 asasinaseră 275 comandanți legionari în frunte cu Statul Major ing. Gheorghe Clime.

Sensul frazei pronunțate de generalul Ion Antonescu era unul singur și anume: „Împușcați-i că e singura noapte când încă îi aveți în mână”.

Imediat, generalul Ion Antonescu s-a suit în automobil și a plecat la Predeal, evident pentru a nu fi în București la masacrul și pentru a putea pretinde că n-are răspundere.

Horia Sima s-a conformat sugestiei. A avut și el motiv personal să dispară Mihail Morusoff. Națiunea și

Istoria nu trebuie să cunoască colaborarea sa cu Mihail Morusoff pentru crima din 30 noiembrie 1938 și pentru masacrul din 22 septembrie 1939. Victor Biriș a vrut să salveze pe Mihail Morusoff pe considerentul că bătlia e acum cu generalul Ion Antonescu și că dușmanul dușmanului nostru e aliatul nostru. Horia Sima a refuzat propunerea și a doua zi, 27 noiembrie 1940, când i se raporta îndeplinirea misiunii, adică executarea masacrului, nu s-a oprit din autobărbierire și n-a pronunțat decât trei cuvinte: „Un dosar închis”. Adică o gură astupată cu pământ, pentru că din celula 1 a închisorii, Mihail Morusoff de sute de ori a cerut a avea întrevedere cu Horia Sima și chiar i-a trimis scrisori, una aflată de mine prin dr. Victor Apostolescu: toate fără răspuns.

Lucrurile s-au petrecut atât de repede și atât de ascuns, încât Mișcarea Legionară n-a știut nimic și a aflat *post factum*. N-au avut cunoștință nici Constantin Papanace, socotit nr. 2 în ierarhie și nici Vasile Iasinschi, șeful legionarilor din București. Imensa și importanta Mișcare Legionară era condusă de patru ardeleni: Horia Sima, Nicolae Pătrașcu, Constantin Stoicănescu și Victor Biriș, plus odioasa Poliție Legionară cu șef Ion Boian zis Moisescu, zis Cârțiță, care în 1950 a fost identificat ofițer de Securitate infiltrat la partizanii anticomuniști din Munții Făgăraș. Singurul care s-a sesizat de ceva neobișnuit a fost comandantul Bunei Vestiri, juristul Lefter Mile din Galați. S-a luat după grupul înarmat plecat din București și când a aflat scopul și a încercat să-i oprească, respectivii l-au imobilizat într-o celulă din închisoarea Jilava. N-au știut nimic nici generalul Constantin Petrovicescu, ministrul de Interne și nici colonelul Ștefan Zăvoianu, prefectul Poliției.

Important și relevant este comportamentul generalului Ion Antonescu. El a plecat la Predeal și mai mult decât sigur era ținut la curent prin telefon de Cabinetul Militar – colonel Mircea Elefterescu și de Serviciul Secret – Eugen Cristescu. A doua zi, 27 noiembrie 1940, la Predeal a primit în audiență comună ofițerii de legătură cu el a Armelor și Instituțiilor.

În 1962 am devenit medicul colonelului Ioan Ierinic, originar din Iași și locuind în București str. Labirint 33. La 27 noiembrie 1940 era ofițerul de legătură între Jandarmerie și Președinție și mi-a povestit că în dimineața aceea, la Predeal, generalul Ion Antonescu: a) afișa a nu ști nimic despre masacrul de la Jilava și b) plângea cu lacrimi de crocodil soarta lui „Ghiță”, adică adversarul său în Armată, generalul Gheorghe Argeșanu. Iată că scriem în 1999 aceste rânduri și realmente nu toți mincinoșii reușesc să înșele Istoria.

Lucrurile s-au aranjat la București printr-o tranzacție sinistă. Nu-i de vină nici generalul Ion Antonescu, care a determinat masacrul și nici Horia Sima, care abia aștepta să dispară Mihail Morusoff. De vină sunt prof. Ion Z. Codreanu și Elena Corneliu Codreanu, care cu rudele familiei și cu legionari codreniști în ziua de 27 noiembrie 1940 ora 10 au început să dezgroape cadavrele Căpitanului, Nicadorilor și Decemvirilor și, indignați, au făcut masacrul, care de fapt fusese terminat cu 10 ore înainte. Fac depozitie de martor de la fața locului. Eram chemat ca ultimul care îi văzusem în viață și pentru a identifica nominal cadavrele.

Înainte de a încheia și a semna, să încercăm o concluzie, poate definiție. Ca inteligență și profesionalism, Mihail Morusoff a fost un exemplar rar, chiar model. Calomniile debitate de Eugen Cristescu în

raportul publicat de Cristian Troncotă este subiectiv și fals. Eu i-am cunoscut pe amândoi: Mihail Morusoff o mașină electronică perfectă și Eugen Cristescu o matahală cu brutalitate în decizii și cu gândire de epuizat. Mama lui Eugen Cristescu: evreică din Bacău. De aici simpatia comuniștilor cosmetizați în democrați. Mihail Morusoff a apărat România exact așa cum statuile sunt interesate să nu li se dărâme soclul susținător. Nicolae Titulescu a făcut politică mondialistă, iar Mihail Morusoff a făcut spionaj mondialist și poate, mai exact, comerț de cumpărare și vânzare a informațiilor pe întreg continentul Europa. Există o Bursă invizibilă, dar substanțială, a comerțului de informații pe plan mondial. În calitate de agent multiplu, Mihail Morusoff a lucrat în sens de schimb de informații și de vânzări de ponturi cu toate Serviciile Secrete.

În 1956-1976 am fost medicul ilustrului colonel de cavalerie Radu Miclescu, domiciliat în Șoseaua P. Kiseleff 35. În 1936, dânsul era atașat militar la Paris și a fost vizitat de Mihail Morusoff, cu *nom de guerre* ing. Ștefănescu, care aproape ca ordin i-a cerut ca prin relațiile de intimitate cu ofițerii francezi, să sustragă planurile celebrelor fortificații André Maginot (1877-1932) de la granița cu Germania. La întrebarea „Pentru ce utilitate la București?”, Mihail Morusoff a răspuns: „Asta ne privește pe noi. Dumneata ca ofițer ai sarcina numai de a executa ordinul și de a îndeplini misiunea”. Col. Radu Miclescu a răspuns: „Nu pot înșela încrederea ofițerilor francezi în camarazii lor ofițerii români”. Pedepsa a venit imediat prin transferare la Regimentul de Cavalerie din sudul Basarabiei.

În martie 1940 Serviciul Secret Român a colaborat cu Intelligence Service al Angliei la atragerea în cursă a col. Joseph Beck, ministrul de Externe al Poloniei și

asasinarea lui de necunoscuți pe Șoseaua Snagov și furtul arhivei sale cu angajamentele Angliei față de Polonia în vara 1939.

La capitularea de la 22 iunie 1940 a Armatei Franceze, germanii au găsit în arhivele capturate dovezi că Mihail Morusoff spiona Germania și vindea informațiile Franței.

După primul război mondial, Mihail Morusoff a spionat Rusia în favoarea României și a spionat România în favoarea Rusiei. Există suspiciunea că el a vândut lui Felix Dzerjinski, șeful C.E.K.A. sovietice, fotografia, semnalmentele și legăturile agentului nostru în Rusia, căpitanul Căănău, care a dispărut fără urme. Cine e prietenul tuturor, nu-i prietenul nimănui.

Milcoveanu Șerban, 14 iulie 1999, București.

Addenda. În fața eternității și pentru istorie, ce-a rămas de pe urma lui Mihail Morusoff? Primo: a rămas un nume celebru și un model profesionist greu egalabil. Secundo: a rămas un învățământ și anume că un mic pas greșit poate năruia chiar perfectul. Tertio: a rămas neidentificat un ultra-macro-miliardar, hoțul celor 14 conturi secrete.

În 1995 am semnalat dlui Cristian Troncotă problema de identificare a hoțului și dânsul mi-a indicat pe Emil Haralambie, ca intimul nr. 1 al lui Mihail Morusoff. Acest Emil Haralambie e serie cu mine, absolvent în 1929 al Liceului „Mihai Viteazul”. În anii 1968-1978 a apelat la asistența mea medicală în str. Murgoci 2 și, sărmanul de el, era foarte sărac, în plus de grav bolnav. Cunoscându-mă drept capabil de tăcere și de devotament, circa 20-25 polițiști din Siguranță și S.S.I. au apelat la serviciile mele medicale. Mi-am îndeplinit datoria profesională, nu le-am pus niciodată întrebări politice și fac depoziție de martor că toți au

murit săraci și amărâți. La fel de săraci și la fel de amărâți ca victimele lor preferate, legionarii. Și exact invers ca protejării lor dinainte de 23 august 1944, comuniștii.

TESTAMENTUL POLITIC AL MAREȘALULUI ION ANTONESCU (1882-1946)¹

Toamna 1958. Calea Griviței 7. „Societatea de Istoria Medicinii”. Un evreu cu numele nereșinut de memoria mea face o comunicare, în care susține că Domnitorul Alexandru Ioan Cuza și primul ministru Mihail Kogălniceanu au fost cei mai periculoși dușmani ai țărănimii și că împrăștierea din 2 mai 1864 a avut scopul de a demobiliza lupta de clasă și de a împiedica elanul revoluționar pentru saltul istoric de la exploatarea burghezo-moșierească la dictatura proletariatului și raiul comunist².

¹ Șerban Milcoveanu, *Testamentul politic al lui Corneliu Zelea Codreanu (1899-1938). Testamentul politic al lui Mihail Morusoff (1885-1940). Testamentul politic al marelui Ion Antonescu (1882-1946). Testamentul politic al generalului Aurel Aldea (1887-1949). Mesajul Ultimei Speranțe (testamentul legionarilor nonagenari)*, ISBN 973-0-00924-4, f.ed., București, 1999, p. 49-111.

² În Rusia țaristă a existat o minte luminată și anume primul ministru și ministrul de Interne Petr Arkadievitș Stolypine (1862-1911), care și-a propus să exproprieze marile latifundii și să împrăștierească clasa țărănească. A fost asasinat la un spectacol de teatru în orașul Kiev de un ex-terorist trecut în serviciul Okhranei, așa încât nici astăzi nu se știe cine a avut interes să dispară singurul om capabil de a preveni Revoluția prin crearea unei burghezii rurale, de sine-stătătoare.

Data fiind tăcerea posibil achiesantă a publicului din sală, am cerut cuvântul și am argumentat că Domnitorul Alexandru Ioan Cuza și primul ministru Mihail Kogălniceanu au fost cei mai mari patrioți ai epocii și că nu s-a putut mai mult în favoarea emancipării țărănimii din cauza Imperiului ruso-țarist și Imperiului austro-maghiar, care așteptau motiv de intervenție și pândeau să-și împartă România.

După ședință, vine la mine colonel dr. Ioan Popescu-Sibiu și mă roagă să-l vizitez la cabinetul medical din Bd. Schitu Măgureanu nr. 17 etaj III. M-am prezentat a doua zi. Îmi vorbește cu voce scăzută confidențială. Cu mai multă încredere decât teamă. „V-am invitat să vă dau o informație. S-o scrieți în conștiință și s-o păstrați în memorie. E vorba de mareșalul Antonescu. Cu o oră înainte de execuție, am fost trimis de Comandamentul Capitalei la închisoarea Jilava pentru a încheia un proces-verbal de păstrare a facultăților mintale și a stării de responsabilitate conform unei exigențe a legii pentru aplicarea pedepsii cu moartea. Cu excepția lui Mihai Antonescu profund afectat, toți erau calmi și împăcați cu destinul. După discuția liberă trebuind a fi consultație psihiatrică, mareșalul mi-a făcut o declarație cu rugămintea de a o transmite Națiunii și Istoriei. Îți reproduc cele voite și pronunțate de mareșal: „Nu regret nimic din tot ce-am decis și am făcut. Dacă aș fi pus din nou în aceeași situație, aș decide exact la fel și aș face exact la fel. Regret numai de a mă fi despărțit de Mișcarea Legionară. Dacă îi aveam pe legionari lângă mine, la 23 august 1944 nu eram trădat așa cum am fost trădat. Nu cer grațiere și mulțumesc Majestății Sale Regelui Mihai că în Istoria Neamului Românesc mi-a asigurat poziția lui Mihai Viteazul. Am vrut să spun acestea la proces chiar

și la ultimul cuvânt, dar nu m-a lăsat dumnealui. Ți le spun duminică să le comunicîi celor pe care îi socotești îndreptățiți”. Cred a fi memorat bine cele ce în 1958 mi-a comunicat la domiciliul său dr. Ioan Popescu-Sibiu, medicul psihiatru al Garnizoanei București și eminent om de știință în plus de valoros patriot român.

Evident în cele relatate de colonel medic Ioan Popescu-Sibiu avem Testamentul politic al generalului Ion Antonescu, pronunțat cu o jumătate de oră înainte de execuție în după-amiaza de 1 iunie 1946. Nu există alt text cu îndreptățire de Testament politic. Iar textele din anii premergători, pe care le reproducem mai jos, sunt în perfectă concordanță de idei și sentimente cu ce prezentăm noi aici pentru prima oară.

La 15 mai 1946 în „Memoriu depus Onor. Tribunalului Poporului”, generalul Ion Antonescu scrie: „Voi spune totuși în testamentul politic, dacă voi avea timpul să-l scriu...”. „Ultimul cuvânt” pronunțat la încheierea procesului și reprodus din memorie de Henriette Magherescu și „Scrisoarea din 31 mai 1946 către soție” sunt mult și spun mult, dar n-au concluziile definitive ale unui Testament politic. Le reproducem, întrucât persoana generalului Ion Antonescu se identifică cu Națiunea Română și face parte din Istoria Românilor. Dar mai întâi să analizăm cele încredințate și reproduse de colonel medic Ioan Popescu-Sibiu.

În fața morții toți oamenii sunt sinceri și deci autentici, în testamente nu se scrie decât adevărul sau în cazul cel mai prost ceea ce crezi a fi adevărul. La fel în memorii și jurnale, unde însă se adaugă explicări și justificări. În textul dictat de generalul Ion Antonescu sunt patru idei și anume: 1) ideea de subordonare față de națiune, care are Suveranitatea; 2) ideea de perfectă și sigură justețe a tot ce s-a făcut anterior; 3) ideea de

prețuire a legionarilor de care s-a despărțit și 4) ideea de implicare a Majestății Sale Regelui Mihai I în tragedia sa personală. Să analizăm pe rând.

Ideea de subordonare față de Națiune. Nimic mare în lume și nimic măreț în istorie nu se face fără identificare între persoană și cauză. Dar nu-i același lucru să-ți identifice persoana cu respectiva cauză, ceea ce e altruism și să identifice cauza cu propria persoană, ceea ce e egoism. Din ce categorie făcea parte generalul Ion Antonescu? Întreaga lui carieră militară stă dovadă de sacrificare a persoanei sale și de renunțare la propriile interese. Cine contestă n-ar reuși decât să se pună pe sine în conflict cu adevărul. Și să nu fie crezut în semnalarea altor lucruri reale. Există însă două observații peste care nu se poate trece. În 1935-1937, generalul Aurel Aldea a comandat Brigada de Artilerie Grea de la Turnu Măgurele, care funcțional la manevre și în operații era corelată cu Divizia III Infanterie de la Pitești, de sub comanda generalului Ion Antonescu. De la colegul meu de liceu Vlădescu, ofițer în Divizia III știu că generalul Ion Antonescu era de o exigență și o severitate depășind imaginabilul și că singur generalul Aurel Aldea putea să-i țină piept și să opună argumente valabile la avalanșele de observații, acuze și reproșuri mai mult sau mai puțin întemeiate. Ei bine: în familie cu noi, rudele, generalul Aurel Aldea de mai multe ori a făcut observația că generalul Antonescu „s-a născut întâi dictator și apoi patriot”.

La sfârșitul lui decembrie 1936, Corneliu Z. Codreanu primește prin ing. Nicolae Mareș invitația de a vizita la Predeal pe generalul Ion Antonescu. Ing. Nicolae Mareș citise cartea „Pentru legionari” și la Predeal era chiriașul generalului Antonescu. Corneliu Z. Codreanu a plecat din București cu mare entuziasm și cu

hotărârea de a oferi generalului Ion Antonescu președinția partidului „Totul pentru Țară”, ceea ce înseamnă dreptul de a fi prim-ministru în caz de guvern legionar. Trei zile mai târziu s-a întors la București și mă găseam în biroul său din str. Gutenberg 3. Întrebat de comandanții legionari: „Ce impresie v-a făcut generalul Antonescu?”, Corneliu Z. Codreanu a coborât capul cu vădită tristețe și cu buza de jos umflată de supărare ne-a răspuns „Prea ambițios pentru a putea fi de folos”. Cel puțin eu n-am înțeles dacă „de folos” a fost în legătură cu Legiunea sau în legătură cu Țara? În legătură cu cele discutate n-a circulat nici o informație și Corneliu Z. Codreanu n-a mai spus nimic. Eu n-am auzit și nu cred în afirmația: „Păziți-vă de el. E un om primejdios”, afirmație pe care au pus-o în circulație după 1941 legionarii adepți ai lui Horia Sima. Iată ce se știe precis. Evident, pus de Regele Carol II, ministrul de Război, generalul Paul Angelescu a formulat acuzația unei relații politice neautorizate și i-a ridicat comanda Diviziei III Pitești. Din ianuarie 1937 până la 29 decembrie 1937, generalul Ion Antonescu a primit soldă fără prestație și a stat izolat la locuința sa din str. Postelnicului 21 București.

În 1965 am cunoscut la d-na Adina Hoiescu din actuala str. George Enescu 12 pe Simona Tabacovici, care aflând apartenența mea politică mi-a povestit una din cele două întâlniri în viață cu Corneliu Z. Codreanu. Prima, din iulie 1936, la tabăra legionară de la Carmen Sylva mi-a povestit-o ilustrul avocat Adrian Brudariu și evident nu era spre marea laudă a genului feminin. Ca femeie, Simona Tabacovici era o splendoare și în ochii ei albaștri, într-adevăr, oricine dintre tereștri putea afla cum arată raiul. Simona Tabacovici era confidenta, secretara și spioana Elenei Lupescu. În palmaresul

victoriilor sale a fost și captarea lui Nicolae Titulescu în 1931 să facă cunoștință și să intre în camarila Elenei Lupescu. Atunci, la sfârșitul lui decembrie 1936 este chemată de Elena Lupescu, care îi spune de o întrevedere politică la ski pe Muntele Susai la Predeal între generalul Ion Antonescu și Corneliu Z. Codreanu și îi dă misiune să se bage cu skiul între ei și să afle ce conspiră. În calitate de campioană, Simona Tabacovici se azvârle cu skiul între ei, se răstoarnă simulând un accident și se pune pe gemete ca pentru fractură de col femural. În calitate de gentleman cu educație engleză, generalul Ion Antonescu a ridicat-o de jos și s-a arătat îngrijorat de durerea afișată; dar „Codreanu al dumitale n-a făcut nici un gest de sesizare și de la distanță s-a uitat la mine ca la un obiect fără viață”.

În 1969 am devenit medicul curant al d-nei Suzana Stanovici din înalta societate a „Bucureștilor de altădată” și în plus eminentă cunoscătoare a problemelor politice și a oamenilor politici. În calitate de prietenă a d-nei Maria general Antonescu mi-a spus că Veturia O. Goga era agentă plătită a tuturor serviciilor de spionaj din lume și că zilnic informa pe germani de tot ce prindeau urechile ei și de tot ce construia imaginația ei despre generalul Antonescu. Între altele mi-a povestit ce știe despre întâlnirea de la Predeal la sfârșitul lui decembrie 1936. După ce schiaseră toată dimineața în compania prof. Ion Dobre, generalul Ion Antonescu și Corneliu Z. Codreanu s-au retras într-o cameră de la etaj. La parter, Maria general Antonescu și Suzana Stanovici aud din camera de sus răcnete după răcnete ale generalului Antonescu și numai tăcere din partea lui Corneliu Z. Codreanu. După plecarea lui Corneliu Z. Codreanu, generalul Antonescu e întrebat: „Ce s-a întâmplat?” și acesta în continuare de furie și vehemență

relatează: „Auziți ce susține dobitocul ăsta!!?” D-na Maria general Antonescu, cu calmul ei proverbial și cu dulceața ei în voce, cere precizări, evident în scop terapeutic drept abreacție detensionantă. Generalul Antonescu: „Auzi, dobitocul vrea să facem alianță cu nemții!!” ...Când i-am spus că Armata refuză alianța cu Germania, dobitocul îmi spune că Armata e a Țării și că Țara decide!!!!... În mintea lui de dobitoc, nu Armata, ci Parlamentul e Țara și, că dacă Parlamentul decide, Armata trebuie să se conformeze... Un dobitoc acest Codreanu”.

Încă o informație. Verișoara mea primară a fost căsătorită cu unul din oamenii perfecți cunoscuți de mine: ing. Ionică Panteli, fiul unui general din Galați și frate cu comandorul de Marină Georgică Panteli. Ing. Ionică Panteli avea o întreprindere de construcții cu șantiere în toată țara și o vilă de odihnă la Predeal. Această vilă se găsea alături de vila generalului Antonescu, de unde prietenia dintre ei. În 1941 primește comanda de a construi, în cel mai mare secret, depozitul de muniții al Armatei la Valea Iașului, 30 km nord de Pitești. Pe parcursul anului 1939 și în primăvara 1940, ing. Ionică Panteli era de nenumărate ori chemat din curtea vilei sale și generalul Ion Antonescu, cu spume la gură și cu indignare de patriot, îi arăta trenuri cu cisterne de petrol în drum spre Germania: „Uite unde se duce bogăția Țării! Uite cum ticăloșii ne-au vândut nemților! Uite unde am ajuns la cheremul dușmanilor”. Ing. Ionică Panteli îl aproba în calitate de vecin și cu respect pentru grad, dar în intimitate avea ideile și concepțiile tuturor bunilor români: Alianță din sentiment cu Franța. Alianță din rațiune cu Germania. Dușmanul nostru e numai Rusia și orice alianță e bună care ne apără de agresiunea și invazia ei.

Revenim la Testamentul politic. A doua idee. Convingerea de perfectă justețe a celor din trecut: „Nu regret nimic din ce-am decis și ce-am făcut și dacă aș fi pus în aceleași situații aș decide la fel și aș face la fel”. Să analizăm.

Numărul 1. Generația de patrioți și de eroi care ne-a întregit România în primul război mondial a fost în totalitate pentru democrație și împotriva dictaturii. Democrația e sistemul legitim de guvernare a națiunii în propriul stat și e cea mai productivă autoguvernare prin cursa de întrecere a părților componente și prin selecția operată asupra ideilor, cadrelor și programelor. Și democrația are lipsuri și defecte, dar are mai puține și remediabile din toate celelalte regimuri politice, fie populare, fie personale. Iar marele ei avantaj este că nu închide poarta viitorului, în sensul că prevede posibilitate de îndreptare pe cale pașnică și pentru schimbare nu obligă trecerea la violență sau înfrângerea în război.

În România interbelică singura persoană îndreptățită a fi eventual dictator era mareșalul Alexandru Averescu, iar în consens cu națiunea, el a refuzat să facă în România ceea ce în mai 1926 a făcut mareșalul Joseph Pilsudski în Polonia. Culmea anormalității este că singurul cu scop de dictatură era cel mai neîndreptățit din întreaga Românie, și anume Carol II: desertor și automutilat în timpul războiului, viață personală de nesoros și de imoral și fără partizani sau aliați. Ideea de dictatură a avut-o și a manifestat-o încă din 1923-1924 și aceasta a fost principala cauză a alungării în exil de către Părintele Patriei, primul ministru Ionel I. C. Brătianu, în consens cu Regele Ferdinand și cu Regina Maria.

Toate nenorocirile României au provenit una din alta prin determinism direct din moartea la 24 noiembrie

1927 a primului ministru Ionel I. C. Brătianu, în plină vigoare creatoare, la vârsta de 62 ani, și prin eroare terapeutică unică în istoria medicinei universale.

La 5 iunie 1930, Carol II este adus în țară de Masonerie și la 8 iunie 1930 este instalat Rege: nu cu asentimentul primului ministru Iuliu Maniu, ci mulțumită lipsei sale de prevedere în timp util și mulțumită neascultării de către propriul său partid. Încă din iulie 1930 a început punerea în aplicare a planului de uzurpare a Suveranității Națiunii și de instituire a dictaturii personale: a) fragmentarea partidelor guvernamentale astfel încât să piardă eficiența; b) izolarea, la nevoie exterminarea marilor personalități politice Vintilă I. C. Brătianu, I. G. Duca, Iuliu Maniu și mareșal Averescu; c) instigarea la răfuire nejustificată și la reciprocă exterminare a celor două forțe legitime: democrația și naționalismul; d) organizarea anarhiei și provocarea haosului pentru a fi invocate drept justificare a dictaturii și ultimă șansă de salvare și e) întocmirea de Mihail Morusoff cu banii Armatei a 1.000.000 dosare individuale pentru intimidarea și șantajul aparatului de Stat și clasei conducătoare.

Conspirația devenise mai mult decât clară când, de pe poziția de Rege, Carol II: a) și-a dat adeziunea la cele trei ilegalizări din ianuarie 1931, martie 1932 și decembrie 1933 a Mișcării Legionare; b) a organizat nu numai provocarea, dar și reușita atentatului din 29 decembrie 1933 împotriva primului ministru I. G. Duca; c) a instituit la 30 decembrie 1933 starea în asediu în toată Țara și cenzura militară a presei și editurilor și d) a impus în gimnazii și licee „Straja Țării” după modelul evident al formei și nu al fondului după Ballila din Italia și Hitler Jugend din Germania.

Motivul de justificare a loviturii de Stat a fost reușita în alegerile parlamentare din 20 decembrie 1937 a partidului „Totul pentru Țară”, care a primit aproape 16 % din totalul voturilor exprimate și 66 locuri în Camera Deputaților. Ceea ce s-a invocat drept „pericolul legionar” nu era pericol pentru țară, fiind unica salvare a independenței și a granițelor în eventualitatea înlocuirii Franței de către Germania în Europa, dar era pericol real și sigur pentru conspirația prodicatorială a ex-regelui Carol II, întrucât prin Pactul Iuliu Maniu – Corneliu Z. Codreanu din 25 noiembrie 1937 se înlocuia războiul civil prin conlucrare sinergică între Democrație și Naționalism.

Legionarismul n-a fost pericol pentru Țară, ci a fost pericol pentru ex-regele Carol II. Pentru Țară aducea curentul de ascensiune socială care să optimizeze clasa conducătoare și să rezolve problema evreiască și aducea în politica externă realismul alianței tactice cu Germania devenită Europa. Pentru ex-Regele Carol II, legionarismul a devenit pericol mortal din momentul încheierii Pactului cu Iuliu Maniu – P.N.Ț. și George I. I. C. Brătianu – P.N.L., care transforma națiunea pulverizată în națiune solidarizată.

Alegerile parlamentare au avut loc duminică 20 Decembrie 1937 și rezultatul lor s-a dat publicității numai Miercuri 23 decembrie 1937. Pentru ce? Pentru că ex-regele Carol II a vrut să dea lovitura de Stat la 22 decembrie 1937 fără să se dea publicității rezultatul voturilor și astfel să pună Națiunea în fața faptului împlinit. Pentru reușita loviturii de Stat și pentru instituirea regimului de Dictatură nu-s suficiente complicitatea Poliției Secrete și monopolul mass-media; mai sunt necesare, chiar indispensabile, cooperarea Armatei și sprijinul Finanței. Cum în România anului de

vârf 1937 evreii administrau 80 % din bănci, 70 % din comerț și 60 % din industrie, sprijinul Finanței venea de la sine odată cu invocarea „pericolului legionar”.

Enigma o constituie Armata. Armata este, de fapt, Marele Stat Major cu principalele sale secții: Mobilizare, Informații, Operațiuni și Servicii. La data aceea, șeful Marelui Stat Major era generalul Ștefan Ionescu în intimitate „Țiganul”, care n-a avut preocupări politice și de aceea nici n-a făcut carieră deosebită în cei șase ani ai dictaturii carlisto-antonesciene. În dimineața de 22 decembrie 1937, generalul Ștefan Ionescu-Țiganul e chemat la Palatul Regal și Regele Carol II, în calitate de „cap al oștirii” îi cere colaborarea pentru „salvarea țării”. Generalul Ștefan Ionescu-Țiganul răspunde că nu vede necesitatea de a aduce Armata în politică, întrucât misiunea ei este numai de a apăra independența națională și granițele statale în caz de război. Ex-regele Carol II invocă drept dovadă „pericolul legionar” și generalul Ionescu răspunde că „nu vede în ce ar putea legionarismul să fie pericol atât de mare încât să justifice schimbarea Constituției” și că „s-ar putea ca dracul să nu fie atât de negru pe cât se spune”.

După o discuție care n-a ajuns la opinia publică, generalul Ionescu obține o întrevedere în trei pentru lămurirea lucrurilor și explicarea pozițiilor. Cu mandat de la Rege, generalul Ionescu vine la sediul legionar din str. Gutenberg 3 pentru a-l lua pe Corneliu Z. Codreanu la Palatul Regal. Mă găseam la sediu și am văzut scena prin peretele de sticlă dintre biroul lui Corneliu Z. Codreanu și camera celor cinci secretari: Nicolae Horodniceanu, Ioan Dobrin, Nicolae Smărăndescu, Stelian Stănicel și Mugur. Verbal și în scris, Corneliu Z. Codreanu a răspuns că până la publicarea rezultatului alegerilor parlamentare este legat de Pactul cu Iuliu

Maniu și George I. I. C. Brătianu și, deci, în caz de necesitate și chemare la M. S. Regele nu poate veni decât împreună cu dânsii.

După plecarea generalului Ionescu, Corneliu Z. Codreanu ne-a rechemat în birou și ne-a comunicat situația. Majoritatea comandanților legionari au fost de acord și după știința și memoria mea singur principalul consilier ing. Virgil Ionescu a spus: „N-ați făcut bine, Căpitane! Trebuia să vă duceți și să spuneți direct și personal Regelui punctul de vedere al Mișcării”.

Revenim la conspirație. Neavând colaborarea Marelui Stat Major, Regele Carol II s-a adresat celor șapte comandanți de corpuri de armată și celor cinci inspectori de arme. Toți l-au refuzat și numai după șapte zile s-a ajuns la înțelegerea cu generalul Ion Antonescu, care în ierarhie era numai comandant de divizie și care la data aceea nu avea nici o comandă și era „la dispoziția ministrului”. Aceasta este explicația pentru ce excepția de la regulă; după căderea în alegeri, la 20 decembrie 1937, a guvernului Gheorghe Tătărescu, numai după nouă zile³, la 29 decembrie 1937, Regele Carol II a numit un nou guvern Octavian Goga. Dificultatea n-a fost găsirea unui partid și unor politicieni, ci a fost găsirea unui general care să accepte ce a acceptat generalul Ion Antonescu și anume: a) să pregătească aducerea Armatei în politică pentru susținerea dictaturii și b) să amăgească cu aparența de colaborare pe Octavian Goga și pe prof. A. C. Cuza până vine din străinătate acordul diplomației anglo-franceze pentru uzurparea Suveranității și instituirea dictaturii.

³ Tot din această cauză rezultatul alegerilor parlamentare a fost publicat de „Monitorul Oficial” la mai multe zile după 20 decembrie 1937.

Ce l-a determinat pe generalul Ion Antonescu, care nu era *homo Regius*? Exact diagnosticul lui Corneliu Z. Codreanu: „Prea ambițios pentru ca să poată fi de folos” și raționamentul greșit că „regele Carol II se va ocupa de chefuri, femei și vânători”, iar „dictatura va fi exercitată de persoana sa”. Nu există altă explicație.

Acordul de la Foreign Office și de la Quai d'Orsay a venit la 9 februarie 1938 și în câteva minute s-a decis demiterea guvernului provizoriu Octavian Goga și numirea guvernului de instituire a dictaturii.

Generalul Ion Antonescu s-a lovit de pretenția lui Nicolae Iorga și, drept soluție a diferendului, Regele Carol II l-a scos de la naftalină pe Patriarhul Miron Cristea și l-a pus marionetă mai mult sau mai puțin inconștientă drept prim-ministru. Nicolae Iorga a devenit „consilier regal”. Generalul Ion Antonescu a rămas ministru de război și conform celor premergător convenite, a scos armata din cazărmi și a nominalizat ofițeri de „disciplină oarbă” în toate posturile de conducere ale aparatului de Stat.

La 29 martie 1938 se pune problema de a onora promisiunea făcută străinătății de executare a lui Corneliu Z. Codreanu și de lichidare a Mișcării Legionare. În acest scop, guvernul Miron Cristea I cu generalul Ion Antonescu la Ministerul de Război e înlocuit de guvernul Miron Cristea II, având la Ministerul de Război pe generalul Gheorghe Argeșanu și de la 14 octombrie 1938 pe generalul Nicolae Ciupercă.

Să analizăm mai departe convingerea generalului Ion Antonescu de a fi judecat și de a fi decis în mod just, deci neregretabil. Participarea României la războiul antisovietic era obligatorie și a avut susținerea întregii Națiuni pentru eliberarea Basarabiei și Bucovinei, dar

mai departe de Nistru n-a avut aprobarea celor mai mulți generali și a avut împotrivirea ambelor partide, Național Țărănesc Iuliu Maniu și Național-Liberal Constantin I. C. Brătianu. Ca atare e întrebare dacă generalul Ion Antonescu are sau n-are vinovăție în ce s-a întâmplat mai departe de granița noastră legitimă, Nistrul?

Mai întâi faptele și apoi judecata. Acest război început la 21 iunie 1941. Era sau nu era legitim? Putea sau nu putea fi evitat? Trebuia sau nu trebuia să participăm? Sunt întrebări de istorie universală și noi suntem mult prea mici, atât pentru dreptul de a judeca, cât și pentru capacitatea de a nu greși. Legea istorică a României este de a participa la ce poate fi optimizat și de a ne adapta la ce nu poate fi schimbat. Experiența de 2.000 de ani ne-a învățat să avem răbdare pentru că binele poate să vină și până atunci este adevărat ce a spus Domnitorul George Bibescu la jumătatea sec. al XIX-lea: „Soarta acestei țări este de a fi în veci smerită”. Iar dacă Dumnezeu mai tare ca oamenii ne-ar cere a ne spune părerea în politica mondială, spunem în același timp că germanii au dreptul de a decide întrucât sunt poporul cel mai productiv și cel mai folositor omenirii și că toate cele 55 popoare din Rusia au drept la libertate fiind toate 55 victime ale imperialismului țarist ieri și ale imperialismului sovietic astăzi. Iar pentru mâine încă e de găsit soluția care să împace dreptul de decizie al celor cu răspunderea omenirii și dreptul la viață al celor alcătuind omenirea⁴. Spunem cele de mai sus pentru a explica abținerea noastră de a participa la războaie din afara granițelor noastre sau cu obiective de politică mondială. Războiul antisovietic era o inevitabilitate de

⁴ Într-o emisiune televizată, dl. Dan Amedeu Lăzărescu a semnalat dimensiunile macro-istorice ale înlocuirii O.N.U. prin N.A.T.O. în politica mondială.

foarte mult timp. Rușii sunt un popor cu capacitate mică de a construi pe verticală și cu nevoie, niciodată satisfăcută, de a se întinde pe orizontală. Asemenea uleiului: ei se întind până unde pot ajunge, se opresc numai unde li se rezistă și de unde au invadat nu pleacă decât alungați cu forța. La această ereditate etnică neîncetat expansionistă s-a adăugat necesitatea socială de generalizare planetară. Comunismul este atât de contrar firii omenești și ordinii naturale încât singura lui șansă de continuare în istorie este exterminarea termenilor de comparație prin generalizare planetară. Primejdia comunistă este atât de gravă și atât de sigură încât nu se poate ca omenirea încă sănătoasă și încă validă să nu reacționeze drept proprie apărare și de la împăratul Napoleon I se știe că „atacul este cea mai bună apărare”. Nu în numele omenirii, ci în numele Divinității, încă dinainte de Adolf Hitler și de Benito Mussolini a fost lansată și se cunoștea noțiunea de „cruciada antibolșevică”. Corneliu Z. Codreanu a adoptat-o încă din 1919 și nu din motiv ideologic: capitalism sau comunism, ci din instinct național și ca reacție de apărare. Suntem o insuliță latină în oceanul slav și din octombrie 1917 panslavismul a fost înlocuit de comunism.

De războiul antisovietic generalul Ion Antonescu a fost încunoștințat și el și-a dat asentimentul, poate mai exact și-a luat angajament: în noiembrie 1940, când la Viena a semnat aderarea României la Pactul Anti-Komintern; în ianuarie 1941, când a solicitat ajutorul Germaniei pentru alungarea legionarilor de la guvernarea României și la 12 iunie 1941, când Führerul, în calitate de șef suprem, i-a încredințat comanda armatelor româno-germane din sectorul sudic.

La angajamentele luate de generalul Ion Antonescu, hotărând de unul singur pentru întreaga Armată și întreaga Românie, a reacționat generalul Iosif Iacobici, cel mai sus în ierarhia militară și la data aceea ministrul Apărării Naționale. El convoacă pentru dimineața de 16 iunie 1941 Consiliul Superior al Oștirii, alcătuit din: generali de la Ministerul de Război, generali de la Marele Stat Major, comandanții celor șapte corpuri de armată din teritoriu și inspectorii de arme din structura armatei. Cu un sfert de oră înainte de ședință, convoacă în biroul său pe generalul Aurel Aldea, comandantul Corpului 7 Armată Sibiu și pe generalul Nicolae Ciupercă, comandantul Corpului 4 Armată Iași: „Nebunul și-a luat față de Hitler angajamentul să mergem mai departe de Nistru până la Vladivostok. Aceasta înseamnă să ne distrugem singuri Armata și o țară fără Armată este o țară fără independență. Nu-l putem opri pe nebun decât punându-l în fața unei hotărâri unanime a Consiliului, ca după eliberarea Basarabiei să ne oprim pe Nistru. Tu, Aldea, vei susține oprirea pe Nistru, tu Ciupercă vei susține pe Aldea, eu voi formula textul hotărârii și o voi pune la vot”.

Generalul Ion Antonescu a venit la ședință furios, întrucât în orgoliul său se simțea tras la răspundere, adică chemat la raport de o autoritate superioară persoanei și voinței sale. El a vorbit 30 de minute, relatând ultima sa întrevedere cu Führerul stăpân al întregii Europe și a repetat cele două avantaje pentru România: a) să reluăm Basarabia și nordul Bucovinei și b) să scăpăm de dușmanul ereditar de 300 de ani.

Generalul Aurel Aldea: „Da! Trebuie să profităm de acest război dintre nemți și ruși și să ne reluăm Basarabia. Dar ne oprim pe malul drept al Nistrului și așteptăm cu arma la picior”. Generalul Ion Antonescu: „Pentru ce să

ne oprim? Ce să așteptăm?” Generalul Aurel Aldea: „Armata noastră nu-i echipată pentru războiul de mare viteză pe spații imense. O să alergăm pe câmpii ținându-ne de pulpana nemților, lor nu le vom fi de nici un ajutor și noi ne vom distruge armatele numai cu marșurile”. Generalul Ion Antonescu: „Nu-i așa. La est de Nistru, Armata Română va fi echipată la egalitate cu Armata Germană și nu va fi infanterist român care să meargă pe jos”. Generalul Aurel Aldea: „Un război nu poate fi purtat decât în conformitate cu instinctul național și cu susținere de către opinia publică. Opinia publică susține eliberarea Barabiei și Bucovinei, dar nu susține un război dincolo de Nistru, care este al Nemților și nu al nostru”. Generalul Ion Antonescu: „Care opinie publică? Oamenii englezilor? Oamenii jidanilor? Care opinie publică? Politicienii ăia boșorogi care au distrus România? Eu nu fac războiul cu ei. Eu fac războiul cu tineretul naționalist care este angajat în cruciada anti-bolșevică”.

Înainte de a relata mai departe, să ne oprim puțin și să deschidem o paranteză. Prin expresia „tineretul naționalist care este angajat în Crucida anti-bolșevică”, generalul Ion Antonescu nu se putea referi decât la Mișcarea Legionară și la declarațiile de politică externă ale lui Corneliu Z. Codreanu în noiembrie 1936 și în decembrie 1937. După evenimentele din 20-23 ianuarie 1941, generalul Ion Antonescu a dat ordine: a) primul ordin a fost de împușcare cu gloanțe în ceafă pe loc, fără anchetă, odată cu identificarea de legionar pe evidențele Poliției Secrete din timpul dictaturii ex-regelui Carol II și b) al doilea ordin către Parchetul Tribunalului Militar București la începutul lui iunie 1941 de condamnare la moarte a șefilor și miniștrilor legionari în frunte cu

generalul Constantin Petrovicescu și prof. Traian Brăileanu.

Revenim la ședința din 16 iunie 1941 a Consiliului Superior al Oștirii. Generalul Aurel Aldea: „Vorbiți, domnule general, de tineretul naționalist al Țării. L-ați întrebat sau nu l-ați întrebat? Eu l-am întrebat. Aseară am avut la masă pe doctorul Șerban Milcoveanu, care a fost Președintele Studențimii din toată România. La întrebarea mea „Ce opinie are tineretul naționalist?” Răspunsul lui a fost clar și categoric: «Până la Nistru da. Dincolo de Nistru nu»”.

La auzul celor relatate de generalul Aurel Aldea, generalul Ion Antonescu a intrat într-un acces de excitație psiho-motorie greu de descris în cuvinte și cum se întâlnește numai în clinicile de psihiatrie. Întâi a încercat să răstoarne masa de nuc pentru 30 persoane și, neputând, a ridicat în aer scaunul și a început să fugărească pe generali, strigând „Sunt singurul care mi-am luat răspunderea țării. Nici unul din voi n-a asumat răspunderea. Eu răspund cu capul, eu comand fără condiții. Nu accept opoziție și cine nu acceptă hotărârile mele să plece și dacă nu pleacă îl dau afară”.

Sursa mea de informații este însuși generalul Aurel Aldea, care mi-a relatat două scene macro-istorice în dimineața de 30 martie 1943, când mi-a încredințat să duc pe front la șase generali comandanți de divizii și de corpuri câte o scrisoare confidențială de solidarizare a Armatei cu M. S. Regele Mihai I, în vederea inevitabilului eveniment care va fi 23 august 1944. Toți cei șase generali au primit corespondența, m-au privit direct în ochi și prin ochi în suflet și, la 23 august 1944, Armata a fost în totalitate cu Regele și Țara. A doua scenă macro-istorică relatată de generalul Aurel Aldea se referă la procesul așa-zisei „Rebeliuni legionare” și la

ordinul generalului Ion Antonescu să se dea pedepse cu moartea inclusiv pentru generalul Constantin Petrovicescu și prof. Traian Brăileanu. Voi reproduce în alt text.

Ne întoarcem la ședința din 16 iunie 1941 a Consiliului Superior al Oștirii. În fața asumării răspunderii totale și în fața angajamentului de a răspunde cu capul, pronunțate public de generalul Ion Antonescu, cei 30 de generali comandanți de Corpuri și inspectori de Arme au părăsit ședința, după expresia generalului Aurel Aldea „ca stolul de potârnicchi în fața puștii vânătorului”. Generalul Aurel Aldea pleacă direct la Sibiu, unde era P. C. al Corpului VII Armată. Aici găsește telegramă să se întoarcă imediat la București direct la Ministerul de Război. Propria sa relatare către mine în martie 1943: „Mi-am închipuit că Antonescu a fost scos din accesul de nebunie și că Consiliul își reia ședința în condiție de calm și raționalitate”.

Seara 16 iunie 1941. Ministerul Apărării Naționale din Piața Valter Mărăcineanu. La coborârea din automobil îl încadrează patru ofițeri, care îl conduc la Direcția Personal. Aici i se înmâna decizia ministerială de reformă din Armată pentru incapacitate, la propunerea semnată de generalul Petre Dumitrescu, inspector al Armei Artilerie. La ieșirea din Minister îl încadrează patru civili comisari la Serviciul Secret, care îi arată decizia Ministerului Afacerilor Interne semnată de general Dumitru Popescu de domiciliu obligatoriu fără termen în com. Drăgănești, jud. Olt, sub paza Jandarmeriei din localitate.

Lucrurile nu s-au oprit aici. Trei zile mai târziu, 19 iunie 1941. Președinția Consiliului de Miniștri din Piața Victoriei. Sub conducerea generalului Ion Antonescu, miniștrii nu deliberează angajarea României în războiul

antisovietic, ci fiecare relatează pregătirile făcute și deciziile luate de respectivul minister în vederea războiului; însuși M. S. Regele Mihai I a trebuit să afle de la Radio Londra că România a intrat în război și că sunt lupte la granițe. Ministrul Ordinii Publice, generalul Jack Popescu, prezintă cele cinci liste de prizonieri politici internați în lagărul de la Târgu-Jiu: a) 6.000 comuniști din toată țara; b) 600 suspecți de spionaj anglo-american; c) 1.500 așa-zisi alarmiști, în special din București; d) 1.500 legionari din zona operațiilor militare de pe Prut și e) 20.000 evrei din Iași și zona operațiilor militare.

Din capul mesei, generalul Ion Antonescu ascultă în tăcere și nu scoate decât patru cuvinte „Aducă-l pe doctorul Șerban Milcoveanu”. Neștiind cine sunt, generalul Jack Popescu m-a adăugat cu tocul pe lista dactilografiată a celor 6.000 comuniști.

În alt text voi povesti epopeea mea în lagărul de la Târgu-Jiu. *Pro memoria* semnez: dintre legionari, pe Sebastian Erhan din Câmpulung-Moldovenesc și, dintre „alarmiști”, pe regizoarea Marieta Sadova și pe artista Corina Constantinescu.

„Câinele Roșu” a mai luat trei decizii cu privire la persoana mea în acele câteva zile de însemnătate istorică pentru România și pentru război: a) ordin către Ministerul Educației Naționale să fiu dat afară din funcția de asistent universitar și, *mirrabile dictu*, Consiliul profesoral al Facultății de Medicină a refuzat să-l execute; b) ordin către Uzinele și Domeniile Reșița să fiu dat afară din funcția de medic consultant și directorii ing. Alexandru Popp și ing. Gheorghe Z. Ioan au refuzat să-l execute și c) ordin către Tribunalul Militar Craiova să-mi ridice gradul de sublocotenent și procurorul colonel Marcel Vlădescu a tot amânat până la

23 august 1944 procesul sub motiv că n-a primit de la București dovezile de vinovăție necesare la motivarea sentinței. „Câinele Roșu” n-a aflat că nu i se execută ordinele cu privire la persoana mea.

Când s-a instituit pentru legionari pedeapsa cu moartea prin trimitere pe front în linia I, am fost scos din lagărul de la Târgu-Jiu și trimis în bătăliile de la Odessa, Kerci și Sevastopol. Dar în loc de moartea bine programată, dar insuficient organizată de Serviciul Secret, am primit de la adevărata Armată Română „Coroana României”, panglica „Virtute Militară” și „Steaua României”.

Să ne întoarcem la Testamentul politic dictat de generalul Ion Antonescu la 1 iunie 1946. Ideea că nu regretă nimic din ce a decis și din ce-a făcut. Am arătat mai sus cum s-a purtat cu generalul Aurel Aldea, care era o mare valoare profesională în plus de un mare devotament patriotic. În 1910, Armata l-a trimis pentru studii de specialitate în Germania și la manevrele armatei germane pe anul 1911 el, simplu locotenent, a luat premiul II în arta și știința Artileriei. Cea mai impresionantă însușire la generalul Aurel Aldea erau gândirea strict rațională și exprimarea strict concisă. Totul legat de realitate și nimic în afara realității; într-adevăr, esența perfecțiunii militare este realismul.

Și cu alți generali, dictatorul s-a purtat la fel. Nu admitea decât subordonare de obiect și execuție de mecanism. Se știe că abdicarea ex-regelui Carol II a fost provocată de insurecția armată a legionarilor din noaptea de 3/4 septembrie, dar a fost determinată de generalul Dumitru Coroamă, comandantul Diviziei de Gardă, care a refuzat să execute ordinul de „a îneca Bucureștiul în sângele legionarilor răsculați” și de generalul Constantin Nicolescu, ministrul Apărării Naționale, care a refuzat

să execute ordinul de a aduce trupe din provincie pentru represiune. Instalat dictator, generalul Ion Antonescu și-a adus de pe Prut, în marș forțat, la București, Divizia III Infanterie Pitești, care îi era devotată personal. La 12 septembrie 1940, cheamă în audiență pe generalul Dumitru Coroamă: „N-ai tras când Carol ți-a ordonat. Nu discut. Dar dacă eu îți ordon, vei trage sau nu vei trage în legionari?”. Generalul Coroamă: „Nu iau nici un angajament fără să cunosc. Mă voi orienta la fața locului după cum va fi situația”. Pe loc, generalul Coroamă a fost scos din București și trimis la Corpul IV Iași, iar Divizia de Gardă trimisă la Prut în locul Diviziei III. În iunie 1941 la începerea războiului și fără nici o explicație decât bunul plac, generalul Coroamă a fost scos din cadrele active ale Armatei și trimis în comuna natală din jud. Neamț.

Primăvara 1944. Armata sovietică a trecut Nistrul și Prutul, s-a oprit unde a vrut și s-a așezat la pândă pe diagonala Moldovei, aliniamentul Pașcani-Iași-Chișinău. Generalul Ion Antonescu se duce în jud. Neamț, vizitează pe generalul Coroamă, simplu civil și îi oferă comanda Armatei IV, deci al treilea sau al patrulea în ierarhie. Generalul Coroamă îi răspunde: „Nu, Ionele! Tu ai adus pe ruși în Țară, tu să porți răspunderea în Istorie. Nu mai căuta complici pentru că singur ești de vină”. Sursa mea informativă este avocatul Scarlat-Ică Spirescu, care pentru asistență juridică de calitate în 1944 a fost solicitat de generalul Dumitru Coroamă și în 1946 de generalul Constantin Petrovicescu.

Nu cunosc amănunte pentru a expune, dar exact la fel s-a purtat generalul Ion Antonescu: cu generalul Florea Țenescu, fost șef al Marelui Stat Major, cu generalul Nicolae Ciupercă, fost ministru de Război și, la data demiterii, comandantul Armatei IV și cu

generalul Iosif Iacobici, la data demiterii ministru de Război și șef al Marelui Stat Major. Născut întâi dictator și apoi patriot, după expresia-diagnostic a generalului Aurel Aldea, mareșalul Ion Antonescu: socotea România drept moșia sa personală, se juca cu generalii ca popicele la cârciumă și trata Armata drept o cârpă în mâinile sale. Pe generalul Pastia l-a trimis pe linie moartă pentru vinovăția din Școala Militară, când aveau 19 ani, de a-i fi dat porecla de „Câinele Roșu”. Pe generalul Cantuniari idem l-a trimis pe linie moartă pentru vinovăția de a fi semnalat eroarea de gândire militară a atacării Odessei succesiv câte 1-2 divizii în loc de simultan toate 15. Dar cea mai mare ură o avea împotriva generalului Gheorghe Argeșanu, care la naștere îi era mai mic cu un an și la promoție îi era cu un an înainte. Generalul Argeșanu nu era un geniu, dar tatăl lui, arhitectul șef al orașului Slatina l-a trimis la școală cu doi ani înainte de vârsta de 7 ani și învățătorii nu s-au împotrivit. Istoricii militari ar avea datoria să elucideze modalitatea cum a fost scos din cadrele active ale Armatei cel mai valoros general al nostru din acea epocă, generalul Iosif Iacobici. Nu am siguranța memoriei mele, dar în 1970, dintr-o discuție cu generalul Paul Leonida am înțeles că generalul Ion Antonescu a cerut generalului Iosif Iacobici un raport asupra celor ce gândeste în general despre războiul antisovietic și acest raport l-a înaintat comandantului suprem, Führerul Adolf Hitler. Acesta, furios de adevărurile exprimate, a decis eliminarea din Armata Română, așa cum a eliminat pe mulți alții din Armata germană, cu acuzația de dizidență egală cu rebeliunea.

Revenim la Testamentul politic din 1 iunie 1946 al mareșalului Ion Antonescu. Afirmația că nu regretă nimic și că ar decide și ar face exact la fel. Cum a

comandat Armata Română din 21 iunie 1941 până la 23 august 1944. Iunie-iulie 1941. Bătălia de la Țiganca. Țiganca este o mică comună pe malul stâng al Prutului, deci în Basarabia, în dreptul orașului Fălciu, deci ceva mai sus de jumătatea distanței dintre Iași și Galați. Importantă e așezarea geografică: satul vizibil e sus pe coama unui deal numit promontoriu, întrucât prelungește spre vest masivul de dealuri și păduri din centrul Basarabiei, iar sub sat, invizibil, un vast teren mlăștinos, camuflat de o bogată vegetație înșelătoare. La examenul de general din anul 1930 s-a dat spre temă „Recucerirea Basarabiei” în eventualitatea că armatele rusești deja o ocupă până la Prut și Dunăre. Au reușit și au luat gradul de general toți candidații care au ținut seamă de configurația terenului: dealurile favorizează rezistența pe poziție și șesurile favorizează înaintarea și manevrarea. Ca atare, pentru recucerirea Basarabiei va înainta o armată pe la sud pe direcția Galați – Reni – Ismail – Bolgrad/Cetatea Albă și Tighina și o armată pe la nord Suceava – Cernăuți – Storojineț – Edineț – Hotin – Soroca – Bălți și Tighina, astfel ca invadatorul rus să fie prins și încercuit la mijloc până ce singur se predă. Numai colonelul Ion Antonescu a imaginat alt plan strategic și anume: întreaga armată română înaintând ca o coloană străpungătoare pe direcția Iași – Ungheni – Chișinău și Tighina și apoi lovirea succesivă până la zdrobire a dușmanului azvârlit în dreapta și apoi a dușmanului azvârlit în stânga. Comisia examinatoare a pus concluzie că acest plan nu ține seama de relieful terenului și duce la o autodistrugere asemănătoare victoriei „à la Pyrrhus” din anul 279 î.Hr. Colonelul Ion Antonescu a fost întâi trântit și apoi trecut, în baza intervenției la fața locului a mareșalului Constantin Prezan.

21 iunie 1941. În ultimul moment și din proprie inițiativă, generalul Ion Antonescu schimbă pentru Armata IV punctul de escaladare a Prutului: în loc de Oancea, lângă Galați, la Țiganca, în dreptul Fălciului. Întâi, Divizia de Gardă general Nicolae Șova și apoi Divizia 21 general Nicolae Dăscălescu trec Prutul și se imobilizează, țință fixă, în mlaștină, cu noroiul mai sus de gleznele infanteriștilor și mai sus de osia roților la tunuri și vehicule. Sus pe deal, în com. Țiganca, sovieticii aveau mitraliere și branduri cu care, asemenea potopului din cer, au trimis la moarte cele două divizii ajunse țință fixă în noroi. Sursele mele de informații: preotul Manta de la Sfânta Mănăstire Cașin din București și viitorul general Ionescu-Saint Cyr, amândoi din Divizia de Gardă și amândoi cunoscuți în practica medicală prin anul 1960. Armata III general Petre Dumitrescu a fost brațul stâng din nord, care în vara lui 1941 a eliberat Bucovina și Basarabia.

Actualii istorici militari ascund tragedia de la Țiganca și pentru a nu-și dezminți redactarea triumfalistă, ei au înlocuit „trecerea Prutului pe la Țiganca” cu „trecerea Prutului pe la Fălciu”. Dar, în geografie, județul Fălciu, lung de 25 km și cu 2.120 kmp e mai cunoscut decât comuna Fălciu, cu 3197 locuitori, care, într-adevăr, e așezată pe Prut. Com. Țiganca din jud. Cahul este exact față în față cu com. Fălciu din jud. Fălciu, în prezent desființat.

Bătălia de la Odessa. Războiul antisovietic început la 21 iunie 1941 s-a purtat după „Planul Barbarossa”, după numele, mai exact, cognomenul împăratului german Frederic I (1123-1190, domnitor din 1152) și care a fost conceput încă din primul război mondial și definitivat pentru al doilea război mondial. În „Planul Barbarossa”, sectorul nordic avea misiunea de a asedia

și a imobiliza armata sovietică la Leningrad; sectorul sudic idem avea misiunea de a asedia și a imobiliza armata sovietică la Odessa; în schimb, din sectorul central, cinci armate de blindate să înainteze supraofensiv pe direcția Varșovia-Smolensk-Moscova și apoi mai departe pe malul drept al Volgăi până la Caspica și Caucaz. În conformitate cu „Planul Barbarossa”, Odessa trebuia asediată de pe uscat, dar nu cucerită, întrucât nu avea însemnătate nici militară și nici economică. Interesul Înaltului Comandament german – Oberkommando Wehrmacht era ca un număr cât mai mare de trupe sovietice să stea imobilizat la Odessa și să nu participe la bătăliile decisive din centrul teritorial al Rusiei europene.

Generalul Ion Antonescu a vrut ca istoria universală să înregistreze și să glorifice o victorie pur românească și în acest scop a direcționat să cucerească Odessa ambele armate române – a III-a general Petre Dumitrescu și a IV-a general Nicolae Ciupercă, minus Corpul Vânătorilor de Munte general Gheorghe Avramescu care, conform „Planului Barbarossa”, a însoțit mai departe Armata 11 Germană general Schobert și apoi mareșal Von Manstein. Astfel, Odessa a fost atacată spre cucerire de 7 divizii române, amplasate pe un dispozitiv în semicerc.

Am fost acolo ca medic al Regimentului 54 Artilerie colonel Ștefan Hălălău din Divizia 8 Cernăuți general Dumitru Carlaonț și aceasta din Armata III general Petre Dumitrescu. Pot să afirm și afirm că a fost iadul iadului venit asupra pământului. Am participat la bătăliile de la Dalnic, Freudenthal, Tatarca, Lubbenthal, Bielovska etc., fiecare cu zeci de mii de morți și aceștia ofițeri și soldați – cei mai buni dintre noi și cu toții mari eroi. La câțiva metri în fața noastră a murit generalul Andrei Nasta, în

fruntea unui regiment de Infanterie și colonelul Trofin, profesor de istorie militară la Școala de Război. Cum ieșeam din tranșee și se înainta cu armele în mâini, imediat în câteva minute dinspre Odessa veneau mine de brand în număr și în ritm de ploaie torențială. Când înceta lupta, terenul era gaură lângă gaură și realmente nimeni n-a putut scăpa cu viață, odată aflat sub acest bombardament de branduri plus mitraliere. În cele două luni de luptă la Odessa am avut angajați 150.000 combatanți și din aceștia au murit sau au fost răniți 100.000. Cifrele sunt aproximative pentru că statisticile militare încă sunt secret istoric. Dacă vreun istoric militar sau civil încearcă să elogieze victoria de la Odessa sau să glorifice pe generalul Ion Antonescu, să afle că prin mine, unul din puținii supraviețuitori este blestemat de oasele din pământ și de sufletele din cer a mai multor zeci de mii de români: o bătălie absolut inutilă cu încălcarea „Planului Barbarossa” și pe deasupra condusă cu încălcarea tuturor principiilor strategice și cu vădită inconștiență de autodistrugere.

Odessa a căzut la 17 octombrie 1941. Nu cucerită de Armata Română, ci abandonată de Armata Sovietică. Comandamentele, trupele și serviciile sovietice s-au urcat în vapoare și au plecat la Sevastopol și Kerci exact în momentul când formidabila Armată 11 germană a mareșalului Erich Lewinski von Manstein (1887-1973) a străpuns Istmul Perekop și a invadat Peninsula Crimeea. Ajunși la liziera Odessei, am aflat cu ochii noștri și cu mâinile noastre secretul forței de rezistență a sovieticilor. Camuflată printre case și sub arbori, o cale ferată pe care circula un singur tren cu 24 vagoane platformă și pe acestea sub camuflaj de verdeață aproape 1.000 branduri aruncătoare de mine explozive zburătoare. În câteva minute de la începerea înaintării noastre, trenul era adus

în fața diviziei și ne acoperea cu mine explozive cu frecvență de 1.000 la câte 5 secunde.

Prima crimă a comandamentului român *recte* a generalului – din august 1941 mareșalul – Ion Antonescu. Nu s-a știut nimic despre acest tren. Așa-zisul „Birou II Informații” de la divizii și așa-zisul „Serviciu Secret de Informații”, în loc să interogheze prizonierii și dezertorii sovietici pentru a afla de unde vine ploaia de mine zburătoare se ocupau cu depistarea legionarilor din Armata Română și cu exterminarea lor prin misiuni periculoase sau prin împușcare din spate. La 15 martie 1941 eu am fost arestat în com. Traian-Sat, jud. Brăila, unde eram medic la Batalionul 2 Geniu din Divizia de Gardă sub protecția din familie a comandantului căpitan Anghel Dumitrescu. M-a arestat de la Serviciul Secret de Informații un locotenent Mircea Predescu, venit cu 13 soldați. În timpul bătăliei de la Odessa, în septembrie 1941, l-am reîntâlnit în spatele trupelor combatante cu revolver în mână, desigur pentru a împușca pe cei care nu înaintează suficient de iute pentru a nu fi suspectați de fugă înapoi.

A doua crimă a comandamentului român, *recte*, a generalului – din august 1941 mareșalul – Ion Antonescu. Acolo în fața Odessei, pe dispozitiv în semicerc, ne găseam 15 divizii, adică aproape întreaga armată română. În cele două luni cât timp a ținut bătălia, adică asediul, niciodată n-am atacat simultan toate cele 15 divizii și întotdeauna s-a atacat succesiv câte 1-2 divizii. Această antistrategie a îngăduit sovieticilor să aducă la fața locului regimentul de tancuri și trenul cu branduri. Atunci pe front și ani de zile ulterior am auzit discuții în legătură cu această eroare, poate trădare, de a ataca succesiv și nu simultan. Abia în 1960 am avut explicația. Am devenit medicul ilustrei familiei Leonida,

între care ing. Dumitru Leonida și generalul Paul Leonida. Întrebând, generalul Paul Leonida mi-a explicat a fi fost o controversă la Înaltul Comandament Român. Ministrul de Război, în același timp șeful Marelui Stat Major, generalul Iosif Iacobici și comandantul Armatei IV, generalul Nicolae Ciupercă au dat ordin de asediu fără cucerire; iar mareșalul Ion Antonescu mergea din divizie în divizie, ordonând atac și cucerire cu promisiunea de a acorda al doilea grad de mareșal al României acelui general comandant a căruia divizie va intra prima în Odessa și va împlânta pe primărie tricolorul românesc. O ambiție de fanatic sau de paranoic care ne-a costat 100.000 morți, răniți și invalizi și care nu ne-a fost cerută de comandamentul german și nu era nici necesară și nici folositoare războiului în general.

Bătălia de la Sevastopol. Sunt 58 ani de atunci și nu cunoaștem ce-a fost în capul lui Adolf Hitler și idem în capul lui I. V. Stalin de au băgat și au consumat atâtea armate pentru stăpânirea Crimeii, în loc să le utilizeze pe frontul central, unde se decidea sfârșitul întregului război? La popota ofițerilor se comenta că scopul era intimidarea și cooperarea Turciei, care avea posibilitate de a înainta prin Caucaz unde e „burtă moale a imperiului”. Sunt 58 ani de atunci și nu cunoaștem pentru ce Führerul Adolf Hitler, mareșalul Wilhelm Keitel și mai ales marele amiral Karl Dönitz nu s-au gândit la o flotă de submarine în Marea Neagră. Cu numai 10 submarine exercitau control absolut de la Delta Dunării la Munții Caucaz și ar fi utilizat pe frontul din centrul Rusiei jumătatea de milion de combatanți blocați pe frontul secundar. Submarinele montate la Viena puteau veni pe Dunăre și simpla lor prezență

asigura navigația vapoarelor. Cine controlează mările stăpânește și continentele.

Bătălia de la Sevastopol a început la 1 iunie 1942 și voi arăta cum s-a terminat la 2 iulie 1942. Am fost la fața locului ca medic sublocotenent al batalionului de geniu specializat în atac de cazemate din Divizia IV Vânători de Munte din Corpul Vânători de Munte general Gheorghe Avramescu. Sevastopol e Singapore al Europei. Apărarea dinspre mare e asigurată de 24 tunuri îngropate în fortificație și cu țeava lungă de 15 metri și diametrul aproape un metru. Apărarea dinspre uscat e asigurată de șapte rânduri de cazemate ascunzând tunuri antitanc și mitraliere și având fiecare în față câmp de mine. Pentru cucerirea Sevastopolului erau: legendara Armata 11 germană, legendarul Corp de Munte cu patru brigăzi devenite divizii prin anexare de artilerie și încă 2 poate 3 divizii române aduse *ad-hoc*. Problema de rezolvat era distrugerea celor 7 centuri de cazemate cu câmpuri de mină în fața lor. Pentru cazemate, metoda germană erau avioanele Stukas, care din înaltul cerului coborau fulgerător și lăsau câte o bombă exact pe bolta cazematei țintită. După distrugerea cazematei, pentru câmpul de mine din fața ei metoda germană era să împingă cirezi de vite a căror carne după explodarea minelor era imediat recoltată și trimisă cu avioane la unități de pe tot frontul germano-sovietic.

Din motive de ambiție și desigur pentru decorații, comandamentul român a preluat pentru ostașii noștri sarcina avioanelor Stukas de distrugere a cazematei. Iată tehnica văzută cu ochii mei. Pentru o cazemată se forma o grupă de 15 ostași sub comanda unui sublocotenent, cel mult locotenent. Toți purtau câte un pachet de trotil care urma să fie aruncat prin ferestre în interiorul cazematei. Trotil e numele prescurtat al

explozivului de foarte mare putere brizantă trinitrotoluen. Sub conducerea ofițerului, grupa intră în teren în plină noapte, în absolută tăcere se târăște ca șarpele spre cazemată, trebuie să ajungă la o apropiere de 15 metri odată cu prima vizibilitate percepută de retină, deci mult înainte de venirea aurorei și la comandă toți 15 se aruncă asupra cazematei înainte ca apărătorii să prindă auditiv sau vizual de veste. Din cele văzute de mine, cred că își reușea misiunea una din cinci grupe. Celelalte patru grupe erau exterminate de mine înainte de a ajunge la cazemate sau de mitraliere când ajungeau câteva minute întârziere și erau văzute sau simțite de servanții cazematei. Cu durere și cu regret a fi văzut cum la câteva sute de metri în fața mea au fost omorâți de mitralierele din interiorul cazematei grupa locotenentului activ Prica, originar din Oltenia și grupa sublocotenentului de rezervă Moise Mărgineanu învățător din jud. Alba.

Comandanții cei mari presau ca aceste cazemate să fie cucerite de ostași români în ajun de a fi distruse de sus de Stukasurile germane. Comandantul nostru adjunct, căpitanul Justin Precu, în mod confidențial consilia a se evita excesul de zel, întrucât câteva ore mai târziu o bombă de avion va rezolva sigur și iute ce nu se va reuși cu sacrificiu de vieți. În paranteză amintesc că germanii acordau „Cruci de Fier” după numărul cazematei atacate indiferent de rezultat, dar ele erau luate nu de cei care mureau sau reușeau, ci de ofițerii de la comandamente⁵. Eroii mor și triumfă hoții de decorații.

⁵ „Crucea de Fier” a locotenentului Prica a fost însoțită de maiorul Gheorghe Ionescu, originar din Craiova și „Crucea de Fier” a sublocotenentului Moise Mărgineanu a fost însoțită de colonelul Grigore Ionescu, originar din Slatina și stabilit la București.

Cu metodele arătate mai sus s-a reușit pe parcurs de 30 de zile să fie cucerite de ostașii români sau să fie distruse de Stukas-uri germane șase rânduri de cazemate cu câmp de mine în față.

În seara de 1 iulie 1942 se pregătea asaltul decisiv asupra ultimei a șaptea centură de fortificații. Pentru a se înțelege ce urmează să expun planul de atac întocmit de mareșalul Von Manstein. Ca regulă generală și sigur fără excepții, obiectivele dificile și primejdioase erau asumate de germani și trupele române erau considerate ca ajutoare pentru obiective secundare sau operații de acoperire. Frontul era un semicerc suficient de adânc pentru a avea în față multă trupă de luat în prizonierat. Noi românii ocupam segmentul central al semicercului și ni se programase intrarea în acțiune la 2 iulie 1942 ora 12 ziua. Trupele germane ocupau cele două segmente extreme ale semicercului și li se hotărâse intrarea în acțiune la 2 iulie 1942 ora 8 dimineața, deci cu 4 ore înaintea noastră. Scopul decalajului era colmatarea celor două extreme și prinderea în încercuire a armatei sovietice, ținută pe loc de inactivitatea noastră de pe segmentul central. Mareșalul Von Manstein a conceput perfect și a calculat precis, ca pentru oameni cu raționalitate normală și nu și-a închipuit că trupele române sunt sub comanda unui dement, care încalcă disciplina și își omoară trupele.

Iată ce s-a întâmplat. Întâi expun ce-am trăit și, astfel, fac depozitie de martor de la fața locului și apoi expun ce poate fi stabilit prin interpretare, mai exact prin raționare. Fiecare în câte o groapă săpată cu lopata Linemann ne-am culcat pe la ora 10 seara. După două ore, deci la miezul nopții sunt deșteptat de un soldat străin cu revolver-mitralieră: „Ordin să mă urmezi fără armă și fără raniță”. Pornim în bezna nopții: eu înainte și

el cu arma spre spatele meu și direcționându-mă pe șoptite. Ajungem la un loc de adunare chiar în fața câmpului de mine aflător în fața ultimei centuri de cazemate a șaptea. Lângă mine circa 1.500 persoane, la fel aduse de santinelă de la alte unități militare și din cauza întunericului imposibil de recunoscut. Niște voci șoptite, dar autoritare ne ordonă: „Nu se fumează” și „Nu se vorbește”. Pe la ora 2 noaptea, deci tot în bezna nopții suntem împinși cu mâinile și îndemnați șoptit să ne deplasăm masă compactă ca cirezile de vite spre câmpul de mine. Nimeni nu vorbea, ne simțeam împinși din spate și auzeam doar șoptit: „Înainte, înainte”.

Prima minune dumnezeiască. Acest câmp din fața celei de a șaptea centuri de cazemate nu era minat. Fără nici o pierdere îl străbatem, încă în întuneric, mulțime dezordonată și cel puțin eu necunoscând pe nimeni. A doua minune dumnezeiască. Urcăm spre dâmbul unde, odată cu primele firicele de lumină, vedem, imobile, cazematele. Ne apropiem având în piept senzația iminentelor gloanțe de mitralieră. Nici un foc de armă. Cazematele erau goale. Sovieticii le părăsiseră poate o jumătate de oră înainte de sosirea noastră. A treia minune dumnezeiască. Intrăm în cazemate. O voce, prima ce-o auzeam în noaptea aceea: „Nu puneți mâna pe nimic. Vedeți unde călcați. Sovieticii lasă în urma lor mine camuflăte în obiecte”. Nu știu cine a strigat; poate unul dintre noi cu mai multă experiență decât mine, poate unul din polițiștii care ne împinsese din spate și care prinsese milă. Nu a sărit nimeni sub explozie. Ieșim din cazemate. Intrăm în Sevastopol. Mulțime dezordonată. Nimeni nu ne conducea. Mergeam înainte fără scop și fără direcție, în virtutea inerției în mișcare după ore de împingere în spate sau poate mai credibil atrași poate magnetizați de necunoscut. Nici o casă

putând fi locuită. Numai ziduri de ruine. Câteva figuri omenеști ascunse prin găuri săpate în stânci asemenea cavernelor dinainte de specia noastră. Am impresia că la groaza bombardamentelor s-a adăugat o uimire absolut de neînțeles. Suntem în uniformă militară dar n-avem arme, mâinile ne sunt goale, nimeni nu ne comandă și ne deplasăm mai mult rătăcind decât mergând. Mă opresc în fața unei găuri săpate în stâncă: trei figuri feminine înghesuite una în alta. Eu mă uit la ele și nu-mi pot explica cum au supraviețuit: fără mâncare, fără apă și cu proiectile unul după altul. Ele se uită la mine și nu-și pot explica cum eu și cei de lângă mine suntem fără arme și totuși „teribili fasciști”.

Ora 5 dimineața. Este lumină. Văd câțiva dintre noi, dar nu cunosc pe nimeni. Deodată apare un grup de ofițeri și soldați reglementar înarmați și bine îmbrăcați. Au un mare steag tricolor, pe care îl implântă pe niște ruine care trebuie să fi fost un palat aristocratic devenit primărie sovietică: Sevastopol e victorie românească. A fost cucerit de mareșalul Antonescu cu șase ore înainte de mareșalul Von Manstein. Dovadă cine a înfipt primul steag: nu germanii, ci românii. Se face ora 8 dimineața. Fix la această oră și sub razele tonice ale unui soare strălucitor își fac apariția două coloane de tancuri înconjurate și urmate de soldați în splendida uniformă germană: una dinspre est și alta dinspre vest. Nici o populație civilă. Întreg orașul numai ruine. Coloanele fac joncțiunea chiar în Piața Centrală unde era arborat tricolorul și unde în dezordine ne găseam noi câteva sute. Am remarcat: nici un salut și nici o vorbă din partea germanilor față de români sau din partea românilor față de germani. Se aud câteva comenzi scurte. Pe cheiul dinspre mare se găsea o uriașă statuie a lui V. I. Lenin, cu pumnul întins spre Occident. Apare un lanț gros ca de

vapoare transatlantice. Lanțul e așezat în spatele statuii, capetele sunt prinse de câte un tanc, o comandă, tancurile se pun în mișcare și, în câteva minute, poate secunde, uriașa statuie cu pumnul amenințând Occidentul este translată și azvârlită în mare. De față numai soldații germani și noi pe poziție de spectatori uimiți. Armata și autoritățile sovietice se repliaseră încă de la miezul nopții în vapoare și submarine. Iar populație civilă sau nu mai exista sau era ascunsă în subsolul ruinelor.

Cum era reglementar și firesc, m-am dus imediat la postul de comandă al Batalionului 4 Pionieri din Divizia IV Vânători de Munte. Aici se găsea colonelul – viitorul general – Grigore Ionescu de la Înaltul Comandament al Vânătorilor de Munte. Îmi spune să-mi iau trusa de urgență și să-l urmez gata de asistență în caz de accident. Se formează o grupă de 8-10 ofițeri de geniu care să studieze cu întocmire de desene celebrele fortificații subterane. În paralel cu noi și cu aceeași activitate, o grupă de ofițeri germani specializați în cazemate și fortificații. Aceste fortificații ale Sevastopolului erau un oraș subteran cu sute de camere și zeci de culoare. Memoria mea n-a reținut decât ceea ce era în legătură cu medicina: a) zeci de mii de fiole de nitrit de amyl înfășurate în tifon pentru spargere și inhalare ca auto-asistență de urgență; b) zeci de mii de fiole cafenii de nitrit de sodiu 2 % de 20 ml pentru injecție intravenoasă și c) zeci de mii de fiole cu albastru de metilen 1 % de 100 ml tot pentru injecție intravenoasă. Nici eu și nici medicul care însoțea comisia de ofițeri geniști germani nu ne-am putut da seama ce scop au și ce utilizare pot avea aceste substanțe, evident arsenal terapeutic. În iarna 1942-1943 am reușit un concediu medical în țară și consultând ultimele reviste

anglo-americane venite la biblioteca clinicii medicale prof. dr. Nicolae Gh. Lupu de la Spital Colentina am găsit *le dernier cri de la science* că nitritul de amyl, nitritul de sodiu 2 % și albastru de metilen 1 % sunt antidoturile intoxicației cu acid cianhidric, un toxic care la câteva secunde de la inhalare blochează oxidazele tisulare și omoară prin asfixie internă. Industria chimico-farmaceutică din Germania prepară „Ziklon B” sub formă de granule care la scoatere din container eliberează în atmosferă sub formă de gaz acid cianhidric. Din cele identificate de mine reiese că aliații nord-americani încă dinainte de mai 1942 au ajutat pe sovietici să se apere în eventualitatea că germanii ar întreprinde în război arma aero-toxică. Spre cunoaștere științifică am publicat cele de mai sus cu titlul „Date asupra intoxicației cianhidrice și a tratamentului ei pe câmpul de luptă” în revista „România Medicală” nr. 21 din 1943 și, după știința mea este singura publicație pe această temă în literatura mondială⁶.

Cele două comisii de geniști – cea germană și cea română – au lucrat în subteran de dimineața până seara și au întocmit fiecare câte un dosar cu schițe, măsurători și inventar asupra acestor fortificații grozave și celebre de la Sevastopol. Urma ca rezultatele să fie predate și prezentate comandamentului românesc, *recte* mareșalului Ion Antonescu. La ieșirea din subteran, întâlnim un grup de ofițeri superiori și în mijlocul lor

⁶ Tot unică publicație în literatura mondială a fost lucrarea mea cu un caz mortal „Le collapsus vasculaire yperitique et son traitement”, publicată în „Bulletins et Mémoires de la Société Médicale des Hôpitaux de Bucarest”, No. 3-4, Mars-Avril 1944.

Nota bene: după 23 august 1944 și din motive politice – să nu supărăm U.R.S.S. – volumul a fost retras din biblioteci și redistribuit fără lucrarea mea, caz medical unjc în lume. Eu am exemplarul cenzurat de guvern.

generalul Constantin Vasiliu-Rășcanu, comandantul Diviziei I Vânători de Munte. Era ascultat în tăcere și respect și el spune, cu piciorul ridicat pe țeava razantă cu pavajul a unui uriaș tun de marină: „Sevastopol, ca și Kerci sunt două mari, chiar foarte mari victorii. Dar ele nu schimbă cu nimic evoluția războiului și sfârșitul lui cu înfrângerea germanilor și victoria rușilor aliați cu englezii și americanii. Germanii aveau o singură șansă și anume Blitz-Kriegul care să aducă victoria până în trei luni, ori războiul este deja trecut de un an și victoria sau înfrângerea nu mai depind de combativitatea trupelor și depind de resursele armamentului”.

A doua zi pe la amiază, comisia noastră a geniștilor români mergem la comandamentul mareșalului Ion Antonescu să i se predea dosarul fortificațiilor subterane și să i se răspundă la eventuale întrebări. Eu cu trusa de urgență în continuare anexă la comisia de ofițeri. În fruntea coloanei, colonelul Grigore Ionescu și după el – dacă memoria nu mă înșală – colonelul Niculescu-Tapirul, tot din Oltenia. Ajunși la jumătatea scării, se revarsă afară din sala de ședințe zeci de ofițeri superiori, toți cu figurile încruntate și toți cu gravitate în ochi. Pe lângă noi, coborând scara, general Constantin Vasiliu-Rășcanu, spunând însoțitorilor săi colonei și maiori: „Dacă Antonescu are ceva cu legionarii, să-i împuște la el în Țară. Nu aici pe front, unde sunt sub comanda noastră și în răspunderea noastră”. În mod clar și evident, cei din jurul lui aveau aceeași opinie și îl aprobau.

Opresc relatarea aici pentru că atâta cunosc. Faptele și evenimentele se cer analizate și analizele înseamnă interpretare. Dumnezeu ne-a dat și viața ne-a dezvoltat inteligență tocmai pentru a extrage semnificații și a trage învățăminte și a nu lăsa ca faptele și evenimentele să

alunece pe scoarța creierului așa cum apa alunecă pe suprafața pietrelor.

Mareșalul Ion Antonescu. Trupele române ocupând segmentul central și trupele germane ocupând cele două segmente extreme ale frontului în semicerc. Atacând la ora 2 noaptea în loc de ora 12 ziua, mareșalul Ion Antonescu: a) a încălcat fără autorizație planul tactic anterior stabilit și b) a făcut inutil atacul german de la ora 8 dimineața pentru că a pus pe fugă trupele sovietice și acestea au ieșit din pungă și au scăpat din încercuire. După toate legile războaielor de 3.000 ani, încălcarea voluntară a ordinelor este mai gravă și mai periculoasă decât sustragerea de la executarea ordinelor și amândouă în timp de război pe front în linia I aduc: a) demiterea din funcția de comandant și b) trimiterea la Curtea Marțială.

Poate încă mai grav. Planul pentru ultimul atac și asaltul final a fost întocmit de comandamentul german mareșal Von Manstein, cu străpungerea ultimei centuri de cazemate la cele două extremități ale frontului în semicerc și nu la segmentul central ocupat de trupele române și cu consemn de acțiune patru ore după cele germane. Germanii străpungeau altfel decât noi românii și anume: pentru cazemate cu Stukas în picaj și nu cu oameni trimiși mai sigur la moarte decât la reușită și pentru mine cu turmă de vite care deminează mai sigur și a căror carne se recuperează pentru hrană. Ca atare, în seara de 1 iulie 1942 în ajunul ultimului asalt pentru presupusul ultim câmp de mine, toate vitele au fost trimise la cele două extremități cu trupe germane și nici o vită n-a fost trimisă la centrul frontului în semicerc la trupele române. Neavând vite pentru trimis în presupusul câmp de mine, ce credeți că a conceput mintea și a decis voința generalului Ion Antonescu? Mintea lui a conceput și voința lui a decis înlocuirea

vitelor prin oameni. Și care anume oameni? Nu soldații aflați sub comanda și în răspunderea ofițerilor combatanți, ci legionarii trimiși cu „ordin special secret” să dispară și aflați în evidență, sub controlul și la discreția Serviciului Secret și Birourilor 2. Din toate punctele de vedere ale legilor morale și militare, o perfectă „crimă contra umanității” cu obligarea organizațiilor mondiale să se sesizeze și cu îndreptățirea Tribunalului de la Haga să judece. Cine ne-a scăpat de la această moarte sigură? Ne-au scăpat cele trei minuni dumnezeiești: câmpul nu era minat, sovieticii părăsiseră cazematele și n-au lăsat în urmă capcane. N-avem decât de mulțumit lui Dumnezeu. Este ceea ce fac din 1943 în fiecare seară de 1 iulie în intimitate și acum public.

Să analizăm și fraza pronunțată de generalul Constantin Vasiliu-Rășcanu: „Dacă Antonescu are ceva cu legionarii, să-i împuște la el în țară. Nu aici pe front unde sunt sub comanda noastră și în răspunderea noastră”. Nu există decât un singur adevăr: a) generalul Ion Antonescu a dat ordin ca noi supraviețuitorii să fim pe loc împușcați și b) ofițerii superiori comandanți de unități au refuzat să primească acest ordin pe deasupra verbal.

Întrebarea este pentru ce mareșalul Ion Antonescu a vrut să ne împuște pe loc fără anchetă și fără judecată? Eu știu de noi cei circa 1.500 adunați noaptea de la Divizia IV Vânători de Munte; dar în exact aceeași situație trebuie să fi fost legionarii din celelalte divizii, brigăzi și detașamente. După apreciere, la 31 martie 1942 pe front în linia I cu „Ordin special secret” am fost trimiși din toată țara 15.000 intelectuali universitari, în frunte cu prof. Ion Dobre, regizorul Haig Acterian și diplomatul Costi Greceanu.

Sunt două ipoteze. Prima ipoteză. Mareșalul Ion Antonescu era angajat în „soluția finală” a problemei legionare. În presupusul câmp de mine ne-a împins noaptea, nu pentru că n-avea vite pentru dominare cu copitele, ci cu scopul dinainte voit să ne exterminare și să rezolve problema. Văzând că Dumnezeu sau crezând că hazardul n-a acceptat această „soluție finală” a gândit s-o realizeze cu glonte în ceafă prin voința sa și prin decizia sa. A doua ipoteză. Dominarea cu oameni în loc de mașini sau în cazul de față în loc de vite constituie o perfect calificată „crimă contra umanității”. Această „crimă contra umanității” n-a reușit, dar a fost decisă și încercată, deci are calificare de tentativă care se pedepsește la fel ca reușita. Cum lășitatea morală însoțește toate crimele săvârșite sau încercate, noi supraviețuitorii trebuia să dispărem pentru ca să nu fie reclamanți la Tribunalul Națiunii și să nu fie martori pentru Tribunalul Istoriei.

Dezastrul de la Cotelul Donului. Este încă de neînțeles cum germanii au pierdut cel de al doilea război mondial, când beneficiau de învățămintele din primul război mondial și când aveau justificarea, unanim acceptată, să scape omenirea de comunism. În 1939-1940 au avut cea mai formidabilă și sigur inegalabilă armată din întreaga istorie trecută și viitoare a omenirii și din 1939 până în 1945 poporul german a acceptat mult mai multe suferințe în interiorul Germaniei decât cele făcute în numele său în afara Germaniei.

Germania a pierdut războiul din mai multe cauze între care: a) nerespectarea principiului naționalităților; b) provocarea iudaismului mondial; c) absența justificării continentale; d) angajare fără o armă surpriză și *last but not least* e) concepția de caporal a lui Hitler că posesia teritoriului e mai importantă decât păstrarea

armatei, când de 2.000 de ani se știe că esențialul în război e validitatea armatei și nu întinderea teritoriului.

În aplicarea evident inconștientă a acestei din urmă erori de strategie, în toamna 1942, armata germană și aliatele ei erau înșiruite adică amplasate defensiv de la Marea Baltică la Marea Caspică, cu o densitate adică diluție de 1 ostaș pentru 5 metri. Aceasta pe poziție defensivă care pentru a rezista necesită de trei ori mai multă trupă combatantă și mai multă tehnică de luptă decât pentru a învinge o armată care e în ofensivă și care poate desfășura manevre și se poate concentra pe punctul ales.

În foamea lui de victorii spectaculoase și în setea lui de glorie nemuritoare, mareșalul Ion Antonescu a cerut lui Adolf Hitler un sector românesc sub unica lui comandă. Din motive subiective iar nu obiective Adolf Hitler i-a satisfăcut cererea și a fixat teritoriul dintre Cotelul Donului și fluviul Volga drept sector pur românesc. Dar tot din motive subiective iar nu obiective, mareșalul Ion Antonescu nu și-a onorat promisiunea și a rămas la București să comande de la 1.000 km distanță trupele române angajate la Cotelul Donului, la Stalingrad, în Stepă Kalmucă și în Munții Caucaz. La venirea toamnei 1942, cu ploi și noroaie care blochează deplasările, Înaltul Comandament Sovietic – poate mareșalul Guergui Konstantinovitch Jukov, care era un geniu, poate I. V. Stalin, care avea puterea și autoritatea – a conceput o lovitură militară de mare anvergură și cu efect nimicitor. Și anume să secționeze de la nord și de la sud frontul și astfel, prin lipsă de aprovizionări din Europa, să captureze toate armatele germano-aliante aflătoare la est pe teritoriul Rusiei europene.

Nikolaev: port la Marea Neagră între Odessa și Crimeea. În noaptea de 12 noiembrie 1942, venind din

Caucaz cu submarinele au debarcat trupe sovietice cu mitraliere, branduri și tanchete.

Cotul Donului: în ziua de 19 noiembrie 1942, pe ceață deasă și frig umed, atac masiv cu 800.000 soldați, artilerie, branduri și sute de tancuri dăruite de americani și superioare celor germane.

Invaziile din sud și din nord trebuiau să fie dublate de atacurile zecilor de mii poate sutelor de mii de partizani ascunși în imensele păduri de mestecăn și vânați de germani pentru muncă forțată în minele și uzinele din Germania. Am fost la fața locului și opinia mea este că puternica armă a partizanilor n-a provenit din devotament față de regimul sovietic, ci a provenit din ocupația germană, care a instituit munca obligatorie cu trimiterea sub pază, deci în stare de arest, în Germania. Se explică pentru ce n-a reușit joncțiunea dintre trupele sovietice care urcau de la Nikolaev și trupele sovietice care coborau de la Cotul Donului.

În seara de 11 noiembrie 1942, pe neașteptate și întâmplător, a poposit în Nikolaev pentru o noapte Corpul Maghiar de Tancuri Turan III, în drum spre Stalingrad. Noaptea s-a produs debarcarea din submarine și atacul partizanilor din păduri. Mica garnizoană română din localitate a cerut ajutor și sutele de tancuri Turanus III întâi au strivit trupele abia debarcate și apoi au strivit miile de partizani veniți din păduri. Sursa mea informativă: ing. Iosif Dudaș, cu care în 1952-1953 am stat în aceeași celulă din închisoarea Jilava și care la 11-12 noiembrie 1942, cu grad de căpitan și funcție de inginer, era în comandamentul Corpului Maghiar de Tancuri Turanus III.

Să ne referim acum la acțiunea sovietică din nord și anume la atacul de străpungere și la manevra de încercuire de la Cotul Donului. La fața locului au fost

concentrați circa 800.000 soldați și aduse circa 700 tancuri fabricație americană plus circa 1.300 pseudo-tancuri din carton pentru derută. Au așteptat poate 10 zile și au atacat în dimineața de 19 noiembrie 1942, când s-a instalat o ceață atât de deasă, încât nu se vedea mai departe de-trei metri. Acolo la Cotul Donului se găseau amplasate pe dispozitiv defensiv și cu tehnica lor de luptă patru divizii de infanterie cu cel mai înalt grad generalul Mihai Lascăr și aparținând Armatei III Petre Dumitrescu. Ambii acești generali trebuind să fie mareșali ai Armatei Române și la fel generalul Gheorghe Avramescu, generalul Nicolae Macici, generalul Nicolae Dăscălescu și generalul Corneliu Dragalina. N-au primit gradul meritat pentru că Ion Antonescu s-a voit unic mareșal.

Masa celor patru divizii române avea: în stânga spre vest Corpul Expediționar Ungar și în dreapta spre est Corpul Expediționar Italian. Își spuneau a fi „Armată”, dar n-aveau calificativul și ponderea a nouă divizii de câte 16.000 combatanți.

Asupra celor patru divizii românești din pustiul Cotului Donului și Volga dintr-odată pe neașteptate s-au revărsat trei infernuri. Infernul Armatei Sovietice atacând cu armament american superior celui german. Infernul necunoscutului adus de o ceață făcând imposibil de văzut la doi metri. Și infernul senzației că în spate lipsește voința de luptă care normal dă de sus în jos rezistență și elan. Frontul era declarat sector pur românesc sub comanda mareșalului Ion Antonescu și mareșalul Antonescu stătea în București la 1.200 km distanță și ordinul era ca nici măcar o companie de infanteriști sau un divizion de artilerie să nu-și schimbe poziția fără prealabila sa aprobare. Știind că-i place și că vrea, lingușitorii din București șopteau ca el să audă:

„Napoleonul românilor”, dar să-mi fie iertată observația: generalul Bonaparte devenit împăratul Napoleon I a dat 70 bătălii cu 68 victorii și în toate aceste 70 bătălii a fost pe câmpul de luptă în mijlocul soldaților, sub ploaia de proiectile și în calea gloanțelor. În bătălia de la Arcole (15 noiembrie 1796), armata austriacă își impune superioritatea și frontul se schimbă instantaneu când generalul Bonaparte ia în mână steagul și, luându-o înainte, strigă: „După mine, înainte, soldați ai Franței!”.

Atacul Armatei n-a fost fără inteligență strategică de gradul I. Numai că inteligența serviciilor noastre de informații n-a fost la aceeași înălțime și nu l-a prevăzut pentru a evita sau măcar pentru a diminua dezastrul⁷. Frontal presiunea atacatoare a fost astfel dozată încât cele patru divizii românești să creadă a putea rezista și să rămână pe loc în loc să se replieze. În schimb, presiunea Armatei Sovietice a fost puternic străpungătoare la extremități și anume în stânga, la joncțiunea cu Corpul Expediționar Ungar și în dreapta la joncțiunea cu Corpul Expediționar Italian. În perfectă ordine și sub proprie comandă, ungurii s-au repliat spre vest și au intrat sub pulpana protectoare a germanilor. Tot în perfectă ordine și sub proprie comandă, italienii au intrat în tratative cu sovieticii și au trecut în prizonierat cu privilegiul de a-și păstra echipamentul de iarnă și camioanele cu conserve trimise de Benito Mussolini. Pe cele două laturi devenite teren mai mult sau mai puțin liber, Armata Sovietică a

⁷ Cărțile despre Mihail Morusoff, despre Eugen Cristescu și despre istoria Serviciilor Secrete ale lui Cristian Troncotă sunt atentate contra adevărului istoric din această epocă și sunt crime contra obligației de sinceritate a cercetării istorice. Dovadă: felul cum ocultează sursa informativă a felului cum a fost asasinat, în noiembrie 1963, Gheorghe Gheorghiu-Dej, adevăr publicat de mine în Arhiva Istorică „Înviearea”, nr. 2, 1993, p. 73-82.

împins două pene de mare putere și cu mare viteză. Scopul acestor pene era să se unească în ziua a 4-a a bătăliei și astfel să încercuiască cele patru divizii românești și odată cu ele tunurile și camioanele.

Și acum trădarea se adaugă la nenorocire. Cu 12 ore înainte de colmatarea celor două pene sovietice de pe laturi, generalul Mihail Lascăr, în numele celor patru divizii, cere aprobare pentru a distruge tunurile și muniția și cu camioanele plus pe jos în marș forțat să iasă din iminenta încercuire și să evite căderea în prizonierat. Cerere obligată de necesitate. Cerere conformă cu toate legile războiului și cu toate regulamentele militare. În Armată și, mai ales, în război, comandantii n-au numai dreptul de a-și trimite trupa la moartea utilă, dar au și obligația de a-și apăra trupa de moartea inutilă. A nu trimite trupa la moartea utilă creatoare de victorie este lipsă de voință și capacitate; iar a nu apăra trupa de moartea inutilă care putea fi evitată e lașitate egală cu trădarea.

Iată ce s-a întâmplat. Cererea din teren a generalului Mihail Lascăr a fost trimisă la comandamentul Armatei III general Petre Dumitrescu. Acesta a judecat că nu este în drepturile sale și în competența sa să hotărască și a transmis cererea mai departe la Marele Cartier General de sub șefia generalului Ilie Șteflea, aflător la Rostov, unde Donul se varsă în Marea de Azov. Generalul Ilie Șteflea avea toate calitățile și toate virtuțile: minus personalitatea de comandant și minus inteligența politică. La întrebarea mea, în 1969, șeful Secției III Operațiuni din Marele Stat Major generalul Paul Leonida mi l-a caracterizat drept „om de batalion”. Dovadă a lipsei de inteligență politică este cochetăria sa din 1943 începând cu Partidul Comunist zis Român, pe al cărui reprezentant l-a mobilizat la cabinetul său de la Marele

Cartier General și căruia îi înmâna buletinul zilnic și raportul săptămânal al armatei române fără să-și pună ipoteza transmiterii prin radio la Moscova. Comuniștii ziși români, în speță Belu Zilber l-au apărât până în ziua de 21 mai 1946, când „consilierii” sovietici au decis arestarea lui și el, marele comandant militar, s-a sinucis cu pastila de cianură de potasiu, pe care germanii, în timpul războiului, au dat-o tuturor comandanților de mari unități. Cu pastila dată generalului Gheorghe Avramescu, la 2 martie 1945, pe frontul din vest s-a sinucis la arestarea de sovietici frumoasa și nefericita fiică a sa, care și-a însoțit tot timpul tatăl pe front.

Revenim la 23 noiembrie 1942. Cererea generalului Mihail Lascăr să i se dea aprobarea de a distruge tunurile și de a ieși din încercuire. Pentru salvare nu erau decât 12 ore. Generalul Ilie Șteflea de la Rostov, prin fir telefonic direct românesc cheamă la București Cabinetul Militar al mareșalului Ion Antonescu. La telefon răspunde atotputernicul și atotștiutorul colonel Gheorghe Magherescu, șeful Secției III Operațiuni din Cabinetul Militar, acesta din urmă fiind superior Marelui Stat Major și având, singur, monopolul deciziilor. O anomalie de dictatură totalitară. Generalul Ilie Șteflea cere să vorbească cu mareșalul Ion Antonescu. Colonelul Gheorghe Magherescu: „Domnul mareșal nu-i aici. E plecat la Predeal”. Generalul Ilie Șteflea: „Fă-mi legătura cu Predealul. Este ceva de maximă urgență”. Colonelul Gheorghe Magherescu: „Nu vă pot face legătura pentru că astă-noapte furtuna a distrus toate firele telefonice dintre București și Predeal”. Generalul Ilie Șteflea: „Atunci relaționează aparatele de radio fără fir și te chem peste o oră pentru convorbire cu domnul mareșal”.

În 1970 am tratat pe d-na ing. Cârjă⁸, șefa secției provincie a întreprinderii Telefoane. La întrebarea mea, dânsa a răspuns: „Niciodată vreo furtună n-a distrus legăturile dintre București și Predeal. În noiembrie 1942 eu am fost șefa serviciului și telefoanele au funcționat perfect fără nici o întrerupere”.

Este absolut neverosimilă explicația cu plecarea pentru odihnă sau distracție la Predeal. Primo: sfârșitul lui noiembrie n-are nici soare și nici zăpadă, ci este timp urât cu ploaie rece continuă. Secundo: bătălia de la Cotul Donului era începută la 19 noiembrie 1942 și în a patra zi nu-i de conceput să plece în vacanță la Predeal propriul comandant al trupelor române. În picioare nu poate fi decât o singură explicație și anume că mareșalul Ion Antonescu era de față lângă telefon și el dicta colonelului Gheorghe Magherescu ce să răspundă la cererea generalului Ilie Șteflea. Răspunsuri în același timp mincinoase și stupide.

După o oră, generalul Ilie Șteflea revine la telefon. Colonelul Gheorghe Magherescu răspunde: „Încă n-avem legătura cu Predealul pentru ca să aveți convorbire cu domnul Mareșal”. Generalul Ilie Șteflea: „Cum, domnule Magherescu! Furtuna n-a distrus firul telefonic 1.000 km între Rostov și București și dumneavoastră n-ați reușit într-o oră să restabiliți legătura între București și Predeal?” În loc să răspundă la întrebare, colonelul Gheorghe Magherescu întreabă: „Ce voiăți să vorbiți cu domnul mareșal? Spuneți-mi mie și eu îi voi transmite de îndată ce se restabilește legătura cu Predealul”. Generalul Ilie Șteflea explică situația militară de la Cotul Donului și reproduce cererea generalului Mihail Lascăr să i se dea aprobare pentru

⁸ Locuia pe Calea Moșilor, spre Bd. Regele Carol I cel Înțelept.

abandonarea tehnicii de luptă și ieșirea din iminenta încercuire. Colonelul Gheorghe Magherescu: „Dați dumneavoastră această aprobare. Aveți această calitate ca șef al Marelui Cartier General. Și, în plus, sunteți pe front la fața locului, unde e autorizată inițiativa cerută de necesitate”. Generalul Ilie Șteflea: „Nu pot. Domnul Mareșal mi-a interzis chiar deplasarea unei companii sau unei divizion fără aprobarea sa personală și directă. Am absolută nevoie de convorbire cu domnul mareșal”. Colonelul Gheorghe Magherescu: „Voi raporta domnului Mareșal și vă vom chema noi de la București la Rostov”.

Această convorbire fără concluzie a fost totul după ce a fost nimicul. Bucureștiul n-a chemat la telefon Rostovul. Generalul Ilie Șteflea și cei 500 șefi și șefuleți de la Marele Cartier General s-au ascuns în tăcere și în noapte. Cele două pene străpungătoare ale Armatei Sovietice au făcut colmatarea exact așa cum a calculat și cum a avertizat generalul Mihail Lascăr, general comandant cu responsabilitate și adevărat erou al Armatei și al României.

Un moment de stop. Cele de mai sus nu le cunosc din texte scrise de cei cu scop de a minți sau semnate de cei cu scop de a înșela. Istoria contemporană întotdeauna a fost prada celor exercitând puterea împotriva adevărului și monopolul învingătorilor cu drept de la diavol să redacteze biografia învinșilor. Cele de mai sus, chiar toate cele de mai sus le-am adunat pe viu de la cei mulți sau puțini care au trăit acele evenimente din 1941-1945 și care, în plus, au gândit ce-a fost propriul lor destin și ce este propria lor conștiință. Mincinoșii și înșelătorii invocă bibliografie selectată, pentru a nu spune trucată, iar noi, neintimidați de ura lor, venim cu relatări ale participanților la evenimente și cu depoziții

ale martorilor de la fața locului. Place sau nu place, noi refuzăm a fi complicitii istoriografiei triumfaliste și ce relatăm nu poate fi nici ignorat pentru că a fost realitatea și nici combătut pentru că este adevărul.

Exact la fel s-a procedat o lună mai târziu cu cele două divizii românești în iminență de încercuire la Stalingrad. Responsabilitatea e dovada Caracterului. Prevederea e dovada Inteligenței. Comandantul Armatei VI germană mareșalul Friedrich von Paulus (1890-1957) și-a dat seama de iminența dezastrului de la Stalingrad și, în timp util, înainte de ireparabil, a cerut retragerea de la Stalingrad pentru a păstra armata, întotdeauna mai importantă decât teritoriul. Cu concepția lui de grad inferior că nu se cedează teren și că poziția se apără cu viața, Adolf Hitler a refuzat manevra de repliere și i-a administrat drept promisiuni iluzia unor sosiri de forțe care nu existau în realitate. La data aceea, 1942, Adolf Hitler urma un tratament psiho-activant cu Pervitin (amfetamină, benzedrină), care pe termen lung suprimă contactul cu realitatea și blochează mintea cu iluzii auto-înșelătoare. Înainte de încercuirea și capitularea de la 2 februarie 1943, simțul de responsabilitate l-a făcut pe mareșalul Von Paulus să încerce a salva cele două divizii române însoțitoare. Acestea nu ajunseseră la Stalingrad din proprie voință și pentru scop propriu, ci fuseseră antrenate de subordonarea față de germani și de încrederea în germani.

Pentru a-și salva aliații căzuți fără voie în cursă, mareșalul Von Paulus trimite cu un avion german de la Stalingrad la București pe generalul Voicu pentru a obține de la mareșalul Ion Antonescu acordul ca cele două divizii române să iasă în timp util din iminenta încercuire care era inevitabilă și de la căderea în

prizonierat care este moartea. La auzul cererii, mareșalul Ion Antonescu a intrat în furie punitivă și a acuzat pe șefii celor două divizii de frică și lașitate egale cu trădarea. În acest scop a ordonat generalului Nicolae Tătăranu să plece imediat cu avionul și să preia comanda pentru a cădea în prizonierat cu cele două divizii voluntar sacrificate. Generalul Tătăranu n-a ajuns la destinație și acum, după 55 ani, istoriografia militară de la București îl acuză de trădare; parcă ar fi trădare să nu execuți ordinul iresponsabil al unui dement sau ordinul unui laș cu lașitate în fața lui Hitler⁹.

Cele două divizii de la Stalingrad au căzut și ele în prizonierat. Prizonieratul la sovietici nu era, la data aceea, prizonierat. Între altele pentru că înseși trupele lor combatante pe front nu aveau alimente și sufereau de foame. Prizonieratul a avut semn de egalitate cu moartea și la germani, care, la fel, sufereau de carență alimentară. Numai în România prizonierii sovietici au fost respectați, întrucât, în grupe de câte 30 sub paza unui singur soldat român, au fost repartizați la marile proprietăți agricole, unde au muncit exemplar și de unde n-au vrut să plece la 23 august 1944. Din cele șase divizii române căzute în prizonierat și amenințate cu foamea au fost recrutate divizia pseudo-„Tudor Vladimirescu” și divizia pseudo-„Horia, Cloșca și Crișan”. Primul act de trădare a avut loc chiar în U.R.S.S., unde au denunțat pe cei care se opuneau și toți acești buni români și ofițeri patrioți au fost împușcați sub eticheta de „fasciști”¹⁰. Al doilea act

⁹ Patografia e disciplina care studiază dinamica istoriei în funcție de epidemiile și demografia la nivelul guvernaților și în funcție de psihopatii și vicii la nivelul guvernanților. Proiectăm o lucrare de specialitate.

¹⁰ Informația o am de la economistul Ioan-Nelu Grigorescu, originar din com. Potcoava, jud. Olt, coleg de clasă la liceul „Radu

de trădare al diviziei pseudo-„Tudor Vladimirescu” și al diviziei pseudo-„Horia, Cloșca și Crișan” a avut loc aici în Țară, unde puterea de ocupație sovietică i-a utilizat, nu împotriva mareșalului Ion Antonescu, vinovat de soarta lor, ci împotriva generalului Aurel Aldea, împotriva Partidului Național Țărănesc – Iuliu Maniu și împotriva M. S. Regelui Mihai I, care toți se opuseseră trimiterii Armatei mai departe de Nistru și încercaseră să evite tragedia căderii în prizonierat.

Revenim la mareșalul Ion Antonescu. Nu se poate trece cu vederea peste ușurința cu care a trimis la moarte în prizonierat cele patru divizii de la Cotelul Donului și de la Stalingrad. Nu se poate trece cu vederea peste ușurința cu care a trimis la moarte prin misiuni periculoase cei 15.000 intelectuali universitari prin „ordin special secret” și cei 5.000 elevi de liceu în batalioanele 990-994. Nu se poate trece cu vederea peste ușurința cu care a trimis mai departe de Nistru întreaga Armată Română și ușurința cu care a împins trupele în bătălii de la început autodistrugătoare.

Diagnosticul generalului Aurel Aldea: „Un nebun de băgat la balamuc”. Diagnosticul lui Corneliu Z. Codreanu: „Prea ambițios pentru a fi de folos”. Diagnosticul lui Mihai Morusoff: „Nu este om. E fiară de junglă... Omoară oamenii ca pe muște”. Diagnosticul colonelului de Cavalerie Radu Miculescu: „Nu are simțul măsurii pentru că pe tot parcursul carierei militare întotdeauna a fost mare cu exercitare de comenzi și niciodată mic să învețe disciplina”.

Atât înainte, cât și după primul război mondial, ofițerul Ion Antonescu, *l'enfant chéri* al celor mari și „Câinele Roșu” al celor mici putea fi trimis oricând

Greceanu” din Slatina și șef de administrație financiară Sector Verde București.

pentru studii superioare în străinătate, dar el a refuzat pentru că nu se vroia subordonat cu disciplină și pentru că prefera să stea în Țară la comenzi. Bietul Rege Ferdinand I cel Loial era atât de înfricoșat, încât nu semna decizii militare decât după ce afla „ce opinie are «Câinele Roșu»?”

Revenim la Testamentul politic pronunțat de mareșalul Ion Antonescu cu 1/2 oră înainte de execuție și încredințat medicului colonel Ioan Popescu-Sibiu. A treia idee. Citez: „Regret numai de a mă fi despărțit de Mișcarea Legionară. Dacă îi aveam pe legionari lângă mine, la 23 august 1944 nu eram trădat așa cum am fost trădat”. Realmente mareșalul Ion Antonescu a fost trădat, dar, *nota bene*, nu din ostilitate împotriva persoanei sale, ci pentru că persoana sa nu mai era utilă Țării.

La execuția sa în după-amiaza de 1 iunie 1946 mă găseam ca medic la dl. avocat Nicolae Penescu, secretarul general al Partidului Național Țărănesc și ministru de Interne în guvernul Constantin Sănătescu II (4 noiembrie – 5 decembrie 1944). Dânsul, soția sa Fulvia, rudele și prietenii lor politici erau posomorâți și au avut lacrimi în ochi când le-a venit informația executării. În România așa e situația încât toate defectele primesc circumstanțe atenuante și toate vinovățiile capătă oarecare indulgență dacă se simte că ești patriot și realmente *historia est lux veritatis*. Mareșalul Ion Antonescu a fost sincer patriot, autentic patriot și, până la un punct, patriot util, chiar indispensabil¹¹.

Guvernarea ex-regelui Carol II între 10 februarie 1938 și 6 septembrie 1940 are numai lucruri rele, dar toate relele au explicație și pot fi considerate cu

¹¹ În toamna 1940, România nu avea altă soluție decât ce a făcut generalul Ion Antonescu și, pe drept, istoricul Dan Amedeu Lăzărescu îl numește „Salvatorul”.

raționalitate pe direcția răului ca scop în sine. Guvernarea generalului Ion Antonescu între 6 septembrie 1940 și 23 august 1944 are un așa mare număr de lucruri imposibil de explicat logic și cu atâta flagrantă auto-contradicție, încât nu se poate chiar așa ușor îndepărta diagnosticul de paranoia dementială. Prima auto-contradicție a mareșalului Antonescu a fost în legătură cu Partidul Comunist și a doua auto-contradicție a mareșalului Antonescu a fost în legătură cu Mișcarea Legionară.

Să explicăm. Ca toți bunii români și ca toate conștiințele vii, mareșalul Ion Antonescu a fost și nu putea fi altfel decât împotriva Partidului Comunist în politica internă și împotriva Uniunii Sovietice în politica externă. Însuși Partidul Comunist din România era și nu putea fi decât dușmanul de moarte în general al Armatei Regale Române și în special al mareșalului Ion Antonescu: devotat până la identificare cu Armata. Auto-contradicția absolut flagrantă și neinteligibilă a fost între convingerile certe anticomuniste și faptele evident procomuniste ale aceleiași persoane, mareșalul Ion Antonescu, dictatorul absolut atotputernic al României din 6 septembrie 1940 până la 23 august 1944. În „Noua Ordine Europeană”, instituită de Adolf Hitler pe întreg continentul au pierit toate partidele comuniste, cu excepția celui din România, care în plus nici nu era român, fiind alcătuit 70 % din evrei, 25 % din unguri și slavi și doar 5 % din români, toți de calitate inferioară. În cei patru ani ai dictaturii antonesciene și în cei trei ani ai războiului antisovietic, membrii Partidului Comunist au fost scutiți de jertfa cetățenească a mobilizării pe front și au fost păstrați vii și nevătămați, astfel încât, la 23 august 1944, Partidul a apărut în viața publică fără nici o pierdere și cu toate cadrele sale de la 6 septembrie 1940.

Pentru Lucrețiu Pătrășcanu, mareșalul Antonescu a decis domiciliu obligatoriu în propria sa vilă de la Poiana Țapului, lângă Sinaia, cu 12 jandarmi și 1 ofițer gardă personală permanentă, de la 21 iunie 1941 până la 23 august 1944. Nimeni n-a intervenit în favoarea comuniștilor din România și luarea lor sub protecție și apărarea lor de hitleriști au fost în întregime decizia mareșalului Ion Antonescu, care se sfătuia din toată România numai cu doi oameni: Eugen Cristescu, cu mamă evreică și Mihai Antonescu, un cameleon fără scrupule.

Cu excepția psihiatrilor, nimeni nu poate aduce vreo explicație apolitică de protecție și defavorizare a Partidului Comunist de către mareșalul Ion Antonescu. La postul de radio „Europa Liberă”, Mircea Carp a povestit un eveniment mai mult decât semnificativ. Fiind ofițer activ, surprinde convorbiri secrete între Lucrețiu Pătrășcanu, plecat liber din domiciliul obligatoriu și generalul Constantin Vasiliu-Rășcanu, comandantul Corpului 5 Teritorial. Prin mari intervenții ajunge în audiență la mareșalul Ion Antonescu, căruia îi comunică secretul unei conspirații între Armată și comuniști, iar drept unic răspuns mareșalul Antonescu spune, fără să-l privească: „Locotenentul Carp n-a văzut nimic și nu cunoaște nimic”. Cuvinte de dement decis pentru sinucidere.

A doua auto-contradicție a mareșalului Ion Antonescu. Ne referim la epoca de atunci. Fără tineretul universitar și fără Mișcarea Legionară era posibil să administreză aparatul de Stat și să mențină ordinea publică. Dar pentru a reuși efortul macro-istoric al războiului antisovietic și al reîntregirii României, patriotismul, care e conținătorul statal, nu-i suficient și se cere completat cu naționalismul, care e conținutul social. Armata are

drept axă patriotismul. Legiunea are drept axă naționalismul. Colaborarea e necesară pentru că completarea e firească. Ori mareșalul Ion Antonescu în politica externă s-a erijat în exponent al patriotismului și a făcut război împotriva Uniunii Sovietice, iar în politica internă a exterminat Mișcarea Legionară, consacându-se astfel ca dușman al naționalismului. Nu poate fi decât nefirească și falimentară această contradicție între poziția de exponent al patriotismului în politica externă și poziția de dușman al naționalismului în politica internă. Contradicția dintre patriotism și naționalism n-a întârziat să se transforme poate mai exact să degenereze în războiul dintre Stat și Națiune. Cauzalitatea e egală vinovăție. Jumătate din vinovăție o are Horia Sima, cu duplicitatea sa și cu subversivitatea sa. Nu legionarii și nu Legiunea, ci numai Horia Sima, care înșela și mințea pe toți și a cărei lăcomie voia funcția de prim-ministru în locul mareșalului Ion Antonescu. Idem jumătate de vinovăție o are mareșalul Ion Antonescu, care se voia și, sincer, se credea îndreptățit să fie șeful Legiunii, după modelul lui Benito Mussolini, Adolf Hitler și Francisco Franco, care fiecare cumula în persoana lor șefia Armatei, șefia Statului și șefia „partidului unic”.

Pentru a se face șeful Mișcării Legionare, mareșalul Ion Antonescu a practicat anti-psihologia în loc să practice pro-psihologia. Cu bruschetea devenită brutalitate și cu severitatea devenită ferocitate, a aplicat la milionul de membri și partizani ai Mișcării Legionare celebra, dar regretabila politică a lui Alexandru Lăpușeanu: „Dacă voi nu mă vreți, eu vă vreau”. Practic și concret: amenințări peste amenințări și intimidare peste intimidare. Legionarii sunt o construcție umană cu mari virtuți de caracter, dar nu cu

suficiente calități de intelect. Prigoanele mortale cu care au fost onorați de istorie încă de la apariție – 10 decembrie 1922 – i-au obligat ca actul de concepție, deci de gândire, să se restrângă la Statul Major din București și tot restul Legiunii din provincie să se limiteze la actul de execuție, care solicită caracterul, dar nu solicită pentru dezvoltare intelectul. Ca atare, această parte din Națiunea Română a fost extraordinară pe latura combativității și apoi a rezistenței, dar a fost deficitară, chiar vulnerabilă pe latura unde a fost înșelată de toată lumea, începând cu Horia Sima, un impostor în plus de un uzurpator și terminând cu Poliția Secretă, un dușman mai periculos ca iudeo-comunismul.

Confuzia duce de la sine la paralizie. Claritatea din minte e prima condiție a acțiunii cu eficiență. Din cauza duplicității și subversivității lui Horia Sima, Legiunea s-a contaminat de la Poliția Secretă Politică și astfel, fără să-și dea seama și împotriva propriei voințe, în minte are confuzie în loc de claritate și în societate e mai mult paralizantă decât eficientă.

Armata și Legiunea aveau aceeași structură organizatorică și aceeași funcționalitate, cu concepția de sus în jos și cu execuția de jos în sus. De aici eficiența realizatoare în Armată și tragedia sinucigașă în Legiune. Așa cum pe front trupa are exact combativitatea ofițerului care o comandă, exact la fel în viața publică și în activitatea politică, din 6 septembrie 1940 încoace, legionarii s-au comportat după chipul și asemănarea lui Horia Sima. De aici imposibilitatea, atât a Armatei să înțeleagă drepturile și utilitatea Legiunii, cât și a Legiunii să înțeleagă nevoia de colaborare, care înseamnă întâi disciplină și apoi creativitate.

Revenim la regretul exprimat în Testament de mareșalul Ion Antonescu de a nu fi avut pe legionari

lângă el la 23 august 1944¹². Psihologia determină sociologia, mai înainte ca sociologia să determine psihologia. În vara 1940 s-au selecționat două conduceri pentru regruparea legionarilor și reconstituirea Legiunii: prima a lui Horia Sima și Nicolae Pătrașcu și a doua a lui Vasile Noveanu și Augustin Bidianu. În mai 1940, Mihail Morusoff a ales și a promovat conducerea Horia Sima și idem în septembrie 1940 – poate la sugestia ambadorului Wilhelm Fabricius – generalul Ion Antonescu a ales și a promovat conducerea lui Horia Sima. Cealaltă conducere, a lui Vasile Noveanu și Augustin Bidianu, în colaborare cu conducerea din exil Ion Dumitrescu-Borșa și Gheorghe Ciorogaru își propunea să reconstituie Legiunea după chipul și asemănarea lui Corneliu Z. Codreanu, evident nu la același nivel, dar din aceeași calitate.

Nu noi cei mici și mulți suntem de vină că generalul Ion Antonescu a ales cartea de joc cu Horia Sima în loc de cea pro-codrenistă. Pe drumul tovărășiei cu Horia Sima nu putea exista nici o posibilitate de soluție pozitivă și de rezolvare dreaptă. Ambiția sau lăcomia de putere a lui Horia Sima avea ca unealtă viclenia, ambiția sau lăcomia de putere a generalului Ion Antonescu avea ca unealtă violența și de când lumea, pe tot parcursul istoriei, viclenia și violența se aduc una pe alta pentru ca împreună să fie iadul asupra oamenilor și asupra popoarelor.

¹² În după-amiaza zilei de 23 august 1944, Mihai Antonescu a venit din proprie inițiativă la Palatul Regal pentru a obține un decret regal de înființare, în Elveția, a unui guvern sub președinția sa. La arestarea ministrului Ordinii Publice, generalul Piki Vasiliu s-au găsit două pașapoarte cu viza de Egipt, pentru el și o evreică. Șeful Poliției Secrete, Eugen Cristescu, a refuzat eliberarea mareșalului Ion Antonescu din arestul Palatului Regal și, cu două valize, a încercat să fugă în Occident.

Învățămint: dacă vrem să nu vină violența trebuie să nu practicăm viclenia și dacă vrem să nu ne învingă viclenia trebuie să ne abținem de la violență. Viclenia și violența se aduc una pe cealaltă.

Conflictul a început cu refuzul generalului Ion Antonescu de a se face justiție în legătură cu asasinarea lui Corneliu Z. Codreanu la 30 noiembrie 1938 și cu masacrarea Mișcării Legionare la 22 septembrie 1939. Cei 64 arestați nu erau toți asasini și toți torționari și ei fuseseră arestați de legionari, din inițiativă spontană, în primele 3-4 zile înainte de venirea Diviziei III în București și înainte de atotputernicia generalului Ion Antonescu. Așa se arătau lucrurile, încât părea un șantaj politic: „Dacă vă subordonați comenziile mele, fac justiție și n-aveți justiție dacă nu veniți sub comanda mea directă”.

Evenimentele din 20-23 ianuarie 1941 au fost întâi o lovitură de Stat dată cu mare putere și cu multă abilitate de generalul Ion Antonescu și, apoi, o reacție protestatară fără organizare și fără comandă, care a fost luată drept „rebeliune legionară”. Scopul generalului Antonescu a fost ca, sub lovitura de pumn, Legiunea să-și piardă unitatea și sfărâmurile să-și găsească salvarea personală venind sub voința învingătorului. Acest scop n-a fost obținut din cauza ediției speciale a ziarului „Cuvântul”, unde cele două editoriale semnate de prof. Petre P. Panaitescu și dr. Șerban Milcoveanu au demascat scopul și au consolidat unitatea. Aceste evenimente din 20-23 ianuarie 1941 au demonstrat până la evidență atât capacitatea generalului Ion Antonescu, care a câștigat de partea lui întreaga Românie, cât și incapacitatea lui Horia Sima, care în cele 127 zile de pseudo-guvernare legionară sau poate, mai cinstit, de guvernare pseudo-legionară, a distrus întreg capitalul

moral și social adunat de Corneliu Z. Codreanu în 20 ani de luptă continuă. Astăzi se știe că, în cadrul lozincii lui Winston Churchill „Dați foc Europei”, Foreign Office a trimis la București 12.000.000 lire sterline pentru a provoca anarhia și a instala haosul, dar încă nu se știe dacă acești bani au ajuns la Eugen Cristescu, care a organizat jafurile și omorurile din cartierele evreiești sau au ajuns la Horia Sima, care la 21 ianuarie 1941 a încercat la București ce la Belgrad la 27 martie 1941 tot cu bani anglo-americani a reușit alt demers, generalul Dușan Simovici.

Odată cu victoria, primul ordin al generalului Ion Antonescu a fost: glonte în ceafă simultan cu identificarea de pe evidențele de legionari ale Poliției Secrete din timpul dictaturii ex regelui Carol II. Astfel, au fost asasinați 400 nevinovați prinși pe stradă sau găsiți la domiciliu, până ce ambasadorul Neubacher și toți generalii români, inclusiv ministrul Ordinii Publice, colonelul Alexandru Rioșanu, au reușit să aducă pe învingător la raționalitate și legalitate. Pentru a administra pedeapsa cu moartea în așa-zisul proces al „rebeliunii legionare”, generalul Ion Antonescu s-a adresat succesiv la trei generali, urmând a fi anchetator și procuror. Generalul Ion Negulescu, comandantul Corpului de Grăniceri a refuzat cu motivația: „În Armată am crescut cu modelul de ofițer perfect și de bun patriot al generalului Constantin Petrovicescu și nu pot cere pedeapsa cu moartea”. Generalul Arthur Vârtejanu, comandantul Corpului de Vânători de Munte, a acceptat, dar a cerut o compensație imposibil de acceptat și anume eliberarea lui Max Auschnitt și înapoierea bunurilor confiscate de Stat pentru neplata impozitelor datorate înainte de proces. Generalul Aurel Aldea, comandantul Corpului VII Sibiu, a păstrat tăcerea când generalul

Antonescu îi ordona pedeapsa cu moartea pentru toți șefii legionari. Generalul Aurel Aldea a anchetat două luni și și-a încheiat raportul de 750 pagini: „Legionarii sunt vinovați politic pentru incapacitate, dar nu pot fi condamnați penal pentru că ei au fost provocați și s-au apărat cum au știut și cum au putut”¹³. Eram acuzat în proces și am citit cu ochii mei. Istoriografia de după 1990 a publicat raportul către Ministerul de Război și nu Rechizitoriul de la Tribunalul Militar.

La 21 iunie 1941 începe războiul antisovietic, cu frontul din Basarabia și Bucovina sub comanda generalului Ion Antonescu. Câteva zile mai târziu, toate unitățile până la nivel de regiment și batalion primesc două ordine. *Nota bene – horresco referens*. Ordin scris: „Împușcați orice evreu care apare în fața Armatei Române, împușcați orice funcționar al Statului Sovietic care apare în fața Armatei Române. Depistați legionarii din rândurile unității voastre și exterminați-i prin misiuni periculoase”. Ordin telefonic: „Nu se aplică ordinul scris primit”. Cu ordinul scris, generalul Ion Antonescu a făcut teatru: punctul 1 și punctul 2 pentru a căpăta încrederea lui Adolf Hitler și punctul 3 pentru a intimida legionarii să se subordoneze sub comanda lui.

După 1990, în străinătate, istoricul Dan Amedeu Lăzărescu a citit „Jurnalul” lui Josef Goebbels și acesta notează, la începutul lui iulie 1941, comentariul lui Adolf Hitler: „Uite că Antonescu ne-a luat-o înainte”. Se referea la holocaustul antievreiesc, care avea

¹³ Acesta a fost rechizitoriul de trimitere în judecata Tribunalului Militar București. Ca militar, a înaintat raport de serviciu la comandă către ministrul de Război, în care acuza pe generalul Ion Antonescu de lipsă de autoritate. Raportul este publicat de Alesandru Dușu în „Magazin Istoric”.

împotrivirea Armatei germane și împotrivirea poporului german.

Pe tot parcursul anilor 1942-1943, Tribunalele militare au „lucrat” în ritm de mitralieră, condamnând circa 10.000 legionari, în general studenți și elevi, la pedepse între 5 și 20 ani închisoare.

În septembrie 1938, Armand Călinescu, ministru *ad interim* la Instrucția Publică, făcuse, prin decret regal, „legea scelerată” care obliga directorii de liceu și dirigenții de clasă să colaboreze cu Siguranța Generală la depistarea și condamnarea elevilor din „Frățiile de Cruce”. Atunci, în septembrie 1938, au refuzat să aplice legea: Ștefan Pop de la „Sfântul Sava”; Vasile Șuteu de la „Dimitrie Cantemir”; Ioan Roman de la „Mihai Viteazul” și Natalia Adela Leonida de la „Regina Maria”. Prompt, prin decret regal, ei au fost pensionați înainte de împlinirea vârstei de 62 de ani și, astfel, a fost intimidat întreg Corpul Profesoral.

În 1941, generalul Ion Antonescu a reactualizat legea și, de frica mobilizării pe front în linia I, dirigenții de clasă și directorii de liceu au colaborat la identificarea și condamnarea, între 5 și 15 ani închisoare a 5.000 elevi membri ai „Frățiilor de Cruce”. Unul cu exces de zel a fost profesorul de filosofie Ion Zamfirescu, originar din Craiova și cu catedră la liceul „Gheorghe Lazăr” și la liceul „Sfântul Sava”. Dovezile de vinovăție pentru condamnare erau răspunsurile la extemporale și teze cu întrebări subtile fabricate de comisarul Tudor Oproiu și directorul Ionel Stănescu de la Siguranța Generală. Exact ca sub dictatura comunistă și teroarea stalinistă de mai târziu, sentințele erau fixate de Siguranța Generală și numai pronunțate ca la teatru de Tribunalele Militare.

În 1943, la Tribunalul Militar de la Deva, procurorul colonel Băluță Dumitrescu a găsit insuficiente dovezile

de vinovăție furnizate de Siguranță și a achitat 18 elevi de 15-16 ani de la Liceul „Regele Decebal”. Prompt, mareșalul Ion Antonescu a degradat în fața trupei pe colonelul Băluță Dumitrescu și l-a trimis soldat fără grad pe front în linia I. Pentru a intimida pe toată lumea, cazul Băluță Dumitrescu a fost publicat în ziare, unde am citit și eu. Ajunși în închisoare în costum de ocnaș și cu lanțuri la picioare, cei 5.000 sau aproape 5.000 elevi de liceu au fost puși să semneze cerere de reabilitare prin trimitere pe front în linia I. Întâi au fost aduși la Centrul de Instrucție de la Sărata, în sudul Basarabiei pentru instructaj militar și încadrare în batalioanele 990, 991, 992, 993 și 994. Înainte de plecarea pe front, au venit mareșalul Ion Antonescu și un stat major de generali și colonei pentru a primi în fața lor defilarea celor condamnați la moarte; exact ca în antichitate, când gladiatorii defilau în fața tribunei oficiale, strigând „Ave, Caesar, morituri te salutant!” După defilare s-a strigat „Cine are ceva de raportat să iasă din rând și să se prezinte în fața domnului Mareșal”. Din cele 5 batalioane a ieșit la raport câte un delegat: „Domnule Mareșal! Nu știm pentru ce am fost condamnați, nu știm pentru ce am fost aduși aici și nu știm pentru ce suntem trimiși pe front”. Cu voce tunătoare pentru a fi bine auzit și bine înțeles de toți cei din cele 5 batalioane, mareșalul Ion Antonescu a răspuns: „Ați fost condamnați la închisoare și sunteți trimiși pe front pentru că șefii voștri nu mi se subordonează și pe front veți muri unul după altul până ce șefii voștri de la Berlin mi se vor subordona”. Sursa mea informativă este elevul de liceu de 17 ani Alexandru Pecican din Arad.

Din ordinul mareșalului Ion Antonescu, în ianuarie și februarie 1942, Siguranța Generală a reluat în anchetă penală politică pe toți legionarii din țară. Eu am fost

anchetat două ore pentru a spune ce activitate am avut în cele 127 zile ale pseudo-guvernării legionare și pentru a explica pentru ce n-am fost condamnat în procesele de după „rebeliune”. În ziua de 31 martie 1942 sunt arestat la domiciliul meu din str. Sapienței nr. 1 și, sub escortă militară, dus în Gara de Nord. Aici eram aduși 4.500 legionari, toți intelectuali universitari și introduși în trei trenuri având soldați înarmați la ușile vagoanelor și niște ofițeri, poate de la S.S.I., care refuzau a ne răspunde la întrebări. Ajungem la Nistru. De la Tighina trecem la Tiraspol. Aici ne iau în primire alți ofițeri, aparent mai arătoși, care ne înmânează fiecăruia câte un ordin de mobilizare și câte o foaie de drum. Eu primesc pentru Batalionul 4 Pionieri de cazemate din Divizia IV Vânători de Munte. Localitate: Karasubazar în Crimeea, la jumătatea distanței dintre Simferopol și Kerchi. La postul de comandă găsesc pe procurorul Alfred Petrescu, sublocotenent cu funcția de adjutant ofițer cu informațiile și cel mai bun prieten al meu coleg de clasă și de bancă în 1926-1929 la Colegiul „Sfântul Sava”. „Dragă Șerban, de 10 zile știu de venirea ta. Ai fost precedat de un ordin secret la Biroul II al Diviziei. L-am copiat și citește-l pentru ca să ști în ce situație te găsești. Citesc: „Vă trimitem pe sublocotenentul medic Milcoveanu Șerban până la sfârșitul războiului în linia I. Dacă unitatea voastră e retrasă pentru refacere, îl vărsați automat la unitatea care vă înlocuiește pe poziție în linia I. Nu va primi concediu sau permisie pe toată durata războiului. Misiunile periculoase i se vor da cu precădere și indiferent de pregătire. În caz de rănire nu va fi evacuat mai departe de ambulanța diviziei dumneavoastră. La fiecare sfârșit de lună raportați la Secția a II-a a Marelui Stat Major dacă mai e în viață. Din ordin superior, locotenent-colonel Traian Borcescu”.

Alfred Petrescu: „Îți dai seama ce înseamnă acest ordin. Pentru ca să te aperi, sfatul meu este să nu porți armă pentru ca să nu fie justificare și să fii întotdeauna însoțit pentru ca să fie martori. Așa cum îl cunosc pe comandant, colonelul Grigore Ionescu, nu cred că va întreprinde ceva special împotriva ta. Ei nu trebuie să știe că ne cunoaștem și dacă aflu ceva de la Divizie te voi încunoaștința”.

În octombrie 1942, în bătălia de la Odessa s-a încercat asasinarea mea de către căpitanul Fifi Moldoveanu, ofițer cu transmisiunile la Regimentul 54 Artilerie din Divizia 8 și care, în 1945, s-a aflat că făcea parte din Serviciul Secret de Informații. Odată cu mine trebuiau să moară sergentul sanitar Popescu din jud. Muscel și patru brancardieri. După toate legile rațiunii, nu trebuia să scăpăm și, totuși, a fost această șansă, să zicem una la un milion. În aprilie 1942 s-a încercat asasinarea mea într-un câmp de mine din sudul Crimeii de către maiorul de Geniu Gheorghe Ionescu, originar din Craiova. Acesta simțise că va fi scos de la comandă pentru corupție (vindea alimentele soldaților și cumpăra bijuterii de la civili) și pentru incapacitate (lașitate în fața inamicului și confuzie în desfășurarea operațiunilor) și s-a gândit să obțină protecția Serviciului Secret prin exces de zel din proprie inițiativă. Odată cu mine în câmpul de mine trebuiau să moară doi brancardieri absolut nevinovați. Nu am absolut nici o explicație cum am scăpat cu viață toți trei. În august 1942, același comandant, maiorul Gheorghe Ionescu ne bagă întreg serviciul sanitar al batalionului în *no man's land* dintre partizanii sovietici, care mitraliau din față și trupele române din spate, care trăgeau deasupra noastră. A se reține că, odată cu mine, care eram scopul, trebuiau să moară 11 sanitari și brancardieri, care toți erau

nevinovați. Nevinovați în afară de vina de a se fi născut în națiunea română și de a trăi în epoca mareșalului Antonescu.

Am relatat cele de mai sus ca depoziție de martor de la fața locului. În „Memorialul” meu scris la respectiva epocă sau mai aproape de evenimente descriu mai precis și mai complet împrejurările.

De la problema personală să trec la problema generală. Odată cu mine, la 31 martie 1942 au fost expediați pe front, cu trei trenuri, circa 4.500 legionari, toți universitari din București și, cu cei trimiși din provincie, cred că am fost în total circa 15.000, dintre care, după cele cunoscute de mine, 14.500 au fost omorâți și circa 500 au scăpat. Eu am scăpat mulțumită hepatitei epidemice icterigenă și febrei tifoide cu comă infecțioasă și mulțumită medicilor militari col. Iosif Frantz, Vasiliu Ioan și Sonea Octavian. În 1970, anticarul Radu Sterescu mi-a dat „Jurnalul” unui legionar anonim, mort pe front în 1943, în care, cu toate amănuntele sunt descrise asasinările prin ordin special secret și unde sunt înmormântate victimele cunoscute de autor.

Ce s-a vrut cu acest masacru de pe Frontul de Est din anii 1941-1943? Pentru Siguranța Generală – director Ioan Stănescu și pentru Serviciul Secret – director Eugen Cristescu a fost „Soluția finală a problemei legionare”. Pentru mareșalul Ion Antonescu, cu concepția după care oamenii sunt obiecte și muște a fost metoda de a se impune prin intimidare și groază pentru ca să fie recunoscut de legionari drept șeful unic absolut al Mișcării Legionare. Metoda lui Alexandru Lăpușneanu: „Dacă voi nu mă vreți, eu vă vreau”. De altfel, același scop și aceeași metodă le-a avut și ex-regele Carol II în 1938-1940.

În primăvara 1943, mareșalul Ion Antonescu a aflat că Armata nu mai execută ordinele sale criminale și aberante cu privire la exterminarea legionarilor, profitând de starea de război și cu privilegiile Armatei în război. Ce-a făcut mareșalul Antonescu cu legionarii pe front este cea mai calificată „crimă de război”.

Terminasem concediul medical în țară și înapoi pe front. Medicul șef al Armatei, generalul Mihail Capitanovici nu m-a trimis la Batalionul 4 Pionieri de Cazemate, ci m-a trimis la Secția II Medicală din Spitalul 7 Campanie de la Simferopol. Din partea Serviciului Secret a venit căpitanul medic Iancu Balaban să anuleze transferarea mea de la batalion la Spital și generalul dr. Mihail Capitanovici, în fața mea, i-a răspuns: „Spune-i lui Antonescu că, dacă nu respectă decizia mea, să mă considere demisionat în aceeași clipă din răspunderea de medic șef al Armatei”. La fel, împăratul Napoleon I a trebuit să închidă gura și să se supună disciplinat unui avertisment similar al generalului dr. Dominique Jean Larrey (1766-1842), chirurgical șef al Marii Armate Franceze¹⁴.

În Armata Română, la fel ca în toate Armatele din lume, după un an de medic la infanterie treci automat la ambulanță și după încă un an de ambulanță treci automat la Spital de Campanie sau la Spital zonă interioară. Eu avusesem un an la regiment de artilerie și un an la batalion de infanterie. Aflând că Armata nu-i mai execută ordinele, încălcând legile și regulamentele, mareșalul Antonescu și-a pus întrebarea „Ce va judeca istoria și posteritatea?” Soluția găsită a fost desființarea

¹⁴ Împăratul Napoleon I a coborât de la 21 la 18 ani vârsta de recrutare și încorporare și generalul medic Larrey i-a demonstrat că patologia rezultând din efort va depăși avantajul de mărire numerică a trupelor.

vinovăției prin distrugerea probelor scrise în completarea dispariției martorilor. În iulie 1943, ofițeri de la Secția II a Marelui Stat Major și de la Serviciul Secret de Informații au venit la fiecare unitate militară de pe front și din Țară. Au luat în cercetare arhivele și au extras, punând pe foc, absolut toate corespondențele cu legionarii trimiși spre exterminare. La Batalionul 4 Pionieri de Asalt din Divizia IV Vânători de Munte la Karasubazar în Crimeea a venit căpitanul Doru Lambru (fratele generalului Ștefan Lambru). La întrebarea sublocotenentului Nicolae Frâncu (arhitect, originar din Transilvania), căpitanul Doru Lambru a explicat: „Este dorința personală a domnului Mareșal. Pentru ce să existe dovezi scrise despre ceva care n-a existat!?”

Revenim la Testamentul politic al Mareșalului Ion Antonescu, dictat medicului psihiatru colonel Ion Popescu-Sibiu la 1 iunie 1946, cu o jumătate oră înainte de execuție. Ideea a patra: „Nu cer grațiere și mulțumesc Majestății Sale Regelui Mihai că în Istoria Românilor mi-a asigurat poziția lui Mihai Viteazul”. În cazul de față au avut loc numai două acte: a) avertizarea verbală a ministrului de Justiție Lucrețiu Pătrășcanu către M. S. Regele Mihai că, dacă încearcă grațierea „Vă riscați Tronul” și b) cererea de grațiere înaintată de mama mareșalului, doamna Baranga, cerere care n-a fost însușită de ministrul Justiției, Lucrețiu Pătrășcanu și care n-a ajuns până la M. S. Regele Mihai I.

Așa-zisa judecare și condamnare la moarte a mareșalului Antonescu face parte din inovațiile celui de al doilea război și anume ca, după victorie, învingătorul să judece și să condamne pe învins. Aceasta cu diferența că, în Germania, învingătorii n-au găsit unelte de execuție pentru punerea în practică și au trebuit ei personal să fie judecători în plus de procurori, iar în

România învingătorul ruso-sovietic a găsit unelte de execuție care să joace teatru sub formă de procurori, judecători și anchetatori. Națiunea și Istoria încă așteaptă numele lichelelor și jigodiilor care s-au făcut uneltele învingătorului în această treabă murdară a pseudo-Justiției¹⁵. Ideea este astfel concepută și fraza este astfel redactată încât, înainte de a fi un Apel patetic la Judecata Istoriei, ele constituie o acuzare completată cu dispreț la adresa M. S. Regelui.

Mareșalul Ion Antonescu a fost judecat cum a fost judecat, evident ilegal și a fost asasinat așa cum a fost asasinat, evident nedrept. Nu la cererea sau cu asentimentul Regelui, ci de puterea de ocupație sovietică, în virtutea Dreptului avut de învingător asupra învinsului și nu cu judecători ascultând de Rege, ci cu trădători care singuri s-au pus în serviciul dușmanului¹⁶.

Războiul antisovietic a fost decis nu de Rege, care a aflat de la Radio Londra, ci de generalul Ion Antonescu, care a luat conducerea unică absolută în schimbul răspunderii personale totale. Evenimentul de la 23 august 1944 era inevitabil, fiind unica soluție de a salva

¹⁵ În cărți de valoare, recent editate, se afirmă eronat – pentru a nu spune mincinos – că M. S. Regele Mihai I ar fi semnat punerea în execuție a sentinței de condamnare la moarte a mareșalului Ion Antonescu. Această formalitate nu există în nici o constituție din lume și nici nu-i de conceput practica după care vreo națiune să-și oblige Regele sau Președintele a se face colaboratorul sentințelor pronunțate de instanțele de judecată. Singura posibilitate și singurul drept al Capului Statului sunt Decretul de amnistie cu caracter general și dreptul de grațiere cu caracter individual, amândouă nu din proprie inițiativă, ci la cerere prezentată, deci însoțită de ministrul Justiției în numele întregului guvern.

¹⁶ Practica medicală de urgență m-a adus să cunosc și să tratez pe cel care a fost președintele Alexandru Voitinovici și pe cel care a fost procurorul Vasile Stoican; primul din Iași și al doilea din Bacău.

ce se putea salva în ultimul moment din ultima zi. Încă din toamna 1944, eu l-am definit „actul de dezesperare al condamnatului la moarte”. Germania a pierdut victoria în noiembrie 1941 în fața Moscovei, când n-a reușit Blitz-Kriegul și și-a asigurat înfrângerea în februarie 1943 după Stalingrad, când s-a trecut la războiul de uzură decis nu de combativitatea armatelor, ci de diferența în resurse.

Schimbarea politicii externe și scoaterea noastră din tabăra învinșilor în timp încă posibil și înainte de ireparabilul definitiv trebuia să fie făcute de mareșalul Ion Antonescu, care avea răspunderea situației și comanda armatei. Le-a făcut M. S. Regele Mihai la cererea lui Iuliu Maniu și Constantin I. C. Brătianu: pentru că mareșalul Ion Antonescu nici măcar în martie 1944 după bătălia de la Uman n-a apărut Nistrul graniță fortificată de natură în favoarea României și pentru că Armata Sovietică venea năvalnic la București să instituie ocupația militară fără angajarea în răspundere a Angliei și U.S.A.

Evenimentul era programat pentru 26 august 1944. Generalul Aurel Aldea se găsea la Palatul Regal pentru că în seara de 23 august 1944 trecea frontul să semneze, în numele Regelui, un Armistițiu, înainte de a inversa frontul și cu angajamentul sovieticilor de a nu intra în Țară, întrucât problema este rezolvată de români cu mijloace proprii. Evenimentul a fost devansat la 23 august 1944 și mareșalul Ion Antonescu a trebuit arestat din două cauze. Prima cauză: de la Palatul Regal, mareșalul Antonescu pleca pe front în Moldova și la 26 august 1944, armata urma a se divide între el și Rege. A doua cauză: după ce mult timp a contestat necesitatea Armistițiului, mareșalul Antonescu spune Regelui „Și eu sunt pentru Armistițiu. De altfel, i-am și încunoștințat

pe nemți”. Faptul e real consemnat în memoriile ambasadorului Clodius și aceasta însemna că Hitler ocupa România cu planul „Margareta II” înainte de 26 august 1944.

Predarea mareșalului Antonescu și a miniștrilor săi în mâinile comuniștilor și prin aceștia la dispoziția sovieticilor este altă problemă și s-a produs după plecarea M. S. Regelui Mihai la Dobrița în jud. Gorj. Actul acesta absolut neonorabil a fost decis de primul ministru, general Constantin Sănătescu, intrat în stare de panică când serviciile de radio-ascultare au informat că Adolf Hitler a ordonat Armatei germane din Pădurea Băneasa să recucerească Bucureștii din mâna „rebelilor” și să reinstaleze la guvernare pe generalul Ion Antonescu. În momentul arestării, acesta spusese secretarilor Regelui: „Unde vă stau picioarele acolo vă va sta capul”.

Evenimentul de la 23 august 1944 a avut loc nu din ostilitate față de germani, ci din frică de invazia și ocupația sovietică. A trebuit să se obțină implicarea cu responsabilitate a Angliei și a United States of America, care în august 1941 au făcut promisiuni și și-au luat angajamente prin faimoasa „Cartă a Atlanticului”. Pe sovietici i-a deranjat mult evenimentul de la 23 august 1944. Ei veneau ca învingători să instituie de la început starea de ocupație, cu masacrarea totală a adversarilor și cu jefuirea totală a Țării. Vezi admonestarea făcută lui Lucrețiu Pătrășcanu de Andrei Jdanov la Moscova, în ajunul semnării Armistițiului de la 12 septembrie 1944. Evenimentul de la 23 august 1944, definit de noi, încă de atunci, „actul de dezesperare al condamnatului la moarte” trebuie judecat obiectiv de pe poziția României și nu după poziția subiectivă a prejudecăților teoretice sau al relațiilor personale. Între două rele s-a ales cea mică pentru a evita pe cea mare. Și în istorie sunt

împrejurări când amânarea Răului este un succes împotriva gravității Răului.

Întrebare: este de intelect sau este de caracter defectul de a nu avea receptivitate pentru adevăr și de a reacționa cu înverșunare, dacă nu cu violență, când ți se spun lipsurile și erorile? Mai există și a treia ipoteză, după care defectul este al întregii ființe, ajunsă sub posesia răului.

Dacă e de pus o concluzie, aceasta e motto-ul: „Lucrurile sunt botezate la izvorul eternității și, astfel, dincolo de bine și de rău” (Friedrich Nietzsche, *Așa grăit-a Zarathustra*, 3, 243).

INDICE DE PERSOANE ȘI DE LOCURI

A

Abagiu, Dumitru · 166
 Achile · 80
 Acterian, Haig · 27, 243
 Adamovici · 144, 146
 Aiud · 36, 86, 195
 Alba, județul · 167, 235
 Albania · 111
 Aldea, Aurel · 25, 57, 179, 185,
 194, 205, 208, 220, 221, 222,
 223, 225, 227, 255, 263, 264,
 273
 Alecsandri, Vasile · 38
 Amzăr, Dumitru · 27
 Amzăr, Traian · 164
 Andrei, Petre · 133, 146
 Andronie, vezi Butnaru · 129
 Angelescu, Constantin · 101,
 102, 174
 Angelescu, Haralamb · 66, 100
 Angelescu, Paul · 184, 209
 Anglia · 37, 45, 46, 50, 54, 68,
 71, 79, 82, 88, 89, 105, 108,
 115, 116, 120, 125, 126, 131,
 151, 155, 156, 157, 159, 171,
 172, 176, 177, 178, 179, 189,
 198, 202, 203, 273, 274
 Antonescu, Ion · 8, 25, 41, 42,
 49, 50, 57, 61, 69, 75, 81, 108,

175, 179, 180, 181, 182, 183,
 184, 185, 186, 187, 190, 192,
 193, 194, 195, 196, 197, 198,
 199, 200, 201, 205, 206, 207,
 208, 209, 210, 211, 216, 217,
 218, 219, 220, 221, 222, 223,
 224, 225, 226, 227, 228, 229,
 230, 231, 232, 233, 238, 240,
 241, 242, 243, 244, 245, 247,
 250, 251, 253, 254, 255, 256,
 257, 258, 259, 260, 261, 262,
 263, 264, 265, 266, 269, 270,
 271, 272, 273, 274
 Antonescu, Maria · 185, 186,
 210, 211
 Antonescu, Mihai · 186, 198,
 206, 258
 Antonescu, Victor · 186
 Antoniu, Ion Păsu · 163
 Antonovici, Constantin · 165
 Apostol · 35
 Apostolescu, Gheorghe · 27, 109,
 146, 161
 Apostolescu, Victor · 174, 200
 Arcole · 248
 Ardealului, Bulevardul · 128,
 129, 132
 Argeșanu, Gheorghe · 90, 134,
 135, 149, 199, 201, 217, 227
 Argetoianu, Constantin · 47, 130,
 153, 157
 Asia · 31

Atanasiu, Oișteana · 95
 Ausschnitt, Max · 263
 Austria · 150, 151
 Austro-Ungaria · 151
 Avădanei, Vasile · 166
 Averescu, Alexandru · 212, 213
 Aviatorilor, Șoseaua · 146
 Avramescu, Gheorghe · 230,
 234, 247, 250
 Axente, Crișu · 28

B

Bacău · 165, 202, 272
 Baci, Vasile · 166
 Badea, Traian · 165
 Baia, județul · 167
 Balaban, Iancu · 270
 Banat · 39, 72, 91, 95, 123
 Banea, Ion · 29, 51, 65, 70, 85,
 109, 119, 138, 146, 161
 Banu Manta, Bulevardul · 134,
 175
 Baranga, mama lui Ion
 Antonescu · 271
 Barbarossa, Planul · 194, 229,
 230, 231
 Barbu, Gheorghe · 165
 Bărză, Gheorghe · 166
 Basarab, Alexandru · 27
 Basarabi, dinastia · 31
 Basarabia · 31, 39, 59, 66, 136,
 157, 183, 186, 187, 188, 189,
 202, 217, 220, 228, 229, 264,
 266
 Basedow, boala · 195
 Bădăcin · 43
 Bădescu, Amedeu · 18, 89
 Băile Herculane · 18
 Bălan · 43
 Bălăcescu, Ioan · 46
 Bălcescu, Nicolae · 30, 35
 Băleanu, Ion · 165
 Bălți · 136, 165, 181, 183, 228

Băneasa · 58, 63, 108, 193, 274
 Beck, Joseph · 202
 Beleuță · 117
 Belgea, Ion · 27, 163
 Belgrad · 263
 Belidean, Mircea · 166
 Belimace, Doru · 169, 177
 Bellu, Ion · 150
 Benec, Constantin · 162
 Bengliu, Ion · 113, 135, 136, 137,
 140, 190
 Benteoiu, Aurelian · 42, 186
 Berchtesgaden · 82, 93
 Bergman · 51, 76
 Berlin · 51, 76, 119, 120, 121,
 124, 157, 182, 189, 190, 193,
 194, 266
 Bernea, Ernest · 27
 Berthelot, Mathias, General
 strada · 20, 129, 130
 Besedovski, Serge · 183
 Bianu, Ion · 43, 63
 Bidianu, Augustin · 261
 Bielovska · 230
 Bihor, județul · 123, 165
 Biriș, Ovidiu · 162
 Biriș, Victor · 195, 196, 200
 Biță, Cornel · 16
 Blaga, Lucian · 41
 Blănaru-Flamură, Ion · 127
 Bobescu, George · 132
 Boboc, Constantin · 163
 Bobotă, Teodor · 165
 Bogdan, Elena · 165
 Bogdan, Gavrilă · 88
 Boian, Ion · 123, 124, 200
 Boilă, Zaharia · 43, 63
 Bolgrad · 228
 Bolintineanu, Petre · 27
 Bonnet, Georges · 89, 155
 Borcea · 84
 Borcea, Alexandru · 27, 124
 Borcescu, Traian · 267
 Bordeianu, Lehacliu I. · 165
 Bordet-Wasserman,
 reacția · 139

Borzac, Lazăr · 165
 Borzea, Titus · 162
 Borzea, Virgil · 163
 Bosnia · 151
 Botoșani · 149, 165, 180
 Bouleț · 149
 Bozântan, Iosif · 88, 166
 Bozântan, Victor · 166
 Brabețanu, Victor · 51, 76
 Brâncoveanu, Basarab · 147
 Brașov · 113, 137, 139, 141, 142,
 165
 Brăila, județul · 232
 Brăileanu, Traian · 64, 222, 223
 Brătescu · 113, 139, 142, 144
 Brătianu, Constantin I. C. · 174,
 218, 273
 Brătianu, George I. I. C. · 25, 40,
 47, 74, 75, 214, 216
 Brătianu, Ion C. · 80
 Brătianu, Ionel I. C. · 40, 47, 116,
 212, 213
 Brătianu, Vintilă I. C. · 33, 213
 Brudariu, Adrian · 83, 96, 114,
 115, 175, 209
 Bucovina · 31, 72, 91, 95, 118,
 127, 189, 217, 220, 221, 229,
 264
 București · 15, 16, 19, 20, 21, 23,
 25, 26, 28, 33, 41, 43, 48, 52,
 53, 54, 55, 58, 59, 62, 65, 66,
 69, 76, 80, 84, 86, 89, 92, 94,
 96, 106, 111, 112, 115, 118,
 120, 123, 131, 133, 134, 136,
 141, 146, 148, 156, 167, 173,
 175, 177, 179, 183, 184, 186,
 189, 190, 191, 193, 195, 198,
 199, 200, 201, 202, 203, 207,
 208, 221, 223, 224, 225, 226,
 229, 235, 245, 247, 250, 251,
 253, 255, 260, 262, 263, 264,
 269, 273
 Budachi · 59
 Budișteanu, Radu · 27, 92, 109,
 113, 138, 142, 144, 146
 Buhai, Vasile · 162

Bujoli, Spiru · 163
 Bulboacă, Ioan · 164
 Bulgaria · 39
 Bulhac, Androne · 28
 Bungețeanu, George · 16, 58
 Burcaș, Augustin · 166
 Burghilea · 145, 146
 Burtia · 149
 Busuic, Ion · 163
 Butnaru · 129
 Butnaru, Ion · 166
 Buzău · 27, 91, 165

C

Cadrilater · 134
 Caesar, Caius Iulius · 266
 Cahul, județul · 167, 229
 Calopăr, Mihai · 163
 Câmpia Română · 26
 Câmpulung-Moldovenesc · 224
 Canaris, Wilhelm · 157, 176,
 188, 189, 190, 193, 195, 196,
 197, 198
 Cantacuzino, Alexandrina · 135
 Cantacuzino, Alexandru · 16, 17,
 27, 28, 36, 65, 90, 96, 109,
 145, 160
 Cantacuzino, Ioana · 141
 Cantacuzino-Grănicerul,
 Gheorghe · 16, 36
 Cantemir, Dimitrie · 191
 Cantuniari · 227
 Capitanovici, Mihail · 270
 Capone, Al · 80
 Caragancev, Ion · 166
 Carandino, Nicolae · 36
 Caranica, Enache · 166
 Caranica, Iancu · 169, 177
 Caranica, Ion · 165
 Caranica, Petre · 165
 Caraș, județul · 165, 190
 Caratânase, Ion · 27
 Cârdu, Valeriu · 28, 163

Cârjă · 251
 Carlaonț, Dumitru · 230
 Carmen Sylva · 66, 209
 Carol I, regele României · 14, 50, 79
 Carol II, regele României · 22, 33, 40, 41, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 57, 60, 61, 63, 68, 69, 70, 71, 74, 75, 80, 81, 82, 84, 89, 90, 91, 93, 94, 96, 99, 100, 101, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 120, 123, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 140, 144, 145, 150, 156, 157, 158, 159, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 176, 177, 178, 179, 184, 186, 188, 189, 190, 192, 198, 209, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 221, 225, 256, 263, 269
 Carp, Mircea · 258
 Casa Verde · 76
 Castelul Peleş · 170, 189
 Cavachi, Dumitru · 165
 Căldare, Constantin · 166
 Călinescu, Adela · 63, 94, 100, 108, 136
 Călinescu, Armand · 60, 61, 62, 63, 70, 82, 85, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 96, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 136, 137, 138, 140, 141, 144, 145, 149, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 170, 171, 173, 176, 177, 190, 198, 265
 Călinescu, Barbu · 83
 Cănanău · 203
 Cășăneanu, Gheorghe · 166
 Cehia · 151
 Cehoslovacia · 38, 93, 105, 158
 Cerbu, Iancu · 165

Cernăuți · 43, 90, 93, 165, 228, 230
 Chamberlain, Neville · 88, 105, 155, 156
 Chirculiță, Dumitru · 166
 Chiriacescu · 113, 140, 141
 Chiriaz, Constantin · 165
 Chirnoagă, Eugen · 27
 Chișinău · 43, 226, 228
 Chitila · 191
 Chivu, Ion · 84, 165
 Christescu, Vasile · 27, 65, 69, 70, 149, 160
 Churchill, Winston · 156, 263
 Cinghiță · 164
 Cioflec, Marius · 162
 Ciontă · 58, 63
 Ciorogaru, Gheorghe · 27, 43, 119, 261
 Ciorogaru, Roman, episcopul · 43
 Cișmigiu, parcul și lacul · 19, 20
 Ciumetti, Sterie · 28, 78, 169, 170, 172, 177
 Ciupercă, Nicolae · 90, 217, 220, 226, 230, 233
 Clime, Gheorghe · 26, 29, 30, 35, 36, 51, 64, 65, 70, 74, 75, 77, 84, 85, 86, 88, 91, 92, 95, 109, 119, 121, 122, 144, 145, 160, 161, 177, 199
 Clime, Traian · 163
 Clocociov · 149
 Clodius · 274
 Cluj · 43, 63, 85, 114, 124, 127, 165
 Cocioba, Ion · 16
 Cocora, Alexandru · 166
 Codrea, Nicolae · 166
 Codreanu Zelea, Cătălin · 124
 Codreanu Zelea, Corneliu · 8, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 58, 59, 60, 61,

62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 114, 118, 119, 121, 132, 137, 138, 140, 141, 145, 148, 149, 159, 167, 168, 170, 173, 177, 187, 190, 201, 208, 209, 210, 211, 214, 215, 216, 217, 219, 221, 255, 261, 262, 263
 Codreanu Zelea, Elena · 91, 201
 Codreanu Zelea, Ion · 13, 165, 180, 201
 Cojocaru, Alexandru · 166
 Coman, Constantin
 Cozmin · 162
 Comănescu, Nicolae · 163
 Comjic, Ștefan, alias Bihoreanu, Fănică, Popescu, Fănică · 162
 Comorăște · 190
 Condopol, Mircea · 165
 Condrațu, Alexe · 165
 Constant, Alexandru · 27, 87, 119, 196
 Constantinescu, Constantin · 165
 Constantinescu, Corina · 224
 Constantinescu, Dumitru · 162
 Constantinescu, Marius · 15
 Constantinescu, Nicolae · 85, 88, 169, 177
 Constantinescu-Claps, Radu · 128
 Constanța, județul · 84, 165
 Copuzeanu, Ion · 27
 Corăciu, Grigore · 135
 Corbeanu, Vasile · 162
 Cornea, Gheorghe · 165
 Coroamă, Dumitru · 179, 189, 225, 226
 Cosma · 147
 Cosmovici, Horia · 27
 Cotea · 59

Coterbic, Nicolae · 27
 Cotigă, Traian · 14, 20, 27, 109, 138, 142, 161
 Cotroceni · 127, 129, 134
 Cotul Donului · 244, 245, 246, 247, 251, 255
 Cozan, Luchian · 165
 Cozma, Lazăr · 165
 Craiova · 20, 21, 23, 47, 119, 121, 224, 235, 265, 268
 Craja, Paul · 27, 92, 109, 135, 146, 161
 Crăcea, Nicolae · 27, 124
 Creangă, Vasile · 166
 Criclivăi, Azarie · 166
 Cristea, Aristotel · 166
 Cristea, Miron, patriarhul României · 50, 100, 166, 217
 Cristescu, Eugen · 36, 170, 197, 198, 201, 202, 258, 261, 263, 269
 Cristescu, Grigore · 62
 Cristescu, Nicolae · 16, 201, 202, 248
 Crivăț, Dan · 35
 Croația · 151
 Croitoru, Tudor · 165
 Croitoru, Vasile · 165
 Cucerzan, Constantin · 166
 Cuibuș, Petre · 165
 Culoglu, Damian · 165
 Cuza, A. C. · 13, 21, 61, 216
 Cuza, Alexandru Ioan · 205

D

Daladier, Edouard · 88, 105, 155
 Dalnic · 230
 Dâmbovița, județul · 122
 Dâmbovița, râul · 19, 127
 Damocles · 119, 140
 Danielescu, Zosim · 163
 Dănilă, Nicolae · 165
 Dăscălescu, Nicolae · 229, 247

Decemvirii · 72, 80, 85, 86, 87,
88, 90, 94, 95, 106, 109, 130,
199, 201

Delta Dunării · 233

Demetrescu-Gyr, Radu · 27

Deva · 265

Diaconescu, Dumitru · 166

Diaconescu, Vasile · 165

Dima-Galați, Gheorghe · 28

Dinescu, Petre · 22, 84

Dobre, Bănică · 27, 109, 145,
161

Dobre, Ion · 28, 210, 243

Dobre, Ion Radu · 163

Dobrin, Ioan · 28, 215

Dobrin, Liviu · 162

Dobrița · 274

Dobrogea · 39, 134

Dobuleac, Vasile · 165

Doftana · 86

Dönitz, Karl · 233

Dorea, Afilon · 162

Dorohoi · 35, 165

Dragalina, Corneliu · 247

Dragomirescu, Victor · 27, 160

Dragomir-Jilava, Gheorghe · 27,
119, 166

Drăgănești · 223

Dubovinschi, Teodor · 165

Duca, Ion G. · 41, 106, 169, 174,
184, 213

Ducaru, Dumitru · 162

Dudești-Văcărești,
cartierul · 191

Dudu, Cecilia · 191

Duma, Iosif · 165

Duminică-Ionescu · 27

Dumitrescu, Anghel · 232

Dumitrescu, Băluță · 265

Dumitrescu, Miti · 118, 119, 120,
121, 123, 124, 126, 127, 130,
131, 132, 141, 150, 160, 171

Dumitrescu, Petre · 223, 229,
230, 247, 249

Dumitrescu-Borșa, Ion · 27, 87,
119, 120, 261

282

Dunăre · 80, 188, 228, 233

Dușu, Alesandru · 264

Dzerjinski, Felix · 203

E

Edineți · 228

Eftimiu · 146

Egipt · 261

Elefterescu, Mircea · 198, 201

Elveția · 83, 111, 191, 261

Enescu, Ion · 162

Eremia, Nicolae · 165

Erhan, Sebastian · 224

Eroilor Sanitari,
Bulevardul · 128

Europa · 31, 32, 37, 38, 39, 54,
69, 71, 73, 77, 79, 89, 105,
115, 120, 126, 131, 151, 154,
155, 158, 188, 202, 214, 234,
245, 258, 263

F

Fabricius, Wilhelm · 179, 261

Faur, Ioan · 165

Făgăraș · 192

Făgăraș, județul · 117, 118, 139,
200

Făgăraș, strada · 128

Fălciu · 165, 228, 229

Fălciu, județul · 229

Felecan, Vasile · 162

Ferdinand I, regele

României · 40, 50, 54, 146,
212, 256

Ficata, Sterie · 27

Filip, Dumitru · 166

Filipov, Vasile · 162

Florescu, Sergiu · 166

Florescu, Ștefan · 94, 166

Focșani · 14

Franasovici, Richard · 184

Franco, Francisco · 110, 259

Frâncu, Nicolae · 271

Franța · 37, 45, 46, 50, 54, 68, 77,
79, 82, 89, 105, 115, 116, 120,
125, 126, 131, 137, 155, 157,
171, 172, 177, 178, 198, 203,
211, 214, 248

Franz-Ferdinand,
arhiducele · 152

Frederic I Barbarossa · 229

Freudenthal · 230

Frumoasă, strada · 129

Funda, Dumitru · 27, 113, 142,
143

Furdui, George · 20, 23, 27, 84,
109, 145, 160

G

Gafencu, Grigore · 135, 156,
157

Galați · 59, 200, 211, 228, 229

Galescu, Pavel · 166

Gâlmeanu, Ion · 165

Gara de Nord · 169, 267

Gârcina · 114

Gârcineanu, familia · 114

Gârcineanu, Florin Puiu · 96, 97,
114, 115, 162

Gârcineanu, Savel · 139

Gârcineanu, Victor Puiu · 27, 97,
114, 115, 163

Gârleșteanu · 111

Gârneață, Ilie · 64

Garoflid, Constantin · 33

Găești · 196

Gălășanu, Paul · 27

Gâlbenuș · 150

Găman · 149, 166

Găman, Florea · 166

Geacu, Hristu Petre · 166

Geidenreich, Vladimir · 166

Gemeniuc, Ion · 166

George Enescu, strada · 209

Georgescu · 143

Georgescu, Corneliu · 64

Georgescu, Ștefan · 27, 113, 140

Germania · 36, 37, 38, 39, 43, 45,
54, 68, 69, 71, 74, 77, 79, 82,
89, 91, 93, 104, 105, 106, 109,
113, 115, 119, 120, 124, 125,
126, 151, 152, 153, 155, 156,
157, 158, 159, 179, 189, 198,
202, 203, 211, 213, 214, 219,
225, 240, 244, 246, 271, 273

Gerota, Dimitrie · 46, 64, 75

Ghenea, Radu · 128

Gheorghe, Constantin · 162

Gheorghevi, Nicolae · 166

Gheorghiadă · 59

Gheorghiu · 36

Gheorghiu, Lizetta · 29, 166

Gheorghiu, Victor · 166

Gheorghiu-Dej, Gheorghe · 248

Gherman, Ioan · 165

Gherovici, Ștefan · 87, 94, 135,
136, 140, 190

Ghica, Alecu · 76

Ghica, Dumitru · 28, 196

Ghindă, Gheorghe · 166

Ghinea, Marcel · 28

Gigurtu, Ion · 157, 189

Gingan, Cornel · 166

Goebbels, Josef · 264

Goering, Hermann · 82

Goga, Mircea · 27, 163

Goga, Octavian · 49, 60, 61, 136,
216, 217

Goga, Veturia · 210

Gorj, județul · 43, 136, 165, 274

Gramă, Iosif · 162

Greceanu, Costi · 13, 243

Grigorescu · 183

Grigorescu, Gheorghe · 16

Grigorescu, Ioan · 254

Grigoriu, Mihail · 165

Griviței, Calea · 205

Groza, Dumitru · 36

Gruia · 193

H

Haga · 243
Hagiu, Florica · 136
Halifax, lordul · 88, 155
Haralambie, Emil · 203
Haret, Spiru · 33
Hălălău, Ștefan · 230
Hegel, Friedrich Wilhelm · 35
Herghelegiu, Ion · 142, 143, 161
Herța · 189
Herțegovina · 151
Hitler, Adolf · 71, 82, 93, 94,
106, 110, 125, 126, 152, 153,
155, 156, 157, 158, 159, 182,
188, 189, 194, 198, 213, 219,
220, 227, 233, 244, 245, 253,
254, 257, 259, 264, 274
Hohenzollern-Sigmaringen,
dinastia · 99
Hoidaș, Anton · 168
Hoiesescu, Adina · 209
Honceru, Ion · 165
Hoover, George Edgar · 110
Horculescu, Nicolae · 165
Horia, Cloșca și Crișan,
Divizia · 254
Horodniceanu, Nicolae · 28, 73,
119, 215
Hotin · 165, 228
Hunedoara, județul · 36, 165

I

Iacobescu, Ștefan · 172
Iacobici, Iosif · 220, 227, 233
Ialta · 37
Iamandi, Victor · 70, 85, 89, 112,
134, 168, 174
Iancu, Avram · 26
Ianuli, Atena · 27
Iasinschi, Vasile · 64, 194, 200
Iași · 13, 14, 22, 43, 45, 76, 104,

114, 165, 175, 179, 183, 196,
201, 220, 224, 226, 228, 272
Iftimuță, Vasile · 165
Ilarie · 58
Ilcuș, Ion · 186
Ilfov, județul · 41, 132, 148
Iliescu · 90, 91, 139
Inculeț, Ion · 47
Insula Șerpilor · 54
Ioan, Gheorghe Z. · 224
Ioanițiu, Alexandru · 192
Ion, Emilian V. · 61, 62
Ionescu, Andrei · 27
Ionescu, Aurel · 28
Ionescu, Gheorghe · 268
Ionescu, Grigore · 235, 239, 241,
268
Ionescu, Ilie · 150
Ionescu, Ion · 160
Ionescu, Jean · 127
Ionescu, Marioara · 87, 89, 125
Ionescu, Nae · 96, 102, 103, 104,
138
Ionescu, Vasile · 132
Ionescu, Virgil · 27, 87, 92, 109,
113, 125, 138, 142, 143, 144,
146, 216
Ionescu-Micandru · 193
Ionescu-Romanați, Matache · 16
Ionescu-Saint Cyr · 229
Ionescu-Țiganul, Ștefan · 49, 90,
215
Ionică, Eugen · 27, 95, 109, 138,
142, 161
Ionică, Viorica · 89
Iordache, Marietta · 27, 162
Iorga, Nicolae · 50, 53, 54, 101,
133, 153, 187, 217
Iosif, Frantz · 269
Iotzu, Constantin · 27
Irimescu, Petre · 139
Irimiciuc, Valerian · 165
Isaia, Ovidiu · 127, 160
Ismail · 167, 228
Israel · 32
Istmul Perekop · 231

Istrate, Gheorghe · 61, 62, 146,
161
Italia · 37, 45, 54, 74, 190, 213
Iuca, Dumitru · 42
Iugoslavia · 158

J

Japonia · 76
Jdanov, Andrei · 274
Jilava · 36, 83, 95, 122, 170, 183,
191, 199, 200, 201, 206, 246
Jitaru, Spiridon · 166
Joița, Vasile · 123, 127, 129, 133,
171
Jovin, Ion · 157
Jude, Dumitru · 165
Jukov, Guergui
Konstantinovitch · 245
Julan, Ilie · 164

K

Kalustian, Leon · 92, 103, 123
Kanner, Edgar · 95
Karasubazar · 267, 271
Katy · 139
Keitel, Wilhelm · 233
Kerci · 225, 231, 241, 267
Kiev · 205
Kiseleff, Șoseaua · 202
Kișulescu, Gheorghe · 149, 150
Kogălniceanu, Mihail · 80, 205,
206

L

Labirint, strada · 201
Lambru, Doru · 271
Lambru, Ștefan · 271
Larrey, Dominique Jean · 270

Lascăr, Gheorghe · 166
Lascăr, Mihail · 166, 247, 249,
250, 251, 252
Lauric, Filon · 72
Lazarovici · 139
Lăpușna, județul · 66, 165
Lăpușneanu, Alexandru · 259,
269
Lăzărescu, Dan Amedeu · 218,
256, 264
Lefter, Mile · 64, 200
Leger, Alexis · 81
Lenin, Vladimir Illici · 154, 238
Leningrad · 194, 230
Leonid, Miron · 165
Leonida, Dumitru · 233
Leonida, Natalia Adela · 265
Leonida, Paul · 117, 176, 227,
233, 249
Leu, Cristian · 59
Levițchi, Ștefan · 166
Linemann, Iopata · 236
Liubianka · 63
Livezeanu, Bartolomeu · 27, 121,
122
Lobey, Ioan · 136
Lobey, Radu · 110, 136
Londra · 68, 81, 89, 90, 93, 105,
158, 184, 224, 272
Lubenthal · 230
Lugoj · 118, 124, 166
Lungu, Ion · 165
Lupașcu, Ion · 16
Lupescu, Elena · 135, 184, 185,
188, 209, 210
Lupu, Dimitrie · 48
Lupu, Nicolae Gh. · 16, 240

M

Macici, Nicolae · 247
Macoveschi, Ion · 162
Magherescu, Gheorghe · 250,
251, 252

Magherescu, Henriette · 207
 Maginot, André · 202
 Mahnici, Nicolae · 166
 Malaxa, Nicolae · 36, 42
 Malmaison · 195
 Manciu, Constantin · 25
 Mancoș, Gheorghe · 165
 Mandache, Alexandru · 165
 Manganița, Constantin · 165
 Maniu, Iuliu · 25, 33, 39, 40, 41,
 42, 43, 44, 45, 46, 47, 52, 54,
 60, 63, 64, 74, 75, 76, 77, 93,
 106, 107, 108, 128, 171, 213,
 214, 216, 218, 255, 273
 Manoiilescu, Grigore · 28
 Manoiilescu, Mihail · 157
 Manoiilescu · 43, 165
 Manoiilescu, Grigore · 165
 Manstein, Erich Lewinski
 von · 230, 231, 236, 238, 242
 Manta · 229
 Mântuleasa, strada · 169, 187
 Manzati, Nelu · 27
 Mânzu, Dumitru · 166
 Maramureș · 17
 Marea Baltică · 245
 Marea Caspică · 153, 194, 230,
 245
 Marea de Azov · 249
 Marea Mediterană · 158
 Marea Neagră · 233, 245
 Mareș, Nicolae · 208
 Maria, regina României · 40,
 212
 Maricari, Nicolae · 163
 Marin, Petre · 166
 Marin, Vasile · 26, 42, 78, 160,
 162, 166, 170
 Marinescu · 150
 Marinescu, Gavrilă · 42, 46, 59,
 63, 70, 83, 85, 90, 93, 107,
 108, 111, 112, 125, 131, 132,
 134, 135, 136, 167, 169, 170,
 171, 175, 177
 Marinescu, Nicolae · 125, 131
 Marx, Karl · 34

286

Masarik, Thomas · 43
 Mateescu · 170
 Matici, Marin · 166
 Măduță, Ioan · 164
 Mănac, Gheorghe · 16
 Mănăstirea Bistrița · 187
 Mănăstirea Cașin · 229
 Mărgineanu, Moise · 235
 Mediaș · 196
 Mehedinți, județul · 41, 133
 Mehedinți, Simion · 41, 166
 Memu, Dionisie · 165
 Micescu, Didi · 41
 Micescu, Istrate · 61, 62
 Miculescu, Radu · 202, 255
 Micu, Augustin · 162
 Miercurea-Ciuc · 22, 84, 96, 114,
 137, 138, 144
 Mihai I, regele României · 208,
 222, 224, 255, 271, 272
 Mihai Viteazul · 203, 206, 265,
 271
 Mihalache, Ion · 33
 Milcov · 87, 147, 150
 Milcoveanu, Dan · 48
 Milcoveanu, Jean · 83, 137, 193
 Milcoveanu, Margareta · 150
 Milcoveanu, Șerban · 7, 13, 17,
 20, 23, 55, 57, 65, 76, 86, 99,
 107, 135, 142, 144, 179, 203,
 205, 222, 224, 262, 267
 Miloșiu · 196
 Mincă, Ilie · 162
 Mirea, Ilie · 165
 Mirescu, Mircea · 101
 Mironovici, Radu · 64
 Misirliu · 111
 Miter, Ion · 124, 162
 Mittel-Europa · 151
 Mocanu, Andrei · 166
 Mocanu, Staicu · 165
 Mogoșoaia · 95
 Moldova · 21, 31, 39, 114, 157,
 194, 226, 273
 Moldoveanu, Fifi · 268
 Moldoveanu, Ion · 127, 160

Molotiu, Ioan · 165
 Molotov, Veaceslav
 Mihailovici · 155, 156, 157,
 194
 Moraru, Alexandru Bubi · 163
 Morusoff, Mihail · 25, 48, 49, 57,
 69, 70, 71, 72, 85, 89, 91, 104,
 110, 111, 116, 117, 118, 119,
 120, 121, 122, 123, 124, 126,
 128, 130, 131, 145, 157, 158,
 159, 171, 174, 176, 177, 179,
 181, 182, 183, 184, 185, 186,
 187, 188, 189, 190, 191, 192,
 193, 195, 197, 198, 199, 200,
 201, 202, 203, 205, 213, 248,
 255, 261
 Moruzzi, George · 41, 70
 Moscova · 37, 63, 183, 184, 193,
 194, 230, 250, 274
 Moșilor, Calea · 251
 Motoc, Mircea · 163
 Motomancea, Grigore · 165
 Moța, Ion I. · 26, 29, 30, 42, 62,
 68, 74, 78, 96, 137, 170, 187
 Mugur · 28, 215
 München · 68, 88, 89, 91, 105,
 155
 Munteanu, Gheorghe · 165
 Muntele Susai · 210
 Munții Carpați · 26, 157, 158,
 188, 194
 Munții Caucaz · 153, 194, 230,
 233, 245, 246
 Murgoci, strada · 203
 Muscel, județul · 166, 268
 Mussolini, Benito · 110, 155,
 219, 248, 259
 Mușatini, dinastia · 31

N

Nadoleanu · 104
 Napoleon Bonaparte · 25, 219,
 248, 270

Napoleon III · 38
 Nasta, Andrei · 230
 Nastu, Nicolae · 165
 Neamț, județul · 14, 61, 114, 226
 Necrelescu, Eugen · 141
 Negrea, Matei · 16
 Negulescu, Ion · 263
 Nerasan, Ion · 166
 Nestor · 80
 Neubacher, Karl · 263
 New-York · 154
 Nicadorii · 72, 80, 85, 86, 87, 88,
 90, 94, 95, 106, 109, 130, 169,
 177, 199, 201
 Nichita, Augustin · 166
 Nicoară, Iordache · 162, 163
 Nicodim, patriarhul
 României · 134
 Nicolae, Emil · 165
 Nicolaescu, Aurel · 166
 Nicolau, Șerban · 28
 Niclescu, Constantin · 190, 225
 Niclescu, Nicoleta · 27, 76, 109,
 118, 119, 121, 122, 160
 Nicolicescu, Gheorghe · 163
 Nicolici, Nicolae · 165
 Niculescu, Gheorghe · 166
 Niculescu-Buzești,
 Ecaterina · 107
 Niculescu-Buzești, Grigore · 93,
 107, 108
 Niculescu-Tapirul · 241
 Nietzsche, Friedrich · 275
 Nikolaev · 245
 Nisporeni · 66
 Nistru · 197, 218, 220, 221, 222,
 226, 255, 267, 273
 Nițescu, Petre · 165
 Nițulaș, Ion · 149
 Noaghea, Virgil · 162
 Novac, Atanasie · 16
 Novaci · 43
 Noveanu, Vasile · 261
 Nuțiu, Aurel · 162

287

O

Oancea · 229
 Oceanul Atlantic · 153, 274
 Odessa · 194, 225, 227, 229, 230, 231, 232, 233, 245, 268
 Olaru, Rusalim · 118
 Olt, județul · 13, 48, 87, 136, 138, 147, 149, 223, 254
 Olt, râul · 149
 Olteanu, Vasile · 164
 Oltenia · 13, 76, 235, 241
 Oltenița · 196
 Oproiu, Tudor · 265
 Oprovici, Horia · 166
 Oradea · 43, 136
 Orientul Mijlociu · 151
 Otopeni · 58, 63, 180
 Oudard, Georges · 82
 Oxenstierna · 117

P

Palamarciuc, Jean · 166
 Palatul Regal · 59, 68, 69, 80, 83, 84, 89, 96, 99, 100, 102, 105, 112, 115, 118, 129, 134, 135, 149, 156, 175, 186, 215, 261, 273
 Paletaș, Francisc · 166
 Panaitescu, Petre P. · 262
 Pangal, Jean · 75
 Panova · 170
 Pantazi, Constantin · 198
 Panteli, George · 94, 211
 Panteli, Ionică · 211
 Papacioc, Radu · 165
 Papanace, Constantin · 92, 119, 194, 200
 Paraschivescu, Gheorghe · 127, 160
 Paris · 38, 46, 90, 93, 111, 153, 183, 185, 186, 202

Pascu, Radu · 80
 Pastia · 227
 Pașcani · 226
 Paulus, Friedrich von · 253
 Pavelescu, Alexandru · 162
 Pădureanu, Nicolae · 166
 Pătrașcu, Nicolae · 85, 200, 261
 Pătrășcanu, Lucrețiu · 258, 271, 274
 Păucă, Dumitru V. · 165
 Pecican, Alexandru · 266
 Pele, Ion · 88
 Penescu, Nicolae · 256
 Peninsula Balcanică · 150
 Peninsula Crimeea · 231, 245, 267, 271
 Petrescu, Adrian · 72, 91, 92
 Petrescu, Alfred · 267, 268
 Petrini Dr., strada · 134
 Petroniu, Sorin · 129
 Petrovicescu, Constantin · 180, 200, 222, 223, 226, 263
 Pharsale · 99
 Piața Buzești · 122
 Pielmuș, Ioan · 164
 Pihu, Grigore · 27, 142, 161
 Pilsudski, Joseph · 212
 Pisarciuc, Silvestru · 165
 Pitești · 22, 84, 208, 209, 211, 226
 Plevnei, Calea · 127, 195
 Ploiești · 80, 118, 132
 Poenaru, Ilie · 165
 Poiana Țapului · 258
 Polihroniade, Mihail · 27, 109, 146, 161
 Polonia · 38, 113, 125, 158, 202, 203, 212
 Pop, Ștefan · 265
 Pop, Valeriu · 186
 Popa, Costăchel · 165
 Popa, Petre · 165
 Popa, Tiberiu · 162
 Popescu · 268
 Popescu, Anastasia-Sica · 27
 Popescu, Anton B. · 162

Popescu, Cezar · 127, 160
 Popescu, Dumitru · 139, 223
 Popescu, Hristu · 165
 Popescu, Jack · 224
 Popescu, Marin · 162
 Popescu, Spiru · 163
 Popescu, Traian-Puiu · 127, 160
 Popescu, Valerian · 16
 Popescu, Vasile · 163
 Popescu-Buzău, Napoleon · 27
 Popescu-Sibiu, Ioan · 206, 207, 256, 271
 Popovici, Alexandru · 187
 Popovici, Mihai · 43
 Popp, Alexandru · 224
 Postelnicului, strada · 209
 Potcoava · 254
 Potolea, Gheorghe · 165
 Prahova, județul · 126, 127, 132, 166
 Precul, Justin · 235
 Preda, Gheorghe · 166
 Predeal · 41, 58, 199, 201, 208, 210, 211, 250, 251
 Predescu, Mircea · 232
 Predescu, Ștefan · 28
 Prezan, Constantin · 228
 Prica · 235
 Priș, Ioan · 166
 Proca, Gheorghe · 142, 161
 Prodea, Nicolae · 162
 Protopopescu, Dragoș · 27
 Prut · 180, 188, 224, 226, 228, 229
 Puiu, Traian · 27
 Puiu, Vasile · 166
 Pyrrhus · 228

Q

Quai d'Orsay · 81, 217

R

Racoveanu, George · 27
 Racoviceanu, Grigore · 123
 Raicu, Constantin · 162
 Rakovski, Cristian · 183
 Râmnicu-Sărat · 23, 72, 73, 83, 84, 85, 86, 87, 90, 91, 93, 94, 109, 125, 136, 137, 138, 142, 144, 145, 147, 183
 Râmnicu-Sărat, județul · 167
 Răureanu, Emil · 150
 Răcman, Gheorghe · 163
 Rădăuți, județul · 167
 Rădești · 138
 Rădulescu · 149, 192, 193
 Rădulescu, Virgil · 23, 27, 162
 Rădulescu-Pogoneanu, Victor · 93, 107
 Rădulescu-Vișina, George · 16
 Răileanu, Naum · 166
 Răuț, Ion · 166
 Regele Carol I, Bulevardul · 251
 Regwald, Francisc · 165
 Reich, Al Treilea · 39, 89
 Reni · 228
 Ribbentrop, Joachim von · 36, 155, 156, 157
 Rioșanu, Alexandru · 198, 263
 Rioșanu, Petre · 163
 Rodeanu, Ion · 19, 20, 23
 Roman, Ioan · 166, 265
 Romanăți, județul · 150, 166
 România · 14, 19, 20, 21, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 53, 54, 68, 69, 73, 74, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 89, 90, 91, 94, 96, 101, 103, 105, 106, 108, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 117, 120, 124, 126, 127, 130, 134, 136, 137, 138, 147, 150, 152, 153, 155, 156, 157, 159, 160, 167, 168, 169, 177, 182, 183, 184, 186, 188, 189, 194,

197, 198, 202, 203, 206, 212,
214, 217, 218, 219, 220, 221,
222, 223, 224, 225, 227, 233,
240, 252, 254, 256, 257, 258,
262, 272, 273, 274
Rostov · 249, 250, 251
Roșianu, Scarlat · 87, 139, 144,
146
Roșu, Nicolae · 27
Roșulescu, Nicolae · 28
Rusia · 38, 39, 80, 150, 153, 154,
155, 158, 159, 203, 205, 211,
218, 230, 233, 245
Rusu, Iacob · 166

S

Sadova, Marieta · 224
Saita, strada · 191, 192
Sanatoriul Așezămintelor
Brâncovenesti · 147
Sanatoriul Diaconeselor · 146
Sanatoriul Saint-Vicent de
Paul · 146
Sanatoriul Spitalului
Brâncovenesc · 148
Sandu, Valeriu · 23, 27
Sapientei, strada · 180, 267
Sarajevo · 152
Sârbu, Constantin · 94, 148, 165,
166
Sârbu, Damaschin · 166
Sârbu, Nicolae · 165
Savin, Constantin-Tache · 23, 27
Sănătescu, Constantin · 256, 274
Sănătescu, Fulvia · 256
Sărata · 266
Săulescu, Ani · 149
Săvulescu, Basil · 16
Schitu Măgureanu,
Bulevardul · 15, 206
Schobert · 230
Secăreanu, Ion · 165
Sena · 186

Serafim, Aurel · 27, 109, 146,
161
Serafim, Gogu · 27
Sevastopol · 176, 225, 231, 233,
234, 237, 238, 240
Sfîntescu, Duiliu · 28, 72, 167
Sibiu · 43, 220, 263
Sibiu, județul · 20, 207, 223
Sichitiu, Ion · 62, 75
Sidorovici, Teofil · 189
Silaghi, Victor · 28, 120
Sima, Horia · 25, 28, 29, 48, 65,
68, 69, 70, 71, 72, 73, 84, 85,
91, 92, 95, 104, 109, 110, 117,
118, 119, 120, 121, 122, 123,
124, 125, 127, 128, 130, 131,
133, 137, 141, 144, 145, 161,
168, 171, 176, 177, 178, 180,
182, 187, 188, 190, 194, 195,
198, 199, 200, 201, 209, 259,
260, 261, 262, 263
Simferopol · 267, 270
Simion, Toma · 27
Simonide, strada · 174
Simovici, Dușan · 263
Simplicianu · 125
Simulescu, Sima · 27, 109, 146,
161
Sinaia · 106, 169, 174, 177, 258
Singapore · 234
Slatina · 13, 18, 48, 136, 149,
150, 185, 192, 227, 235, 255
Slătioara · 149
Slovacia · 151
Slovenia · 151
Smărăndescu, Nicolae · 28, 215
Smolensk · 194, 230
Smultea, Ilie · 120
Snagov, Șoseaua · 203
Sonea, Octav · 139, 269
Soroca · 166, 228
Soroceanu, Dumitru Iacob · 165
Spănu, Iordache · 27, 163
Spirescu, Scarlat · 226
Spitalul Brâncovenesc · 66, 180
Spitalul Colentina · 240

Spitalul Colțea · 58
Spitalul Închisorii
Văcărești · 160
Spitalul Militar Brașov · 96, 103,
113, 136, 137, 138, 139, 144,
161, 167
Stahu, Teodor · 163
Stalin, Iosif Visarionovici · 152,
154, 155, 156, 233, 245
Stalingrad · 245, 246, 253, 254,
255, 273
Stamate, Eugen · 162
Stancu, Ion · 166
Stanovici, Suzana · 210
State, Ion Gr. · 166
State, Vasile · 166
Stavri, Șota · 164
Stăncescu, Ștefan · 111, 112,
185, 186
Stănculescu, Marin · 127, 160
Stănculescu · 146
Stănescu, Ionel · 265, 269
Stănicel, Stelian · 28, 119, 180,
181, 182, 215
Stegărescu, Constantin · 162
Stelescu, Mihail · 14, 59
Stepa Kalmucă · 245
Sterescu, Radu · 269
Stoican, Vasile · 272
Stoicănescu, Constantin · 63, 66,
200
Stolypine, Petr
Arkadievitich · 205
Storoinet, județul · 167, 228
Strugaru, Nicolae · 162
Stukas, avioanele germane · 234,
236, 242
Sturdza, Mihail · 27
Suceava · 166, 228
Surugiu, Gheorghe · 165
Susai, Vasile · 162

Ș

Șeicaru, Pamfil · 14
Șerban, Constantin · 165
Șiancu, Emil · 85, 109, 138, 142,
161
Șova, Nicolae · 229
Ștefan cel Mare · 21
Ștefan cel Mare,
Bulevardul · 147
Ștefănașche, Ioan · 165
Ștefănescu, Niki · 90
Ștefănescu-Goangă, Florin · 127
Ștefle, Ilie · 249, 250, 251, 252
Știrbei Vodă, strada · 127, 128,
132, 192
Știrbei, Barbu · 93, 107, 156
Știubei, Paul · 131
Știucă, Boris · 166
Șupila, Polisperhon · 164
Șuşman, Iuliu · 142, 161
Șuteu, Vasile · 265

T

Tabacovici, Simona · 209, 210
Tale, Alexandru · 106, 169, 177
Talleyrand, Charles
Maurice · 117
Târgu-Jiu · 224, 225
Tatarca · 230
Tătăranu, Nicolae · 254
Tătărescu, Gheorghe · 17, 48, 60,
186, 216
Teheran · 37
Tell, Alexandru Cristian · 27,
109, 145, 160
Temeliescu, Ioan-Dan · 16
Teodoreanu, Haralambie · 138
Teodorescu, Gheorghe · 162
Teodorescu, Spirache · 166
Teodorescu, Virgil · 27, 78
Teodorescu-Buzău, Stelian · 27

Teodorescu-Constanța · 2
Eugen · 27
Teohari, Mircea · 164
Theodor Iliescu, Aviator,
strada · 149
Thompson, Iordul · 116
Ticușan, Pavel · 139
Tighina · 166, 228, 267
Timiș, județul · 114, 123, 166
Timișoara · 43, 96, 114
Tiponuf, Gheorghe · 162
Tirana · 111
Tiraspol · 267
Tisza, István · 152
Titulescu, Nicolae · 46, 48, 157,
158, 202, 210
Toader, Dumitru · 166
Todan, Coriolan · 162
Tokyo · 76
Tolan, Alexandru · 166
Tomescu, Mircea · 75
Tonceanu, Gheorghe · 166
Tonea, Simion · 166
Torino · 190
Totu, Nicolae · 22, 27, 58, 88,
109, 145, 160
Totu, Vera · 145
Traian-Sat · 232
Trandafir, Lucia · 27
Transilvania · 30, 31, 39, 65, 72,
76, 85, 91, 95, 118, 151, 157,
179, 189, 271
Trifa, Ion · 43
Trifa, Viorel · 19, 27, 43
Tripa, Octavian · 169
Trofin · 231
Troncotă, Cristian · 202, 203,
248
Truță · 121, 123
Tucan, Boris · 164
Tudose, Teodor · 164
Turcia · 80
Turnu Măgurele · 208
Turnu-Severin · 13, 14
Tutova, județul · 14

T

Țălnaru, Laurian · 27, 121, 122
Țăranu, Traian · 165
Țările Baltice · 38
Țenescu, Florea · 186, 226
Țiganca · 228, 229
Țocu, Petre · 27

U

U.R.S.S. · 12, 36, 37, 38, 79, 126,
157, 188, 240, 254, 257, 259
U.S.A. · 12, 19, 37, 38, 104, 110,
154, 273, 274
Ucraina · 194
Udrea, Ion · 165
Udrea, Teodor · 166
Uică, Nicolae · 184
Uman · 273
Ungaria · 39, 151, 157, 179, 188,
189
Ungheni · 228
Ungureanu, Corneliu · 162
Urdăreanu, Ernest · 63, 83, 90,
107, 128, 129, 134, 135, 171,
174, 175, 176, 186, 188
Urdăreanu, Monica · 82
Ursache, Victor · 165
Ursu, Ion · 162

V

Vaida-Voevod, Alexandru · 32,
45, 96, 100, 114, 115
Vâlcea, județul · 166, 187
Valea Iașului · 211
Valea Prahovei · 115, 120, 157,
188
Valerian, episcopul, vezi Trifa,
Viorel · 19
Valter Mărăcineanu, Piața · 223

Vansitard · 81
Vârfureanu, Mihail · 121, 122
Varșovia · 194, 230
Vârtejanu, Arthur · 263
Vasile, Mircea · 192
Vasilescu, Nicolae · 166
Vasilii, Constantin-Piki · 198,
261
Vasilii, Galus I. Gh. · 162
Vasilii, Ion · 127, 160, 269
Vasilii-Rășcanu,
Constantin · 241, 243, 258
Vaslui · 97, 114, 137, 138, 163,
167
Vălimăreanu, Petre · 27
Veneția · 188
Vergiliu, strada · 128
Victoriei, Calea · 192
Victoriei, Piața · 223
Viena · 151, 194, 219, 233
Vișoara · 84
Vilmuș, Adam · 162
Vinea, Ion · 36
Virgulă, vezi comisarul
Rădulescu · 149
Vlad, Gheorghe · 27
Vladimirescu, Tudor · 26, 29,
255
Vladimirescu, Tudor,
Divizia · 254
Vladivostok · 220
Vlașca, județul · 167
Vlădău, Ioan · 165
Vlădescu · 208
Vlădescu, Marcel · 224
Voicu-Vereș, Gheorghe · 44, 72
Voicu-Vereș, Laurențiu · 44
Voicu-Vereș, Tiberiu · 43, 44

Voinea, Constantin · 165
Voinea, Nicolae · 166
Voitinovici, Alexandru · 272
Vojen, Ion Victor · 27, 87, 119
Volga · 194, 230, 245, 247
Volocar, Gheorghe · 164
Vranceanu, Gheorghe · 166

W

Wenger · 115

X

Xeni, Constantin · 111

Z

Zalopcinski, Grigore · 166
Zamfirescu · 137
Zamfirescu, Ion · 265
Zanche, Petre · 162
Zarathustra · 275
Zărnești · 139
Zăvoianu, Ștefan · 20, 28, 180,
182, 200
Zeană, Ionel · 27, 72
Zeciu, Vasile · 80
Zilber, Belu · 250
Zinoviev, Grigori · 183
Zlotescu, Geo · 27
Zus, Radu · 164

PUBLICAȚII ÎN COLECȚIILE INST

Colecția «Documente»

Florian Tănăsescu (coord.)	<i>Ideologie și structuri comuniste în România, vol. I. 1917 – 1918, 1995</i>
Ioan Scurtu (coord.)	<i>Totalitarismul de dreapta în România. Origini, manifestări evoluție, vol. I. 1919 – 1927, 1996</i>
Radu Ciuceanu (coord.), Ioan Chiper, Florin Constantiniu, Vitalie Vărațic	<i>Misiunile lui A. I. Vișinski în România. Din istoria relațiilor româno-sovietice 1944 – 1946. Documente secrete, 1997</i>
Florian Tănăsescu (coord.)	<i>Ideologie și structuri comuniste în România, vol. II. 9 decembrie 1918 – 31 decembrie 1919, 1997</i>
Adrian Brișcă, Radu Ciuceanu	<i>Rezistența armată din Bucovina, vol. I. 1944 – 1950, 1998</i>
Radu Ciuceanu, Octavian Roske, Cristian Troncotă	<i>Începuturile Mișcării de rezistență în România, vol. I. 11 aprilie 1945 – 31 mai 1946, 1998</i>
Dan Cătănuș, Octavian Roske	<i>Colectivizarea agriculturii în România. Dimensiunea politică, vol. I. 1949 – 1953, 2000</i>
Dan Cătănuș, Octavian Roske	<i>Colectivizarea agriculturii în România. Represiunea, vol. I. 1949 – 1953, 2004</i>
Ioan Scurtu (coord.), Cristian Troncotă, Natalia Tampa, Dana Beldiman	<i>Ideologie și formațiuni de dreapta în România, vol. II. 25 iunie 1927 – 2 ianuarie 1931, 2000</i>
Florica Dobre,	<i>Distrugerea elitei militare sub regimul</i>

Alesandru Duțu	<i>ocupației sovietice în România, vol. I. 1944 – 1946, 2000</i>
Adrian Brișcă	<i>Rezistența armată din Bucovina, vol. II. 1950 – 1952, 2000</i>
Florica Dobre, Alesandru Duțu	<i>Distrugerea elitei militare sub regimul ocupației sovietice în România, vol. II. 1947 – 1964, 2001</i>
Vitalie Văratice	<i>Preliminarii ale raptului Basarabiei și nordului Bucovinei, 1938 – 1940, I.N.S.T. – Libra, 2000</i>
Dan Cătănuș	<i>Cadrilaterul. Ideologie cominternistă și iredentism bulgar, 2001</i>
Radu Ciuceanu, Octavian Roske, Cristian Troncotă	<i>Începuturile Mișcării de rezistență în România, vol. II. 1 iunie – 18 noiembrie 1946, 2001</i>
Florian Tănăsescu (coord.)	<i>Ideologie și structuri comuniste în România, vol. III. 1 ianuarie 1920 – 3 februarie 1921, 2001</i>
Cristina Păiușan, Radu Ciuceanu	<i>Biserica Ortodoxă Română sub regimul comunist, vol. I. 1945 – 1958, 2001</i>
Radu Ciuceanu	<i>Regimul penitenciar din România 1940 – 1962, 2001</i>
Radu Ciuceanu	<i>Mișcarea Națională de Rezistență din Oltenia, vol. I. 1947 – 1949, 2001</i>
Ioan Scurtu (coord.), Dana Beldiman, Natalia Tampa, Cornelii Beldiman, Tiberiu Tănase, Cristian Troncotă	<i>Ideologie și formațiuni de dreaptă în România, vol. III. 5 ianuarie 1931 – 7 iunie 1934, 2002</i>
Cristina Păiușan, Radu Ciuceanu	<i>The Romanian Orthodox Church under the Communist Regime, vol. I. 1945 – 1958, 2003</i>
Ioan Scurtu (coord.), Cornelii Beldiman, Natalia Tampa, Tiberiu Tănase, Cristian Troncotă, Puțu Dumitru Bordeiu	<i>Ideologie și formațiuni de dreaptă în România, vol. IV. 7 iulie 1934 – 30 martie 1938, 2003</i>

Mioara Anton, Ioan Chiper	<i>Instaurarea regimului Ceaușescu. Continuitate și ruptură în relațiile româno-sovietice, I.N.S.T. – I.R.S.I., 2003</i>
Radu Ciuceanu, Cornelii Mihail Lungu (coord.), Florin Constantin (responsabil volum), Sever Catalan	<i>Stenogramele ședințelor conducerii P.C.R. 23 septembrie 1944 – 26 martie 1945, I.N.S.T. – A.N.R., 2003</i>
Radu Ciuceanu	<i>Mișcarea Națională de Rezistență din Oltenia, vol. II. 1949 – 1952, 2003</i>
Adrian Brișcă	<i>Rezistența armată din Banat, vol. I. 1945 – 1949, 2004</i>
Marian Cojoc	<i>Rezistența armată din Dobrogea, 1945 – 1960, 2004</i>
Dan Cătănuș	<i>Între Beijing și Moscova. România și conflictul sovieto-chinez, vol. I. 1957 – 1965, 2004</i>
Cristian Troncotă, Alin Spănu	<i>Documente SSI privind spațiul sovietic, 22 august 1939 – 23 august 1944, 2004</i>
Radu Ciuceanu	<i>Mișcarea Națională de Rezistență din Oltenia, vol. III. 1953-1980, 2004</i>
Radu Ciuceanu	<i>Jurnalul unui om liniștit, Nume de cod: Artistul, 2005</i>
Camelia Ivan Duică	<i>Rezistența anticomunistă din Maramureș. Gruparea Popșă, 1948 – 1949, 2005</i>
Adrian Brișcă	<i>Jurnalul unui partizan: Vasile Motrescu și Rezistența armată din Bucovina, 2005</i>
Cristian Troncotă, Florin Pintilie, Alin Spănu	<i>Documente S.S.I. despre poziția și activitățile politice din România în perioada regimului autoritar. 6 septembrie 1940 – 23 august 1944, 2005</i>
Constantin Buchet	<i>Social-democrația încarcerată. Evoluții politice interne și reacții internaționale, 1946 – 1957, 2005</i>
Dana Honciuc Beldiman	<i>Statul Național Legionar. Septembrie 1940 – ianuarie 1941. Cadrul legislativ, 2005</i>

Ioan Scurtu (coord.), Corneliu Beldiman, Tiberiu Tănase, Badea-Florin Pintilie, Puiu Dumitru Bordeiu	<i>Ideologie și formațiuni de dreapta în România</i> , vol. V. Martie 1938 – 6 septembrie 1940, 2006
Adrian Brișcă	<i>Rezistența armată din Bucovina</i> , vol. III. 1952-1958, 2006
Cristian Troncotă, Alin Spănu, Florin Pintilie	<i>Documente S.S.I. despre poziția și activitățile grupurilor politice din România</i> . 6 septembrie 1940 – 23 august 1944, vol. II, 2006

Colecția «Studii»

Petre Țurlea	<i>8 Noiembrie 1945</i> , 2000
Dumitru Șandru	<i>Reforma agrară din 1945 în România</i> , 2000
Dana Beldiman	<i>Armata și Mișcarea Legionară 1927 – 1947</i> , 2002
Cristian Troncotă	<i>Istoria Securității regimului comunist din România, 1948 – 1964</i> , 2003
Dan Cătănuș, Vasile Buliga (coord.)	<i>Lagărul comunist sub imperiul destalinizării</i> . 1956, 2006
Florin Abraham	<i>Transformarea României: 1989-2006. Rolul factorilor externi</i> , 2006

Colecția «Dicționare»

Alesandru Duțu, Florica Dobre	<i>Eroi români pe Frontul de Răsărit 1941 – 1944</i> , vol. I, 1995
Paul Caravia (coord.), Virgiliu Constantinescu, Ștefan Iloaie	<i>Mărturisitorii de după gratii. Slujitori ai Bisericii din temnițele comuniste</i> , 1995
Paul Caravia (coord.), Virgiliu Constantinescu, Flori Stănescu	<i>Biserica întemnițată. România 1944 – 1989</i> , 1998
Paul Caravia (coord.), Virgiliu Constantinescu, Flori Stănescu	<i>The Imprisoned Church. Romania 1944 – 1989</i> , 1999

Octavian Roske (coord.)	<i>Mecanisme represive în România 1945 – 1989. Dicționar biografic</i> , vol. I. A – C, 2001
Octavian Roske (coord.)	<i>Mecanisme represive în România 1945 – 1989. Dicționar biografic</i> , vol. II. D – G, 2003
Octavian Roske (coord.)	<i>Mecanisme represive în România 1945 – 1989. Dicționar biografic</i> , vol. III. H – L, 2004
Octavian Roske (coord.)	<i>Mecanisme represive în România 1945 – 1989. Dicționar biografic</i> , vol. IV. M, 2005
Octavian Roske (coord.)	<i>Mecanisme represive în România 1945 – 1989. Dicționar biografic</i> , vol. V. N – O, 2006

Colecția «Memorii»

Radu Ciuceanu	<i>Memorii</i> , vol. II. <i>Potcoava fără noroc</i> , 1994
Gheorghe Jurebie	<i>Memorii</i> , vol. I. <i>Pe frontierele identității</i> , 1995
Lucian Plapșa	<i>Memorii</i> , vol. I. <i>Soarele de la nord</i> , 1996
Constantin Pantazi	<i>Cu Mareșalul până la moarte. Memorii</i> , 1999
Andrei Bontaș	<i>Cronica pierdută a unui om regăsit</i> , 2001
Radu Ciuceanu	<i>Memorii</i> , vol. III. <i>Pecetea diavolului</i> , 2002
Lucian Plapșa	<i>Memorii</i> , vol. II. <i>Popas în iad</i> , 2004
Mihai Timaru	<i>Memorial din cotul Carpaților...</i> , 2005
Mihai Marcu	<i>Cincinalul unui primar comunist (1975 – 1979)</i> , 2005

Colecția «Dezbateri»

Dan Cătănuș (coord.)	<i>România și „Primăvara de la Praga”</i> , 2005
Ana-Maria Cătănuș (coord.)	<i>Sfârșitul perioadei liberale a regimului Ceaușescu: Minirevoluția culturală din 1971</i> , 2005

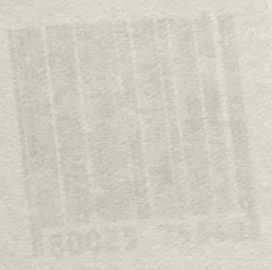
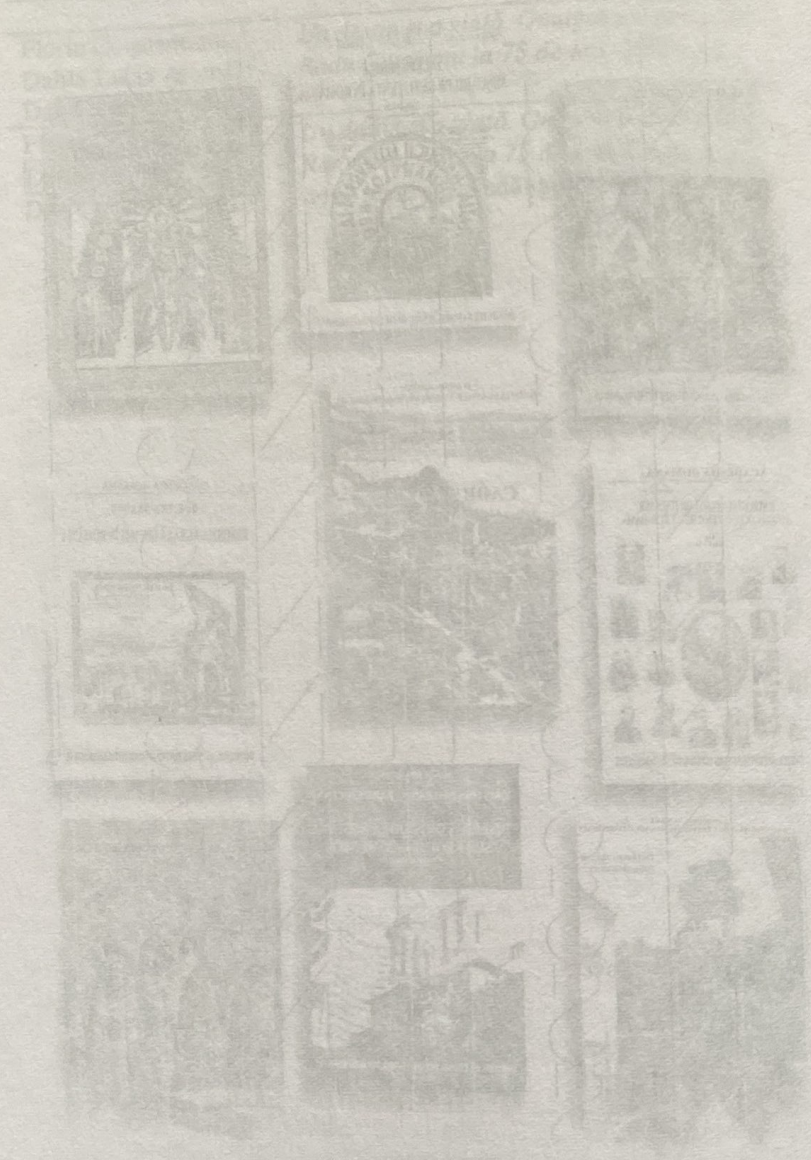

În afara colecțiilor

- Florin Constantiniu,
Dalila-Lucia Aramă,
Dan Cătănuș (coord.)
*Un destin și o viață. Omagiu profesorului
Radu Ciuceanu la 75 de ani, 2003*
- Florin Constantiniu,
Dalila-Lucia Aramă,
Dan Cătănuș (coord.)
*Un destin și o viață. Omagiu profesorului
Radu Ciuceanu la 75 de ani, Ediția a
doua revăzută și adăugită, 2004*

M

20 XX

***Singur împotriva tuturor este pedeapsă
atunci când nu ai dreptate și este distincție,
chiar consacrare atunci când ai adevărul
de partea ta. Adevărul are semn de egalitate
cu Dumnezeu.***

Șerban Milcoveanu

XX 20

ISBN (10) 973-7861-20-5

ISBN (13) 978-973-7861-20-7